

АЛЕКСАНДРА МАРТИНИНА

РЕКВИЕМ

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА
ХЕРМЕС

АЛЕКСАНДРА МАРИНИНА РЕКВИЕМ

Превод: Здравка Петрова

chitanka.info

През 1992 година Александра Маринина, кандидат на юридическите науки и водещ специалист по анализиране и прогнозиране на престъпността, написва първия си роман. След пенсионирането си като подполковник от милицията се отдава изцяло на литературната си кариера. Досега е продала над 31 милиона екземпляра от книгите си, което я превърна в най-продавания руски автор днес.

Анастасия Каменская е изправена пред задачата да разплете сложно кълбо от загадки. В Москва при тайнствени обстоятелства е убит млад милиционер. Оказва се, че той неофициално е разследвал случай на изнудване. Младото момче се забърква заради приятелката си Лера, но тя далеч не е толкова невинна, колкото изглежда. Болезнената ѝ любов към известния певец Игор Вилданов — кумир на тийнейджърите, е причината тя да съблазни и накара милиционера да предприеме разследването. Любовта ѝ към певица не знае граници.

Скъпият пръстен с диамант на ръката на Лера ще помогне на Каменская да стигне до развързката на този случай, корените на който се крият далеч в миналото.

КЪМ БЪЛГАРСКИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Много ми е приятно, че книгите ми се превеждат в България и моите любими герои вече ще говорят и на български език. Искрено се надявам, че за вас ще бъде интересно да прочетете не само как и защо се извършват престъпления в Русия, но и за това как живеят сега хората в нашата страна, за какво мислят, мечтаят, на какво се надяват и от какво се страхуват. Моите романи са за любовта, за ревността, за омразата, за отмъщението, за дружбата и предателството, за честта и безчестието, т.е. за това, което е близко и разбираемо за всеки човек, независимо в коя страна живее и на какъв език говори. Надявам се, че прочитът на моите книги ще ви достави поне малко удоволствие. И предварително ви благодаря, че ще ги прочетете. Желая ви успехи, щастие и благополучие!

С уважение и любов: Александра Маринина

ГЛАВА 1.

Той изглеждаше недоволен и уморен, но зад маската на вечно мърморещ уморен човек върху красивото му младо лице Барсуков ясно виждаше сдържания с усилие страх и мъчителното напрежение. Нямаше съмнение — току-що пак му се бяха обаждали по телефона.

— Какво още? Защо се върна?

— Исках да попитам за номера на телефона ви. Не на домашния, а на мобилния. — Барсуков с кимване посочи към оставения на масичката до дивана телефон.

— За какво ти е?

— Не, не се бойте, няма да използвам толкова скъпа връзка. Ако трябва, ще се обадя на домашния. Просто ми кажете номера.

Барсуков се стараяше да говори непринудено, та да не тревожи излишно събеседника си. Тези артисти са толкова нежни, че дума не можеш да им кажеш. Много болезнено реагират на всичко.

Той дори не си записа телефонния номер, просто го запомни, което не беше трудно. Никак не беше трудно, защото именно този номер си бе повтарял, докато бе крачил, не, не бе крачил — почти бе тичал през тъмното, обвито в зимен полумрак селище към голямата извънградска къща на прочутия певец.

Барсуков чу стъпки на външното стълбище, тропна се врата.

— Аз съм! — разнесе се от хола силен мъжки глас.

— Тръгвай си вече! — тихо и раздражено избъбри домакинът. — Нали виждаш, че при мен дойдоха хора. Хайде върви си, върви си!

* * *

Настя Каменская още не можеше да свикне с обстоятелството, че сега ходи на работа не на „Петровка“, а на съвсем друго място. Ето вече три месеца слиза от метрото не на „Чеховская“, а на друга станция, и поема не към голямата жълта сграда на Главното

управление на вътрешните работи в Москва, а към светлозелена триетажна къща с олющена боя. Сега кабинетът ѝ е тук. И началникът ѝ е друг. Не може да се каже, че новият началник е по-лош от любимия Гордеев или Колобок, с когото си бе свикнала. Не е по-лош. Просто е друг. Отдавна и добре познат, отличен професионалист, безспорно честен и почтен човек, който има прекрасно отношение към Настя, но... не е Гордеев.

Настя с всички сили се стараяше да свикне с промените. Не беше сигурна, че постъпи правилно, като смени местоработата си, но за това бяха настояли и двамата ѝ началници — и предишният, Виктор Алексеевич Гордеев, и новият, Иван Алексеевич Заточни. Заточни искаше да има в своята току-що създадена информационно-аналитична служба добър, умен служител, а Гордеев, на свой ред, се стремеше да отпрати Анастасия по-далеч от назряващите сериозни кадрови рокади в главното управление. И двамата в един глас повтаряха, че тя трябва да получи чин подполковник, така че се налага да премине на длъжност, която ще ѝ даде тази възможност. А да се върне на „Петровка“ ще може винаги, стига да има желание.

За три месеца тя така и не можа да свикне, че сейфът сега стои не отляво, досами бюрото ѝ, а до отсрещната стена, а и няма начин да кипне вода за кафето, без да става от мястото си, защото контактът се намира не на стената точно зад гърба ѝ, а до прозореца. Какво пък, може би така беше по-добре, при нейния заседнал начин на живот малко повече движения биха били от полза.

Беше вече към десет часа и Настя тъкмо се канеше да кипне вода, за да изпие своята втора за работната сутрин чаша кафе, когато я повика Заточни. Освен генерала, в кабинета имаше млад мъж с униформа с пагони на капитан от вътрешните служби.

— Запознайте се — сухо произнесе Иван Алексеевич. — Това е нашият нов служител Павел Михайлович Дюжин. Анастасия Павловна Каменская — нашият най-добър аналитик. Тя ще ви бъде наставник през първата година. Свободен сте, Павел Михайлович. Засега свиквайте с новото си работно място, Анастасия Павловна ще ви извика, след като се освободи.

На лицето на капитана беше изписано леко недоумение, но той дисциплинирано стана и излезе от кабинета. Заточни известно време гледа към затварящата се врата, после премести поглед към Настя.

Сухотата и сдържаността по лицето му се бяха стопили, сега то придоби обичайния си израз, но се четеше и известна угриженост.

— Ето ви вашия пръв ученик — усмихна се генералът. — Аз изпълнявам обещанията си. Веднага щом ми подготвите двама прилични аналитици, можете да вървите където поискате, ако при мен не ви харесва.

— Откъде идва? — попита Настя. — И изобщо какво умее да прави?

— Е, относно уменията му — след ден-два ще ми разкажете вие. А иначе идва от отдел „Кадри“ към Градското управление на вътрешните работи на Московска област. Това задоволява ли ви?

— Напълно — облекчено кимна тя. — Кадровиците обикновено имат добри навици за работа с документи без лично познанство с човека. Те умеят да четат документи не само по редовете, но и между редовете. Сега свободна ли съм?

— Не! — рязко отговори Заточни и ѝ посочи стола. — Седнете, Анастасия. Искам да ви предложа материал, чрез който ще учите Дюжин как се работи. Предупреждавам ви предварително, че материалът може да се окаже „въздух под налягане“, така че не се старайте на всяка цена да измъкнете от него престъпление, което ще ни заинтересува. Искам да кажа, че там безспорно има престъпление, тъй като е налице труп, но може да се окаже, че той не е по нашата част. И още нещо. Искам да ви помоля да бъдете особено внимателна и точна, тъй като това може да засегне по някакъв начин моя син.

Настя учудено вдигна очи към началника.

— Максим ли? Той има ли някакво отношение към трупа?

— Най-непосредствено. С убития са били ако не близки приятели, то добри колеги, учили са в един курс и дори в една и съща група. И именно Максим тия дни дотича вкъщи, прежълтял от ужас. Началникът на курса им съобщи, че техният колега Саша Барсуков е бил намерен убит.

— И вие подозирате, че Максим е знаел за някакви престъпни връзки на колегата си и дори лично е бил замесен?

— Нищо не подозирам! — Гласът на Заточни отново стана сух и строг. — Нямам основания за каквито и да било подозрения. Нямам обаче и основания да бъда абсолютно спокоен. С всеки от нас може да се случи всичко, какво ли не. И с нашите деца — също. Аз отделям

твърде много време и внимание на работата си и не мога да бъда сигурен, че познавам и кътните зъби на сина си. Той скоро ще навърши деветнайсет, вече е мъж, който има собствен живот. И фактът, че за мен си остава дете, не може да повлияе на обективната реалност. Но стига за това, Анастасия. Да се върнем към работата. От сина си знам, че Саша Барсуков е ухажвал момиче, което преди много години е загубило родителите си и сега живее с дядо си. Ситуацията е доста интересна, защото преди десет години родителите на момичето са били убити, и то убити не от кого да е, а от въпросния дядо, който си е излежал присъдата и се е върнал при своята внучка. Мога да изкажа предположение, че Барсуков е попаднал под влиянието на дядото-престъпник. Това — първо. Поисках от архива материали за него.

Генералът пъргаво стана от бюрото, отвори сейфа и постави пред Настя две дебели папки. Като го гледаше, Настя отново усети едва забележимо бодване от онова, което е прието да наричаме бяла завист. Тя не би могла да стане така пъргаво и изобщо движенията ѝ обикновено бяха тежки и тромави, въпреки относителната ѝ младост — беше само на трийсет и седем — и почти болезнено слабата ѝ фигура. За разлика от Заточни, тя никога не бе спортувала, пък и болки в гърба имаше, и пристъпите на задух не ѝ бяха чужди...

— Ето, запознайте се с тях. В едната папка са материалите от наказателното дело, в другата — личното досие на осъдения Немчинов. Няма нужда да ви казвам на какво и как да обърнете внимание в тези материали — знаете това по-добре от мен. Сега — второ. Вие имате добра памет и предполагам, че не сте забравили случая със Сергей Градов от есента на деветдесет и трета година.

— Спомням си го! — учудено каза Настя. — Но не предполагам, че и вие знаете за този случай.

— Тогава не се познавахме, но именно по това време за пръв път чух за вас. Нямаше начин да не съм запознат с този случай, защото Градов, както ви е известно, беше депутат и имаше добри шансове да стане голям политик. Но въпросът не е в него. Спомняте ли си младото момче, което тогава бяхте взели на стаж при вас?

— Разбира се — кимна тя, най-сетне схванала за какво иска да я предупреди генералът. — Момчето учеше в Московския юридически институт при Министерството на вътрешните работи, там, където учи и вашият син. И тогава ние успяхме да установим, че той от самото

начало, още преди да влезе в института, е бил завербуван от една криминална структура и изпратен в нашето ведомствено висше учебно заведение, за да има структурата собствени уши и очи в нашите милиционерски редици. Предполагате, че онзи случай може да не е единствен?

— Не мога да изключа подобна възможност. Като имаме предвид длъжността, която заемам, синът ми Максим може да се окаже примамлив обект за някои заинтересовани лица. И ако негов колега в един момент се оказва свързан с престъпници, аз не мога да си затварям очите и да смятам, че моето момче живее в кула от слонова кост и има абсолютно чисти и невинни помисли, докато всички останали учащи се в института тъпчат тленната земя. Навсякъде има достатъчно глупост, алчност, предателство и мръсотия, така че човек не може да разчита, че те няма да докоснат неговите близки. Всички сме равни, едно е небето над нас. Имате ли въпроси към мен?

— Имам. Аз вече не съм оперативен работник, нямам пълномощия да се занимавам с този случай. Как ще излезем от това положение?

— Вие няма да се занимавате с разкриването на убийството на Барсуков. Ще анализирате материалите с цел да разкриете евентуални връзки между студенти от института и криминални структури. Впрочем може да става дума не само за студенти, но и за служители. Преподаватели, курсови офицери, кадровици и така нататък. И не само в този институт, но и в други висши учебни заведения при Министерството на вътрешните работи, те са много.

Настя се намръщи. Лесно е да се каже: ще правите еди-какво си и еди-какво си, а други ще правят нещо друго. Как могат да се разделят дейностите? Ако убийството на редника от милицията Александър Барсуков е свързано с проникване на мафията в института, не може да се прокара граница между интересите на различните служби. Следователите и оперативните работници бързо ще поставят на мястото ѝ някаква си там Каменская, която си пъха носа в чужди работи и глупаво се вре в краката им. Заточни би трябвало да разбира това, а не да ѝ поставя задачата с такава лекота, сякаш я изпраща до павилиона за цигари.

Киселата ѝ физиономия не улегна на Иван Алексеевич, който за пръв път тази сутрин внезапно разцъфна в своята прочута усмивка,

при която очите му се превръщаха в две малки слънчица и огряваха събеседника с неочаквана топлина, на която почти никой не можеше да се съпротивлява.

— Като компенсация мога да ви съобщя една приятна новина. Следствието по делото за убийството на Барсуков е възложено на вашия познат — Олшански, а оперативни работници ще бъдат вашите бивши колеги. Надявам се, че с тях ще можете да се разберете.

Е, помисли си Настя, това вече е съвсем друга работа. С Костя Олшански няма да имам проблеми, ако не нарушавам правилата на играта, а бившите ми колеги изобщо няма да се противят.

Тя взе от бюрото папките и вече беше отворила вратата на кабинета, канейки се да излезе, когато я спря присмехулният глас на Заточни:

— Ами Максим?

— Какво Максим? — недоумяващо се извърна тя.

— Не искате ли да поговорите с него?

— Искам. Но не ми е удобно да ви моля за това. Навярно вече доста са го изтормозили на „Петровка“. А самият вие помолехте да бъде внимателна...

Истината е, че Иван Алексеевич се разсмя, но на Настя ѝ се стори, че смехът му не е много весел.

— Анастасия, познавам ви достатъчно отдавна, за да знам, че никога не ви е неудобно, ако става дума за работа. Хайде, не ме баламосвайте. Кога ще ви е нужен Максим?

— Искам първо да прегледам материалите — предпазливо отговори тя.

— Добре. Той е на лекции втора смяна, от дванайсет до седем. В осем вечерта ще бъде тук.

Настя тръгна към кабинета си, като едва удържаше папките, които току се изплъзваха от ръцете ѝ, и с учудване си мислеше защо ли толкова спокойно позволява на Заточни да се разпорежда с времето ѝ. Той вече е решил, че разговорът ѝ с Максим трябва да се състои довечера в осем часа и това не подлежи на никакво обсъждане. Не я попита какви са планове ѝ, какво смята да прави и изобщо ще бъде ли все още в службата довечера в осем. Просто го е решил — и толкоз! Гордеев не беше такъв. Какво да се прави — всеки началник си има стил. А Иван Алексеевич Заточни изобщо притежаваше някаква

неразбираема власт над нея. Настя можеше да му се сърди, да се ядосва, дори понякога да го мрази, но не можеше да се съпротивлява на неговото обаяние и да му откаже каквото и да било.

Тя подреди папките на бюрото в своя кабинет, довърши прекъснатата работа по приготвянето на кафето и седна пред документите с чаша в ръка. В наказателното дело за убийството на съпрузите Немчинови през 1987 година нямаше нищо сложно. Типично битово убийство — като хиляди други. Пиянствали заедно на вилата, избухнал скандал и Немчинов старши в пияно състояние застрелял с ловджийска пушка сина си и снаха си. Уплашен от стореното и в желанието си да скрие следите, подпалил къщата и се завтекъл към гарата, за да хване влака и да се прибере в града. Вероятно влаковете са се движели рядко, така че трябвало дълго да чака на перона. През това време съседите, които чули изстрелите и видели, че от къщата излиза пушек, извикали милиция и Василий Петрович Немчинов, роден през 1931 година, бил задържан на същия този перон, където търпеливо чакал влака за Москва. Веднага се признал за виновен и в хода на следствието и съдебното разследване нито веднъж не променил показанията си. Бил осъден по член 102 за предумишлено убийство с утежняващи вината обстоятелства (убийство на две и повече лица) на дванайсет години лишаване от свобода в затвор със строг режим, след девет години излязъл предсрочно, тъй като „с честен и добросъвестен труд и спазване на правилата за вътрешния ред доказал своето поправяне“. Всъщност това беше всичко.

В наказателното дело нямаше нищо интересно, но нещо се стори на Настя смътно... не, не познато, а някак нелепо... Може би именно заради простотата, от която тя отдавна беше отвикнала, тази малка несвързаност просто изпъкваше в материалите и се набиваше в очи. Но в какво се състоеше тя? И къде се намираше? На коя страница? Нищо, само някакво вътрешно усещане.

Знаеше, че в такива случаи трябва да се поразсее, да се заеме с нещо друго, а после отново да прочете делото. Какво пък, нека видим сега личното досие на осъдения В. П. Немчинов. Докато се намирал в следствения изолатор, набил съкилийник. Това е лошо. Но после се изяснило, че този многократно осъждан съкилийник издевателствал и тормозел някакво два̀сетгодишно хилаво и крехко момче, така че,

честно казано, си бил заслужил боя от страна на Немчинов. Това вече е добре. Всъщност по закон не е редно да се държат в една килия закоравели престъпници и неосъждани лица, но кой ли спазва тези правила! Слагат ги там, където има място. Много изолатори са в бедствено положение, зданията не са ремонтирани отдавна, килиите са в аварийно състояние, таваните текат, канализацията не работи, на никого не му е до глезотии. Тоест — до закона.

Така, какво друго? През периода на излежаване на наказанието той се е проявил само положително. Досието е пълно с благодарности за преизпълнение на нормите... Обаче не, през шестата година Василий Петрович е лежал в наказателния изолатор, цели трийсет денонощия си е спечелил. И за какво? Ами пак за същото, набил затворник. А ето и обяснението на самия Немчинов: „Признавам, че днес следобед в цех № 2 набих осъдения Фиалков. Фиалков системно унижаваше наскоро постъпилия осъден Греков, отнемаше му хранителни продукти, употребяваше физическо насилие и го заплашваше с принудителен хомосексуален контакт. Осъденият Греков е физически зле развит и не може да се защити сам. Признавам вината си. Осъден В. П. Немчинов, член 102, присъда 12 години“.

Много любопитен документ. Мотивът е същият — защита на по-слаб човек, който не може да се защити сам. Стилът обаче! Абсолютното болшинство осъдени биха написали: „гепеше му дажбата и заплашваше да му го начука“. Но Василий Петрович е написал обяснението си на нормален руски език без жаргонни изрази и без нито една граматическа грешка. Какво значи това? Поза ли е? Или наистина през петте години зад решетките не се е заразил със специфичната субкултура на затворниците?

Някак странно е всичко това. Не е съвсем обикновен дядка този Немчинов. От една страна, пьянски скандал и убийство на син и снаха, от друга — употреба на сила в защита на слабите, а, от трета — добросъвестен труд и грамотна писмена реч. Такъв тип може да се окаже много умен и опасен. Може би наистина през деветте години в затвора е завързал солидни връзки с престъпния свят, а сега, намирайки се на свобода, въвлича в мрежите си млади милиционери като Саша Барсуков?

Докато работеше, времето летеше неусетно и когато Настя затвори втората папка, оказа се, че е почти четири часът. Добре ще е да

хапне нещо, но какво? И къде? На „Петровка“ поне имаше стол и бюфетът работеше денонощно, а в тази къща още няма нищо, освен служебни кабинети. Служителите или си носят сандвичи от къщи, или ходят в близкото ресторантче. Разбира се, в ресторантчето хранят вкусно и на напълно разумна цена, но нали дотам трябва да се върви. А преди това и да се облечеш... Колкото неуморна беше Анастасия Каменская в работата си, ако можеше да я върши, без да става от бюрото, толкова мързелива беше тя, когато ставаше дума и за най-прости физически усилия. По-лесно ѝ беше да стои гладна, отколкото да си обува ботушите, да облича дебелото яке, да слиза по стълбите и да шляпа по хлъзгавия тротоар цели триста метра до мястото, където се сервираше храна. И ако можеше да разчита, че ще успее да си тръгне от работа в шест вечерта, тя естествено щеше да предпочете да погладува и да потърпи до къщи, но тъй като вече беше ясно, че не би могла да си тръгне оттук преди девет, налагаше се да направи нужното усилие и да излезе. Защо ли, глупава жена такава, сутринта не си взе сандвичи? Хем се канеше, много добре си спомни това, а и съпругът ѝ няколко пъти ѝ го напомни, дори извади от хладилника кашкавал и шунка. А тя за пореден път се поддаде на мързела си.

Горестно въздишайки, Настя обу ботушите си, омота врата си с дълъг топъл шал, закопча си якето, слезе от третия етаж и излезе на улицата. Белите ѝ дробове моментално се напълниха със свеж мразовит въздух, от ослепителното слънце в очите ѝ бликнаха сълзи. Тази година зимата се държеше правилно, в строго съответствие с календара. До края на ноември беше студена влажна есен, а вечерта на първи декември дойде истинската зима. Днес, на втори декември, по улиците искреше снегът и грееше слънцето. Ако не беше и така хлъзгаво по тротоарите, животът би могъл да се стори на майора от милицията Анастасия Каменская повече от удовлетворителен.

Като пристъпваше внимателно, за да не се подхлъзне, тя бавно стигна до ресторантчето със странното име „Жажда“, което би подходило повече на пивница от далечните съветски времена. Вече хванала дръжката на вратата, Настя внезапно реши друго, измина още няколко метра до станцията на метрото „Красноселская“, купи едно списание и пакет цигари и едва тогава се върна в „Жажда“. Докато чакаше сервитьорът да постави на масата пред нея зеленчуковата салата и чинията със солидна порция пържени картофи, тя отвори

списанието и се зачете в статия за прелестите на зимното пързалане със ски в Алпите. За нея това беше все едно да чете за живота на Марс, защото никога не бе карала ски, никога не бе мислила да ходи на Алпите, а звучните названия на различните марки скиекипировки не ѝ говореха абсолютно нищо. За сметка на това подобно четене не будеше у нея никакви мисли, тъй като не предизвикваше никакви асоциации, и ѝ даваше възможност просто да се абстрахира от всичко и да подрежда буквичките напосоки една до друга. Беше забелязала, че през това време „мозъкът ѝ се промива“, след което тя често успяваше да види стария проблем от нова гледна точка.

Почти беше дояла картофите и бе дочела статията, когато пред нея на масата се появи нова чиния — с шишчета. Недоволно вдигна очи, успя мислено да наругае глупаците, които имат нахалството да сядат на заети маси при наличието на безброй свободни места, но веднага радостно се усмихна. Пред нея, с весело засмяна физиономия, седеше Юра Коротков.

— Как ме откри?

— Е, толкова ли е сложно! — възкликна той и тутакси отмъкна от чинията ѝ няколко картофчета. — Влизам във вашата сграда, побутвам вратата, убеждавам се, че е заключена, отивам при Иван и питам къде си. По-нататък всичко е ясно. Вече петнайсет минути седя на съседната маса и чакам най-сетне да ме забележиш. Но както е известно, човек не може да дочака от теб внимание към околните. Картофките им обаче си ги бива, и аз трябва да си взема една порция.

— Искаш ли? — Настя побутна чинията си към него. — Вземи си, на мен ми дойде много, явно съм се полакомила излишно.

Коротков отмести чинията обратно към Настя и поклати глава.

— Яж, мършава жено, човек не може да те погледне, без да му се доплаче.

— Не е вярно — възрази тя, — откак се преместих при Иван, съм наддала два килограма.

— Защо, спокоен ли е животът ти?

— Ами... общо взето — да, ако го сравняваме с живота ми на „Петровка“.

— Да не би да скучаеш?

— Не знам, Юрик — честно си призна тя. — И да, и не. Не мога да свикна, че всичко край мен е друго, и хората са други, и вас ви няма

наоколо. Но работата е интересна, аз я обичам и умея да я върша, а най-важното — не я върша нелегално, както беше при Колобок, а официално, за нея ми плащат и никой не ме гледа накриво. Разбира се, морално така ми е по-леко.

— И след три месеца ще станеш подполковник, ще ме изпревариш — добави Коротков. — Добре де, сестро, няма да говорим за тъжни неща. Защото аз съм дошъл при теб по работа.

— Барсуков ли?

— Именно. Колобок каза, че се разбрали с твоя Иван да работим съвместно. Нали е така?

— Така е — кимна Настя. — Казвай каквото знаеш.

— А какво ще получа срещу това? — хитро примижва Юра.

— Ами нали се отказа от моите картопки — усмихна се тя, — а нямам нищо друго.

— Естествено — възползваш се от моята безкористност. Значи така. Александър Барсуков, роден седемдесет и осма, студент втори курс на Московския юридически институт при родното Министерство на вътрешните работи. Трупът му е намерен в петък вечерта недалеч от дома му. Днес е вече вторник, а сведения, които да хвърлят светлина върху този случай, практически няма. Момчето е живеело с родителите си, добро семейство, нормално, спокойно, но никой не знае къде е бил той в петък и откъде се е прибирал. Между другото той и синът на твоя любим генерал са били добри познати.

— Знам това. Казвай по-нататък.

— Максим Заточни ни каза, че в петък Барсуков е бил на лекции, не е отсъствал от нито една. Техният втори курс учи втора смяна...

— Знам — отново го прекъсна Настя. — Лекциите приключват към седем вечерта.

— Е, стига де — огорчено махна с ръка Коротков, — с теб не ми е интересно. Разказвам ти наред като някой глупак, а ти всичко знаеш. Защо ме питаш тогава?

— Не всичко знам. Например къде е бил намерен трупът и как е било убито момчето.

— Застреляно е. Сега това е от лесно по-лесно, оръжие се намира под път и над път, не ти се свида да захвърлиш пистолета, винаги можеш да си намериш нов. Убили са го край автобусна спирка около един часа през нощта. Барсуков е пътувал с автобус след

метрото, прибирал се е вкъщи. Намерихме шофьора на автобуса и той си го спомни, защото в този късен час пътниците са били само петима, а момчето е било с униформа. В един и десет автобусът е спрял на спирката, Барсуков е слязъл, но не се е прибрал вкъщи, а в два без петнайсет го намерил човек, който се прибирал с кола. Ето такава е тя, нашата проста историйка, Настя Павловна.

— Казваш, че е бил с униформа? Тогава може да са го убили просто защото е бил милиционер, разбираш ли? Като милиционер по принцип, а не като лицето Саша Барсуков.

— Може — съгласи се Коротков, като дъвчеше енергично поредното късче месо от шишчето. — Може да го е видял някой, който се е криел от милицията, и да е решил, че ето, сега ще го пипнат. Барсуков може да е видял нещо нередно и да се е намесил. Бил е с милиционерска униформа, срещу което е и получил куршум. В края на краищата може просто случайно да е срещнал някой психопат, който мрази милицията и мечтае да ни изстреби до крак. Има ли смисъл да гадаем, трябва да работим.

— Трябва. — Настя въздъхна и стана от масата, предвиждайки печалната необходимост да извърши поредния подвиг: да стигне до службата си и да се качи пеша до третия етаж. — Да вървим, слънце мое незалязващо.

— Искаш да кажеш, че знаеш къде трябва да вървим? — трепна Коротков.

— Къде, къде... Ще отидем в кабинета ми. Ще разгледаме материалите за добрия дядо на гаджето на Саша. А в осем трябва да дойде Заточни младши.

Те излязоха на улицата и бавно тръгнаха към светлозелената сграда.

— Ася, какво се надяваш да чуеш от младия Заточни? — попита Коротков. — Досега съм разговарял два пъти с него, в неделя и вчера — в понеделник. Вече ми разказа всичко, което знае. Срещнах се и с момичето — Лера Немчинова. Тя няма и представа къде е ходил Барсуков в петък след лекциите в института.

— И ти, разбира се, си й повярвал — иронично се усмихна Настя.

— И ти ще й повярваш, когато я видиш. Между другото не ме изкарвай идиот, който не се е сетил за дядото-престъпник. Това беше

първото, на което наблегнах в разговора си с Лера. И знаеш ли какво ми каза тя?

— Досещам се. Казала ти е, че Саша изобщо не се е познавал с дядо й. Или са били само на „добър ден“ и „довиждане“. Във всеки случай между дядо й и нейния ухажор не е имало никакви отношения. Нали?

— Ти си невероятно умна, Аска, но дори и ти невинаги знаеш всичко. Момичето Лера между другото каза, че Саша активно е отбягвал контакти с дядо й и наистина е общувал с него само на ниво „добър ден“ и „довиждане“. Виж, дядото пък, обратното — той харесвал младежа и по всякакъв начин показвал на внучката си, че има добър и достоен във всяко отношение приятел. С други думи дядото-престъпник е гледал с добро око на момчето и го е приемал като подходяща партия за своята единствена и любима внучка. Усещаш ли накъде бия? Откога човек, когото гадните ченгета са вкарали на топло за дванайсет години, мечтае един от тези задници да влезе в семейството му в качеството си на зет?

— Вероятно откакто този човек е проявил интерес към нас, гадните ченгета. А ти видя ли се с дядото?

— Не още, десертът идва към края на гощавката. Засега съм се съсредоточил върху внучката.

— Прав си — съгласи се Настя. — Ако дядото няма нищо общо, той няма да ни избяга, а ако е замесен, може да го подплашим, ако прибързаме. Тъй като внучката твърди, че дядо й не е контактувал с Барсуков, ти нямаш никакви основания да смяташ, че той знае нещо за причините за убийството.

Тя бутна с усилие тежката входна врата на сградата и бавно се заизкачва по стълбището.

— Трудничко, а? — шеговито изрази съчувствието си Коротков. — Виж, на „Петровка“ се качваше с асансьора.

Да, сигурно още доста време ще страда от тази болест: да сравнява и тъгува. Всеки пет минути по всякакви поводи си спомняше как бе ставало едно или друго там, на „Петровка“. Все пак десет години са това, дори малко повече — не можеш току-така да ги изхвърлиш на бунището. Там всичко й беше близко и родно, с всичко беше свикнала, а тук...

* * *

Всеки нов ден в живота на осемнайсетгодишната Лера Немчинова до отвращение приличаше на предишния. В седем часа ставане, в осем — излизане от къщи, в девет започваха лекциите в медицинския институт, в четири се прибираше. Лера не обичаше да учи в читалнята на института, взимаше от библиотеката учебниците и се готвеше за упражнения и изпити вкъщи. Изключение правеше само дисекционната зала, където Лера ходеше вечер. Състудентите ѝ я познаваха като домошарка, която не участва в купони и посещения на барове и свободни квартири. Но ако някой попиташе Лера наистина ли толкова обича дома си, отговорът би бил странен. Може да се каже — дори нелеп.

Лера Немчинова обичаше и същевременно мразеше дома си. Обичаше го, защото той беше същият апартамент, в който бе прекарала цялото си детство край своите обожавани мама и татко. Тук някога тя бе изпитвала истинско щастие. Тук беше роялът на баща ѝ, по рафтовете бяха подредени неговите ноти и плочите със записи на известни в онези години певци, изпълнявали неговите песни. Стените в стаята на момичето бяха плътно покрити със стари афиши на концерти, на които с огромни букви пишеше: ГЕНАДИЙ НЕМЧИНОВ. Едва в последно време около многобройните портрети на баща ѝ тук започнаха да се появяват снимки и афиши на един друг човек. Беше изгряла звездата на певеца Игор Вилданов, пред когото Лера се прекланяше дори само защото той — единствен в Русия и изобщо в света! — още изпълняваше песни, написани от баща ѝ. Вилданов несъмнено беше талантлив певец, но момичето едва ли би могло да оцени по достойнство силата на неговата дарба, защото виждаше и знаеше само едно: Игор беше божествено красив, за нея той беше принцът от детските ѝ сънища, който освен това помни и цени творчеството на Геннадий Немчинов. Всичко останало нямаше значение. Той можеше да няма глас, можеше дори да няма слух, можеше да се окаже бездарен изпълнител — Лера нямаше да забележи това, защото принцът от нейните детски и юношески блянове пееше песните, написани от баща ѝ, и така здраво я свързваше с времето, когато родителите ѝ бяха живи, когато целият свят беше ярък и пъстър

и когато тя беше абсолютно щастлива. И само вкъщи, в своя апартамент, в своята стая, заобиколена от афиши, снимки и лееща се от магнетофона музика, тя можеше да забрави настоящето и поне за кратко да се потопи в състояние на призрачно, илюзорно спокойствие. Ето защо Лера Немчинова обичаше дома си.

Но със същата сила го и мразеше. Защото в този дом живееше дядо ѝ. Страшният, отвратителен, мръсен, тъп дядо, който с няколко пиянски изстрела преди десет години я бе лишил от онзи щастлив възторг, в който тя бе живяла постоянно. Беше я лишил от всичко. От майка, от баща, от топлина и ласка, от приятелството на съучениците ѝ. Тя беше на осем години и клеймото на момиче „от семейство на алкохолици, които се напили и се изпозастреляли“ ѝ се лепна завинаги. Малките деца са неразумни и безжалостни, те обидиха Лера и тя не можа да им го прости. Стана аутсайдер, отдръпна се от всички и дори с годините пропастта между нея и останалите деца не намаля. Съучениците ѝ забравиха за причините да остане сираче, но Лера не забрави тяхното предателство. Не го забрави и не го прости. Докато завърши училище, до миналата година, тя живя сама. Съвсем сама. Ако, разбира се, не броим старата ѝ леля Зина, братовчедка на покойната ѝ баба. Веднага след смъртта на родителите ѝ леля Зина дойде в Москва от своето затънтено селце, за да се грижи за момичето. Искаше да вземе Лера на село, но тя категорично отказа да напусне дома си, крещя като заклана, правеше истерични сцени, трошеше съдове и на два пъти бяга от гарата, като пресичаше всякакви опити да я разделят с родния ѝ дом. След като осъзна колко безполезни са усилията ѝ, пенсионерката леля Зина остана в Москва. Нали не можеше да изостави детето на произвола на съдбата! Не, не можеше да го даде в интернат при живи роднини, макар и не най-близки...

С леля Зина тя живя през всичките девет години, докато се върна дядо ѝ. На следващия ден след завръщането му лелята си замина на село. И през ум не ѝ минаваше да остане под един покрив с убиец. Преди да тръгне, предложи на Лера да замине с нея, по-далеч от дядо си, но момичето и този път отказа.

— Как не те е страх да живееш с него? — вайкаше се леля Зина. — Та това е страшен човек, не пожали собствения си син, остави те сираче.

— Моят дом е тук — твърдо отговаряше Лера. — Няма да го напусна. А ако дядо започне много-много да си позволява, пак ще го вкарам в затвора и окоето ми няма да мигне.

Дядото обаче нищо не си позволяваше. Отначало Лера го наблюдаваше постоянно, дебнеше го за признаци на „неправилно поведение“, грубост, склонност към насилие, пиянство или нещо подобно. С какво удоволствие би отишла при кварталния, за да се оплаче... Между другото кварталният на техния микрорайон беше свестен човек, живееше в техния блок и Лера отдавна го познаваше. Щом дядо ѝ се прибра, той веднага я предупреди: „Ако има нещо, идвай право при мен“. Но нямаше нищо. Дядото изобщо не пиеше, не ѝ повишаваше тон, беше учтив, кротък, прибран, започна работа като портиер на две места едновременно, работеше по график „денонощия работи, две почива“, а припечелваше и от други места, с една дума внасяше, макар и немного, пари вкъщи, но това слабо интересуваше Лера. Сумите от авторските права за песните на баща ѝ капеха редовно — именно с тях тя и леля ѝ Зина бяха живели девет години. И в бъдеще щеше да живее без парите на дядо си. Той имаше право да живее тук — апартаментът беше негов, беше купен с негови пари отдавна, още преди Лера да се роди. Но това беше чисто материално право. Виж, колкото до моралното право да живее заедно с внучката си, която с пиянската си постъпка бе оставил сираче — тук нещата не бяха толкова прости.

Лера Немчинова беше напълно сигурна, че дядо ѝ няма морално право не само да живее с нея, но и изобщо да живее. Ако беше човек на честта, смяташе момичето, отдавна трябваше да е умрял. Такива като него не бива да съществуват на земята. Но щом тъпият, отвратителен дядо не разбира това и продължава да ѝ трови живота с присъствието си, трябва да го накара да разбере. Трябва постоянно да изпитва вина за онова, което вече е сторил, и неудобство, задето продължава да живее близо до нея.

Лера не отиде на погребението на Саша Барсуков. И то не защото беше смазана от мъка. Просто не искаше и не го смяташе за нужно. Че се измъчваше — измъчваше се, но по съвсем друг повод. А Сашка — какъв ѝ беше той? Гадже, ухажор — нищо повече. Така де, в края на краищата не ѝ беше годеник! Само дядо ѝ с неговите старовремски разбирания може да смята, че щом едно момче я изпраца, отбива се за

чаша чай и ѝ носи цветя, значи тя непременно трябва да се омъжи за него. Лера не мислеше така, нещо повече — тя, както и повечето съвременни момичета, не смяташе дори интимната близост като повод за сериозни отношения. И фактът, че тя редовно, когато го нямаше дядо ѝ, си лягаше със Саша Барсуков, ни най-малко не означаваше, че би било редно все пак да присъства на погребението на момчето, за да си вземе последно сбогом с него. За щастие дядо ѝ не знаеше докъде са стигнали отношенията им, но самият процес на ухажването за него беше достатъчен, за да посмее да направи забележка на внучка си.

— Кога е погребението? — попита той, щом се прибра от 24-часовата си смяна в десет сутринта.

— Днес — спокойно отговори Лера.

— В колко часа?

— Вече е започнало — равнодушно тръсна тя.

— Ами ти? Защо си вкъщи?

— Няма да отида. Няма какво да правя там.

— Лерочка, но нали той ти беше приятел, близък приятел! Как можеш?

— Млъкни! — студено реагира момичето. — Точно ти ли ще ми даваш акъл! Хайде де, заговори образецът на морал и нравственост.

Дядо ѝ мълчаливо се съблече и отиде в стаята си. Лера доволно въздъхна. Точно така. Никой няма да ѝ казва какво да прави, той пък — най-малко.

Тя дори не беше очаквала тогава — преди една година, — че толкова лесно ще може да се справи с дядо си. Трябваше само постоянно да му напомня за стореното и да му натяква, че не му е простила. И той ще кротува. С ръка на сърцето би могла да си признае, че с дядо ѝ дори ѝ е по-лесно, отколкото със старата леля Зина, защото и нейните разбирания са не по-малко старомодни от неговите, но леля Зина, за разлика от дядо ѝ, смяташе, че има право да ѝ прави забележки и дори да я поучава. Друг е въпросът, че леля Зина, както започна от самото начало да я съжالياва — горкото сираче, така и продължи през всичките девет години. Затваряше си очите и ѝ прощаваше за неща, за които децата обикновено биват наказвани. Дядо ѝ очевидно изобщо не я съжالياваше, но Лера бързо схвана, че може да го манипулира ако не чрез съжалението, то с помощта на чувството му

за вина. И се справяше блестящо. Дядо ѝ беше от кротък по-кротък и не смееше дори да гъкне. О, господи, колко го мразеше само!

Дядо ѝ вършеше цялата домакинска работа, чистеше апартамента, пазаруваше, готвеше. Лера от самото начало му заяви, че щом няма начин да избегне живота под един покрив с убиеца на родителите си, поне не е длъжна да му чисти и сервира и няма да го прави. Дядо ѝ мълчаливо се подчини, само очите му лошо присветнаха. Но на нея какво ѝ пука! Да не би да се страхува от него? И тя умее не по-зле да мята мълнии с очи.

Целия ден, докато погребваха Барсуков, Лера си седя вкъщи, дори не отиде на лекции. Лежеше на дивана в стаята си, слушаше божественния глас на Игор Вилданов, който изпълняваше песните на любимия ѝ татко, гледаше снимките и афишите, накачени по стените, преглъщаше сълзите си и мислеше какво да прави по-нататък. Как да му помогне?

ГЛАВА 2.

Сред многото плюсове в нейната нова работа имаше един съществен минус. Майор Каменская сега нямаше пълномощия да вика в кабинета си хората, с които трябваше да си поговори. Можеха да ги викат следователите, да ги канят — оперативните работници, а тя вече три месеца беше, дето се казва, никоя. Щом някой човек ти трябва, искаш да му зададеш един-два въпроса — ще имаш добрината да се уговориш с него предварително, а после да се облечеш, да слезеш от третия етаж, да се качиш в метрото и да отидеш където трябва. Лично. Бори се с мързела, забрави за болния си гръб. Свърши своят сладък живот. Мина времето, когато беше „оперативен работник от «Петровка»“ и само това беше достатъчно, та хората да разбират, че имаш право да им задаваш въпроси. Днес си главен експерт-консултант в информационно-аналитична служба и нямаш никакви права, само и единствено задължения.

Настя Каменская понасяше спокойно задълженията си, липсата на права обаче периодично я дразнеше. Днес например беше принудена да се затътри един господ знае колко далеч, за да се срещне според предварителната уговорка с човек, чиито показания, внесени в протокола и подшити в делото с десетгодишна давност за убийството на съпрузите Немчинови, бяха пробудили у нея леко недоумение. При което тя никак не беше сигурна, че това недоумение има някакво основание. Свидетелят можеше да е казал нещата абсолютно другояче, просто следователят, когато е пишел протокола, да е формулирал думите му точно по този начин. Дали си струва проверката? Да изгуби половин ден за път дотам и обратно, за да зададе един нищо и никакъв въпрос и да не получи интересен отговор... Утешаваше я само слабата надежда, че въпросът може да не се окаже чак толкова глупав.

Човекът, на когото Настя се канеше да зададе въпроса си, в момента беше в отпуск и се намираше в почивна станция в Подмосковието. Бяха си уговорили среща в един часа следобед, но тъй като идваше тук за пръв път, Настя не успя правилно да пресметне

времето и се озова в почивната станция много по-рано — в дванайсет и петнайсет. И най-лошите предположения, които обикновено се сбъдват, не изневериха на себе си и вратата на стаята, чийто номер тя си бе записала на листче, се оказа заключена. Настя седна във вестибюла на втория етаж и докато чакаше човекът да се прибере, отвори книгата, която си бе взела да чете във влака. Книгата беше скучна, пълна с неумели напъни за хумор, но Настя добросъвестно местеше поглед по редовете, защото отдавна знаеше: щом книгата се купува, значи са се намерили хора, според които в нея има нещо интересно и привлекателно. И защо и тя да не опита да намери това интересно и привлекателно нещо?

Когато в един без петнайсет във вестибюла се появи мъж в спортен костюм и със ски в ръцете, Настя нито за секунда не се усъмни, че това е той — Александър Владимирович Белкин. Тя никога не го бе виждала, нито дори на снимка, само си бе уговорила среща с него по телефона, но по гласа и маниера му на говорене си бе създавала именно такава представа: здрав, спортен тип, стегнат. В протокола от разпита преди десет години беше казано, че е военен летец. Интересно — с какво ли се занимава сега? По всичко личи, че не се е разплул от мързел, едва ли се занимава с бизнес.

— Александър Владимирович? — тихо го извика тя.

Мъжът със ските се извърна към нея и погледна часовника си. Строгото му лице с ясни едри черти, покрито с капчици пот, изразяваше недоволство.

— Анастасия Павловна? До уговорения час има още петнайсет минути.

— Извинете, не пресметнах добре времето си и дойдох малко по-рано.

— Аз пък смятах след ски бягането да взема душ, преди да дойдете.

— Разбира се — побърза да каже тя. — Тук ли да ви почакам?

Белкин омекна, неговите твърдо очертани устни трепнаха в усмивка.

— Заповядайте в стаята ми.

Дори не дочака отговор, просто се обърна и бързо тръгна по дългия коридор към своята врата. Настя пхна книгата в чантата си и го последва.

Белкин живееше в двустаен апартамент. Едната стая изпълняваше ролята на хол — мека мебел, телевизор, а другата очевидно беше спалня. Белкин остави Настя в хола, влезе в банята и точно в един часа отново се появи пред нея, този път по дънки и тънък вълнен пуловер, с грижливо сресана, мокра след душа коса.

— Слушам ви внимателно — каза той и седна във фотьойла срещу нея.

— Александър Владимирович, въпросът ми може да ви се стори странен, защото е свързан с отдавнашни събития. Имам предвид убийството на вашите съседни по вила Немчинови.

— Ясно. И какъв е въпросът?

— Бихте ли могли да си припомните и да ми разкажете какво се случи там?

— Извинете... — Върху лицето на Белкин отново се изписа недоволство, този път смесено с напрегнатост. — ... но нали казахте, че работите в Министерството на вътрешните работи. Така ли е?

— Така е. Мога да ви представя удостоверението си.

— Ако обичате — сухо каза той и протегна ръка.

Прочете внимателно удостоверението, сравни снимката с оригинала и върна документа на Настя.

— Не разбирам смисъла на вашите въпроси. Щом работите в Министерството на вътрешните работи, сигурно имате достъп до наказателното дело. В него всичко е написано. Какво ново искате да чуете от мен?

— В делото пише, че тогава именно вие сте извикали милиция.

— Да, аз я извиках.

— Защо?

— Защото чух изстрели, а след малко видях, че от прозорците на съседната вила излиза пушек. Свързах едното с другото и получих повода да се обадя в милицията. Това учудва ли ви?

— Не, не... — усмихна се Настя. — Искан да ви попитам защо не сте извикали милиция веднага щом сте чули изстрелите. Защо е трябвало да чакате, докато е избухнал пожарът?

— Защото в изстрелите нямаше нищо особено. В нашето вилно селище ги чуваме по три пъти на час. Всеки има ловджийска пушка, наблизко има голяма поляна, на която сме направили нещо като стрелбище — хората пробват пушки, тренират. И освен това наблизко

има резерват, а точно тогава беше разгарът на сезона. Изстрелите не бяха повод. Виж, изстрели, съчетани с пожар, беше вече друга работа. Отговорих ли на въпроса ви?

Да, той отговори на въпроса й, но това не беше въпросът, който всъщност интересуваеше Настя. Не биваше обаче да го задава направо, към сложния момент трябва да се стигне постепенно.

— Милицията бързо ли дойде?

— Доста бързо — кимна Белкин. — След около пет минути. Там, при нас, всичко е наблизно.

— Спомнете си какво казахте на милиционерите, когато те дойдоха.

— Казах им, че у съседите беше дошъл на гости някакъв мъж. Милиционерите попитаха как е изглеждал той. Дадох им описание.

— И какво стана после?

— След известно време ме помолиха да отида в участъка, да огледам петима мъже и да кажа сред тях ли е човекът, когото бях видял в съседната вила. И аз го идентифицирах.

— И това ли беше всичко?

— Това беше.

Да, изглежда, всичко е било именно така. В протокола за идентифицирането пишеше: „Свидетелят А. В. Белкин посочи задържания В. П. Немчинов като човека, когото е видял малко преди произшествието заедно със загиналите свои съседи“. Странно. Много странно.

— Александър Владимирович, от колко години притежавате вашата вила?

— От осемдесет и втора.

— Вие ли я построихте?

— Не, купих я, вече построена. Продадох ми я наследниците на някакъв професор. Спешно им трябваша пари, емигрираха в Канада, успях да я купя на сносна цена.

— Добре ли познавахте съседите си Немчинови?

— Не особено. Разбира се, когато сме на вилата, постоянно се виждаме, така че и аз ги познавах по физиономия, и те мен. Но нищо повече. Не ми идваха на гости, а и не ме канеха у тях.

— А какво знаехте за тях? Освен имената им, разбира се.

— Практически нищо, освен че Геннадий беше известен композитор на песни. Но това го знаеше цялото селище. Всички млади момичета тичаха при него да му искат автографи.

Настя се сепна. Известен композитор ли? Охо! Да не би да е същият Немчинов, който... Разбира се, трябва да е той. Тогава, през осемдесет и седма година, още не беше прието да се разгласяват публично неприятни тайни за известни личности. Много известни хора се самоубиваха, умираха от свръхдоза наркотик или от алкохолизъм, а вестниците уклончиво съобщаваха: загинал трагично, скоропостижно починал... За композитора Геннадий Немчинов също писаха доста пестеливо: напусна ни в разцвета на творческите си сили. Тъй като убийството е било извършено във вилата, със случая се бяха занимавали не градските, а областните органи на реда, така че тогава Настя не бе научила никакви подробности. Беше чула само, че май са го убили — и толкоз.

— А вилата на Немчинови чия собственост беше? На композитора или на Василий Петрович?

Ето тук Настя започна атаката. Тихомълком, коварно, като все още не беше съвсем наясно какво иска да постигне. Но това дяволско несъответствие мира не ѝ даваше. Веждите на Белкин леко се повдигнаха — явно не я разбираше.

— На Василий Петрович ли? Кой е той?

— Немчинов старши, бащата на Геннадий. Забравили сте как се казва ли?

— Никога не съм знаел. Аз познавах само Геннадий и Света, е, разбира се, и момиченцето — Лерочка. Тя беше съвсем малка.

— Александър Владимирович — напрегнато каза Настя, — това е много важно, така че ще ви помоля да бъдете колкото може по-точен. Когато видяхте в съседния двор домакините и техния гост, знаехте ли, че този човек е бащата на Геннадий Немчинов?

— Нямах представа.

— И не сте го виждали никога преди това?

— Съвсем определено — не. Не бях го виждал.

— Можете ли да бъдете сигурен в това?

— Анастасия Павловна, аз имам добра зрителна памет. И зрението ми е прекрасно между другото. Не искам излишно да ви напомням какъв съм по професия.

— Не съм забравила — отвърна Настя, — били сте военен летец.

— Тогава сигурно разбирате, че на очите ми може да се разчита. Немчинови живееха във вилата си целогодишно, тя е голяма и отопляема къща. Моята къща не е така добре пригодена за зимния период, но аз всяка неделя ходех и продължавам да ходя там да карам ски. А през топлия сезон живея във вилата постоянно. И ако поне веднъж бях виждал този човек, определено щях да го запомня.

Да, ето това беше онази несвързаност, която бе направила впечатление на Настя. Когато четеше материалите по делото, тя веднага обърна внимание на факта, че съседът — Александър Владимирович Белкин — е говорел не за Василий Петрович Немчинов, баща на стопанина на вилата, а за мъж на около петдесет и пет години, със здраво телосложение, доста побелял и с тежка походка, за мъж, облечен с тъмни панталони, тъмночервен пуловер с две бели ивици на гърба и на гърдите. Немчинов е бил задържан по особените белези — по описанието на именно този тъмночервен пуловер с бели ивици.

— Вие добре ли разгледахте лицето му тогава? — попита тя.

— Разбира се. Запомних и гласа му. Бях разговарял с него.

— За какво?

— Той искаше да полее цветята, взе лейка и започна да търси вода. Геннадий и жена му в този момент бяха в къщата, а аз — до оградата, подрязвах храста френско грозде. Гледам, гостът обикаля двора с лейката в ръка и се чуди нещо. Забеляза ме, поздрави и попита откъде тук вземат вода. Показах му къде е помпата на Геннадий. Той напълни лейката и започна да полива цветята. После влезе в къщата.

— И после?

— Какво после? После — нищо. Съседите си бяха у тях, и аз се прибрах. Седнах на дивана да погледам телевизия, точно тогава повтаряха „Седемнайсет мига от пролетта“ през деня и аз не исках да пропусна нито една серия. Когато чух изстрелите, не обърнах внимание. Всичко останало вече ви казах.

— Александър Владимирович, тогава, преди десет години, някой задавал ли ви е въпросите, които ви зададох аз?

— Не. И между другото не разбирам защо ми ги задавате. Та нали убиецът беше заловен, беше същият човек, когото аз видях във вилата на Немчинови. Какво неясно може да има тук?

— Нищо — въздъхна Настя. — Още повече че Немчинов е признал, че е извършил убийството — и пред следствието, и пред съда.

— Тогава защо си губите времето с това?

— Искате да попитате защо отнемам от вашето време?

— Е, и така може да се каже — позасмя се Белкин. — Или смятате, че щом един човек е в отпуск, времето няма значение за него?

— Не, не смятам така. Александър Владимирович, не ви ли се стори странно, че бащата на стопанина на вилата не знае къде е помпата?

— Не, не ми се стори. — Белкин започваше да се дразни и това си пролича много явно. — Аз виждах този човек за пръв път, за мен той беше просто гост, така че ми се стори напълно естествено да не знае нещо. Не разбирам накъде биете. Смятате, че съм дал недоброръководни показания, така ли?

Настя весело се разсмя. Най-сетне бе схванала защо се ядосва Белкин. Ама разбира се, тя поставя въпросите си така, че може да се създаде впечатление, че проверява думите му и не му вярва.

— Моля да ме извините — меко каза тя. — Не исках да си помислите такова нещо. Друго ме вълнува. Ето, вилата е принадлежала не на Геннадий, а на баща му — Василий Петрович. Вие сте били съседи в продължение на пет години и през тези години нито веднъж не сте виждали истинския собственик. А когато този истински собственик изведнъж се е появил, се е разбрало, че той не знае дори къде в двора има артезиански кладенец. Тоест той наистина никога не е ходил там. И аз си задавам въпроса: защо?

— Въпросът наистина е интересен, но не го адресирате правилно. Вече ви казах, че с моите съседи по вила бяхме само на „добър ден“ и „довиждане“, понякога си услужвахме взаимно с някой и друг инструмент — нищо повече. А защо бащата на Геннадий не е идвал на вилата — това не мога да знам. Не съм посветен в техните семейни работи.

Гласът на Белкин беше все така сух, но раздражението изчезна. На Настя дори й се стори, че той започна да я поглежда с интерес. Или поне с любопитство. Тя хвърли поглед на часовника си и стана.

— Сигурно трябва да тръгвате за обяд. Благодаря, че ми отделихте от времето си.

Белкин я погледна насмешливо и изведнъж рязко произнесе:

— Седнете, майор! Още не сме свършили.

Настя се смая от почуда и послушно се върна във фотьойла. Белкин мълчеше и я разглеждаше като буболечка под микроскоп и под този поглед на нея ѝ стана малко неприятно.

— Добре се справихте с мен — насилено се пошегува тя, опитвайки да се отърси от неудобството. — Издадохте команда и аз покорно я изпълних, макар че, общо взето, не съм ви подчинена. Свикнала съм през петнайсетте години служба в органите.

— Толкова отдавна ли работите в органите?

— Да, получих пагони веднага след университета. А вие?

— Моят трудов стаж е повече от календарните години на живота ми. Времето на участие в бойни действия се брои като една година за три. Не се отклонявайте от темата. Защо сте се заинтересували сега от един толкова отдавнашен случай?

— Без особена причина — сви рамене Настя. — Миналото лято Василий Петрович Немчинов се е върнал от местата за лишаване от свобода и тъй като сега живее в Москва, искам да имам приблизителна представа какво мога да очаквам от него. Взех делото от архива, зачетох го и попаднах на вашите показания. Затова дойдох да уточня впечатленията си. Съгласете се, не може да се подминава фактът, че един човек с години не отива на вилата си, макар че синът му, снаха му и внучка му живеят там постоянно, и не щеш ли — пристига той там, пие водка със сина си и жена му, а после грабва пушката и убива сътрапезниците си. Между другото Геннадий и Светлана обичаха ли гуляите?

— За гуляите не мога нищо да кажа, но че гости им идваха често — да, идваха. И пиеха много — това също знам определено. Няма нищо изненадващо във факта, че Геннадий е пил водка с жена си и баща си. А ако ви смущава обстоятелството, че баща му е дошъл на вилата за пръв път от много години — може да са имали някакъв повод. Например семеен празник.

— Семейните празници се отбелязват всяка година, но въпреки това вие нито веднъж не сте виждали Немчинов старши — упорито възрази Настя. — Защо са се събрали на вилата именно тогава? Какъв толкова особен повод може да са имали?

— Ами попитайте бащата, нали казахте, че сега бил в Москва. Защо разпитвате мен?

— Не сте прав, господин полковник — усмихна се Настя. — Не ви разпитвам. Искан да си тръгна, защото ви бях попитала за всичко, което ме интересуваше. Но вие не ме пуснахте. Така че сега е ваш ред да си признаете: защо? Защо ме задържахте?

— Чакам — кратко отговори Белкин. Той с лекота стана от ниския фотьойл, разходи се из стаята, постоя няколко секунди до прозореца, после се обърна към Настя, подпрян на перваза. — Искан да проверя умеете ли да слушате и чакам да ми зададете един въпрос. Но по поведението ви личи, че няма да дочакам.

Настя внезапно се ядоса. Какво си позволява този полковник? Да, воювал е, да, летец е, участник в бойни действия, има много награди, но няма това му дава право да се съмнява в професионализма на други хора, които вършат не толкова героична работа? Ако умееш да бягаш добре, няма имаш право да смяташ хората, които не бягат, а скачат, за пълни нищожества, дори и онези, които скачат по-добре, отколкото ти бягаш? Настя направи усилие и се постара да стане от креслото — ако не толкова изящно, както го направи Белкин, то поне без да демонстрира тремавостта си.

— Няма да го дочакате — спокойно каза тя. — Но не защото не искам да ви задам този въпрос. А само защото вие ясно ми показахте, че не се интересувате от чужди семейни тайни и едва ли ще искате да отговорите на моя въпрос.

— Задайте въпроса си и аз ще ви отговоря. Наистина е време да свършваме, иначе рискувам да остана без обяд.

Настя дълбоко си пое дъх — като преди скок във вода. Не можеше да понася да я изпитват, но за съжаление далеч невинаги умееше да избягва такива ситуации. Ето че и сега се накисна поради своята непредпазливост, позволи на този полковник да надделее в разговора, така че ще трябва да доказва своята професионална състоятелност. Не се съмняваше, че Белкин има предвид същото, което и тя. Той каза — и не просто каза, а подчерта, — че притежава прекрасна зрителна памет. Значи си спомня много от хората, които неведнъж са гостували във вилата на Немчинови, макар че са минали толкова години. Може би някой от тези хора знае отговора на въпроса й? Самият Василий Петрович естествено също го знае, но ако не е смятал за нужно да го крие, то непременно щеше да се появи в материалите по наказателното дело. В протоколите от неговите

разпити непременно щеше да се мерне поне един-единствен път: „Този ден заедно със сина ми отидохме на вилата, макар че преди това не бях ходил там, защото...“ Но нищо подобно не се мерна. Отишъл — и толкоз, а дали е ходил там по-рано — това не интересува никого, защото то няма никакво отношение непосредствено към убийството. Следователно безполезно е да пита Немчинов старши. Тогава не е казал и сега няма да каже. Немчинови младши не са между живите. Лера Немчинова е била тогава осемгодишно дете, така че е безсмислено да я пита. Виж, има смисъл да поразпита приятелите на семейство Немчинови. И то именно онези приятели, които често са ходили на тяхната вила и може да знаят ходил ли е там бащата, а ако не е ходил — защо.

— Можете ли да ми назовете имена? — попита Настя, като бързо прескочи всички предварителни звена в мислите си.

— За съжаление знам само едно. Научих го съвсем наскоро. Виждам съм този човек много пъти у Немчинови, затова добре го помня. И когато той се появи на екрана на телевизора, нямах и секунда колебание. Той беше.

— Името! — настойчиво повтори Настя. — Обещахте да ми го кажете.

— Не запомних името. Участваше в предаване за Игор Вилданов. Има един такъв известен певец, може би сте го чували?

— Чувала съм. В качеството на какъв участваше в предаването този човек?

— Разказваше за Вилданов. Колко много се трудел, как репетираше, колко отговорно се отнасял към своето творчество и така нататък. Стори ми се, че този човек му е нещо като личен мениджър. Мисля, че при артистите такъв човек се нарича импресарио. Край, Анастасия Павловна, времето ни вече свърши. След десет минути ще затворят стола.

Те излязоха от апартамента заедно, Белкин тръгна по стълбището към третия етаж, където се намираще столът, а Настя излезе навън и се запъти към гарата. Надеждата ѝ да стигне до гарата с автобус не се оправда — ако можеше да вярва на разписанието, един автобус бе тръгнал преди няколко минути, а следващият трябваше да тръгне чак след час и половина. Беше глупаво да чака, а и доста студено.

Измина трите километра, които дяляха почивната станция от гарата, за четирийсет минути, като не преставаше да се чуди на себе си. Я колко хубаво било да се ходи пеша — чистият студен въздух прочиства белите ти дробове, мислите ти се подреждат. И защо толкова я мързи да се разхожда? По-рано, когато още работеше на „Петровка“, Заточни редовно я измъкваше на ранни утринни разходки в Измайловския парк и на нея всеки път ужасно не ѝ се ходеше, а после винаги се радваше, че е отишла. През последните три месеца нито веднъж не бяха се разхождали заедно и това беше естествено. Когато работеха в различни служби, беше едно, а когато станаха началник и подчинена — съвсем друго. Служебната етика не позволява. Пък и не е необходимо — и без това всеки ден се виждат в службата, всичко, което трябва, могат да обсъдят в кабинетите си.

Все пак любопитно семейство са тези Немчинови. Известният композитор е окупирали просторната топла вила, построена от баща му, приемал е там гости, правил е шумни гуляи. А скромния си баща е държал по-надалеч. Срамувал ли се е от него? Сигурно. Често се случва така: децата се издигат, заобикалят се със солидни познати и се правят, че изобщо нямат родители, защото не искат да представят пред своето изискано обкръжение онези, които имат. Не им подхождат, видите ли, старците. Нито образованието им образование, нито обноските им обноси, пък и външният им вид доста посредствен...

Тази простичка история обаче не се връзва много с образа на Василий Петрович Немчинов. Какво да кажем например за неговата безупречна и грамотна писмена реч без нито една правописна и синтактична грешка? Ами за нормалния руски език след шест години пребиваване в затвора? Немчинов никак не прилича на полуграмотен и задръстен селянин, макар че няма висше образование, макар че през целия си живот до арестуването му е бил работник... да, но работник с най-висока квалификация. Ами безбройните благодарности за изпълнената норма и примерно поведение в затвора? Значи човекът умее да се контролира и непрекословно да спазва правилата, дори тези правила да не му допадат. Трудно е да се повярва, че такъв човек не би могъл да се държи нормално в общество, ако иска. Настя си припомни снимките, които бе видяла в наказателното дело. Дори с обръсната глава и мрачен, Василий Петрович Немчинов не приличаше

на недодялан селянин, от когото известният музикант би могъл да се срамува.

Настя стигна до един кръстопът и спря за миг. От това място можеше да се стигне до гарата по два пътя: или по същия, или през гората. По пътя беше по-спокойно, но по-далеч, а през гората — по-близо, само че малко страшничко. Впрочем от какво да се страхува? Посред бял ден, около два и половина следобед. Тя решително пое към гората.

И само след две минути с удовлетворение отбеляза, че е направила правилния избор. В гората беше тихо и невероятно красиво. Главата ѝ категорично отказваше да мисли за някогашното убийство, както впрочем и за неотдавнашното. Господи, защо, защо целият ѝ живот е пълен с трупове, смърт, нечий сълзи, нечия омраза? Ето, хората си живеят по съвсем друг начин. Цветарите например... Или лесничиците в резерватите. Работят с прекрасен материал, не в смисъл хубав, а в смисъл красив. И около тях не съществува никаква омраза. Никаква злоба.

Не за това трябва да мисли, не за това. Какви са тия сълзи и сополи? Трябва да мисли как да изпълни задачата, поставена от Заточни. И тази задача между другото далеч не се състои в изравяне на причините, поради които Василий Петрович Немчинов навремето не е ходил на собствената си вила. Задачата беше да изясни дали освободеният от затвора Немчинов не се е опитал да въвлече в престъпни връзки младия милиционер, студента от ведомствения институт при Министерството на вътрешните работи Саша Барсуков, и ако се е опитал, дали това е единичен случай или само едно от звената в цяла система за проникване на криминални структури в милицията. Само това трябва да я интересува, а не някакви си там сантиментални истории по повод на сложните отношения между баща и син. Не бил ходел, видите ли, на вилата! И какво от това? Ето, и родителите на Настя имат вила — и каква полза? Настя е ходила там само веднъж, тогава това беше жест на учтивост. Просто преди седем години отиде да види новата придобивка на родителите си. Никакви примамки не могат да я закарат на вилата, тя е градско чедо, не изпитва влечение към природата. На нея ѝ дай да има вряла вода, кафе и непременно телефон подръка. По възможност — и компютър. И да няма никакви комари и тем подобни очарователни хапещи кръволоци. С една дума

— мястото ѝ е в собствената ѝ гарсонiera на Шчолковское шосе. Удобно и уютно.

Ето, мислите ѝ пак се понесоха нанякъде. Не, горската тишина и заснежените дървета определено не помагат на конструктивното мислене. И тъй, какво трябва да прави? Първо: да се срещне с Лера Немчинова и да си поговори с нея по-подробно за взаимоотношенията на Барсуков с дядо ѝ. Второ: да се срещне с Василий Петрович, да се запознае с него и да се опита да си състави поне приблизителна хипотеза. Трето: по-плътнo да се заеме с института, в който е учил Барсуков. Максим Заточни вече ѝ каза имената на студентите, които биха могли да знаят за Барсуков повече от него. С тях сега работи Юра Коротков, той трябва да разкрие убийството. А Настя ще се включи малко по-късно, когато постихне първоначалното голямо тичане покрай разследването.

И все пак защо Немчинов старши не е ходел на своята вила, не е ходел, а после изведнъж отишъл и убил сина си и снаха си? Истинско безумие, с досада си помисли Настя. Защо ли ѝ хрумват все различни глупости? Какво значение има това? Никакво. Той не е ходел на вилата преди петнайсет години, а Саша Барсуков бе убит миналата седмица. Между другото би било любопитно да научим дали Василий Петрович ходи на вилата си сега. Вилата си стои, никъде не е избягала, след пожара е била възстановена и не е продадена. Очевидно Немчинов все така не ходи там, иначе полковник Белкин непременно щеше да ѝ каже това. Какво пък, нищо чудно — едва ли някой би искал да се връща на място, където, изпаднал в пиянско безумие, е убил двама души. И то не чужди хора, не случайни другари по чашка, а родителите на своята единствена внучка.

„Стига вече, Анастасия! — каза си тя сърдито. — Тоя Немчинов сякаш те е омагьосал. Дори не си го виждала, а не можеш да мислиш за нищо друго, освен за него. Престани вече...“

Пред нея се показа перонът и Настя с учудване разбра, че е стигнала до гарата.

* * *

И досега се разтреперваше, когато приближаваше към неговия дом. За пръв път бе дошла тук преди три години, още петнайсетгодишна ученичка, сополанка. Не беше трудно да научи адреса — всеки прочут певец има фенове, които знаят за него всичко, като се започне с адреса и се свърши с любимия му цвят презервативи. И Лера му беше фенка, но не като другите. Поне така смяташе тя. За всички други Игор Вилданов беше прочут и само заради това заслужаваше преклонение. За нея фактът, че е известен, нямаше значение. Значение имаше само едно: той пееше песните на нейния баща и така все едно продължаваше неговия отдавна прекъснат живот. Имаше и още едно обстоятелство, което Лера не обичаше да признава, но не можеше и да го забрави. Вилданов беше не просто красив, той беше прекрасният принц от нейните момински сънища. Беше буквално същият първи и единствен в живота ѝ бленуван любим. Тя дори бе рисувала негови портрети, истината е, че не ги показваше на никого, но ги бе рисувала и когато беше на девет, на десет, на дванайсет, на четиринайсет. А на петнайсет изведнъж видя Игор по телевизията и се смая от приликата на измисления и мечтан образ с този жив и напълно осезаем човек.

Но тогава още мисълта да отиде при него не я бе споходила. Това ѝ хрумна след два месеца, когато Лера чу как Вилданов изпълнява една от най-хубавите песни на баща ѝ — „Реквием“. От този момент тя нямаше никакви колебания. Имаше само огромно желание да бъде до него, имаше и право на това — нали беше дъщеря на композитора Немчинов, чиито песни пееше Игор.

След като научи адреса, Лера смело тръгна към дома на певеца. Ха, как ли пък не — да я пуснат при него! Фенки като нея не ги пускат и на пушечен изстрел разстояние от кумирите им, именно затова те обикновено дежурят навън, край входа, в очакване обектът на тяхното обожание да се появи поне за три секунди, които са му нужни за петте крачки от вратата до колата. През тези три секунди може да успеят да го видят не само отблизо, но и да вдишат аромата на неговата тоалетна вода, да докоснат ръкава на якето му и да уловят неговия разсеян и уморен поглед, а пък ако случайно извадят голям късмет — да получат и автограф. Тогава край входа се въртяха петнайсетина възторжени хлапачки. Когато забелязаха неуверено приближаващата непозната, хлапачките впиха в нея напрегнати очички: как иначе — непозната

конкурентка! Защото колкото повече народ се тъпче край вратата, толкова по-малък е шансът, първо, да се приближат до кумира си, когато той благоволи да се покаже, и, второ, той да ги забележи. Но Лера навреме се сети да направи надменна физиономия, запристъпва по-уверено и влезе във входа, сякаш така трябваше, сякаш не бе тръгнала да търси Вилданов, а съвсем друг човек. Но не успя да стигне до асансьора. В преддверието седеше някакъв портиер или пък бодигард — едър як мъжага с празен поглед. Мъжагата прекрасно си знаеше работата и моментално реагира на появата на младото момиче.

— Кого търсиш, девойче? — попита той с неочаквано висок глас.

Това небрежно „девойче“ я ядоса. Какво девойче му е тя? Онези глупачки, дето се блъскат край входа, са девойчета, дори не девойчета, а мацки. А тя е съвсем друго нещо.

— Търся Вилданов — хладно отговори тя, като се стараеше да скрие внезапно обзелия я страх.

— Той ли те покани? — продължи разпита тънкогласото мъжище.

— Да — излъга тя и веднага се засрами от собствената си глупост. Какъв смисъл имаше да лъже, след като той може да провери всяка нейна дума? Ето, и телефонът е точно до него.

— Ами ако му звънна и го попитам, какво ще стане? — присмехулно попита бодигардът.

Лера събра повечко въздух в гърдите си и каза:

— Ще му кажете, че е дошла дъщерята на композитора Немчинов.

Мъжагата изхъмка, но погледът му вече не беше така празен, в очите му се мерна нещо като любопитство. Уж неохотно, той вдигна слушалката и набра някакъв номер.

— Вячеслав Олегович? Дежурният е. Тук едно момиче търси Игор, казва, че е дъщерята на композитора... как беше...

— Немчинов — веднага му подсказа Лера. — Геннадий Немчинов.

— Геннадий Немчинов — послушно повтори след нея мъжагата. — Не знам, сега ще попитам. Как се каваш? — обърна се той към Лера.

— Валерия Немчинова.

— Валерия — каза онзи в слушалката. — Аха, добре.

Дежурният затвори телефона и няколко мига разглежда Лера скептично и същевременно с известен интерес.

— Качвай се — процеди най-сетне той. — На шестия етаж.

— Кой апартамент?

— Ще ти отворят.

Тя се качи с асансьора на шестия етаж и когато автоматичните врати се отвориха, веднага видя един мъж, застанал с лице към нея. В първия момент не го позна.

— Лерочка? — развълнувано каза мъжът и тя веднага позна гласа му.

— Чичо Слава!

Ама разбира се, та това беше чичо Слава, приятелят на баща ѝ! Лера не го бе виждала от седем години, откак родителите ѝ загинаха, но когато бяха още живи, и три дни не минаваха, без чичо Слава да им дойде на гости. Виж ти как се обърнаха нещата! Ако знаеше, че чичо Слава е толкова близък с Игор Вилданов, отдавна щеше да се е запознала със своя прекрасен принц. Във всеки случай не сега, а още преди два месеца, когато го видя за пръв път и разбра: „Той е!“ Беше загубила цели два месеца! Два месеца, по-точно — шейсет и осем дни по двайсет и четири часа в денонощие тя бе мечтала за срещата с Него и бе градила планове, кой от кой по-невероятни, как да се запознае с Него и да привлече вниманието Му.

Отблизо Вилданов се оказа още по-хубав, отколкото по телевизията. Неговата обаятелна усмивка и тихият му нежен глас окончателно покориха Лера. Много се страхуваше, че прочутият певец ще се държи с нея надменно и високомерно, но нищо подобно не се случи. Само чичо Слава разваляше всичко. „Лерочка, мъничката ми...“ Разговаряше с нея като с дете. А тя вече не беше дете, беше голямо самостоятелно момиче — на петнайсет години. На нейната възраст Жулиета се е омъжила. И Игор като чичо Слава гледаше на нея като на дете, а не като на млада жена.

И ето, вече станаха три години, откакто тя постоянно беше около Игор. Не, живееше си естествено вкъщи. Нито старата леля Зина, нито омразният ѝ дядо подозираха, че момичето се познава със звездата на родната естрада, и то не просто се познава, а редовно му гостува. По два-три пъти седмично. Отначало, през първите две години, просто тихичко седеше в някой ъгъл и наблюдаваше своето божество, тичаше

до магазина, вареше и поднасяше кафе, разговаряше с чичо Слава, вдигаше телефонната слушалка, когато Игор излизаше или заминаваше за някъде и я молеше да „дебне“ дали няма да го потърси някой много нужен човек. Сутрин след бурни купони миеше съдовете (на самите купони, то се знае, не я канеха), изпълняваше някои дребни поръчки на Игор. Мълчаливо преглъщаше сълзите си, когато срещаше момичетата, с които Игор спеше. Мълчаливо търпеше неговото снизходително „коте“ и не разбираше как може да не вижда, че тя го обича и че е най-хубавата на света, във всеки случай — по-хубава от уличниците, с които той си ляга. Тя е необикновена и сигурно на Игор просто му трябва време, за да го разбере. Лера търпеливо чакаше и дочака своя час. Преди година това най-сетне се случи. Тя беше още ученичка в единайсети клас, когато най-сетне стана любовница на Игор Вилданов.

Чичо Слава изпадна в ужас. Разбира се, той пръв научи за това, защото имаше ключове и от апартамента на Игор в града, и от вилата му и можеше да влиза там по всяко време. И веднъж дойде точно когато Лера и Игор седяха в пълната с пяна вана.

— Абе ти да не си откачил? — дълго крещя чичо Слава. — Ами че тя е непълнолетна! Ще те съдят!

— Не се пали — лениво отвърна Игор, като повдигна огромна снежнобяла шапка от пяна и я нахлупи на главата на Лера, — сега законите са по-хуманни. На седемнайсет е, след шестнайсет вече не е малолетна и може да се чука с когото си ще. Разбира се, ако го прави доброволно. Доброволно го правиш, нали, коте?

Лера го гледаше с грейнали от щастие очи и примираше от възторг. Да, тя не е като всички. Я колко такива „всички“ са тръгнали по петите на Игор, дебнат го на всеки ъгъл, а той забеляза и доближи до себе си единствено нея.

Щастието ѝ обаче беше безметежно само през първата седмица. Защото след десетина дни отново се появиха другите мадами. Освен това Игор ходеше на гастроли и какво си позволяваше там — тя можеше само да се досеща. Да не говорим, че и през ум не му минаваше да даде на Лера ключове от апартамента си и категорично ѝ забраняваше да идва там без негово разрешение. Трябваше първо да му се обади и да попита може ли да отиде. И далеч невинаги чуваше в отговор заветното може.

Въпреки това тя го обичаше и му беше предана като куче. Гледаше го възторжено отдолу нагоре. Понасяше всичко. Всичко търпеше. Защото знаеше: другите мадами не се задържат при него повече от месец, а с нея Игор е вече цяла година. Значи тя не е като всички. Тя е нещо по-специално. И само това ѝ беше достатъчно, за да бъде щастлива.

А после дойде бедата. И стана така, че само тя — Лера — можеше да помогне на Игор. Отначало ѝ се стори, че всичко е много просто. Трябва само да попита дядо си и не просто да го попита, а да настоява той да ѝ отговори. Но в следващия момент се оказа, че тя вече не може да разговаря с дядо си така, както ѝ бе нужно. Между дядото и внучката бе израснала стена от отчуждение, която внучката сама старателно бе издигала и укрепвала всеки ден. Сега дядото не смееше и да гъкне, да не говорим за въпроси от типа: „Къде беше?“, „Къде отиваш?“ и „Как си с училието?“ Те едва ли разменяха по една-две думи на ден. Обикновено дядото плахо питаше:

— Лерочка, за вечеря картофи ли да ти изпържа или да сваря макарони?

На което Лера грубо отговаряше:

— Няма значение.

С това тяхното общуване се изчерпваше. Как сега да му зададе въпрос? Как да каже: „Дядо, кажи ми, моля ти се...“ Не, невъзможно. Тя никога няма да се обърне към него ласкаво и никога няма да каже „моля ти се“. Той е неин враг вовеки веков и издигнатата от Лера стена се крепи само на нейното мълчание, грубост и твърдост, а ако направи отстъпка и пробие дупка в тази стена, цялата конструкция много скоро ще рухне и омразният, отвратителен дядка окончателно ще ѝ се качи на главата. Не, не и не!

И Лера реши да се обърне към своя ухажор Саша Барсуков, който от известно време се опитваше да я сваля. Саша все още учи, но е бъдещ оперативен работник, ще работи в криминалната милиция, още отсега има чин редник от милицията. Нищо, че е само във втори курс, сигурно вече са го научили на едно друго. Вярно, наложи се да легне с него, днес не се намират безкористни ухажори.

Но Саша Барсуков загина, така и без нищо да научи. Тя трябваше да предприеме нещо, да направи нещо, за да помогне на Игор. Но как?

ГЛАВА 3.

Настя Каменская отдавна не бе имала такова добро настроение. И интересното бе не толкова, че то беше добро, а че беше стабилно добро. Тоест не се разваляше през час и половина — два, а си оставаше добро ден след ден. Хем нямаше никакви особени причини за радост — просто душевното ѝ състояние беше такова. Немалък принос за поддържането на жизнения ѝ тонус имаше новият ѝ колега — Павел Михайлович Дюжин.

Според представите на Настя Павел беше абсолютно неправилен човек, в смисъл че никак не приличаше на съществуващия в главата ѝ образ на сериозен служител от кадровия апарат. Настя наричаше хора като Дюжин „обикновен като паметник“. Или „като курабия“. Още в първия ден от познанството им капитанът я попита:

— Слушай, вярно ли е, че баща ти преподава в катедрата по оперативно-издирвателна дейност?

— Не родният, а вторият ми баща — съдържано го поправи Настя. — Защо?

— Трябва да помогнем на едно момче, през зимната сесия ще държи изпит точно при твоя роднина.

Тази простота направо слиса Настя. Нито веднъж през всичките години, откак бе започнала работа, никой не бе посмял да се обърне към нея с подобна молба, въпреки че на „Петровка“ имаше повече от достатъчно хора, които учеха в учебното заведение, където преподаваше Леонид Петрович. Един път, първия, се оказа достатъчен, та опитите да се намери протекция да престанат завинаги. Онзи първи път опит за това направи началникът на един от отделите, ходатайстваше за сина си. Тогава тя отговори кратко и отчетливо:

— Няма да стане. Ако вашето момче не знае основния предмет от милиционерската наука, самият вие трябва да се засрамите. Седнете и му помогнете в ученето. Ако не можете — изпратете сина си при мен, ще го подготвя за изпита. Но няма да моля за протекция.

Онзи началник се обиди и започна да разправя из цялото управление каква кучка била тази Каменская. Неприятно беше, но пък урокът бе усвоен солидно. Никой повече не се опита да ходатайства за изпита по този начин.

Капитан Дюжин обаче не беше работил на „Петровка“, не познаваше добре Настя и колегите ѝ и не беше присъствал на онзи печален урок. Ето защо бе сметнал, че ще е напълно нормално да ходатайства за приятеля си.

— Защо, твоето приятелче да не е глупак? — ядосано попита тя. — Не е ли в състояние да се подготви за изпита?

— Абе няма време — впусна се в обяснения Дюжин. — Ами че той учи вечерно, работи като вол. Кога да учи?

— Нали е мъж. Да се напъне и да учи.

— Е, не може и това е. Много са натоварени, няма нито една свободна минута.

— И въпреки това отговорът ми е не! — твърдо повтори Настя.

— Ама защо?

По лицето на капитана бе изписано неподправено изумление, сякаш бе очаквал всичко друго, но не и отказ. Личеше, че е бил готов да изслуша уточняващи въпроси, например за името на приятеля си, номера на групата и датата на изпита, както и да чуе условия във вид на парична сума или някакъв комплект услуги, с една дума Павел Михайлович Дюжин явно бе очаквал какво ли не, само не и това категорично не без каквито и да било обяснения и оправдания.

— Ами така! — сви рамене Каменская. — Не — и толкоз! Никога не съм го правила, няма да го направя и сега.

— А защо не си го правила? — с искрено любопитство попита Павел. — Да не би да си в лоши отношения с втория си баща?

Настя остана буквално като гръмната от тази наглост. Познават се само от един ден, а той не само започва с ходатайства, ами се рови и в семейния ѝ живот.

— Обяснявам, Паша, щом сам не разбираш — спокойно каза тя. — Срамно е човек да не знае материала по основна дисциплина. Това е неприлично. Човек, който смята професионално да се бори с престъпността, няма право да не знае предмета, наречен „оперативно-издирвателна дейност“. Впрочем той е длъжен да знае не по-зле и материала по всички останали предмети. Знаеш ли по какво се

различава един детектив от лекар или инженер? Инженерът или лекарят имат пълно право да не знаят подробности за въстанието на Спартак или датата на първото заседание на Генералните щати — това няма да повлияе на способността им правилно да поставят диагнози и да назначават лечение, нито на стабилността на конструкциите. А детективът трябва да умее да се впише във всякаква среда, трябва да бъде способен да поддържа разговор с всякакъв събеседник и да извоюва неговото предразположение. Ние никога не знаем кого ще се наложи да накараме да „пее“ утре: философ, историк, бездомник, писател, музикант, ядрен физик или свещеник. Ето защо, дори моят втори баща да преподаваше културология или история на религиите, аз пак не бих ходатайствала за някого пред него. Имаш ли други въпроси?

— Имам — весело отговори Дюжин. Настя не долови в гласа му дори намек, че се е засегнал. — А ти самата знаеш ли за тези Генерални щати или високите ти изисквания се отнасят само за другите?

— Генералните щати са провели първото си заседание през 1302 година. Да ти кажа ли и за Спартак или не е необходимо?

— Разбрах! — моментално реагира Павел. — Край на въпросите. Значи не се навиваш да ходатайстваш за изпити. А каква полза може да има човек от теб?

— В какъв смисъл? — не разбра Настя.

— В смисъл на твоите възможности. Може би имаш връзки в медицински среди или в някакви посолства, по-специално в отделите за визи?

Настя избухна в смях. Простотата и праволинейността на капитан Дюжин внезапно престанаха да я ядосват, защото бяха толкова непосредствени и открити, че беше невъзможно да му се сърди човек.

— Паша, от мен не можеш да имаш никаква полза — каза тя, усмихната. — Такава съм си — смотана. Така че — извинявай.

— Ей че го каза и ти! — уверено заяви той. — Не може да бъде. Всеки човек има връзки и познанства, друг е въпросът, че много хора не ги ценят, защото самите те не ги използват. Имаш ли съпруг?

— Тази сутрин май имах — пошегува се Настя.

— Какво работи?

— Математик е.

— Ето виждаш ли, значи може да помогне с частни уроци за малки тъпанарчета.

— Пашенка, моят съпруг не се занимава с частни уроци, има си безброй други грижи.

— Нищо, когато му потрябват пари, ще започне да се занимава. За втория ти баща вече разбрах. А какво ще кажеш за майка си?

— Майка ми е лингвист, специалистка е по разработване на методики за изучаване на чужди езици.

— И тя е потенциален частен учител — удовлетворено кимна Дюжин. — А ти какво ми разправяше? Имаш ли брат или сестра?

— Нямам кръвни.

— Ами братовчеди?

— Имам природен брат, син на баща ми от втория му брак.

— Той какво работи?

— Банкер е.

— О! И след това ми говориш, че...

— Стига, Паша, млъквай! — засмя се Настя. — Казах ти за близките си далеч не за да си правиш разни изводи. Просто ти, като всеки нормален кадровик, страдаш от жажда за информация, иска ти се да научиш за мен повече, а нямаш достъп до личното ми досие. Аз интелигентно ти се притекох на помощ и ти дадох известна информация, за да не се изнервяш. Така че от мен можеш да имаш само един вид полза: ще се опитам да ти покажа основите на аналитичната работа. Иначе аз съм напълно безполезен човек.

— Добре — с лекота се съгласи капитанът, — тогава да вървим да ме учиш.

Този разговор се проведе в кабинета, обитаван от Дюжин. Тъй като освен самия капитан, там работеха още трима служители, процесът на съвместната работа естествено трябваше да протича в кабинета на Настя: на нея — като главен експерт-консултант — ѝ се полагаше отделно помещение. И тогава капитан Дюжин смая Настя още повече. Просто я срази, и то къде-къде по-радикално, отколкото със своята прозрачна непосредственост и простодушие.

Още когато престъпи прага на кабинета ѝ, Павел потрепери като от студ, няколко пъти рязко вдиша през носа си, после се обърна към вратата.

— Сега се връщам! — каза и изскочи в коридора.

Върна се след няколко минути. Влезе, плътно затвори вратата, потърси с поглед ключовете, които стърчаха от вътрешната страна на вратата, и заключи.

— Защо? — попита Настя, на която тази постъпка никак не се хареса, защото я караше да предполага най-неприятни и ненужни неща: съвместно пийване в чест на запознанството им.

— Почакай — ще видиш.

Павел извади от джоба си тънка черковна свещ и кутийка кибрит. Едва лумнал, пламъкът се залюшка в различни посоки, свещта започна да попуква и да пуши.

— Така и предполагам — поклати глава той. — Тук, при теб, е лошо. Виждаш ли как пуши свещта? Полето тук не е добро.

— А къде е добро? — насмешливо попита Настя, наблюдавайки този неразбираем за нея спектакъл.

— Там, където пламъкът е спокоен и по форма прилича на обърната капка. Но ти не се тревожи, това може да се оправи. Имаш ли светена вода?

— Какво?!

— Ясно. Необразован човек си ти, Настя. А ми разправяш: оперативният работник трябва всичко да знае и да умее да поддържа разговор на каквато и да е тема. Само те бива да говориш, а не познаваш основни неща от нормалния живот.

— Слушай, Павел, ако обичаш, престани да правиш тук циркове! — ядосано каза тя. — Имаме да вършим работа.

— Твоята работа никъде няма да избяга. А между другото е много вредно да се работи в такава атмосфера. Изобщо не разбирам как главата ти може да мисли в тази стая. Трябва да се вземат спешни мерки.

— Какви например?

— Преди всичко — да се напръскат всички ъгли със светена вода. После да разнесем свещта из цялото помещение и да изчакаме пламъкът да изгори всичкото зло, което се е натрупало тук. А ако това не помогне, ще трябва да ти донеса една рамчица. Имай предвид, докато свещта не престане да пуши и пламъкът не се успокои, аз отказвам и няма да работя тук.

— Сега ме чуй добре, Дюжин! — процеди Настя. — Нямам светена вода и няма да обикалям стаята със свещ в ръка. Не е нужно да

носиш никакви рамчици. Всеки човек има право на собствени бръмбари в главата и аз не мога да ти отнема това право. Но имай добрината да не се опитваш да преселиш тези бръмбари в моята глава. Имам си достатъчно свои.

— Но нали свещта пуши! — упорито възрази Павел. — Това не е случайно. Тя не бива да пуши. И пламъкът е неспокоен.

— Тук става течение.

— Не става течение — прозорецът е затворен, а вратата е заключена.

— Значи восъкът не е достатъчно чист.

— Но в другото помещение тя не пушеше и пламъкът ѝ беше спокоен. Восъкът няма нищо общо. Не, само погледни, просто погледни какво става! И пука! Може би си злобна?

— Аз ли?

От изненада Настя се обърка и дори забрави, че смяташе да включи бързовара, за да направи кафе.

— Ти, ти. Може би самото помещение е нормално, а твоята злоба създава такава поле.

— Е, край, точка! — избухна тя. — До гуша ми дойде! Веднага угаси тази свещ и започваме да работим.

— Ама моля ти се...

Гласът на капитана изведнъж стана жален и много сериозен. Той стоеше пред нея, строен и стегнат в зелено-кафявата си униформа (защото беше капитан не от милицията, а от вътрешната служба), с тъжни очи и със свещ в ръката. Видът му беше абсолютно идиотски, но на Настя, кой знае защо, не ѝ беше смешно. Сигурно от яд.

— Ти може да не вярваш, това си е твоя работа — тихо каза Дюжин. — Но ми позволи да направя това, което смятам за необходимо. Иначе няма да мога да работя в това помещение.

Неочаквано ядът ѝ мина, дори — неизвестно защо — ѝ дожаля за Павел.

— Добре, прави каквото щеш — махна с ръка Настя. — Само че тихо, без да ми пречиш.

Тя си наля голяма чаша кафе и се задълбочи в съставянето на работната програма, която смяташе до вечерта да докладва на Заточни. Дюжин излизаше някъде, връщаше се, обикаляше из стаята ту със свещта, ту с някакво шишенце, от което пръскаше вода по ъглите.

Навън бързо се мръкваше и единствената фраза, която Настя произнесе през цялото време, беше:

— Запали лампата, ако обичаш.

Мина още известно време и най-сетне Дюжин възвести:

— Готово. Сега може да се живее. Виж колко спокоен е пламъкът. Свещта не пуши и не пука.

Настя вдигна глава и погледна свещта. Пламъкът наистина беше спокоен, приличаше на обърната капка. За това сигурно имаше някакво обяснение, но сега най-много я интересуваше работата, която ѝ бе възложил Заточни. Тя не се сърдеше на капитана, но пък, кой знае защо, ѝ се отця да му обяснява смисъла на задачата. Може и да е прекрасен младеж, но, както се казва, добър човек не е професия.

— Вече минава пет — каза тя на Дюжин и отново се зарови в своите схеми, — хайде да започнем утре.

— Добре! — на драго сърце я подкрепи Павел и веднага си тръгна.

Вечерта, когато докладваше на Заточни програмата, тя все пак събра смелост и попита:

— Иван Алексеевич, сигурен ли сте, че Дюжин има ум в главата?

— Защо питате? Да не би да ви се видя глупав?

— Още не знам — призна Настя, — засега не съм проверявала съобразителността му. Но в главата му има страшно много бръмбари. Някакви полета, аура, свещи, светена вода... Днес търпях, но утре може и да избухна. Не се ли опасявате от това?

Заточни се усмихна, облегна се назад във фотьойла и с познатия лек жест потърка с пръсти слепоочията си.

— Ще трябва да търпите това и в бъдеще, Анастасия. Описаха ми Дюжин като умно момче, но ме предупредиха, че си има и особености.

— О, така значи!

— Не се тревожете, не е луд. Психиката му си е наред. Просто по природа е много чувствителен към разни полета — това ми обясниха лекарите. Защото аз се консултирах с тях, преди да го назнача. Има такива хора и те между другото никак не са малко. Просто твърде остро чувстват полетата. Нали сме чували, че е по-добре човек да спи в строго определено положение: с главата на север или на запад — вече не си спомням накъде. Повечето от нас спят прекрасно там,

където си стои леглото, и не обръщат внимание на всичките тези тънкости. Но има и хора, които не могат да спят, ако положението на леглото е неправилно. С една дума, Анастасия, постарайте се да не обръщате внимание на странностите на нашия капитан. Вашата задача е да го научите на аналитична работа. Виж, ако се окаже, че той няма способности за това, тогава ще мислим какво да правим с него.

Не би могло да се каже, че това дори до известна степен успокои Настя. Лесно му е на Заточни да говори: не е луд човекът, а на останалото не обръщайте внимание. С това „останало“ ще трябва всеки ден да си има работа тя, а не генералът. И да търпи, и да се примирява. И най-важното — да не се ядосва и да не се дразни.

Но въпреки очакванията, странностите на капитан Дюжин не ядосваха Настя. Макар тези странности да бяха доста, Павел напълно я обезоръжаваше със своята откритост и весело настроение. Нещо повече — тя искрено се изненада, когато се вгледа в себе си и внезапно откри, че подсъзнателно се опитва да си припомни всичко, което някога е чувала или чела за биополетата и за хората, особено чувствителни към тях. Разбира се, в главата ѝ нямаше никакви систематизирани знания, защото Настя никога не се бе интересувала специално от този проблем, но от дълбините на паметта ѝ току изплуваха някакви биопатогенни зони и ивици, които „са проява на една единна субстанция, която пронизва цялата Вселена“. Макар и не без усилия, тя дори успя да си спомни заглавието на книгата, където пишеше за тези неща — „Космосът и здравето“. Книгата ѝ бе попаднала случайно и Настя разсеяно бе я прелиствала около четирийсет минути веднъж, докато чакаше някого. Пак там пишеше и за някакви Г-образни индикатори, и за мрежите на Къри, и за още много неща, които тогава ѝ се бяха сторили ненужни, безинтересни и неподкрепени с доказателства. Сега обаче, докато наблюдаваше Павел, тя все повече се убеждаваше, че не е възможно хората, които се интересуват от тези неща, всички поголовно да бъдат пълни идиоти; а ако тя, грубата материалистка, смята тяхната наука за шарлатания, може причината да не е в науката, която не ѝ харесва, а в самата нея, в нейното незнание, в нейния тесногръд начин на мислене?

Настя още от малка (естествено под влиянието на майка си и на втория си баща) стабилно бе усвоила една проста истина: ако тя не знае нещо, това далеч не означава, че „това нещо“ не съществува и не е

възможно да съществува. Ето защо винаги я досмешаваше и дори малко се ядосваше, когато се случваше да чуе от някого нещо от рода на:

— Това е невъзможно. Аз нищо не съм чувал за тези неща.

Подобни аргументи ѝ приличаха на прочутата Чехова фраза: „Това не може да бъде, защото то никога не може да бъде“. Тя добре си спомняше презрителното недоумение на следователя, на когото бе предала материалите относно групата на Сауляк. Сауляк и неговите хора бяха използвали методите на невролингвистичното програмиране, изпълнявайки поръчки на високопоставени служители, които искали да премахнат свои политически конкуренти. Следователят никога не беше чувал за този метод, сметна материалите, събрани от Настя, за пълна измишльотина и веднага ѝ го заяви. А когато се разрази скандалът с лекаря от Новосибирск, който за своите неблагоприятни цели покрай други методи бе използвал и този, Генералната прокуратура включи в състава на оперативната група, занимаваща се с този случай, и недоверчивия следовател. Настя и досега с усмивка си представяше физиономията, която сигурно бе изкривила строгото му лице. Самата тя преди сблъсъка със Сауляк не бе чувала за невролингвистичното програмиране. Е, и какво от това? Обърна се към специалисти и си изясни всичко. Оказа се, че с този проблем се занимават дори в научноизследователския институт към Министерството на вътрешните работи на Русия. И в това нямаше никаква псевдонаучна фантастика.

Така че след като си каза, че незнанието не е аргумент, Настя започна да приема абсолютно спокойно огромния интерес на Павел Михайлович Дюжин към биопатогенните зони. И причината за нейното добро настроение далеч не се криеше в това, макар че първият тласък естествено дойде от капитана. Тя изведнъж разбра една толкова проста истина, че да те е срам да я споменаващ. Всички знаят тази истина. Но я знаят някак обективно, абстрактно, сякаш отстрани, без да я прилагат към себе си и без да я пречупват през собственото си съзнание. А истината се оказа изключително проста: хората са различни. И макар че едва ли ще се намери човек, който би оспорил това, много малко са на света хората, които се ръководят от тази истина. Някак си се получава, че всички признават идеята, но почти никой не я следва. А нали ако човек допусне тази истина до сърцето си

и я направи част от своя мироглед, тогава моментално се променя цялото му възприятие за заобикалящата го действителност. И много неща стават не само разбираеми до пълна прозрачност, но и смешни. Именно тези смешни неща толкова развеселяваха и забавляваха Анастасия Каменская, че настроението ѝ постоянно бе приповдигнато.

Въпреки опасенията ѝ, Павел Дюжин се оказа човек способен и макар да не даваше никакви собствени идеи, поне разбираше онова, което му обясняваше Настя. Разбираше го с лекота, почти винаги от половин дума, и работата с него ѝ доставяше удоволствие. Както става обикновено, частната задача да изясни дали синът на генерал Заточни е интересен обект за престъпниците бързо се превърна в обширна програма за изследване на „чистотата“ на милиционерските висши учебни заведения в Москва. А тези заведения бяха три, без да се брои академията. Така че ѝ предстоеше огромна и трудна работа. От една страна — студентите: кои са те, чии деца и племенници са, кой ги е изпратил да учат там, какви са резултатите от психологическото им тестване и ако резултатите са били незадоволителни, а човекът въпреки това учи... И така нататък. От друга страна — преподавателите. От трета — финансово-стопанската дейност на висшето учебно заведение. Особено внимание трябва да се отдели на извънбюджетните средства. Откъде се вземат, кои са спонсорите. От кои фирми се закупуват продуктите за столовете, оборудването за компютърните зали, техническите средства. Направленията бяха безброй и беше ясно, че само двамата — Настя и храбрият капитан Дюжин — не могат да свършат почти нищо. Но и не такава беше задачата им. Беше им възложено да съставят разгърнатата програма, която други служители щяха да изпълняват. Но резултатите от тяхната работа все пак трябваше да обобщават и да анализират Настя и Павел.

— А това какво е? — питаше Павел, като гледаше как Настя бързо набира на компютъра някакъв текст, напомнящ анкета.

— Това е помощен материал за хората, които ще събират информацията — търпеливо обясняваше тя. — За да не им се налага да помнят всички въпроси, на които трябва да получат отговори, при проучването на досиетата на учащите се те ще попълват анкета. Много е удобно. И за нас после ще бъде по-лесно да анализираме. Ще въведем данните в компютъра, той ще сортира и ще преброи всичко, а ние ще получим нагледна картинка.

— Я дай да видя.

Настя върна текста към началото и се поотмести, та Дюжин да може да вижда екрана. Павел бързо прегледа номерираните точки, посегна към мишката и посочи със стрелката една от цифрите.

— Аз бих добавил тук и юридическата история на фирмата. Защото за нас са важни не само имената на организациите, в които работят родителите на студентите, но и откъде са се взели. Разните му там сливания, разделяния, преименувания, дъщерни фирми...

— Прав си — кимна Настя, — разумно е. Имаш ли някакви други съображения?

— Други съображения нямам, останаха ми само въпроси.

— Ами задай ги.

Павел питаше, тя отговаряше подробно, без да се дразни, защото разбираше, че трябва да го обучава. Дай боже всекиму ученици като Дюжин, грехота е да се оплаква — той не само умееше да разсъждава организирано, но му беше и интересно онова, което правеха. Само да не бяха тези негови странности...

На това място Настя всеки път се усмихваше и се възпираше от критики. Какво толкова я притесняват неговите странности? Да не би да ѝ пречат да работи? Не. Или са несъвместими с офицерското му звание? Също не. Господи, колко дълбоко се набиват в главата определени стереотипи: един офицер от милицията трябва да бъде еталон на нормалността. Ама кой я е измислил тази нормалност? За норма се смята най-разпространената характеристика, а онова, което е по-малко разпространено — за не съвсем нормално, но кой е казал, че всяко отклонение от нормата е нещо лошо? Според „нормата“ светлокосите хора трябва да имат сини или сиви очи, по-рядко се срещат зелени, още по-рядко — кафяви, но кой би дръзнал да каже, че блондинка с кафяви очи е нещо грозно? Практиката показва, че именно блондинките с кафяви очи са най-ефектни и се радват на голям успех сред мъжете. А пък, видите ли, не били „в нормата“...

И всеки път на същото това място Павел напрегнато я питаше:

— Е, защо се смееш сега? Глупости ли говоря? Изглеждам ти като глупак, а?

— Ама моля ти се, нищо подобно, Паша — бързаше да отговори тя. — Просто се усмихвам на мислите си. В добро настроение съм.

* * *

Коротков разпита дядото Немчинов още в първите дни след убийството на Саша Барсуков, но не се зарови надълбоко. Беше съгласен с Настя: ако дядото е замесен в убийството на ухажора на внучката му, не бива да го плашат. Докато не усеща опасност, старият Немчинов няма да се опита да избяга.

Настя реши да посети Лера Немчинова по време, когато Василий Петрович не си е вкъщи. Трябваше да види с очите си какво представлява това момиче, а после да помисли как да действа с дядо му.

Измисли си простичка, но практически „непробиваема“ легенда. Настя знаеше, че в института, където беше учил Барсуков, заместник-началник на един от факултетите е жена. И реши да се представи именно за нея. Дори Александър да е споменавал пред момичето за нея, нейна снимка определено не ѝ е показвал, а пък на евентуално описание — висока блондинка, приближаваща четирийсетте — Настя отговаряше напълно. Само трябваше да промени името си, защото бе възможно Саша да е споменавал името на заместник-началничката.

Жилището на Немчинови блестеше от чистота и незнайно защо, това никак не ѝ хареса. Макар че какво лошо има в чистотата? След две минути Настя разбра: в тази стерилност няма уют. Сякаш тук живееха хора, всеки от които си бе поставил за свръхзадача да не оставя нито едно боклуче след себе си, за да не дава на другия повод за забележки. Ред по принуда — ето точното определение.

— Колко е чисто и разтребено у вас! — каза тя, влизайки в хола. — Ти ли си толкова добра домакиня?

Лера не отговори. Мълчаливо гледеше Настя с красиво гримираните си очи и в тези очи Настя не видя нито страдание (все пак бе загинал неин близък човек), нито тъга, нито озлобление. В тях нямаше нищо, може би само капчица раздразнение се плискаше и потъваше в дълбоката синева.

— Казвам се Александра Василичевна, заместник-началник съм на факултета, където учеше Саша Барсуков. Може ли да ти задам няколко въпроса?

— За какво? — хладно попита Лера. — Вече няколко пъти ме разпитваха, дори ходих при следователя.

— Разпитвали са те във връзка с убийството, а аз имам други въпроси.

— Нищо не знам — бързо отговори момичето. — Всичко, което знаех, вече го разказах, няма да чуете нищо ново.

— Чакай — спря я Настя, — исках да те питам за друго. В своята учебна група Саша е отговарял за закупуването на учебници и пособия. Колегите му са давали пари и той е купувал учебниците за всички. Два дни преди гибелта си Саша е събирал пари за двутомния учебник по наказателно право. По шейсет хиляди от човек. Саша не е успял да купи учебниците, но в милицията ми казаха, че у него не са били намерени пари. Тоест, разбира се — имал е някакви, но вероятно са били негови собствени. Двеста или триста хиляди. А за учебниците той е събрал почти два милиона. Да знаеш случайно къде са тези пари?

— Вие какво, да не мислите, че съм ги откраднала? — избухна Лера. — Може би си мислите, че аз съм убила Саша? Ами да, убих го, за да му взема парите. Хайде, викайте следователя или когото там трябва в такива случаи. Как смеете!

— Стоп, стоп! — Настя вдигна ръка в примирителен жест. — Никой в нищо не те обвинява, но тъй като сте били приятели със Саша и сте се виждали почти всеки ден, може би знаеш къде е дянал тези пари. Може да е купил подарък — например на теб или на някого друг. Може да ги е изгубил или да ги е проиграл. Но във всеки случай аз съм сигурна, че би ти казал за това. Хайде спомни си, много те моля.

Момичето ядосано се въртна, но само след няколко секунди се овладя. Сега отново гледаше Настя спокойно и хладно.

— Не знам нищо за никакви пари — каза тя. — Саша не ми е правил подаръци.

— Как? Дори цветя ли не ти е подарявал?

— Не.

— Защо?

— Той никога не ми подаряваше цветя.

— А бонбони? Козметика? Може би дискове или касети?

— Не. Не беше по тази част. Дори не мога да си го представя. — Лера леко се усмихна. — Саша да ми донесе подарък! Та той беше още същинско дете. Не умееше да ухажва като хората.

— По-малък ли беше от теб? — попита Настя.

— По-голям с една година.

Ясно, помисли си Настя. Това момиче смята себе си за ужасно пораснало и опитно, а Саша Барсуков в сравнение с нея е бил просто сополанко. Е, и защо, пита се в задачката, му е била приятелка? Може да се допусне, че едно момиче е решило да влезе в подобни отношения от отчаяние. Като няма риба, дето се казва... Би могло да е така, ако Лера беше грозничка. Но тя е хубава и е трудно да повярва човек, че са ѝ липсвали почитатели. Сигурно се редят на опашка за радостта да им се усмихне. За какво тогава ѝ е дотрябвал Саша Барсуков, който е бил „същинско дете“ и не е умеел „да ухажда като хората“? Но едва ли беше уместно да задълбочава в тази посока, макар че много ѝ се искаше. Тя беше Александра Василичевна, подполковник от милицията, и бе дошла да пита за студентските пари, събрани за учебници. Само за това трябваше да си говорят.

— Лера, спомни си, моля те, дали Саша не ти е казал, че някой негов приятел има рожден ден или пък друг празник.

— Не ми е казал — веднага отговори Лера, без да се замисли нито за секунда.

— Но ти дори не се опита да си спомниш — каза Настя. — Разбирам, искаш по-бързо да те оставя на мира, но не съм дошла при теб за развлечение. Момчетата са дали парите, за тях това са много пари и те трябва да знаят ще си получат ли учебниците в края на краищата или парите са изгубени окончателно и трябва отново да ги събират.

Лера помълча малко, загледана в прозореца.

— Нямам какво да си спомням. Саша никога не ми е говорил за приятелите и колегите си. Изобщо не ми е говорил. Никога. Стана ли ви ясно?

— Господи, ама защо се ядосваш? — Настя реши да си поиграе на кудкудякаща квачка. — Какво толкова особено те попитах? Когато едно момче излиза с момиче, напълно естествено е да си говорят за близки, приятели, роднини. За какво друго да си говорят?

— А вие естествено си мислите, че нямат за какво друго да си говорят, нали? — презрително подхвърли Лера. — Че момчето и момчето нямат нито душа, нито сърце, нито вкусове, нито интереси. Те могат да си говорят само за хората, които ги заобикалят. Вие, старите

хора, смятате, че само вие сте умни, а по-младите от вас изобщо нямат мозък.

Настя едва сдържа усмивката си. Момичето лесно се хвана на такава простичка провокация. Изглежда, има комплекси на тема младост, по-точно — че хората, които са ѝ интересни, я смятат за малка. Естествено тя вече е голяма и иска да се отнасят към нея като към такава. А незнайно защо те не я вземат насериозно. Да, но при такава постановка на въпроса тя определено не е имала какво да прави в компанията на този толкова незрял Саша Барсуков. Може би изпитва влечение към по-възрастни мъже, но тези мъже най-вероятно не ценят нейната зрелост и оттам идва нейното толкова лесно пламващо раздражение. Интересно момиче... Не бива да бъде строга към нея, все пак е преживяла страшна трагедия, когато е загубила едновременно двамата си родители, а и дядо си. Дядо си, който е виновен за нейните нещастия, който е престанал да бъде любимият ѝ дядо и с когото сега е принудена да живее в един апартамент. При такава съдба са допустими всякакви странности в характера. Добре, да се върнем към основната тема на разговора.

— И все пак, Лера, помисли къде може да са се дянали тези пари. Почти два милиона. Не е ли купувал Саша през последните дни някакви касети, книги, дрехи? Моля ти се, постарай се да ми помогнеш. Разбери ме, сега ще се върна в института, а пред кабинета ми ме чакат трийсет момчета и момичета, надяват се, че ще им донеса парите. Не всеки има баща и майка, от които да може отново да поиска тези шейсет хиляди. Много младежи постъпват в нашия институт от бедност, защото стипендиите са по-големи, отколкото в цивилно висше учебно заведение, и униформата е безплатна, така че през тези четири години биха имали минимални разходи за дрехи. За такива младежи да загубят шейсет хиляди е пълна катастрофа. И какво да им кажа аз? Че Лера Немчинова отказва да ми помогне, защото не е в настроение? Лера Немчинова не знае какво е да имаш парични проблеми, така че изобщо не я интересуват вашите жалки хилядарки — това ли да им кажа?

Настя говореше почти автоматично, без да се замисля над думите си. Стотици пъти бе провеждала такива разговори, опитвайки се да измъкне от разпитвания необходимата ѝ информация, като при това го бе засипвала с безброй нищо незначещи и дори откровено демагогски

тиради. Не ѝ бяха толкова необходими и сведенията за финансовите дела на Саша Барсуков — с неговото убийство се занимаваха бившите ѝ колеги, а те си знаеха работата и сигурно бяха отработили тази версия. На нея ѝ трябваше дядото на Лера Немчинова. Трябваше да си изясни само едно: дали Василий Петрович не се е опитвал да въвлече Саша в криминални деяния и ако се е опитвал, дали това е била собствена, така да се каже, самостоятелна инициатива на дядото (и тогава нека с това продължава да се занимава Юра Коротков с останалия екип!), или е било част, един дребен елемент, мъничка клетка от голяма мрежа, която добре организирани престъпници хвърлят във водите на милиционерските среди с цел да уловят и да поставят в своя услуга младички и алчни милиционери. Цялата комбинация с Лера беше замислена единствено за да я насочи към темата за парите, след това — за бюджета на семейството ѝ, а по-нататък, плавно и естествено — към дядото. Първата крачка към това бе направена, Настя доведе разговора до небрежно подхвърлената фраза, че момичето няма парични проблеми. Да видим как ще потръгне по-нататък.

В отговор на „гневната“ нападка Лера обгърна Настя с поглед, пълен с презрение.

— Нямате право да разговаряте така с мен. Да, имам пари и мога да живея, без нищо да си отказвам, но съм платила за това твърде висока цена. Бих предпочела да живея много по-скромно, но да не бъда сираче.

Сега тя гледаше гостенката предизвикателно и с нетърпеливо очакване. „Разбира се — помисли си Настя, — момичето очаква въпроси, с чиито отговори би могло да постави мен, старата глупачка, на мястото ми. Тя ще ми разкаже за трагедията си и с удоволствие ще наблюдава как се гърча в мъките на неудобството и срама заради моята нетактичност. Тя е толкова нещастна, толкова страдаща, толкова неразбрана, а аз дръзвам да я упреквам в нещо. Ах-ах-ах, колко е грозно...“

— Ама какво ти е, Лера — с кротко учудване каза Настя, — защо непрекъснато се ядосваш? Изобщо не исках да те обидя, повярвай ми. Безпокоят ме студентите ми, затова може би се изразявам прекалено емоционално. Извинявай, ако думите ми са те засегнали. Между

другото ще бъде ли много нахално, ако те попитам откъде имаш парите, с които живееш, без да се лишаваш от нищо?

Лера се усмихна едва-едва и Настя разбра, че правилно е преценила ситуацията. Момичето е очаквало този въпрос и гори от желание да отговори. Всъщност Настя прекрасно знаеше отговора, но това бе необходима стъпка по пътя към заветната тема — дядото на Лера. Трябваше да потърпи и да я изслуша.

— Вие навярно не знаете — подзе Лера с нескрита гордост, — че съм дъщеря на известния композитор Геннадий Немчинов...

Настя слушаше с половин ухо, колкото да не изгуби нишката на разговора. Лера не ѝ казваше нищо ново, всичко това се знаеше отпреди няколко дни. Възрастна роднина на Немчинови оформила опекунство над малолетната дъщеря на загиналите и през всичките години, докато живели заедно, редовно използвала сметките в Сбербанк, по които постоянно се начислявали авторски хонорари за изпълнение на песните на бащата на Лера. Сумите били значителни, през живота си Геннадий Немчинов написал много песни и повечето от тях били хитове за времето си. После настъпил период на затишие — в естрадата модата се сменя бързо. Немчинов бил забравен, но старите финансови резерви били достатъчни, защото роднината-опекун била пестелива и практична жена. А после паричките отново започнали да „капят“ по сметките, модата направила пореден завой и новото поколение изпълнители се върнало към почти забравените мелодични и тъжни песни. По-точно изпълнителят бил само един — Игор Вилданов, но в момента той е невероятно популярен, така че песните на Геннадий Немчинов в негово изпълнение звучат по всички радиа и по всички телевизионни канали, да не говорим за концертите.

Като се преструваше, че слуша внимателно, Настя крадешком разглеждаше стаята и наблюдаваше младата домакиня. Имаше някакво несъответствие във всичко... Красиво, безспорно красиво момиче и очевидно умно. А и облечено модерно и далеч не евтино. На ушите ѝ — златни обички с перли, малки, но изящни, говорещи за прекрасен вкус, на пръста — оригинален пръстен с прозрачен камък. Вероятно циркон — ако беше диамант, цената му би била безумна. Такова момиче несъмнено би трябвало да се радва на успех сред младите мъже и би могло да си избере когото си пожелае. Тя се смята за достатъчно голяма и сигурно има и желание, и възможност да прекарва

времето си с по-зрял младеж. Но защо избра Саша Барсуков? Незнайно защо е предпочела него, а сега се старее да представи нещата като грешка и че Саша изобщо не ѝ е харесвал. Не умеел да ухажва, видите ли. Е, и какво? Ами да го е пратила по дяволите. Но не го е сторила. И на погребението не е отишла, Коротков е бил там, за да проследи възможни връзки. Лера не е била там. Не е отишла Лерочка да си вземе последно сбогом с приятеля си. Сякаш е въздъхнала с облекчение, както въздиша човек, когато неканен и заседал се повече от приличното гост най-сетне си тръгва. Добрият тон изисква да изпратиш госта до асансьора, но в такива случаи домакините нетърпеливо подават на тръгващия си палтото и бързо затръшват вратата след него, та да не би, пази боже, да подхване нов разговор. Неканеният и натрапчив Саша Барсуков. Или натрапен? Например от дядото на Лера... Нали Юра Коротков каза, че Василий Петрович изпитвал симпатии към Саша и по всякакъв начин подчертавал, че той е добра компания за внучка му.

Защо не? Това е версия, напълно пригодна за по-нататъшно разработване. Василий Петрович Немчинов е в контакт с редника от милицията Александър Барсуков, но за да не бият на очи срещите му с него, урежда Саша да се запознае с внучка му. Да, младежът идва в този дом, но не при престъпника Немчинов, той ухажва внучка му и няма и представа, че дядо ѝ е убиец, излежал девет години в затвор със строг режим. Лера не му е казвала за това, срамувала се е, което е напълно разбираемо, а Саша изобщо не е общувал с дядото. Какво го интересува дядото? Нали не ухажва него. Не можеш да се докопаш нито до дядото, нито до Саша.

Или друг вариант. Дядото все още е търсел пътеки към Барсуков. Уредил е момчето да се запознае с Лера и търпеливо е чакал той да свикне с дома им. Чакал е да спечели доверието на Саша и тогава малко по малко да се сближи с него, така че да го използва за целите си. И това е подходяща версия, но тя отразява само последствията, а Настя се интересува от първопричината: защо го е правел Василий Петрович? Сам, по собствена инициатива, заради някакви свои тъмни дела, или по нечия заръка, заради някого? За съжаление Лера не може да знае това, Настя трябва да намери път към дядото. Но как? Би могла да зададе много въпроси на Лера, би могла, но не бива. Коя е Настя сега? Александра Василиевна, заместник-началник на факултета,

където е учил загиналият младеж, дошла е заради изчезналите пари. Нали може ни в клин, ни в ръкав да попита къде и при какви обстоятелства Лера Немчинова се е запознала със Саша Барсуков? Идвал ли е Саша у тях, когато вкъщи си е бил дядо й, но самата Лера я е нямало? Изобщо много неща би могла да я попита, ако беше тук като Настя, служител от криминалната милиция. Но тя — уви! — не беше такава нито според легендата, нито според официалните документи. По документи беше експерт-консултант, според легендата — служителка от висше учебно заведение. Значи беше абсолютно невъзможно да обясни интереса си към подробности от личния живот на Лера Немчинова, така че това да звучи правдоподобно и да не уплаши дядото, ако той научи съдържанието на техния разговор.

— Колко красив пръстен имаш! — внезапно каза Настя. — Може ли да го погледна по-отблизо?

Прозвуча типично по женски — прекъсваш печалния разказ на събеседничката си, за да се заинтересуваш от някаква красива дрънкулка. Лера учудено млъкна и протегна ръката си през масата. Настя буквално впи очи в камъка, който пръскаше разноцветни отблясъци под ярката светлина на полилея. Боже мой... Какво ли не се случва на този свят!

ГЛАВА 4.

Зотов с досада скрива тъмносинята фланелка с грозна апликация, която се търкаляше на пода наред антрето. От хола се чуваше звук на магнетофон, който възпроизвеждаше музикалния съпровод на нова песен. Игор репетираше нов „образ“.

— При теб пак е кочина! — ядосано извика Зотов, след като отвори вратата към хола. — Парцалите ти се търкалят из целия апартамент.

Игор Вилданов стоеше пред огледалото, внимателно се вглеждаше в отражението си и търсеше поза, подходяща за финалните акорди на песента. Когато чу Зотов, се извърна към него, весело се усмихна и му махна с ръка.

— Добре де, не викай, ще дойде Лерка и ще разтреби. И изобщо — здрасти! Поне да беше поздравил като начало, а не да крещиш още от прага. Донесе ли касетата?

— Донесох я — кимна Вячеслав Олегович. — Ето, да видиш как работят майсторите. Учи се, докато все още има от кого.

— О, я стига с тези нравоучения! — направи кисела физиономия Игор. — Самият аз съм майстор, нека се учат от мен.

Зотов въздъхна и мълчаливо постави касетата във видеоманетофона. Самомнението на този хлапак бе колкото за цяла рота войници. Но и талантът му — дай боже всекиму! Ако имаше и поне малко мозък в главата, Игоръок цена нямаше да има. Защо ли природата раздава дарби толкова неразумно? За какво му е на този клиничен глупак такъв огромен талант? За какво му е такава феноменална музикалност и такъв смайващ артистизъм? Ами че в нормална обстановка той не може да върже две думи накръст и ако човек не го ръководи постоянно, не може и две крачки да направи, без да се спъне и да направи сума ти глупости. С една дума — глупак.

На екрана се появи известен американски певец. Навремето беше любимец на публиката, защото освен глас, имаше и сладка муцунка. С годините надебеля и сега тежеше най-малко сто и петдесет килограма,

но не прекрати концертната си дейност, изпълненията му продължаваха да събират тълпи почитатели. Тлъстините не му позволяваха да придружава песните си с танцови стъпки и страстно размахване на ръце, той не искаше да изглежда смешен, така че се принуди принципно да промени репертоара и сценичното си поведение. Сега стоеше практически неподвижно, като подчертаваше съдържанието и емоционалната гама на песента само с изразителни движения на главата и с мимика, а само от време на време си позволяваше лек, но много точен жест с ръка. Майсторството му наистина беше огромно — във всеки случай и Зотов, и Игор разбраха абсолютно цялото съдържание на песента, макар че Игор изобщо не знаеше английски, а Вячеслав Олегович само четеше добре и не разбираше говоримата английска реч.

Вилданов изгледа без прекъсване целия половинчасов запис.

— Не, Слава, изобщо няма да мога да го направя! — огорчено проточи той, когато екранът угасна. — Защо не зарежем тази преработка? Ще пея „Реквием“, както по-рано, и тогава беше добре. Какво ще кажеш?

— Не — поклати глава Зотов, — добре беше, но остана в миналото. Не бива толкова време да използваш един и същи репертоар. Ако искаш да го запазиш, трябва периодично да преработваш. На двайсет и пет години не можеш да пееш, както си пял на осемнайсет, а на трийсет трябва да пееш не както си пял на двайсет и пет.

— Защо да не мога? — възмути се Игор. — Нали пея! Ето ме, аз съм си аз, и гласът ми си е същият. Защо се заяждаш с мен?

Зотов си наля чаша минерална вода и я изпи до дъно. Ново двайсет — пак същото отначало. Защо, защо на тоя безмозъчен тъпанар всичко трябва да му се обяснява по десет пъти, докато разбере? Не, веднага се стегна той, не бива така, трябва да бъде търпелив. Самият той доброволно се нае да мъкне това бреме, не бива да го захвърля наред пътя. В края на краищата момчето не е виновно, че няма мозък. Мозъкът е като таланта — едни го имат, други — не. Кой знае защо, прието е да се смята, че талант не се дава на всеки, но умни трябва да бъдат всички. Липсата на дарба се приема като даденост, като цвета на косата или очите, но липсата на ум — като дефект. Защо ли? Не е правилно, тъй като всичко е от природата — и талантът, и интелектът. Ако природата те е дарила с нещо, трябва да

бъдеш благодарен, но ако те е лишила от друго, не бива никого да обвиняваш.

— Игорьок, с възрастта човек набира житейски опит и мъдрост. Когато четеш книга на петнайсетгодишна възраст, той вижда и разбира в нея едно, а когато я препрочита на двайсет — вече друго, на трийсет — още нещо, което не е забелязал или не е разбрал по-рано. През тези години в живота му се случват някакви събития, той ги преживява и обмисля и когато се върне отново към вече прочетената книга, гледа на нея със съвсем други очи. Разбираш ли? И с песните е същото. На петнайсет години човек чува в песента едно, а стане ли по-зрял — вече чува съвсем друго. Но нали и певецът, изпълнителят на тази песен, не стои на едно място? И в неговия живот годините се трупат, случва се нещо, той страда от нещо, измъчва се. Ти си жив човек, а не записан веднъж завинаги диск, ти помъдряваш и вече трябва да пееш своите песни по различен начин. Схващаш ли?

— Не разбирам защо се заяждаш. — Игор рязко скочи от дивана, отиде до широката ниска масичка наред хола и грабна купчината афиши, оставени на нея. — А това какво е? Питам те — какво е това? Воронеж, Нижни Новгород, Астрахан, Кемерово — това нищо ли е? Аз все още пея и забележи — не пред празни зали. Имам безброй почитатели, те ме обичат, обожават ме и идват да слушат моите концерти. Какво повече искаш?

Зотов мълчаливо стана и отиде в кухнята. Там цареше същият безпорядък, както навсякъде из апартамента. Добре че Лера идва два-три пъти седмично и почиства, в противен случай след месец в жилището на гения няма да може да се направи и крачка, без да се настъпи панталон, неизмита чаша или захвърлен на пода компактдиск. По едно време Вячеслав Олегович подозираше, че Игор не е с всичкия си, защото неговият питомец изглеждаше същество, абсолютно нецивилизовано. Той не четеше книги, пишеше с грешки и не разбираше най-елементарни неща, като например простите истини, че поне от време на време трябва да мие съдовете и да окачва дрехите си в гардероба. Преди няколко години Зотов покани у Игор един познат психиатър, доведе го уж като свой приятел. Поседяха, пиха кафе, психиатърът дълго си бърби с Игор за какво ли не, а после каза на Вячеслав, че момчето си е съвсем нормално и че не намира дори и следа от лека олигофрения или дебилност. Има едно понятие, каза той,

нарича се „конституционална глупост“. Именно това се наблюдава у Игорьок. Е, и естествено — дефекти от възпитанието в ранна детска възраст, това е ясно. Хлапето не е научено от малко на ред и чистота, на учтивост и четене на книги — и ето го резултата.

Зотов бе срещнал Игор, когато той беше вече на петнайсет години — твърде късно, за да го превъзпитава. Малкият скитник, избягал от къщи на девет години и плавно редувал свободата с временни домове за непълнолетни и някакви други интернати, отдавна и напълно бе забравил родителите си, както впрочем и те бяха забравили за него с промитите си от пиянство мозъци. За сметка на това заради годините странстване Игорьок бе твърдо убеден, че най-скъпа от всичко на света е личната свобода. Тя е на първо място, на второ са парите и затова има смисъл да жертваш скъпоценната си свобода само и единствено в името на парите, но не и заради някакви си там съмнителни ценности, като образование, здравословен начин на живот и чисти дрехи. Игор остана при Зотов само защото той му обеща пари. Много пари. Наистина предупреди го, че ще трябва да се постараете, много да работи, да получи нотна грамотност и да се научи да свири на пиано — и без това засега не можеше да се занимава с пеене, трябваше да почака една-две години, докато завърши мутирането на гласа му. Разбира се, това не се хареса на Игор — прекалено много условия му поставяха. Той капризничеше, пазареше се, отказваше се, бягаше от Зотов, но в края на краищата се предаде, защото Зотов извади още един коз, този път решаващ. Това вече беше нещо сериозно и на Игор не му оставаше нищо друго, освен да признае, че настойникът му е прав. Повъздиша, повъздиша по изгубената си свобода и неохотно се захвана да учи нотите. Колко отдавна беше това...

Игор не умееше да си поставя големи цели. Не умееше и толкоз. От малък беше свикнал да се задоволява с малко: има ли къшей хляб и покрив над главата — благодари на съдбата, а за ресторанти и дворци и през ум да не ти минава. Да, обичаше парите и заради тях беше готов на определени жертви, но парите му трябваха само за едно: да осигури своята лична, бленувана и любима свобода. Не за разкош и безделие, не за власт и печеливш бизнес, а за да бъде свободен — за да спи до късно, да не ходи на работа и да си ляга с момичетата, които са му харесали, а не с онези, за които му стигат парите. В жалката си

представа за свобода Игор Вилданов влагаше само такъв оскъден комплект от блага. Но откъде да има друг? Та нали и с ума, и с душата си е останал същото малко бездомно момче, каквото си беше открай време.

За сметка на това Зотов умееше да си поставя големи цели. Той разбираше, че Игор има достатъчен потенциал за постигането на тези цели, но именно потенциал, който трябва да бъде изтръгнат от дълбините на мързеливия интелект на Игорьок и умело задействан. Сега той изнася най-обикновени концерти, за които получава две, максимум три хиляди долара, а трябва да събира цели стадиони, спортни зали. За такива концерти може да се получават до двайсет хиляди. Трябват му задгранични турнета. Трябват му не хиляди, а милиони почитатели. Но за целта трябва да работи, така че като се сдобива с нови почитатели, да не губи старите. Докато Игор е толкова божествено красив, ще го обичат все нови и нови поколения подрастващи девойчета, но ако не добавя нищо към тази красота, вече порасналите девойчета ще се превърнат в омъжени жени и ще престанат да посещават концертите му. Красивият младеж с момчешкия си маниер на изпълнение вече няма да ги привлича, ще им изглежда наивен и простоват. Певецът трябва да расте заедно с тях и тогава онези, които веднъж са го обикнали, никога няма да напуснат редиците на слушателите, а в тях ще се вливат и новите поколения. Ето тогава ще дойдат и стадионите, и стотиците хиляди долари. На Игор с неговото жалко мозъче тези стотици хиляди не му трябват, но те трябват на Зотов, който получава трийсет процента от всеки концерт. Така се договориха с Игор още навремето.

Но въпросът не беше само в парите. Те са на второ място, а на първо място беше това, че Вячеслав Олегович Зотов бе заложил целия си живот, всичко, което умееше и знаеше, на Игор. Той прибра от улицата мръсния петнайсетгодишен бездомник с изписани очи и невероятна артистична дарба, измъкна го от калта, прибра го в дома си, защото съзря в него уникалния талант, таланта, от който той самият бе лишен. Зотов имаше всичко: музикално образование, изискан вкус, хубав глас и безумна, всепоглъщаща любов към пеенето. Нямахше само едно: способност да накара хората да го слушат. Той искаше да пее, беше готов да пее дни и нощи наред, но кой знае защо, не се намираха хора, готови да го слушат. Бързо им доскучаваше, не чуваха и не

разбираха чувствата, които Слава Зотов влагаше във всяка изпята нота. Отначало той с негодувание си мислеше, че те са просто тъпи и лишени от музикално чувство същества. После разбра, че слушателите са си нормални, а проблемът е в самия него. Само му се струваше, че влага в песента себе си, цялата си душа. В действителност никой не усеща и не може да усети това, защото той няма дарбата да го направи доловимо. Зотов записваше пеенето си на магнетофон и внимателно го слушаше. То беше безцветно и наистина скучно, макар и изпълнено технически безупречно. Неслучайно книгата на великия Карузо „Тайните на вокалната реч“ дълги години му бе служила като учебник, който той научи наизуст, а и учителите на Слава по вокал бяха превъзходни. Те обработиха гласа му и го научиха да го владее до съвършенство, но не можаха да му дадат онази мъничка подробност, без която механизмът, наречен певец, никога няма да заработи. И не защото не умееха или не желяеха, а защото тя се дава единствено от Бог. Или я има, или я няма. Ако я има, хората плачат, когато слушат песента, а ако я няма — не чуват нито песента, нито певеца.

Малкият скитник притежаваше тази дреболия. Освен това имаше абсолютен слух, наченки на природна музикалност и здрави сливици, което позволяваше да се надява на глас, макар и не велик. Хлапакът обичаше да пее, постоянно си тананикаше и за него сякаш пеенето бе равносилно на дишането. Вярно, на петнайсет години гласът му вече пресекваше и често вместо нормална нота, от гърлото му излизаше фалцет, но това не смущаваше Зотов. Друго беше важно: дори когато Игоръок си тананикаше нещо под носа, понякога от очите на Вячеслав Олегович бликваха сълзи. Това беше важното, а всичко останало беше въпрос на техника и образование.

И Зотов даде на момчето всичко, което самият той знаеше и умееше. Влагаше в него нотната си грамотност и го посвещаваше в тайните на владеенето на гласовия апарат, караше го до изнемога да свири гами, разработвайки непослушните и несвикнали на бързи и точни движения пръсти, забраняваше му да пее силно, докато гласът му не укрепне, учеше го да тананика полугласно под собствен акомпанимент. Особено тормозеше Игор необходимостта дълго да гледа видеокасети със записи от концертни изпълнения на известни оперни певци. Той не разбираше защо трябва да гледа и слуша „тая старомодна глупост, която приличните хора отдавна вече не пеят, а още

по-малко — слушат“. Губейки търпение, Зотов ден след ден му обясняваше, че трябва да се учи от майсторите, а не от занаятчиите, че от самото начало трябва да овладява уменията да работи само с гласа си.

— Да стоиш практически неподвижно и същевременно да умееш да внушиш на слушателя смисъла и настроението на вокалното произведение — това е висш пилотаж и ти трябва да го владееш — казваше той. — Инак винаги ще имаш време да размахваш ръце и да тичаш по сцената. За това не се иска много акъл.

Но на Игор му харесваше именно вариантът, при който много акъл не се иска. По време на принудителните сеанси пред видеото той тайничко си подремваше или откровено се прозяваше. Негов кумир беше непрекъснато скачащият по сцената Майкъл Джексън. Зотов обаче си оставаше непреклонен.

— Ти няма да пееш като твоя любим Джексън и няма да пееш песни като неговите. Никога. Разбра ли? — строго повтаряше той. — Певци като Джексън — хиляди: и в Америка, и в Русия, и всички подкачат по сцената. Искаш да бъдеш един от тях ли? Да се изгубиш в тълпата?

Игорьок свиваше рамене, защото изобщо не разбираше какво лошо има в това и защо не бива да бъде един от тях. Е, какво като са цяла тълпа, за сметка на това компанията, им е приятна.

— Ти трябва да бъдеш уникален, единствен, само така можеш да си спечелиш слава, а значи — и пари.

Но Игор успяваше да схване едва когато Вячеслав Олегович му обясняваше всичко нагледно — с молив и лист в ръката.

— Когато си един от многото, хората не разбират защо изведнъж трябва да заобичат тебе, след като вече обичат Тюткин и Пупкин и ходят на техните концерти. Ами и ти си същият, тогава има ли значение кого ще слушат, а и, от друга страна, вече са свикнали с тях. Когато сте много, хората, на които по принцип им харесва такъв начин на изпълнение и такъв репертоар, ще се разделят между вас приблизително по равно. Колкото сте повече, толкова по-малко фенове ще се падат на всеки от вас. Следователно — по-малко хора в залата, по-малко пари за изпълненията. А когато ти си единствен, всички в нашата страна, на които харесваш, ще бъдат единствено и само твои.

Обяснения на такова ниво стигаха до Игор, друг е въпросът, че той далеч невинаги се съгласяваше с тях. Зотов проявяваше завидна упоритост, докато младежът не беше в състояние да упорства дълго. И причината далеч не беше в мекотата на характера му. Упорството изисква аргументация — като всяко отстояване на собствена позиция, а с тези неща Игор имаше проблеми. Не му достигаше изобретателност и гъвкавост на ума, за да привежда нови и нови доводи в своя полза, и в края на краищата Зотов успяваше да го „притисне“ почти при всеки спор.

И този път можеше да убеди Игор — Зотов не се съмняваше в това.

* * *

Настя трепереше от студ. Впрочем в това нямаше нищо необичайно: зиме, пролет, есен — на нея винаги ѝ беше студено. Винаги когато температурата беше под плюс двайсет и пет градуса. Такова топлолюбиво растение беше тя. Но в тази стая наистина не беше топло, двамата служители от архива седяха с кожуси, наметнати на раменете, и постоянно се опитваха да стоплят ръцете си с помощта на чашите с горещ чай. В зданието на архива на Градското управление на вътрешните работи имаше някаква авария и всички вече трети ден се измъчваха без отопление.

Настя затвори дебелата папка с прекратеното преди много години наказателно дело, закопча зимното си яке, сложи си ръкавиците и веднага пъкна ръцете си по-надълбоко в джобовете. Беше научила всичко, което ѝ трябваше, макар че нещата не бяха станали по-ясни.

Пръстенът, който бе видяла на ръката на Лера Немчинова, много приличаше на един пръстен, откраднат при убийство преди почти десет години. Приблизително по времето, когато бяха загинали родителите на Лера, но половин година по-късно. Въпросът беше: пръстенът същият ли е или просто много прилича на онзи? С онова убийство се бе занимавал отделът на Гордеев и Настя доста добре си спомняше обстоятелствата. Престъплението обаче бе останало неразкрито. Убитата жена беше съпруга на високопоставен служител от Министерството на финансите, трупът ѝ бе открит във входа на

кооперацията, в която тя е живеела, при първоначалните следствени действия много бързо успяха да установят, че на госпожата отдавна ѝ е доскучало да води своя подреден и обезпечен семеен живот и тя се е отдавала на напълно невинни развлечения с млади и не толкова млади мъже.

Смазаният от мъка съпруг, след като разгледал вещите на загиналата, казал, че липсва пръстен с голям диамант, който той подарил на жена си на трийсетия ѝ рожден ден. За съжаление не успяха да установят изцяло кръга от любовници и случайни партньори на убитата — прекалено много случайни хора имаше в него. Но липсата на скъпото бижу позволяваше да се придържат строго в рамките на версията за убийство с корисни подбуди и оперативните работници, дето се казва, ровеха с носове земята, издирвайки изчезналата скъпоценност. Но минаваха седмица след седмица, а пръстенът така и никъде не изплува — нито у заподозрените, нито у прекупвачите на крадени вещи, нито в зложните къщи, нито в митницата. Той сякаш потъна вдън земя. Разбира се, спохождаха ги тайни мисли, че пръстенът изобщо не е изчезнал, а по някакви съображения е бил скрит от съпруга на убитата, така че отработиха и тази версия, но пръстенът така и не се намери. И ето че десетина години по-късно той се появи на тънкото пръстче на едно младо момиче. Или все пак не е същият, а просто подобен? В архивното дело Настя намери и снимки на потърпевщата, на които тя носеше този пръстен на ръката си, и подробни словесни описания, дадени от съпруга и роднините, и дори рисунка с молив, изпълнена по думите на хора, които бяха виждали украшението отблизо и добре го бяха запомнили. Той имаше предостатъчно индивидуални белези, включително надпис, направен от гравьор по молба на съпруга на убитата от вътрешната страна на пръстена. Трябваше ѝ едно просто нещо: да свали пръстенчето от нежната ръчица на Лера Немчинова и внимателно да го разгледа. И то така, че тя да не забележи, инак щеше да каже на дядо си, а неговата роля в цялата тази история изобщо не бе ясна...

По пътя от архива към службата си Настя се отби в „Жажда“ да обядва, като съчета поглъщането на пържените картопки с четене на купения край метрото вестник. Изпи кафето си и бодро закрачи към сградата, в която се намиреше управлението, като с известно учудване

си мислеше колко се е променил животът ѝ. Представете си, започна да обядва всеки ден, а освен това да чете вестници, което по-рано не бе правила. Настя Каменская открай време изпитваше безразличие към политиката, преболедува от нея един-единствен път — през осемдесет и девета година, по време на Първия конгрес на депутатите, и не четеше политическите новини във вестниците, но нали там имаше и много любопитни неща извън политиката!

На работното ѝ бюро я чакаше купчина документи. Естествено — декември е, министерството подготвя равносметката за годината и в материалите трябва да има раздел за резултатите от борбата с организираната престъпност. Отначало трябва да подготви доклада за Заточни, а после да направи съкратен вариант на аналитичната справка за министъра.

Настя чертаеше поредната таблица, когато вратата се отвори и на прага застана засменият Коротков.

— Е, как са картофките? Добре ли хапна?

— Ти откъде знаеш? — учуди се тя. — Пак ли си ме дебнал?

— Не, Ванечка ми каза, че вече си благоволила да похапнеш пържени картофки с гъби и си си тръгнала.

— Ванечка ли? Кой е този Ванечка?

— Браво бе! — Коротков с едно движение придърпа стол и го яхна. — Сервитьорът. Ванечка е сервитьорът в „Жажда“, който те е обслужил днес.

Настя с недоумение впери поглед в него. Сервитьор на име Иван ли? Гледай ти, вече три месеца ходи там да обядва, а така и не намери време да научи името на сервитьора.

— Приятелко, не преставаш да ме смайваш с невниманието си към заобикалящия те живот! — каза с укор Юра. — Дори и аз вече знам, че винаги сядаш на най-отдалечената маса, до прозореца, а тази маса се обслужва при едната смяна от Иван, а при другата — от Игор. Те прекрасно те помнят и знаят, че винаги си поръчваш едно и също — пържени картофи и капучино. Като минавах оттам, се отбих и попитах посетила ли си ги днес. И Ванечка ми докладва, че преди трийсет минути си обядвала. Срамота е, приятелко! И това ми било детектив!

— Че какъв детектив съм аз, Юра! — Настя, усмихната, махна с ръка. — На мен ми дай да се занимавам с хартишки, цифри, схеми. Слушай, ти спомняш ли си делото за убийството на Соловьева?

— Кое убийство? — Коротков се замисли с набръчкано чело. — Дето стана миналата година ли?

— Не, през осемдесет и осма, месец март.

— О, къде ме търсиш! Че това е било преди сто години. Я ми припомни.

— Убита е съпругата на отговорен служител от Министерството на финансите. Изчезва пръстен с голям диамант, който така и не се намери.

— А, това ли... Спомням си нещо, но смътно. А ти какво така, пипнал те е поредният пристъп на носталгия по миналото ли?

— Страхувам се, че е по настоящето, Юрик. Вчера ходих при Лера Немчинова, представих се като заместник-началник на факултета, в който е учил Саша Барсуков, и се опитах да измъкна от момичето поне нещичко за финансовите дела на нейния ухажор. Подаръци, покупки, харчове и тем подобни.

— И как ти се видя момичето? — оживи се Коротков и се понамести по-удобно на стола. — Нали е чудесна? Толкова е искрена — направо да се чудиш. Не е възможно да не ѝ вярва човек.

— Дори е много възможно. Юрочка, това момиче е прекрасна актриса. И то не защото има нещо за криене, а защото отдавна вече е разделила цялото човечество на хора, които ѝ трябва, и такива, които не ѝ трябва. Ти си мъж, и то мъж на приятна възраст — около четирийсетте, майор от милицията, ти си дяволски обаятелен, така че за нея си потенциален обект за флирт. Затова е била мила и прелестна с теб. Аз пък не съм ѝ нужна, така че с мен беше съвсем различна.

— Я стига, Ася! — възмути се Коротков. — Какъв ти флирт! Ти да не откачи? Първо, не съм ѝ давал и най-дребен повод и, второ, както сама каза, аз съм на около четирийсет, а тя на колко е?

— Да, но ти знаеш, че Лера не представлява интерес за теб, а тя откъде да знае?

— Но нали видя на колко съм години...

— И какво от това? Ти си знаеш, че младите момичета не са за теб, с тях ти е скучно, те все още са твърде глупави и неопитни. А Лерочка смята, че е достатъчно голяма и интересна дори за мъж на средна възраст. Впрочем не само тя мисли така, всички момичета изпадат в тази заблуда. Така че за теб тя се е постарала да изглежда прекрасна. Но не това е най-важното. Видя ли пръстена на ръката ѝ?

— Не, не съм обърнал внимание. А имаше ли пръстен на ръката й?

— Не знам — сви рамене Настя. — Може и да не е имало, когато ти си разговарял с нея. Но вчера тя носеше пръстен. Свържи го сега с въпроса ми за убийството на Соловьева.

Коротков бавно се поклати на стола и протяжно изсвири с уста.

— Охо-о! Сигурна ли си, че е същият?

— Не, там е работата, че не съм сигурна. На пръв поглед прилича, но трябва да се огледа внимателно. Нямах повод да я помоля да свали пръстена и да ми го даде. От къде на къде?

— Така си е. Искаш аз да опитам, така ли? Или просто да го иззема официално?

— Не ми се ще. Дядото ме плаши.

— Но, Ася, той не може да има нещо общо с убийството на Соловьева, по това време вече е бил в затвора за убийството на сина си и снаха си. От какво можеш да се страхуваш?

— Не знам. — Тя въздъхна и извади цигара от пакета. — Не знам, Юрий. Този дядо Немчинов ме привлича като магнит и същевременно ме е страх да го закачам. Знаеш ли, хрумват ми най-шантави предположения.

— Например?

— Ами например че Василий Петрович наистина е свързан с организирана престъпна групировка и целенасочено е въвличал в своите дела Саша Барсуков, но тъй като това е групировка, в нея вероятно е имало човек, свързан с убийството на Соловьева и притежаващ този пръстен. При разчистването на някакви взаимни сметки този пръстен е отишъл у Немчинов, а той го е подарил на любимата си единствена внучка. Ако проявя неприкрит интерес към пръстена, дядото ще се разтревожи. А това трябва ли ни на нас?

— Естествено, че това засега не ни трябва — съгласи се Юра. — Но като те слуша човек, този дядо трябва да го пазим като писано яйце, макар че всичките ти предположения не са нищо повече от полет на фантазията. Може да се окаже, че той няма абсолютно нищо общо и същевременно — че знае нещо полезно за нас. И как смяташ да разкриеш убийството на Барсуков, ако се налага през цялото време да избягваш контакти с дядото на Лера?

— Между другото убийството на Барсуков трябва да разкриеш ти, а не аз — пошегува се тя. — Въпросът ти е насочен към грешния човек. Моята работа е да направя анализ доколко висшите учебни заведения от системата на Министерството на вътрешните работи, намиращи се в Москва, са уязвими и засегнати от престъпността. Така е формулирана задачата, която изпълнявам. Въз основа на сведенията от Москва трябва да разработя методика за събиране на информация и нейния анализ, а после същото изследване ще бъде проведено във всички учебни заведения на милицията. А убийството на Барсуков е само повод, подтик за поставянето на проблема.

Настя сладко се протегна и изключи монитора на компютъра — дано очите ѝ си починат малко, защото вечер стават червени като на заек.

— Юра, как мислиш, дали ще е добре да изпратим при девойката Лера един красив момък?

— Не е зле, само че зависи с каква цел. За да разгледа пръстенчето ли?

— Тъхъ. Тя виждала ли е нашия Мишаня?

— Виждала го е! — въздъхна Коротков. — Кандидатурата не е подходяща.

— Дали пък да не пратим Игор Лесников? — предложи Настя.

— Не е в Москва, ще се върне след около две седмици — най-рано.

— Жалко. Кой друг от нашите е красив? Лерочка няма да се съблазни от някой грозник.

— Извинявай, приятелко — Юра разпери ръце, — не сме се подсигурили с аленделоновци. Доценко и Лесников — това е целият стратегически резерв на нашия отдел. Ами този твой... как се казваше... е, онзи странният тип, дето търчи насам-натам със светената вода? Защо не помолеш него? На външност става — висок, строен, и физиономията му е прилична, и възрастта му е подходяща.

— Я стига! — Тя се намръщи и угаси цигарата. — Нашият Павел Михайлович никога не е бил оперативен работник. Няма да се справи.

— Всички започват с нещо, всички имат своя първи случай — философски забеляза Коротков. — Та от него не се иска нищо особено — нито стрелба, нито бягане с препятствия, нито внедряване в престъпна среда. Просто да се запознае с момичето, да ѝ направи мили

очи, да ѝ каже някоя и друга приятна дума и под благовиден предлог да огледа пръстенчето. Нищо повече!

— Юра, той не е длъжен да го прави! — упорито възрази Настя. — Човекът работи на бюро, а не в криминалната милиция. Ако сбърка нещо, дори не може да му се търси отговорност.

Юра рязко се надигна, отхвърли стола настрана и направи няколко крачки из кабинета, като внимателно разглеждаше Каменская.

— Защо ме гледаш така? Прическата ми ли не е в ред? — пошегува се Настя.

— Абе не, гледам каква си станала.

— И каква съм станала?

— Друга. Чужда. Непозната.

— О, дори непозната?

— Станала си неприлично предпазлива. Изгубила си хазарта си, желанието да рискуваш. Какво е станало с теб, приятелко? Сякаш си друг човек. Дори ми се струва, че си понапълняла.

— С два килограма — през смях потвърди Настя, — казах ти го преди няколко дни, но ти не ми обърна внимание. Ежедневните обеди с пържени картофи не отминават безследно. Освен това по-малко се нервирам. Знаеш ли, много по-приятно е да се занимаваш с любимата аналитична работа срещу заплата, съответстваща на длъжностната ти характеристика, отколкото тайно и с личното разрешение на началството. Колкото до останалото, винаги съм си била ужасна страхливка и доста предпазлива дори за дреболии. Просто ти вече си забравил каква съм през тези три месеца, откакто не работим заедно. И между другото — не съм си загубила хазарта. Ето, дядото Немчинов мира не ми дава — мисля за него денем и нощем, постоянно си представям какво ли може да се е случило с него преди десет години. Не мога да го избия от главата си.

— Струва ми се, че правиш глупав опит да ме отклониш от истината! — рязко заяви Коротков. — Признай си: имаш ли връзка със Заточни? Затова ли си толкова спокойна и щастлива, затова ли толкова ти харесва тази идиотска щабна работа с нейните глупави и никому ненужни хартишки и затова ли престана да работиш като детектив?

— Какво?!

От изумление Настя изгуби дар слово и дори за някакъв си миг забрави, че държи в ръка канчето с вода, в което се канеше да постави

бързовара. Канчето започна подозрително да се накланя и тъничка струйка вода потече по пуловера и дънките ѝ.

— Ще подгизнеш! — ядосано подхвърли Юра и ѝ посочи канчето.

Настя се сепна, остави канчето на бюрото и избухна в истеричен смях.

— Юр, ти не си детектив! Ти трябва да пишеш хумористични текстове, а не да ловиш убийци и насилници. На фантазията ти може да завижда Сидни Шелдън барабар с Джак Колинс. Те пред теб ряпа да ядат.

— Докажи ми, че не съм прав, и ще се успокоя! — упорито каза той.

— Ха, как ли пък не, ще му доказвам аз на него! — Настя избърса с кърпичка сълзите си и най-сетне включи бързовара. — Това за Заточни е пълна измишльотина. Юрочка, ти поне знаеш, че Чистяков ми направи предложение, когато бяхме по на двайсет години, а аз се омъжих за него едва на трийсет и пет. Не съм му отказвала петнайсет години, за да въртя любов с други мъже след сватбата ни. Още преди това бях изразходвала целия си потенциал за страстни влюбвания. Ясно ли е?

— На „Петровка“ всички смятат, че си любовница на шефа си.

— И какво от това? Да си го мислят, щом мозъците им не стават за друго. Но ти, как можа ти да си го помислиш? Та ти ме познаваш от хиляда години. Добре, давай да изясним всичко поред. Както беше казано във филма „Ширли-мирли“, готов съм да споделя мъката ви, но точка по точка. Нямам връзка със Заточни. Точка по този въпрос. Щабната работа с хартишките изобщо не е идиотска, но това е мое лично мнение и ти имаш пълното право да не го споделяш. Недей обаче да ми натрапваш своята гледна точка. Разбрахме ли се? Сега трето — по въпроса защо съм толкова спокойна и щастлива. Да, наистина е така, но какво лошо има в това? Юрочка, когато си спомням миналата година, косата ми се изправя от ужас. Без малко не направих цял куп непоправими грешки — отначало по отношение на татко, после — на Льошка. И с огромни усилия се измъкнах от ямата, към която радостно бях повлякла сама себе си. Доброто се оценява само при сравнение с лошото, а когато човек няма с какво да сравнява, доброто се възприема като нещо, което се разбира от само себе си и

постоянно се подлага на критика и хленчене. Сега всичко остана в миналото, оправих отношенията си с Льошка, хем бяхме на крачка от развод, и то само заради моята глупост. Така че сега имам пълно право да бъда щастлива. Имаш ли други въпроси?

Коротков се усмихна, протегна ръка и леко чукна Настя по носа.

— Все пак си ужасно смешна, Аска. Човек може да обича или да не обича работата на детектива, може да ѝ бъде предан до мозъка на костите си или люто да я мрази — и едното, и другото е разбираемо. Но как може да се обичат хартишките и цифрите? Не е по силите на нормален човек да разбере това. Някакви безкрайни схеми, диаграми, проценти и не знам си още какво. Е как, кажи ми, можеш да обичаш всичко това? Ами че то е пълна мъгла и ужасяваща скука.

— За теб може да е скука, а за мен е удоволствие. Защо смяташ, че трябва да приличам на теб? Смяташ, че ти си устроен правилно, а всички, които се различават от теб, са устроени неправилно и трябва да ги променяш и превъзпитаваш, така ли? А какво ще стане, ако аз започна да мисля по същия начин? И се захвана денонощно да ти опявам колко прекрасна е аналитичната работа, колко е нужна тя за прогреса на цивилизацията и процъфтяването на човечеството, а онзи, който не разбира това, е просто посредствена и ограничена личност. Ще ти хареса ли?

— Край, край, край! — вдигна ръце Коротков. — Предавам се без бой. Сдобила си се с любопитни аргументи. Откъде? Нови познати или нови книжки?

— Павел Михайлович Дюжин, същият, когото ти смяташ за доста странен. И аз отначало не успях да се съвзема от изумление пред неговите странности и също смятах, че е голям чешит и донякъде не е с всичкия си. Но колкото повече общувам с него, толкова по-ясно разбирам, че не е странен. Той е различен. Разбираш ли? Просто е различен. Не е като нас с теб. Но нали от негова гледна точка странни сме ние с теб, защото не разбираме и не усещаме това, което разбира и усеща той. Може да му е ужасно некомфортно на някакво конкретно място и той искрено не разбира как всички останали могат спокойно да работят и да общуват на това място, без да усещат нищо особено. Ние с теб смятаме себе си за правилни хора, а Дюжин — не. Павел пък смята обратното — и кой от нас е прав?

— Естествено, че ние с теб — засмя се Коротков, — защото сме двама, а той е един. Следователно ние сме повече и нашето мнение ще победи — това е основата на демокрацията. Ще спориш ли с мен?

— Ще споря. Хората са измислили демокрацията, когато са се организирали в общество. Измислили са я, за да управляват някак това общество. А че ние всички сме различни — това идва от природата, от възпитанието и от живота, който е изживял всеки от нас, и щем не щем, харесва ли ни това или не ни харесва — трябва да го приемем. Нищо не може да се направи срещу този факт и никаква демокрация няма да унищожи различията между хората.

— Ох, Ася, ти се отплесна нещо към философски разсъждения! — намръщи се и тежко въздъхна Коротков. — Това вече не е по моята част. Аз съм човек прост и обикновен, мисля в приземени категории и не си задавам сложни въпроси за предназначението на човечеството. Да можех да разкрия убийството на Барсуков — такива са моите главоболия. Та да се върнем към твоя правилен Дюжин. По-точно — към проблема с пръстенчето на Лерочка. Възможно ли е Саша Барсуков — чрез дядото Немчинов или по някакъв друг начин — да е бил свързан с престъпници и те да са му платили за някакви услуги точно с този пръстен, а Саша да го е подарил на своята приятелка?

— Възможно е — съгласи се Настя. — Напълно е възможно. Но тези наши разсъждения ще влязат в работа само ако пръстенът е същият, който е принадлежал на Тамара Соловьева. Ако ли не, всичките ни хипотези са въздух под налягане.

— Ами хайде тогава да изпратим твоя Дюжин на разузнаване при Лера. Трябва да изясним този въпрос веднъж завинаги, та да не си тъпчем главите с глупави версии, които може да ни отведат кой знае къде. Извикай Павел Михайлович тук, сега ще го подготвим.

Настя не се въодушеви от идеята — тя винаги изпитваше опасения при използването на непрофесионалисти за разкриване на престъпления, но с ръка на сърцето не можеше да не признае, че се бе случвало и тя да постъпва така. Кого ли само не бе викала на помощ! Имъжа си, и брат си Александър, и жена му Дашенка, и бившия престъпник с прякор Бокър, и един фотокореспондент, и един бог знае колко още хора. Смущаваше я не самата идея, а кандидатурата на Павел. Впрочем може пък обстоятелството, че той е различен от

повечето хора наоколо, да изиграе своята положителна роля. Знае ли човек...

— Добре — решително каза тя, — сега ще извикам Дюжин и ще му обясним какво искаме. А към теб имам една молба. Трябва ми човекът, който напоследък се явява пред телевизионните камери заедно с Игор Вилданов.

— Вилданов ли? — недоумяващо вдигна вежди Юрий. — Кой Вилданов? Певецът ли?

— Именно — потвърди Настя. — Ще ми помогнеш ли?

— Ще ти помогна, но за какво ти е той? Защото нали знаеш, приятелко, че аз не играя на тъмно, не е това моят профил.

— Научих, че човекът, който напоследък често се появява до Вилданов, преди много години редовно е посещавал вилата на убитите съпрузи Немчинови.

— И какво от това?

— Искам да го поразпитам за дядото. Дали наистина старият обикновено не е ходел на вилата и защо е отишъл онзи единствен път, когато е застрелял сина си и снаха си.

— Ама за какво ти е това, господи?! Стари, отминали работи. Бих те разбрал, ако трябваше да разкриваме онова убийство. Но нали то е разкрито, нещо повече — дядото вече си е излежал присъдата и се е върнал.

Настя стана и мълчаливо започна да прибира книгата в сейфа. Коротков все така мълчаливо я наблюдаваше в очакване на обяснения. Обясненията щяха да дойдат — той не се съмняваше в това. През всичките години, в които двамата бяха работили рамо до рамо на „Петровка“, той никога не бе изпълнявал ролята на момче за всичко, което може да бъде пращано някъде, без да разбира защо. И самият Коротков, и другите служители от отдела признаваха, че главата на Каменская работи по някакви схеми, които само тя си разбира, и често не можеха да проследят веригата на нейните умозаклучения, но Асканито веднъж не си бе позволила нещо, което би могло да се изтълкува като „щом не разбираш, не се и мъчи — възложено ти е нещо и твоята работа е да изпълняваш“. Тя винаги обясняваше всичко — подробно, педантично, нагледно и с помощта на начертани на лист стрелички и квадратчета, обясняваше, докато човекът не започнеше да се чуди на

глупостта си и как досега не се е сетил за това сам. Та то било толкова просто и очевидно!

Най-сетне всичко излишно бе прибрано от бюрото, останалите документи — разпределени по папките и грижливо подредени на купчинка. Настя критично огледа въведения ред и отново седна на мястото си.

— Юра, дядото Немчинов е една от нашите версии в делото за убийството на Барсуков. И ние трябва да знаем колкото можем повече, преди да започнем да разговаряме с него. Той може да се окаже много опитен и опасен престъпник и ако го подплашим — за нас няма да има прошка. Разбира се, най-вече за теб, защото в това дело моята роля е нищо и никаква. Има и още една подробност, която бих искала да си изясня. Василий Петрович Немчинов е бил задържан на гарата, докато е чакал влака, за да замине за Москва. В наказателното дело има план на селището — от вилата до перона на гарата са не повече от петстотин метра по хубав път. Значи със среден ход се стига за десетина минути, а ако бързаш — за още по-малко време. Но дядото е бил арестуван на перона, когато от момента на убийството са били минали почти час и половина. Искам да намеря разписанието на влаковете през онази година и да се убедя, че тогава те наистина са минавали толкова нарядко. В противен случай аз, както казват в Одеса, се интересувам да знам защо той не е заминал с първия влак и къде се е скитал цял час и половина. Всеки нормален човек би трябвало да си плюе на петите и да изчезне от местопрестъплението колкото може по-бързо.

— Това късно вечерта ли се е случило? — попита Коротков, набърчил чело. — Не знам никакви подробности по случая.

— Не, слънце мое, било е посред бял ден, по телевизията тъкмо е вървял сериалът „Седемнайсет мига от пролетта“. Освен това било е събота. Вярно, аз нямам вила, въпреки това знам, че в празнични дни влаковете се движат по-често, в радиус трийсет километра от Москва мотрисите минават на всеки десет-петнайсет минути. Повтарям: ще намеря разписанието и ще уточня този момент, но още отсега ми е ясно, че тук нещо не се връзва.

— Ясно — кимна Юра, — приех информацията, споделям съмненията. Хайде викай твоя екстрасенс.

— Да не си посмял да наречеш така Павел, ще се обиди! — предупреди го Настя и вдигна телефонната слушалка.

ГЛАВА 5.

Зотов обичаше да обядва в скъпи ресторанти, и то именно да обядва, а не да вечеря. Денем винаги имаше малко хора и това му даваше усещането за изисканост и привилегированост, което винаги изчезваше, когато наоколо имаше много посетители. Каква ти привилегия, ако тя е достъпна за толкова голям брой хора? Обикновено Зотов вечеряше вкъщи, а за обяд предпочиташе да ходи в луксозния „Англетер“ или в друг ресторант от същата категория.

Вече приближил ъгловото здание на „Лубянка“, той бързо огледа паркираните коли и видя тъмнозеления сааб. Левченко вече беше тук, беше се домъкнал по-рано, ей, няма търпение тоя човек! Бяха се разбрали за два часа, а сега е само без двацет. Зотов ядосано смъкна от ръцете си тънките „шофьорски“ ръкавици и ядосано запокити невинните късчета кожа на пътническата седалка. Тоя кучи син Левченко цял живот закъсняваше за срещи, и то не защото не умееше да бъде точен, а защото обичаше да го чакат. Фактът, че беше пристигнал почти половин час по-рано от уговореното време, говореше, че въпросът, по който щяха да си говорят днес, за него е по-важен от всичко на света, по-важен дори от собствената му значимост. Зотов би дал какво ли не, само и само днес да почака познатия си четирийсет минути, та дори и час. Нямахше какво да отговори на Левченко, все още нямаше.

Той заключи колата и с бавна крачка се запъти към ресторанта. Елегантният портиер, който изпълняваше ролята и на гардеробиер, с любезна усмивка пое от Зотов разкошното кожено палто „Версаче“, което той си бе купил от Париж и което внимателно оглеждаше всеки ден за евентуално петънце или миниатюрна дупчица. Най-важното е да се улови процесът навреме, смяташе Зотов, най-важното е навреме да се реагира, вместо да се чака, защото после дупчицата може да се разрасне до размерите на юмрук.

Разбира се, Левченко бе седнал на маса, която изобщо не харесваше на Зотов, а на това отгоре седеше и с гръб към стената.

Зотов имаше една-единствена възможност — да седне с гръб към залата. Кучи син и това си е! Та те вече три пъти през последните месеци бяха обядвали тук и всеки път Зотов идваше пръв и заемаше една и съща маса. Освен това и трите пъти намираше повод да спомене, че това е любимото му място, малко встрани от другите, в ъгъла, така че и двамата събеседници имат възможност да седят с гръб към стената и същевременно да виждат цялата зала. Това беше важно за Зотов, много важно — той мразеше да седи с гръб към вратата, а още по-малко — към просторната зала, защото това го изнервяше и му навяваше смътна тревога. Разбира се, Левченко бе чул тези негови думи, защото днес се бе домъкнал по-рано и бе избрал такова място, на което Зотов да се почувства съвсем зле. „Ама наистина е глупав! — ядосано си помисли Вячеслав Олегович, докато крачеше с грейнала на лицето усмивка към Левченко. — Ако искаш някой да направи нещо за теб, накарай го да те обича и той ще даде всичко от себе си. А ти ме караш да нервнича, сякаш ако съм нервен, работата ще ни спори повече. Няма да спори. Тя изобщо няма да помръдне от мъртвата си точка“.

— Днес сте подранили — каза Зотов вместо поздрав, като положи усилие раздразнението му да не проличи. — Извинете, че ви накарах да чакате, бях сигурен, че ще пристигна пръв на срещата.

— Няма проблем — снизходително отговори Левченко. — Сядайте.

„Ето, вечно става така! — с омраза си помисли Зотов. — Дойдох двайсет минути по-рано, а съм принуден да се оправдавам като хлапе, направило беля. Господи, Левченко, как да се отърва от теб? Няма начин, явно няма никакъв начин, затынал съм до уши. Утешава ме само фактът, че и ти газиш в същите лайна“.

По установена дългогодишна традиция деловите разговори помежду им не започваха, преди сервитьорът да вземе поръчката им. Днес обаче Левченко беше решил да наруши всички възможни и невъзможни правила, към които самият той бе приучил партньорите си. Първо бе пристигнал без закъснение, а сега започваше и разговора веднага, без предисловия.

— С какво ще ме зарадвате, Славочка? Кога мога да очаквам материала?

— Нямам с какво да ви зарадвам, Николай Степанович! — въздъхна Зотов. — Гаф след гаф, не успявам да свърша нищо. Честно казано, изчерпах всички свои възможности да науча нещо за съдбата на материала. Наистина съжалявам, че трябва да ви го кажа, но мисля, че няма да се справя. Не можете ли да решите вашия проблем по някакъв друг начин?

Очите на Левченко засвяткаха изпод рунтавите вежди и той се намръщи. Зотов го достраша от собствената му смелост. Никога, ама никога през всичките тези години, откакто се познаваха, той не бе дръзвал да разговаря така с всемогъщия Николай Степанович. От самото начало нещата помежду им бяха поставени така, че Левченко формулираше задачата, а Зотов правеше възможното и невъзможното, за да я изпълни. И я изпълняваше. За което получаваше благодарност както с думи, така и в твърде веществена, поддаваща се на преброяване форма. Истината е, че тяхното сътрудничество, започнало преди много години и работещо безпроблемно, напоследък беше позанемарено. Може би Зотов вече не ставаше за задачите на Левченко или самите задачи се бяха променили и затова той ги възлагаше на други изпълнители? Известно време Вячеслав Олегович дори се радваше на илюзията, че Левченко вече не принадлежи към този свят. Можеше например да е умрял или да му се е случило нещо лошо. Ала нищо лошо не се бе случило на Николай Степанович и ето че той отново се появи и пожела Зотов да му намери един материал, който му трябвал за някакви политически интриги.

— Вие съжалявате, че трябва да ми кажете това, Славочка, а аз съжалявам, като чувам, че парите, които съм влагал във вас, са отишли на вятъра. Да не би да сте забравили...

Той беше принуден да замълчи, защото при тях дойде сервитьорът с бележник и химикалка в ръка. Зотов поръча набързо, без да поглежда менюто, защото знаеше наизуст какво пише там. Левченко пък, както обикновено, дълго се мота, прелиствайки страниците и до безкрай уточнявайки нещо със сервитьора. Най-сетне останаха сами и Николай Степанович продължи тирадата си точно от думата, на която бе спрял. Това беше друга негова особеност: никой и нищо не можеше да го накара да забрави мисълта или фразата си.

— ... как дойдохте при мен млад, беден и глупав и помолихте да ви взема на работа? Нищо не умеехте, дори да пеете, макар че дълги

години бяхте се учили при добри учители. Аз намерих възможност да ви използвам, и то така, че да получавате добра заплата. Учих ви да работите и да печелите, въведох ви в среди на хора, благодарение на които и тогава живеехте нашироко, и сега имате възможност да пробутвате навсякъде своето бездарно протеже Вилданов. И как ми благодарите? Какво чувам от вас? Жалки, безпомощни приказки, че много съжелявате, но не можете да свършите някаква си работа. Такива приказки не ми допадат, драги. За разговорите с мен трябва внимателно да преразгледате речника си, така че повече да не чувам тези думички. Сега на въпроса. Поставят ми кратки срокове, така че и аз поставям такива на вас. За ваш късмет, ситуацията не е пожарна, едва преди три дни правителствената криза изглеждаше неизбежна и ако се бе разразила, материалът щеше да е нужен спешно, но този път всичко се размина. Моите аналитици смятат, че сега ще настъпи затишие до пролетта. Така че имате време, но не много, не се отпускате. Обичам да разполагам с оръжието предварително и се старая да не отлагам нищо за последната минута. Разбрахте ли ме, Славочка?

— Разбрах ви — колкото можеше по-тихо произнесе Зотов, за да не позволи да проличат омразата и злобата му. — Ще направя всичко възможно.

Донесоха им предястията и известно време те мълчаливо поглъщаха изисканите деликатеси.

— За вас се говорят интересни неща — отново подзе Николай Степанович, докато ловко откъсваше със специална ножица щипките и опашката на огромен омар. — В течение ли сте, Славочка?

— Какво се говори?

— За вас и за вашето момче, с което не се разделяте нито за миг. Вярно ли е?

Зотов се отврати от тези думи, но направи усилие да не допусне лицето му да се изкриви в кисела физиономия. Какво ли разбира този мръсен хитър дядка?! За него съществуват само два вида близост между хората: секс и делово партньорство. Ако двама мъже не са партньори в бизнеса, но прекарват много време заедно, значи става дума за секс и никакви други варианти не се допускат. Приятелство, привързаност, уважение — всичко това е недостъпно за разбиранията

на Николай Степанович Левченко. И е безсмислено да му обяснява човек. Но не може и да не му отговори.

— Това са глупости — с престорено равнодушие каза Зотов. — Ние наистина се виждаме ежедневно, понякога прекарваме заедно по цели дни от сутрин до вечер, понякога се срещаме само за половин час — това зависи от графика на неговите репетиции, концерта, записи и делови срещи. Колкото е нужно според графика, толкова време прекарвам с Игор. Да не говорим, че просто се занимавам с него като педагог и го правя още от детството му, а това вие прекрасно знаете. Много добре знаете също, че в сексуално отношение аз обичам жените, а не мъжете. Отговорих ли на въпроса ви?

— Славочка! — Левченко гадно се закиска и му се закани шеговито със стиснатата в ръката си ножица. — Аз знам и друго. Когато сте започнали да се занимавате с това младо дарование, сте имали някаква съпруга. И къде е тя сега? Нещо повече — после сте се оженили отново, но и втората ви съпруга се е изгубила някъде в мъглата. Жените си отиват, момчето остава. Съгласете се, че картинката е красноречива. Между другото, приятелче, как са децата ви? Или сте ги пропъдили от живота си заедно с очарователната ви съпруга?

— Децата са добре, благодаря — сдържано отговори Вячеслав Олегович.

— Бяха едни прелестни ангелчета. — Левченко най-сетне довърши гигантския омар и грижливо избърса пръстите си със салфетката. — Малко ви завиждах, защото моите синове — уви! — не ми носят много радост. Дори когато бяха на съвсем крехка възраст, си имах само неприятности с тях. Постоянно ги измъквах от районните управления, след като правеха разни лудории. А когато пораснаха... Впрочем още не се знае какво ще излезе от вашите ангелчета. На колко е голямата ви дъщеря? Доколкото си спомням, вече трябва да е на петнайсет, нали?

— Напролет ще навърши шестнайсет — сдържано кимна Зотов.

— А момчето?

— Той е на единайсет.

— Гледайте да не го изпуснете! — назидателно изрече Николай Степанович. — Опасна възраст е, всичко може да се случи. Ама какво ли ви говоря, сякаш не го знаете.

Думите прозвучаха за Зотов като плесница, нанесена с омазана в нечистотии длан. Интересно — дали той изобщо може да разговаря за нещо с Левченко, без да изпитва отвращение и погнуса? Уж темата беше неутрална — децата, обаче не, и тук гадното старче се изхитри да каже нещо, от което Зотов изтръпна.

Като цяло обядът премина доста мирно, Левченко не го притискаше и не го заплашваше, но впрочем ще бъде справедливо да кажем, че той никога не бе го и правил. Беше абсолютно сигурен, че никой не би посмял да не му се подчини, а ако някой не свърши възложената му работа, това става не поради нахалство или безстрашие, а само поради нехайство и разсеяност. Е, напомняше, посъмряше такива хора, но нищо повече. И което е най-неприятното — Левченко беше прав. Наистина никой не смееше да не му се подчини.

Накрая, когато им поднесоха кафето, Зотов все пак попита:

— Николай Степанович, настоявате ли материалът да бъде именно този или ще ви задоволи всякакъв, с чиято помощ може да се постигне същата цел?

Левченко недоверчиво го измери с поглед изпод рошавите си вежди и промърмори:

— Ще ме задоволи всякакъв материал, стига да има същия ефект. Не съм предполагал, Славочка, че разполагате с толкова обширни възможности и връзки, че да ме снабдявате с разнообразни материали. Приятно ме изненадахте. Значи уроците ми отпреди толкова много години не са отишли на вятъра. Дерзайте, нежен и любвеобилен мой приятелю, търсете и ми носете по нещо в човчицата си. Ще приема всичко. Но първо искам да знам къде се намира ОНЗИ материал и какво е станало с него, защото пари могат да се печелят не само чрез използване на материали, но и чрез тяхното неизползване. Много заможни люде днес биха платили добре за едно сигурно сведение, че някой материал вече не съществува на този свят. Колкото до другите материали — защо не, проявявайте инициатива, работете. Давам ви благословията си. Доволен ли сте?

— В известен смисъл. Щом не съм ограничен от строги рамки, надявам се да мога да ви помогна.

Левченко бавно постави върху чинийката миниатюрната чашка и с усилие измъкна дебелия си пръст от малкото гравирано отворстие на

изящната ѝ дръжка. Очите му бяха престанали да святкат, сякаш пред лицето му някой бе поставил матов екран, неутрализиращ блясъка.

— Славочка, не бива да се самозалъгвате — каза той с неприятна усмивка. — Не бива да се надявате, че ще съумееете да ми помогнете. Аз ви помогнах навремето, и то неведнъж и сериозно, а сега вие просто ми връщате дълга. И не си задавайте глупавия въпрос ще можете ли да го направите. Просто не бива да забравяте, че сте длъжен. Това е то. Длъжен сте да правите каквото ви нареждам. Благодаря ви, драги, обядът беше възхитителен.

Той с лекота, въпреки разплутата си фигура, се надигна от масата и тръгна през залата към изхода. Зотов се обърна след него и с недоволство констатира, че се държи като малко, направило беля хлапе, което се е загледало в смъррилия го чичко с надеждата той сега да се усмихне и приветливо да му махне с ръка — сиреч всичко е наред, белите са забравени, продължаваме напред. Но Левченко излезе, без да се извърне.

* * *

Лера Немчинова лежеше на дивана в своята стая и слушаше записи на Игор Вилданов, когато звънна телефонът. Тя припряно грабна слушалката. Ами ако е Игор?

Наистина беше той.

— Здравсти, коте! Всичко наред ли е?

— Разбира се! — щастливо се усмихна тя. — А ти добре ли си?

— При мен е абсолютна кочина — весело ѝ съобщи Игор. — Ела, трябва да разтребиш, довечера ще имам гости.

— Разбира се — повтори Лера, — ей сега идвам.

— Значи така — гласът му стана делови, — след десет минути излизам, ти ще дойдеш, ще разтребиш тук. И купи там нещо, за да има с какво да нахраня гостите. Мезета, салатки, е, ти си знаеш. Това е, коте, чао, вече трябва да тръгвам.

— Чакай! — бързо възкликна момичето. — Ами ключове? Защото аз нямам ключове за апартамента, а пък ти нали сега излизаш...

— А, да, забравих. Но не мога да те чакам, имам си работа. Обади се на цербера Славка и се разбери с него, става ли, коте? Страстно те целувам.

Лера свали топлатата пижама, с която ходеше вкъщи, и започна да се облича. Вярно, може да не се впряга много, докато избира тоалет, нали я поканиха не на среща, а да разтребва. Игор няма да си е вкъщи, вероятно няма да се прибере скоро и няма да е сам, не я покани на купона дори в качеството на прислуга, така че и по-обикновени дрешки ще свършат работа. Дънки и пуловер например. Може дори да не се гримира. Да, но ако... ако той вземе, че прескочи до вкъщи или се обади по телефона, докато тя разтребва жилището му, и я помоли да остане, за да му помогне за посрещането на гостите? Трябва да бъде във форма, за Игор тя трябва винаги да бъде привлекателна и съблазнителна.

Лера извади от гардероба тесен кожен панталон и яркочервена копринена туника, която се завързваше на корема, като оставяше оголена ивичка кожа на талията. Знаеше, че нейният любим харесва такива дрехи. Съчетание от червено и черно, леко заголено тяло, тънък плат, обгръщащ високата гръд. Не е срамно и да се появи така пред гостите. Вярно, няма да е много удобно да разтребва в този вид, но може да свали всичко това и да облече някоя стара фланелка от гардероба на Игор.

Лера грижливо се гримира и излезе в антрето, за да си обуе ботушите. И точно тогава от своята стая изпълзя омразният дядка.

— Скоро ли ще се прибереш? — попита той.

— Не е твоя работа! — тръсна момичето и продължи да вдига ципа на ботуша.

— Питам те заради обяда... Вкъщи ли ще обядваш?

— Не.

— А за вечеря ще се прибереш ли?

— Не знам.

— Поне се обади, за да знам за кога да приготвя вечерята.

— Ще видим... — неопределено отговори тя, облече кожухчето си, грабна чантата и затръшна вратата.

Валеше ситен мокър сняг и Лера веднага съжали, че не бе погледнала през прозореца, преди да излезе. Трябваше да си вземе очилата — сега всичкият грим ще се разтече от снега. За такива случаи

Лера имаше специално поръчани очила с леко затъмнени стъкла без диоптър. Но пък няма да се връща я... Дядката пак ще ѝ се лепне: защо се върна, какво се случи... И изобщо не е хубаво да се връща — няма да ѝ върви. Наистина казват, че тази поличба не се задейства, ако се погледнеш в огледалото, когато се върнеш. Но въпреки това тя няма да рискува.

Реши да купи продуктите в своя квартал. Веднъж, преди половин година, занесе на Игор мезета от магазина близо до своя блок. Тогава той пак чакаше гости и ѝ възложи тази подготвителна работа. Всички много харесаха салатата от омари, коктейла от скариди и грузинското ястие, никой не повярва, че са закупени готови, а не са дело на опитна домакиня. Игор също похвали храната и оттогава всеки път, когато той я молеше да купи продукти, Лера отиваше в този магазин и после мъкнеше тежките торби през целия град. Страхуваше се да хване такси, защото напоследък много се говореше за безгрижни пътници, които лоши шофьори откарвали в закътани места, ограбвали ги, изнасилвали ги, та дори ги убивали.

Тя старателно обходи огромния универсален магазин, събирайки в кошницата си всичко необходимо. Плати, взе от касиерката няколко големи торби и като се отдалечи от касата, нареди покупките в тях. Естествено получи се тежък багаж: пет торби, три в едната ръка и две — в другата. Е, нищо, свикнала е, все някак ще ги занесе. Важното е да не изгуби касовите бележки. Когато ѝ дава парите, похарчени за продуктите, Игор ще провери всичко до последната копейка. Не защото е скъперник, не. Игор е много щедър и добър, просто не може да понася да го мамят и да му вземат повече пари. Винаги проверява и касовите бележки, и сметките. Парите не му се свидят, но никога не дава повече, отколкото е нужно.

Лера вече беше изминала половината път до най-близката станция на метрото, когато чу:

— Госпожице, ще ми отделите ли няколко минути?

Пред нея бе застанал привлекателен младеж с бележник и химикалка в ръката. Висок, синеок, със сериозно лице. Няколко минути? Защо не, може да остави торбите на тротоара и да си почине малко, защото пръстите ѝ вече съвсем изтръпнаха. Няма никаква опасност, дванайсет часът по обяд е и улицата е оживена.

— Слушам ви, кажете — с приятна усмивка отговори Лера.

— Трябва да ви задам само един въпрос, но той може да ви се стори толкова странен и дори плашещ, че е нужно предварително да ви обясня нещо.

„Ето на — с внезапен ужас си помисли тя, — така си и знаех. Странен и плашещ въпрос. Сигурно е някакъв маниак и сега ще ме попита какво е отношението ми към груповия секс или садомазохизма. Но нищо, я колко хора има наоколо, все някак ще се измъкна“.

— Провеждам изследване за влиянието на различни видове излъчвания върху човека — продължи междувременно синеокият. — Отдавна е установено, че различни геометрични конфигурации правят различни излъчвания. Чували ли сте нещо за това?

— Не — поклати глава Лера, която вече се бе поуспокоила.

— А че навремето е било прието на скрина да се поставят седем слончета, подредени по ръст? Смятало се е, че носят щастие.

— Разбира се — разсмя се тя, — това е ужасна еснафщина. Мисля, че сега никой не го прави. Било е модерно във времената на дантелените салфетчици.

— Права сте — кимна синеокият, — днес хората не го правят, а би трябвало. Учените са установили, че такава конфигурация от слончета има излъчване и това излъчване се разпространява на голямо разстояние. При това изобщо не е задължително да се подреждат именно слончета. За целта са подходящи всякакви фигурки, а ако нямате такива, може да се направят просто контури от обикновена тел. Важното е да се спазва основното правило: фигурките се подреждат в една редица по височина, тоест според увеличаването на размерите им, и те трябва да бъдат три, пет, седем, девет или повече от тринайсет. Интересно ли ви е?

Дали ѝ е интересно ли? Господи, и още как! Този красив синеок младеж, изглежда, знае нещо особено и ако тя, Лера, го научи, ще може да помогне на Игор. Ще може да го направи щастлив, да му даде късмет и ако успее самата тя да се превърне за своя кумир в талисман за щастие и късмет, той никога няма да се раздели с нея.

Момичето с готовност кимна.

— Продължавайте, моля, всичко това е много любопитно.

— Е, добре, та значи при изследванията се е изяснило, че много от емблемите на различни религиозни и политически движения имат излъчване. Например звездите на Соломон и Давид, католическият и

православният кръст. Те имат излъчване, което е насочено перпендикулярно на тяхната плоскост. Тоест човек, който носи кръст или звезда или просто ги гледа, изпитва върху себе си въздействието на излъчването, макар че много рядко се срещат хора, които реално усещат това. Човек трябва да бъде особено чувствителен, а такива личности не се срещат често на земята. Но ако ние не усещаме нещо, това не означава, че то не съществува. Разбирате ли?

— Разбирам — отново кимна Лера. — А какъв плашещ въпрос искахте да ми зададете?

— Ето, вече почти стигнахме до него.

Те стояха на сред тротоара и явно пречеха на многобройните минавачи, които бързаха за метрото. Синеокият се огледа.

— Защо не се отдръпнем? — предложи той. — Страхувам се, че тук може и да ви блъснат.

Без да дочака съгласието ѝ, той леко подхвана оставените на тротоара обемисти торби, отнесе ги на три крачки встрани и ги подпря до стената на някаква сграда. Лера послушно го последва.

— Очаквам въпроса ви — напомни му тя.

— Съществуват данни, че и свастиката има излъчване. И то особено излъчване — от лицевата си страна излъчва отрицателно, а от обратната — положително. Човек, който носи тази значка, облъчва себе си положително, а всички останали — отрицателно. Тези данни все още не са окончателно потвърдени с емпиричен материал, така че всъщност аз събирам именно такъв материал.

— Защо? За какво ви е нужно това?

— Защото моята баба и още четирима членове на моето семейство са били изгорени в Освиенцим. Разбира се, тогава аз още не съм бил роден, но това не ми е безразлично. И искам да разбера в какво се състои притегателната, магнетичната сила на фашизма.

— Аз не се занимавам с политика! — бързо изрече Лера и се наведе да вземе торбите си.

Колко жалко! Мислеше си, че този синеоок мъж ще даде в ръцете ѝ ключа към пълното и безвъзвратно спечелване на Игор, а той се занимавал с някаква тъпа политика. Добре де, слава богу, че поне не е сексуален маниак.

— Това не е политика, мило момиче, това е чиста наука. Аз не изучавам политически движения, занимавам се само с проблемите на

излъчването. И после — още дори не съм ви задал основния си въпрос, а вие вече си тръгвате...

„Сега ще ми поиска телефонния номер или ще ми предложи да вечеряме заедно днес — с досада си помисли тя. — Пълно разочарование“.

— Добре, задайте го — вяло каза Лера. — Задайте своя въпрос.

Синеокият помълча няколко секунди, после на един дъх изтърси:

— Като малка рисували ли сте свастика?

Тя цялата се изчерви, бузите ѝ пламнаха. Много отчетливо си спомни как, когато беше деветгодишна, нарисува свастика на черната училищна дъска. Незнайно защо, ужасно ѝ се прииска да го направи и го направи. Учителката извика в училището леля Зина, после леля Зина дълго провежда с Лера възпитателна работа — обясняваше ѝ колко много мъка е причинил на хората фашизмът, свали от рафта тежките тонове на „Нюрнбергският процес“ и дълго ѝ показва снимки на обесени и разстреляни хора. Масовите екзекуции ужасиха момичето, по-рано тя не бе имала и понятие от тези неща. Но най-лошото беше друго: дори след тези разкази пак ѝ се искаше да рисува свастика, не можеше да надвие себе си. И рисуваше. Само се стараяше никой да не вижда изпълненията ѝ. Вземе тебешира, издебне момент, когато в класната стая няма никого, нарисува я и веднага я изтрие с гъбата. Огледа се крадешком, пак нарисува свастика и моментално я изтрие. Срамуваше се, но не можеше да надвие себе си, защото изпитваше чувство на някакъв необясним възторг и същевременно ужас, когато рисуваше. След известно време това мина, започна лятната ваканция и цели три месеца тя нямаше подръка дъска и тебешир. Лера се опитваше да рисува свастика на лист хартия, но чувството на възторг и удовлетворение не я спохождаше, така че заряза тази работа, а до септември и самото приятно усещане някак се притъпи. Момичето повече не се върна към това странно занимание.

— Вие мълчите — констатира синеокият, — значи моят въпрос попадна в целта. Сега ви е неудобно и не знаете как да ми отговорите. Не се смущавайте, огромен брой от децата и юношите са имали такива периоди. И аз самият рисувах свастика, когато бях на дванайсет или тринайсет години. И изпитвах от това просто неземна радост, макар че почти нищо не знаех за самия фашизъм. Малко от книгите, малко от

филмите, но на тази възраст човек трудно разбира чуждата мъка. Вие по стените на входовете ли рисувахте или по оградите?

— На дъската в класната стая — тихо призна Лера. — А вие?

— Аз пък във входа. Опитвали ли сте да рисувате на хартия?

Тя трепна. Ама това да не е ясновидец? Как можа да се сети?

— Опитвала съм.

— Е, и? Не ви ли хареса?

— Слушайте, вие откъде...

— Но това само потвърждава теорията! — Той весело се усмихна. — И аз минах през опити да рисувам в тетрадката, но нищо не излезе. Усещането не беше същото. И знаете ли защо? Излъчването е в посока, перпендикулярна на плоскостта на линиите. Вече ви говорих за това, но сигурно не сте ме разбрали. Когато рисувате на вертикална повърхност — на стена, ограда, на класната дъска, — излъчването идва към вас и вие сте подложена на неговото въздействие. Ако пък рисувате в тетрадка, поставена на масата, тоест на хоризонтална плоскост, излъчването отива нагоре и надолу и вие не го приемате. Замислете се само: днес в Москва е трудно да намерите сграда, където стените на входа или кабината на асансьора да не са „разкрасени“ със свастики. И така е било винаги, откакто се помня. Глупаво е да си го обясняваме с обстоятелството, че у нас има толкова много последователи на фашистката идеология, още повече че това се прави от деца и юноши, а не от зрели хора. Значи трябва да има някакво друго обяснение. Съгласна ли сте с мен?

Лера мълчаливо кимна — беше го слушала като омагьосана. Разбираше всичко, което ѝ говореше той, защото самата тя го бе преживяла. Нима напразно се бе срамувала и нейните детски постъпки са имали такова интересно обяснение? Направо да полудееш!

— Същевременно тази теория обяснява и факта, че хората, които са носили на гърдите си свастика, са изпитвали чувство на психологически комфорт, а онези, които не са носили, общувайки с човек със свастика, са изпитвали разни негативни емоции, в частност — необясним страх. Нали вече споменах за особеностите на свастиката: тя излъчва отрицателни вълни от лицевата страна, тоест от онази, която е обърната към събеседника, и положителни — към онзи, който я носи. Та ето, събирам материал, обикалям улиците и питам

различни хора дали като деца са рисували свастики, а ако имат деца — дали те рисуват и как си го обясняват.

— А питате ли самите деца?

— Разбира се. Извинете, че ви забавих, сигурно бързате. Но като компенсация за времето, което ви загубих, бих искал да ви направя един подарък.

— Подарък ли? — учудено и недоверчиво попита Лера. — Ще ми подарите брошура за излъчването или ще ми купите цветя?

— Защо, та това е банално! — разсмя се синеокият. — Цветя и брошури се подаряват на обикновени момичета, а вие сте необикновена и можете да очаквате съвсем специален подарък.

— Откъде пък направихте извода, че съм необикновена? — попита тя, като се стараеше да не се издаде, че е поласкана.

— Ами аз, уверявам ви, съм от онази малобройна категория хора, които притежават особена чувствителност към излъчванията и някои други неща. Разбира се, не съм екстрасенс — няма да ви лъжа, но нещо близко до това. И усещам, че вашето излъчване не е като на другите хора. Вие сте много особена, не приличате абсолютно на никого. Казвали ли са ви го?

Не, това синеоко момче определено ѝ харесва. Цял живот Лера беше принудена сама да подчертава своята необикновеност, за да привлече вниманието на хората, които ѝ харесваха и на които искаше да направи впечатление. А този красив строен младеж веднага разбра, че тя не е като всички. Реши да пофлиртува, още повече че все още беше обяд, а гостите щяха да дойдат у Игор, както обикновено, не порано от десет вечерта. Сто пъти ще успее да разтреби апартамента му, да приготви храната и да я сервира на масата. Ако успее да очарова този изследовател, току-виж — той ѝ помогнал да занесе торбите.

— Случвало се е да ми казват, че съм особена, но аз не вярвах. А вие какво необикновено виждате у мен?

— Аз не виждам, а усещам — поправи я събеседникът ѝ. — Вие цялата сте необикновена. Всичко във вас е необикновено — като се започне от името и се стигне до съдбата ви. Сигурен съм, че имате рядко, немного разпространено име. И съдбата ви е съвсем необикновена. Страхувам се да не предизвикам беда, но ми се струва, че животът ви е пълен с трагедии. Прав ли съм?

* * *

Изглежда, действаше правилно, момичето не бързаше да се отърве от него, макар че бе тръгнало с торбите си към метрото, тоест трябваше да пътува за някъде. Беше успял да я заинтригува.

— Името ми е Валерия — каза тя. — Това име наистина не се среща често, тук сте прав. А колкото до съдбата ми, родителите ми бяха убити, когато бях на осем години, а съвсем наскоро убиха годеника ми. Изглежда, над мен тегне някакво родово проклятие, защото загиват всички хора, които обичам. — Гласът ѝ трепна, очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Ако искате, можем да опитаме да направим нещо по този въпрос — предложи Дюжин. — Аз се казвам Павел и ако имате време, хайде да поговорим за вашата съдба по-подробно. Ако пък бързате, просто ще ви направя обещания подарък и няма да ви отнемам повече време.

Лера погледна часовника и се усмихна:

— Ами май имам малко време. Можем да си поговорим с вас, само че да не е прекалено дълго, защото днес ми предстои още много работа.

Павел прибра бележника и химикалката и вдигна многобройните ѝ торби, вътрешно изумен как това момиче успя да извърти нещата. Сякаш не тя има интерес от него, а той от нея и тя просто милостиво му прави услуга, като отделя малко от скъпоценното си време. Вероятно такъв талант притежават всички красавици.

След няколко минути двамата вече седяха в малката зала на уютен бар. Музиката като че ли звучеше прекалено силно, но това дори беше в полза на Павел: можеше напълно оправдано да седи по-близо до новата си позната, почти докосвайки с глава разкошната ѝ коса. Дотук всичко беше лесно, той умееше да се запознава с момичета, да поддържа разговор — също, но нали задачата му не беше само да се запознае с Лера Немчинова. Трябваше да я накара да свали пръстена и да му го покаже, за да може той да види има ли от вътрешната му страна надпис. Впрочем вече беше измислил как да го направи. Най-важното беше да не изгуби интереса ѝ към проблема за излъчванията.

Пиеха кафе и Лера му разказваше за нещастната си съдба. Разказът ѝ направи впечатление на Дюжин, но той не забравяше главната цел, заради която бе организирано това запознанство.

— Аз не мога да променя живота ви — каквото се е случило, вече се е случило — каза Павел, — но мога да опитам да ви дам съвет.

— Какъв съвет?

— Вие носите пръстена си неправилно. Трябва да го носите по друг начин и тогава животът ви ще стане по-лек.

— Как така? — учуди се Лера. — Защо? Какво общо има тук пръстенът?

— Вижте сега — започна да ѝ обяснява Дюжин, — пръстенът е затворен контур, той има силно излъчване. Ако контурът има издатина или някаква тежест, насочена надолу, тази издатина излъчва винаги отрицателна енергия и това е много лошо за здравето и изобщо за емоционалния живот на човека, който носи такава конструкция. А когато издатината или тежестта са насочени нагоре, излъчването винаги е положително. На вашия пръстен камъкът е разположен не в центъра на обкова, според замисъла на бижутера той представлява цвете, издигащо се нагоре над самия пръстен. Но защо вие го носите с камъка надолу?

— Не знам — сви рамене момичето. — Така повече ми харесва.

— Но не е правилно. Сега ще ви покажа за какво става дума.

Той извади от джоба си парче медна тел и малко руло изолационна лента. Изви телта така, че да се получи примка с две дръжчици. После отвори бележника си, откъсна лист, а от листа — две тънки лентички.

— Имате ли кибрит? — обърна се той към Лера.

— Не, не пуша.

— Аз — също, но сега ни трябва кибрит. Ще отида да потърся.

Той отиде до бара и след минута се върна с кутийка кибрит.

— Какво правите? Поне ми обяснете, за да разбирам какво става — помоли Лера.

— Правя примковиден индикатор на излъчването. Ето я самата примка, направих я от парче медна тел. Може да се използва стоманена тел или алуминиева — няма значение. Сега трябва да заредим индикатора с допинг, а за целта ни е нужен фосфор от кибритени клечки. Ето, натривам тези тънки лентички с фосфор, виждате ли?

После намотавам лентичките около дръжчиците на индикатора и отгоре навивам изолирбанд.

— Защо?

— За да изолирам ръцете си от излъчването. Нали ви казах, че съм много чувствителен и ако държа индикатора с незащитени пръсти, ще поема цялото измервано излъчване. Ще ми се завие свят и изобщо ще се почувствам зле. Ето, готово. Свалете пръстена, ако обичате.

Лера послушно свали пръстена и му го подаде.

— Сега гледайте. Ако излъчването е положително, индикаторът ще се наклони към мен, тоест към човека, който го държи. Ако пък е отрицателно — тогава ще се наклони към пръстена.

Лера внимателно наблюдаваше манипулациите му, но по красивото ѝ лице все още беше изписано недоверие.

— Виждате ли? Когато камъкът сочи нагоре, пръстенът излъчва положително, а когато е насочен надолу — отрицателно.

— Нещо не ми се вярва — поклати глава тя. — Ами ако е просто фокус? Може вие да завъртате този индикатор накъдето искате.

— Моля! — Павел с готовност ѝ подаде самоделното приборче. — Опитайте сама. Само не забравяйте, че когато правите опита над пръстена с камък, насочен нагоре, трябва да гледате горната точка на примката, а когато камъкът е насочен надолу — да гледате настрани.

— Накъде да гледам?

— Няма значение накъде, стига само да не гледате индикатора.

— Защо?

— Сложно е, Валерия, ще ми трябват няколко часа, за да ви го обясня. Просто ми повярвайте. Има определени правила за измерване на положителните и отрицателните излъчвания.

Момичето повтори експеримента и недоверието, изписано на лицето ѝ, отстъпи място на някакво объркване.

— Нищо не разбирам, той наистина се накланя в различни посоки — каза тя, като разглеждаше недоумяващо индикатора. — Значи смятате, че трябва да нося пръстена с камъка нагоре?

— Непременно! — твърдо отговори Дюжин. — Това, разбира се, няма да опази от нещастия вашите близки, но лично вие ще бъдете по-здрава и по-уверена в себе си, повече ще се радвате на живота. Между другото обърнете внимание: мъжете, които постоянно носят костюми и ризи с вратовръзки, са по-болнави и много по-нервни от онези, които

не носят вратовръзки и се обличат по-разчупено. Просто се вгледайте в хората, които познавате, и ще разберете, че съм прав.

— Но защо? — отново съвсем по детски попита Лера.

— Защото завързаната вратовръзка не е нищо друго, освен затворен контур с тежест, насочена надолу.

— Да, наистина — промърмори тя с широко отворени очи. — Разкажете ми още нещо за това.

Павел се разсмя от сърце — толкова непосредствени и естествени бяха реакциите на това момиче, което само преди половин час се стараеше да изглежда като голяма и зряла жена.

— Добре, ще ви кажа още нещо. Когато човек събира заедно и повдига нагоре дланите си, образуват се положителни излъчватели. Защото и това е затворен контур с издатина, насочена нагоре. Хайде опитайте.

Лера послушно събра длани.

— И после какво?

— После — нищо, започвате да четете молитви. Та това е традиционната молитвена поза на католиците и мюсюлманите.

— Ау, наистина... Виж ти, не бях подозирала, че вашата теория има толкова потвърждения.

— Това не е моя теория, с проблема за излъчванията са се занимавали и се занимават огромен брой учени. А аз съм просто дилетант-любител, интересува ме предимно свастиката. Впрочем вярно е, че и аз знам доста за тези излъчвания. Е, а сега — обещаният подарък. Вземете тази рисунка.

Дюжин отново отвори бележника си, откъсна още един лист от него и започна да рисува прост орнамент, състоящ се от взаимно перпендикулярни линии.

— Какво е това?

— Древногръцки меандър. Такива орнаменти са били използвани в украсата на помещенията. Тази рисунка излъчва перпендикулярно на плоскостта, в която е разположена. Ако направите от този орнамент бордюр на стените, можете да покриете с хоризонтално излъчване цялата стая. Ще се получи нещо като чадър, който ще защити стаята от биопатогенните ивици. В такава стая има много по-малка вероятност да бъдете в лошо настроение или да се чувствате зле.

Лера взе листа, повъртя го в ръцете си.

— И какво да правя с това?

— Каквото искате. Но ви съветвам да опитате да го използвате в помещение, в което най-често изпадате в конфликтни ситуации. Помислете добре, спомнете си дали се карате с близките си и къде най-често се случва това. Или на кое място в апартамента ви най-често ви боли глава, пада ви настроението... Ако искате, предложете го на приятели да опитат и те. С една дума — направих ви подарък, разкрих ви малка, но много важна тайна, а какво ще правите с нея — решавате сама.

Той плати и помогна на Лера да се облече.

— Но закъде сте тръгнали с такива торби? — съчувствено попита Дюжин, като погледна тежкия ѝ багаж. — Далече ли?

— Далече.

— Сама ли ще ги помъкнете или искате да ви помогна?

— Е, само до метрото — разреши Лера. — По-нататък ще продължа сама.

— Дали да не ви хванем такси?

— Не, ще пътувам с метрото — повтори тя.

— Както искате.

Дюжин взе торбите, изпитвайки облекчение, задето момичето не го помоли да я изпрати до крайната ѝ цел. Това никак не се вписваше в плановете му, защото той искаше колкото може по-скоро да се върне в службата си или поне да се обади на Каменская по телефона, за да ѝ съобщи, че усилията му не са отишли напразно. От вътрешната страна на пръстена с големия диамант бяха гравирани думите: На моята любима.

ГЛАВА 6.

— И какво ще правим по-нататък? — попита Юра Коротков, като премести поглед от Настя към Дюжин.

— Ще се опитаме да научим откъде Лера има този пръстен — въздъхна Настя.

— Ха, хубава работа! — възмути се той. — И как смяташ да го направиш, бих искал да знам? Не можем да закачаме дядото, внучката — също, защото тя може да разкаже на дядо си за наглите въпроси на лошите чичковци от милицията...

— Колеги — включи се в обсъждането Дюжин, — а дали не прекалявате? Лера е чудесно момиче, не вярвам да е в течение на престъпните дела на дядо си. Освен това ѝ се е случило голямо нещастие и тя толкова се измъчва...

— Така ли, и за какво нещастие говорите? — намръщи се Настя.

— Първо са били убити родителите ѝ, после — годеникът. Тя дори не може да говори без сълзи за това.

Коротков се изкашля, а Настя не се сдържа и ехидно се разсмя.

— Паша, и ти си се вързал. Родителите ѝ са били убити преди десет години, всеки нормален човек отдавна вече се е съвзел от тази травма и е престанал да плаче. А пък за убития годеник е било чиста лъжа.

— Защо, не е ли убит? — страшно се изненада капитанът. — Нима ме е излъгала? Но защо?

— Убит е, убит е — весело каза Коротков. — Само че не ѝ е бил годеник, просто я е ухаждал и вероятно от време на време тя го е допускала до тялото си. Лера не благоволи дори да дойде на погребението, а в разговор с Аска е заявила, че не е вземала момчето на сериозно дори като ухажор.

— Но защо тогава... — повтори недоумяващо Дюжин. — И сълзите ѝ бяха толкова естествени.

— Паша, това момиче е свикнало цял живот да спекулира със своята трагедия. „Ах, вие не разбирате колко е ужасно да загубиш

родителите си, и то да загинат от ръката на собствения ти дядо, а на всичко отгоре сега да живееш под един покрив с този отвратителен дядо. Ах, никой не ме разбира, никой не ме цени, а аз съм толкова необикновена и специална, дори не ме заслужавате, та вие не сте преживели мъка като моята“. Горедолу така разсъждава тя — спокойно обясни Настя. — Лера Немчинова е добро момиче — никой не спори с това, напълно вероятно е да има добро сърце и да не е подла, но при все това спекулира по навик. И не иска да разбере, че вече са минали десет години и нейните опити да изглежда убита от мъка са просто смешни. Тя грижливо превръща себе си в трагична и неразбрана личност. А и смъртта на Барсуков се случва съвсем навреме — какъв късмет, може да използва и това, може да казва, че е загинал годеникът ѝ и да пусне една светла моминска сълза.

Дюжин я погледна осъждащо.

— Слушай, Каменская, ти си невероятно цинична. Не е възможно всичко да е било така, както казваш. Защо във всички хора виждаш само лошото? Защо веднага започваш да ги подозираш в неискреност?

Настя погледна колегата си с интерес. Точно от Павел не бе очаквала трепетна нравственост — той ѝ изглеждала съвсем обикновен човек.

— Знаеш ли, Пашенка, по-добре е в началото да очакваш от хората нещо лошо, а после да се радваш, че те са се оказали по-добри, отколкото си мислил, вместо веднага да им се доверяваш и после да се ядосваш — примирително се намеси Коротков. — Смятай това за наша детективска професионална деформация. Не си прав да критикуваш Аска — тя не е цинична, а рационална. Значи така, скъпи мои, докато вие тук се ровите в съмненията си, аз внасям предложение и моля да не го подлагате на обсъждане.

— Какво е предложението? — веднага попита Дюжин.

Коротков не отговори, а Настя замислено каза:

— Струва ми се, че си прав, Юра. И без това нямаме друг изход, щом вече сме решили да бъдем максимално предпазливи по отношение на дядото Немчинов.

— Но какво е предложението? — нетърпеливо повтори капитанът. — За какво говорите?

Коротков театрално разпери ръце и направи клоунска физиономия.

— За предложението. Нали казах, че то се внася, а не се обсъжда. Така че въпросът е приключен.

— Но аз...

— Върви си, Паша — тихо каза Настя, — това вече не е наша работа. Ние не разкриваме престъпления. Ние с теб сега сме книжни плъхове. Юра си знае работата.

Дюжин си тръгна, обидено нацупен. На Настя ѝ беше неудобно. Според нея ситуацията не беше много красива. Когато Павел им трябваше, привлякоха го към работата, изпратиха го да изпълнява задача, а сега се правят на загадъчни, отстраняват го от обсъждане. Всеки на негово място би се обидил.

— Е де, какво се оклюма? — избухна Коротков. — Обидихме твоя Пашенка, нали? Голяма работа, много пък бил нежен! Ами че той след пет минути ще докладва на хубавата Лера за всички наши съмнения и после какво ще правим с теб?

— Защо смяташ, че ще ѝ докладва?

— Ами защото е хлътнал до уши — то си личи от пръв поглед! И за него тя сега е слънчев лъч и е събрала в себе си всички възможни и невъзможни добродетели. Между другото женен ли е?

— Не знам — сви рамене Настя. — Има ли значение?

— Напълно е възможно. Щом се е влюбил...

— Ама по какво съдиш?!

Коротков премести стола си към нейното бюро, хвана ръцете на Настя, целуна пръстите.

— Скъпа моя, винаги съм знаел, че те обожавам, но никога не можех да разбера защо. И ето, сега най-сетне разбрах.

Тя омекна и топло му се усмихна.

— Е, защо?

— Защото си светица. В най-прекия смисъл на тази дума. У всеки човек виждаш на първо място личността, ума и характера, а че този човек има и полови белези, се сещаш, когато видиш коя тоалетна ползва — мъжката или женската. Това е прекрасно качество и аз искрено те обичам именно заради него. Ти не умееш да флиртуваш и не разбираш, когато другите го правят. И именно затова не умееш да

забелязваш признаците на влюбеност, които просто ще избудат очите на опитен човек.

— А опитният човек, разбира се, си ти? — подкачи го Настя.

— И аз в това число, и по-голямата част от населението на нашата планета. Дюжин се е влюбил в Лера Немчинова и ако ти не си го забелязала, просто ми повярвай.

— Добре — съгласи се тя, — ще ти повярвам. И в отговор на твоята небивала искреност ще ти кажа, че умея да флиртувам, и още как, а фактът, че до днес така и не си забелязал това, говори само, че умея много добре да се прикривам.

— Сериозно?

— Абсолютно. Между другото какво става с моята молба?

— Намерих твоя човек. — Коротков бръкна в портфейла си и извади квадратно зелено листче. — Дръж, тук са името, адресът и телефоните. А какво ще получи в замяна?

— Кафе с виенски кифли, безкористен мой друже. Става ли?

— И още как!

* * *

Вячеслав Олегович Зотов се готвеше за делова вечеря. Разговорът не обещаваше нищо приятно и Зотов го отлагаше вече две седмици, като отказваше срещата под различни благовидни предлози. И щеше да продължава да отказва, ако не беше Левченко. Притисна го до стената и сега се налагаше той да форсира събитията.

Предстоеше му да се срещне с жена и докато пътуваше към уговореното място, Зотов се опитваше предварително да състави схемата на разговора и да определи дали да бъде очарователен, сексапилен, или обратното — строг и затворен. „Добре де — помисли си, влизайки в охраняемия паркинг, — ще реша на място“.

Един поглед към Инга му беше достатъчен, за да разбере: строгостта и затвореността днес няма да минат. Дамата, с която на Зотов предстоеше да вечеря, беше облечена в дълга вечерна рокля с дълбоко деколте и излъчваше аромат на скъп парфюм. Още не бе продумала, а той вече чуваше: Хайде, бъди добричък, нека се

разберем, нали разбираш, че изгодата ще бъде взаимна. Е, щом трябва, ще бъда добричък, ще се разберем.

Инга му подаде за целувка добре поддържаната си ръка и Зотов забеляза превъзходните изумруди, украсяващи гривната и пръстена. Не мизерства Ингуша, браво на нея, сама се справя с всичко. Интересно — какъв ли щеше да е животът ѝ, ако Зотов навремето се бе оженил за нея? Тогава нещата вървяха именно натам...

— Здравей, мили! — произнесе тя с красивия си дълбок глас, в който си личеше певицата. — Най-сетне се срещнахме. Дори бях започнала да си мисля, че ме отбягваш.

Той докосна с устни нежната ръка и вдиша познатия аромат на кожата ѝ. Господи, колко я обичаше някога! И къде, по дяволите, изчезва всичко? Чувствата си отиват, спомените се губят, дори желанията отлитат. А колко се бе измъчвал, колко бе страдал заради нея, не бе спал по цели нощи...

— Изглеждаш страхотно! — искрено каза Зотов. — И ако не те отбягвах, скъпа, щях да направя безброй глупости и да проваля и кариерата ти, и семейния ти живот. Кой поред е сегашният ти съпруг? Четвърти, мисля.

— Пети. — Тя се разсмя леко дрезгаво и елегантно седна на стола, който ѝ бе предложен от любезния сервитьор. — Не следиш събитията.

— Искаш да биеш рекорда на Лиз Тейлър ли?

— О, какво говориш, не мога да се сравнявам с нея! Моите съпрузи никога няма да бъдат по-млади от мен, знаеш, че нямам влечение към хлапаците. А ти, доколкото ми е известно, след втория развод вече не си се женил, нали?

— Уви! — шеговито въздъхна той. — Дори още не съм се развел. Просто се разделихме, но не сме оформили развода си.

— Защо така?

— Не е станало нужда. Ако се наложи, ще го оформим законно. Аз съм зает, жена ми постоянно пътува, в началото трудно можехме да намерим време да отидем заедно в гражданското, а сега вече никак свикнахме.

— Това не е правилно, както биха казали англичаните. Юридическата страна на всеки въпрос е приоритет. Колко е часът? — внезапно попита Инга.

Зотов погледна часовника си, учуден от въпроса ѝ. Може би чака още някого за вечеря? Лошо е, че не му каза предварително, значи не разчита на лесна победа и подготвя тежка артилерия.

— Осем без двајсет. Чакаш ли някого?

— Не. — Инга се усмихна, показвайки прекрасните си зъби. — В осем тук започва онова, което те наричат жива музика. Ще бъде безвкусно и оглушително, но ще ни позволи да си поговорим на деликатни теми. А засега ми разкажи за себе си.

До осем двамата си бърбиха непринудено, припомнях си общи познати и младостта си. Точно в осем часа на подиума излязоха музиканти и с делови вид се заприготвиха, а в осем и две гръмна толкова оглушителна музика, че Зотов вече не чуваше не само Инга, но и себе си. Ресторантът беше пълен, масите бяха доста близо една до друга, така че би било глупаво и неблагоразумно да си говорят на деликатни теми, повишавайки глас. Вячеслав Олегович стана и подаде ръка на Инга. Отидоха на дансинга.

Инга веднага пристъпи към въпроса. Положила красивите си ръце на раменете на партньора си и почти притиснала буза до неговата, тя каза:

— Слава, възложиха ми да ти предложи договор.

— Кой ти го възложи? Кого представляваш днес? — попита той, макар предварително да знаеше отговора.

— Ох, мили, днес представлявам много хора, като всеки ден. Нали знаеш, моята специалност е да водя преговори по деликатни въпроси от името на лица, които не могат да водят такива преговори. Всеки ден работя за двама-трима доверители. Но на тази наша романтична вечеря говоря от името на Стела. Разбираш ли за какво ще стане дума?

— Тази дъртофелница иска да получи нов съпруг, нали? — полуутвърдително попита Зотов.

— Досетлив си, мили. С една малка поправка: тя не е дърта. Още няма петдесет, а изглежда направо разкошно, никой не ѝ дава повече от четирийсет и две.

— Има ли значение колко ѝ дават, след като цялата страна знае на колко е в действителност. Поколението на трийсетгодишните прекрасно си спомня, че тя пееше още когато те са били в бебешката люлка и това означава, че не може да бъде на двајсет и пет.

— Не е и нужно — тихо се разсмя Инга и се притисна към Зотов. — Нека всички знаят, че е на петдесет, но същевременно всички ще знаят, че въпреки своите петдесет години, Стела е толкова хубава, умна, красива, сексуална и талантлива, че в нея безумно се е влюбил двайсет и пет годишен красив певец. Това ще пробуди интереса към нея, защото от две години тя не дава концерти.

— Да, така е — съгласи се Зотов. — Стела е безумно талантлива жена, трудно бих оспорил това. Но вече омръзна на всички. След тези трийсет години непрекъснати изяви...

— Точно така, скъпи — изгука Инга. — Имиджът ѝ трябва да се освежи. И за това ѝ е необходим млад съпруг, далеч по-млад от нея. Но не просто някой млад Ромео, а личност популярна и известна. Стела не иска да дава повод да се говори, че някой млад нехранимайко се е оженил за застаряващата звезда, за да пипне парите ѝ. Младият красавец също трябва да бъде звезда. Разбира се, не от величината на самата моя доверителка.

— Но защо? — попита Зотов, като се престори на наивен.

Схемата му беше добре позната — доколкото знаеше, бяха я използвали неведнъж в Холивуд, пък и тук, в Москва, вече имаше няколко случая. Да даде Игор на тази ненаситна кучка! Само преди два дни той рязко би отговорил: „За нищо на света!“ Да, но така беше преди два дни, а днес...

— Защото Стела трябва да има резерв за своята дейност. За какво ѝ е звезда, която вече не се нуждае от популяризиране?

— Тогава кажи го по-точно: за какво е твоята Стела на певец, който не се нуждае от популяризиране? Какво може да му даде тя, след като той и така си има всичко?

— Умничкият ми! — Устните на Инга леко докоснаха ухото му. — Колко е приятно да се работи с теб! Е, какво ще кажеш, да преминем ли вече към финансовата страна на договора?

Танцът свърши и Зотов и дамата му се върнаха на своята маса. Сега ще пийнат малко, ще хапнат по нещо, а после отново ще излязат на дансинга. Трябва да се обсъдят още много въпроси.

* * *

Веселбата беше в разгара си. Както обикновено, Игор нахлу в апартамента с цялата си компания към десет часа вечерта и по силните гласове Лера безпогрешно разбра, че всички вече са пили някъде, и то доста. До тяхното идване тя бе въвела идеален ред в жилището, беше приготвила мезетата и напитките и търпеливо бе чакала с тайната надежда, че поне този път Игор ще я покани да участва в купона. Това би означавало да я представи пред приятелите си като своя приятелка. Досега това не се беше случвало, но може би... някой ден.

Тя седеше в хола с подредена прическа, ярко гримирана, с изопнатите си кожени панталони и предизвикателната алена блузка и чакаше. Но чудото не се случи и този път. Още от прага Игор се развика:

— Лерка, тук ли си?

Тя изхвърча като тапа в антрето и се постара да се усмихне на гостите колкото може по-лъчезарно. Винаги се бе надявала някой от младите мъже да каже:

— Каква красавица си имал, Игоръок! Защо си крил от нас такова съкровище?

И Игор да отговори:

— Това е моята Лера, запознайте се. Лера, посрещай гостите, нали си домакинята тук!

Но това все не се случваше. Лера изтичваше в антрето и се усмихваше, а Игор ѝ даваше бутилките, които носеше — и толкоз. Мъжете, които идваха тук за пръв път, обикновено забелязваха красивото момиче и го оглеждаха оценяващо, на което Игор реагираше така:

— Не я зяпай, тя е още малка. Помага ми в домакинството.

От втория път нататък преставаха да я забелязват. Е, щом е малка, добре, да не са се свършили големите?

— На, дръж! — Игор ѝ подаде чанта с бутилки. — Нареди ги засега в хладилника. Валечка, котенце мое, хайде събличай се.

Лера разбра, че Игор е довел поредната си любовница, и бързо изгледа изпод вежди съперницата. Вярно, красива е, но няма тя, Лера, е по-грозна? И лицето на другата е някак глуповата, и изобщо е неприятна. Но кога ще свърши всичко това? Кога той ще се вразуми и ще разбере, че на света няма по-добра от Лера?

Тя взе бутилките и се потътри към кухнята. И изведнъж почувства колко е уморена. Първо тича по магазините, после се мъкна през целия град с тежките торби, после чисти до стерилен блясък този огромен апартамент. Сега ще трябва да обслужва гостите до късно, а утре трябва да стане по тъмно и да тича в института.

Напъха бутилките в хладилника и започна да нарежда на подноса вече приготвените чинии с мезета, но внезапно остави подноса на масата, седна на една табуретка и се разплака.

— Лерка! — разнесе се гласът на Игор. — Хайде сервирай!

Тя се разплака още по-горчиво. Трупаните с години обида и мъка, които Лера не просто търпеше, а пропъждаше, като гледаше да не ги забелязва, най-неочаквано се изляха в сълзи, и то в най-неподходящия момент — точно когато Игор имаше гости.

— Ей! — отново се разнесе гласът му. — Хайде де, какво става? Народът огладня! Сервирай бързо!

Лера мигом скочи и се втурна към мивката. Ще трябва да се прости с грима. Ама каква глупачка е само! Намери време да реве. Тя трябва да бъде очарователна и любезна, само тогава ще има право да се надява на благосклонността на своето божество. Всички емоции — вкъщи, само вкъщи, там може да плаче, да се отчайва, да се ядосва, да чупи чинии. Това само ще е от полза и за отношенията ѝ с дядката. Тук обаче трябва да се владее, инак рискува да загуби Игор завинаги.

— Това пък какво значи?

Тя стреснато се обърна и видя Игор. Заради шума от водата не бе чула как той е влязъл в кухнята.

— Извинявай — замънка Лера виновно, — нещо ми влезе в окото, потекоха ми сълзи. Аз ей сега, минутка само. Бързо ще избърша лицето си и ще донеса нещата.

— Хайде по-живичко, неудобно е, хората чакат. Сервирай масата и си върви, че е късно вече.

— Още е десет — опита се да протестира тя, макар да знаеше прекрасно, че е безполезно.

Винаги ставаше така: напазарувай, почисти, сервирай и се омитай, а утре ще дойдеш да измиеш чиниите и да разтребиш апартамента след гостите. Всеки път я отпращаше да се прибира, нито веднъж не я покани за през нощта. И Лера разбираше, че през нощта с него ще остане някой друг. По-точно — друга.

— Късно е — студено повтори Игор, — до вас ще пътуваш цял час. Не е редно младо момиче толкова късно да обикаля улиците.

Нито веднъж не ѝ извика такси, и то не защото беше стиснат, а просто не се сещаше. От къде на къде? Да е доволна, че изобщо ѝ разрешават да идва. А щом не ѝ харесва да се прибира късно, да не идва — Игор спокойно може да мине без нея.

А, не, стига! Докато се нуждаеше от него, тя беше покорна и изпълняваше всичките му заповеди. Сега обаче той се нуждае от нея и тя вече няма да му се подчинява безпрекословно.

— Искане ми се да остана и да си поговорим с теб — решително каза Лера и отхвърли от челото си кичура къдрава коса.

— Че за какво ще си говорим? Намери ли?...

— Още не, но трябва да обсъдим нещо.

В очите на Игор се мерна неприятно пламъче. Изглежда, че напразно се надяваше — няма да успее. Не е толкова глупав, та да може да го измами с помощта на такава примитивна примамка.

— Почакай ме тук малко, аз ще занеса това — каза той, решително взе отрупания с чинии поднос с мезетата и тръгна към хола.

Върна се след десетина минути и Лера веднага разбра, че е успял да си пийне още. Очите му блестяха, на лицето му грееше усмивка.

— Хайде ела!

Игор я хвана за ръка и я поведе към спалнята. Спалнята на Вилданов беше просторна, с огромен креват, покрит с красива кувертюра. Всеки път, когато разтребваше, Лера дълго седеше на този креват, галеше кувертюрата и възглавниците и мечтаеше как ще заспива и ще се събужда тук, ще лежи, притисната до рамото на своя обожаван кумир, на принца от детските си сънища. Колкото и да е странно, въпреки че спеше с нея вече цяла година, той никога не правеше любов с нея в спалнята. Правеха го навсякъде — в хола, на пода, на фотьойла, на кожените дивани, в банята, в стаята, която Игор наричаше кабинет, но в която всъщност имаше огледала и кабинетен роял и в която той репетираше, дори в кухнята. Но никога — в спалнята. А толкова ѝ се искаше! Лера имаше чувството, че да правят любов на кревата в спалнята би означавало почти съпружество, във всеки случай би било признак и символ за нещо официално и

дълготрайно. Но Игор, който очевидно усещаше, че тя мисли именно така, отбягваше секса в спалнята.

След като заведе момичето в спалнята, Игор плътно затвори вратата и опря гръб на нея.

— Хайде казвай каквото имаше да ми казваш.

Лера припряно извади от джоба си листчето, което днес ѝ бе дал един случаен познат.

— Вземи, това трябва да помогне.

— Какво е това?

Игор разгъна сгънатото на четири листче от бележник и недоумяващо се вгледа в орнамента от прави, взаимно перпендикулярни линии.

— Каква е тази глупост? Откъде я домъкна? От някоя знахарка ли?

— Ти не разбираш — разпалено заговори Лера, — това е древногръцки меандър. Ако се нанесе на стените, тази рисунка ще предпазва от вредно излъчване.

— И какво от това?

— Е как какво... — смути се тя. — Всичко трябва да потръгне добре. Ще ти бъде по-лесно да пееш, няма да имаш неприятности...

— Абе я ми се махай от главата! — избухна той. — Как така няма да имам неприятности, като вече имам! А ти, вместо да ми помагаш, се занимаваш с разни глупости. Направила ли си нещо полезно за мен? Хайде кажи де, направила ли си? Не, нищо не си направила. Е, тогава недей да знаеш много. Хайде махай се оттук, че гостите ме чакат!

Лера не очакваше такава избухване. Защо разговаря така с нея? Нима Игор не вижда, не разбира, че тя се старее с всички сили? И нима е виновна, че още не може да се справи със задачата? Очите ѝ отново се напълниха със сълзи, момичето трескаво ги преглътна и дълбоко въздъхна. Игор не обича тя да плаче, харесва му, когато приятелката му е весела и безгрижна.

— Игор, защо не искаш да поговориш с чичо Слава? Струва ми се, че напразно се инатиш. Чичо Слава е умен, има връзки и изобщо... Той би могъл да измисли нещо. Струва ми се...

— Струвало ѝ се! — отново избухна Вилданов. — Когато започнат да ти се струват разни работи, прекръсти се. Слава и без това

следи всяка моя крачка, ръководи целия ми живот, сякаш съм сляпо коте. Стига, писна ми! Ако тичам при него да му искам съвети по всеки повод, той съвсем ще си въобрази, че е бог знае какво, тогава вече и до тоалетната няма да мога да отида без негово разрешение, разбра ли? Само това чака, за да ме стисне за гърлото и да ме яхне. Ще си клати краката и ще вика: „Дий!“ . Ти това ли искаш?

Лера не знаеше дали иска това, но всъщност ѝ беше все едно дали чичо Слава Зотов ръководи Игор или не. За нея беше важно само едно: Игор да бъде с нея, да я обича и да прекарват заедно колкото може повече време. Всичко останало ѝ беше безразлично. Тя не разбираше тъпото упорство на Игор, който категорично отказваше да се посъветва със своя учител, с човека, който всъщност му бе заменил и бащата, и майката, бе го приютил, бе го хранил, поил, възпитавал, учил. Лера се досещаше, че Игор се опитва да се бори за своята самостоятелност и да докаже, че може да решава проблемите си без помощта на вездесъщия Зотов. Но също така смяташе — впрочем съвсем разумно, — че за самостоятелност човек може и трябва да се бори не в ущърб на всичко останало и определено не в момент, когато в името на самолюбието на карта са поставени кариера и репутация.

— Разбира се, щом не искаш — тихо каза тя. — Аз ще се постарая, Игорюк, честна дума, но още не знам как. Не знам какво да правя. Нали видя, направих каквото можах, доведох ти Сашка, но моя ли е вината, че го убиха...

— Намери друг Сашка — раздражено отвърна певецът — или направи нещо сама, знам ли как! Старай се, коте, старай се и не забравяй, че това е и в твой интерес. Ако аз не давам концерти, няма да капят авторските от татенцето ти и тогава с какво ще живееш? Със стипендията ли? Ами че ти отдавна си забравила как се живее с една стипендия. Или разчиташ на мен да те издържам?

— Но какви ги говориш? — уплашено отвърна момичето. — Не ми трябва парите ти, не се тревожи, няма да бъда бременна за теб.

— Добре. — Вилданов се успокои и отново възвърна доброто си настроение. — Аз няма да се тревожа, но тогава се тревожи ти, коте. Действай, прави нещо, защото докато тази гадост се размине, аз не мога да изляза на сцената, разбра ли? Трябва да го намериш и да запушиш устата му, така че да не я отвори никога повече.

Лепна ѝ една формална целувка, но Лера беше щастлива и доволна и от това, макар да знаеше, че когато си тръгне, Игор ще се забавлява с хубавата кукличка Валечка.

Вагонът на метрото беше полупразен, Лера седна в един ъгъл, притвори очи и отново потъна в тъжните си мисли: как да помогне на Игор?

* * *

Когато минаваше по коридора покрай кабинета на Заточни, Настя за миг спря, нерешително погледна дръжката на вратата, но все пак продължи пътя си. На връщане обаче се реши и влезе.

— Иван Алексеевич, хрумна ми една хипотеза, която бих искала да проверя.

Генералът я погледна бързо, като явно неохотно се откъсна от документите, с които работеше.

— Какъв е проблемът?

— Трябва още веднъж да си поговоря с вашия син.

— Анастасия, за това не ви е нужно моето разрешение. Престанете да се държите като дете и работете.

— Значи може да се видя с него?

— Разбира се. У нас ли искате да дойдете?

— Както кажете.

Иван Алексеевич остави химикалката, с която подчертаваше нещо в книгата, и се разсмя.

— Непоправима сте. Защо постоянно искате разрешение от мен? Не сте ли в състояние да вземате решения самостоятелно?

— Вие сте началникът — лаконично отговори тя. — Както кажете вие, така ще стане.

— И какво, дори да не съм прав, вие ще постъпите, както аз ви кажа, така ли? — иронично се поинтересува Иван Алексеевич.

— Разбира се. Нали вие сте началник и аз съм длъжна да изпълнявам заповедите ви.

Заточни стана и се разходи из кабинета, после отиде до Настя и леко докосна рамото ѝ.

— Седнете, Анастасия. Между хората не бива да има недомлъвки, ако те искат да запазят взаимното си уважение. Какво се е случило?

— Нищо. — Тя послушно седна на стола до масата за съвещания. — Засега нищо. А аз не искам да се случи нещо. Вие ме помолите да бъда максимално предпазлива и деликатна, защото проблемът може да засегне сина ви, така че сметнах, че е по-добре да поискам вашето разрешение да говоря с него.

— Презастраховане — позасмя се генералът. — Впрочем аз ви познавам от достатъчно дълго време, за да не се учудвам на това. Предпазливостта никога не пречи и никога не е излишна. Лошото при вас е друго. Защо още не можете да пораснете, а? Вече сте на трийсет и седем години, а се държите като стажантка, която идва направо от института и се страхува да не изглежда глупава. Имате зад гърба си приличен стаж, след три месеца — дай боже! — ще станете подполковник, за вас из министерството се носят легенди, а вие все още се страхувате да не сбъркате нещо и да предизвикате недоволството на началството. Кога ще свърши всичко това?

Настя въздъхна и погледна ръцете си. „Време е да си оправя маникюра — помисли си изведнъж съвсем не на място, — лакът на ноктите ми се е олющил, ходя като някоя повлекана“.

— Сигурно никога — отговори тя. — Въпрос на характер. Ето, вие казвате, че за мен се носят легенди, а аз не вярвам. Тоест знам, че наистина се носят и дори са ми ги разказвали, но не мога и не мога да повярвам, че те се отнасят за мен. Не мога да повярвам, че за мен се говори, че наистина съм измислила нещо гениално или съм разгадала нещо по фантастичен начин. Все ми се струва, че става дума за друг човек. Никога не забравям колко пъти съм грешила.

— Трябва да не забравяте не това, а колко пъти се опитвахме да ви примамим тук от отдела на Гордеев. Кой ще примамва служител, от когото няма полза, а? Защо смятате другите за по-глупави от вас?

— Не ги смятам за по-глупави — усмихна се Настя. — Тъкмо напротив — смятам ги за по-умни. Именно затова се страхувам да не изглеждам глупава.

Заточни осъдително поклати глава и неговата слънчева усмивка не можа да измами Настя. Тя ясно виждаше, че началникът е недоволен.

— Разбирам, това не ви харесва — оклюмано каза тя. — Но аз съм такава, каквато съм, и вие прекрасно го знаете, когато ме канехте на работа при вас. Съжалявате ли вече?

— Никога. Ще ви превъзпитавам.

— Недейте — примоли се Настя, — вече съм старичка за педагогически експерименти.

— Ето виждате ли, спомнихте си за възрастта си. Ту сте малка, ту сте старичка. Добре, я по-добре кажете какво сте измислили.

Настя с облекчение си пое дъх. Ето на, възпитателните мерки приключиха, а да се говори за работа е много по-приятно.

— Разбирате ли — подзе тя, — рисковано е да изпращат в нашите вузове свои момчета и момичета. Та нали дори още на тези години да е отявлен гад, абитуриентът далеч не е задължително да остане такъв след четири години, когато го пратят на работа в милицията. Четири години за млад човек са ужасно много време, той може да стане съвсем различен. Къде е гаранцията, че през тези четири години младежът няма да се промени? Ето защо мисля, че ако се практикува ранно внедряване, трябва да се прави само в крайно редки случаи. Има друг начин, по-ефективен и сигурен.

— Какъв е този начин?

Иван Алексеевич отново се върна на мястото си. Правилно, лириката свърши, започва работата.

— Трябва да се вербуват момчета например от втори курс нагоре, да се издирват такива, които са лакоми за лесни пари и не са особено благоразумни, и да се улавят в престъпните мрежи чрез компромата. Разбирате ли?

Заточни потърка слепоочията си с дългите си сухи пръсти и кимна.

— Продължавайте, слушам ви внимателно.

— Така, по-нататък. Кой може най-добре да знае кои момчета стават за тази работа? Кой се радва на доверието на студентите? Кой може да направи така, че едно момче в учебно време да се занимава неизвестно с какво? Отговорът е примитивно прост: курсовите офицери. Специално проучих откъде ги вземат и се оказа, че огромното мнозинство идват не от милицията, а от армията. Съкратени, останали без жилища, обидени на армията, която им е отнела най-хубавите години от младостта и не им е дала нищо в

замяна. Катастрофално се нуждаят от пари, защото пенсията — ако изобщо я имат — е малка, а те са още доста млади, за да се задоволят с излежаване у дома. Курсовите офицери, особено дошлите от армията, са най-слабото звено. Отначало зарибяват тях, а после те, на свой ред, вербуват студенти. И тогава студентът, дори при завършването на института да се е опомнил и да е решил да живее честно, вече няма къде да се дене, станал е съучастник, и то неведнъж, а много пъти, макар и в дребни работи. Аз знам как може това да се провери на ниво статистика, но за да не си губя времето напразно, ми се иска да си поговоря със сина ви, за да уточня хипотезата си.

— Смятате, че той може да знае тези неща?

— Не знам. Но не смятам да го питам за тях. Ако не знае, значи не знае, а ако знае, въпросите ми ще го поставят в неприятно положение. Да топиш колегите си, нали разбирате... не е приятно.

Заточни помълча известно време, после отново кимна.

— Добре, Анастасия, елате у нас довечера в осем, хем ще вечеряме заедно. Това ли беше?

— Да.

— Тогава вървете. Не, един момент. — Той вдигна ръка, сякаш искаше да спре Настя. — Още един въпрос. Какво става с убийството на студента? Вашите приятели имат ли напредък?

Настя поклати отрицателно глава.

— Не. Нещата не помръдват. Но има възможност да стигнем до дядото Немчинов, по този въпрос работим в момента.

— Защо се забавихте толкова? Той избягал ли е?

— Не, нищо подобно, вкъщи си е. Но аз се страхувам от него.

— О, дори се страхувате? И защо?

— Не знам. — Настя се позасмя и тръгна към вратата. — Внушава ми някакъв свещен ужас. Страхувам се да не го подплаша, дори заразих с този страх и Юра Коротков.

— И Дюжин също — засмя се генералът. — Не е хубаво това, Анастасия.

— Ах, ах! — саркастично проточи тя. — Павел Михайлович вече е успял да ме натопи? Това не е хубаво.

— Съгласен съм. Можете да не ми искате разрешение, но все пак трябва да ми докладвате. Разбрахме ли се?

— Извинете — измънка Настя и се изсули от кабинета.

Ах, Дюжин, ах, гад такава! Не е в състояние да си държи езика зад зъбите ли? Разбира се, Настя не беше направила нищо забранено, като го прати да се запознае с Лера Немчинова. Това беше приятелска молба, а не заповед, не стана нужда да придумва Павел, той с удоволствие се зае да изпълни задачата — и на самия него му беше любопитно да опита как се правят тези неща. А после се е върнал и е хукнал право при началството.

Първата мисъл на Настя беше веднага да отиде при Дюжин и да му каже всичко, което мисли за него. Крачейки по коридора, тя вече почти бе стигнала до кабинета, в който работеше капитанът, когато изведнъж се стресна. Защо е нужно? Какво ще му каже? Че е постъпил неправилно ли? Но защо да не е правилно? Кой е казал, че той не е бивало да го прави? Павел е постъпил, както е сметнал за нужно, тоест от негова гледна точка е постъпил абсолютно правилно и няма никакво значение какво мисли по този повод неговата наставничка Каменская. Неговият характер е такъв, нейният е друг и тогава какъв е смисълът да изразява претенциите си към него? Дюжин има не по-малко основания да я упрекне, че тя самата не е докладвала на Заточни.

След като се улови в тези мисли, Настя се разсмя и почти се затича към своя кабинет. Не, наистина мисълта, че всички хора са различни, ни дарява безброй весели минути. Особено когато улавяш самия себе си в навика да преценяваш другите според собствените си мерки. Изключително полезна мисъл. Може да се каже — крайно плодотворна.

* * *

Тази вечер Настя се прибра късно — вечерята у Заточни се проточи и сега ѝ предстоеше да измине неколкостотин метра от автобусната спирка до блока през неосветените пусти дворове. Тя винаги се бе страхувала от тази част от пътя, особено след като веднъж насмалко не я убиха тук. Би могла да се обади на Льошка от метрото и да го помоли да я посрещне, но не ѝ се искаше да безпокои мъжа си. „Ей, ама аз съм била много притеснителна!“ — помисли си с усмивка.

Цялата вечер Настя разпитва Максим Заточни за съществуващите в института порядки, за ролята, която играят

курсните офицери, и как трябва да постъпи един студент, който иска да отсъства от лекции без уважителна причина. Тя не зададе на момчето нито един подъл въпрос, за чийто отговор той би трябвало да „натопи“ свои състуденти или курсовото началство, но и без това от разказа му си пролича, че Максим нищо не знае. В определен смисъл това потвърждаваше изградената от нея хипотеза: онези не посягат на отличници, защото отличниците виждат цел пред себе си и планомерно работят, за да я постигнат, шансовете да ги накарат да кривнат от правия път са малко. Един отличник, особено ако той е бил такъв и в училище, иска да постигне нещо, например, след като си получи дипломата, да остане в института и да напише дисертация, а после да се занимава с преподаване. Или — като вариант — да получи солидни знания в областта на икономиката, гражданското и финансовото право, после да поработи известно време в милицията, докато надхвърли възрастта за казарма, и накрая да напусне милиционерските редици, за да стане юрист в голяма фирма, където в сравнение с милицията плащат направо милиони. Или пък — като още един вариант — да специализира международно право и чужди езици и след завършването да получи престижна работа в бюрото на Интерпол или в Управлението по международни връзки в министерството. Причините един студент да се стреми към отличен успех може да бъдат и други, но при всяко положение едно е ясно: той вижда пред себе си цел, устремил се е към нея и едва ли би пожертвал тази цел за разни глупости.

Да бъдеш отличник във висше учебно заведение не е лесно — дисциплините са много и толкова различни, че е невъзможно да получаваш отлични оценки по всички, без да полагаш усилия, като разчиташ само на съобразителността и ерудицията си. Трябва да учиш много, като понякога се лишаваш от приятни неща, като дискотеки, срещи с приятели и приятелки и дори от обикновена почивка. Така че ако един човек съумява да се лишава от всичко това дълго време, безсмислено е да правиш опити да го тласнеш към глупави постъпки, които после ще му завържат ръцете и всички усилия, които е полагал, за да бъде отличник, ще отидат на вятъра. Чиста загуба на време — нищо няма да излезе.

Виж, тройкаджиите са съвсем друго нещо. Особено онези от тях, които са влезли да учат в милиционерския институт не по призвание, а

от други съображения. За да избегнат казармата например. На някои изобщо им е все едно къде ще учат — те учат там, където родителите им са успели да ги уредят. Не са малко и онези, които избират институт, който е по-близо до дома им, за да не губят време за път рано сутрин. Обучението в милиционерския институт е безплатно, стипендията е пет пъти по-голяма, отколкото в цивилните — няма е лошо! И не е нужно да учат пет години, а само четири. А дипломата, която получават, е същата като от университета.

И кой най-добре познава студентите? Разбира се — курсовият офицер. За тях той е и надзирател, и контрольор, и роден баща. Може да те освободи от лекции. Може да ти разреши да отсъстваш от сутрешната зарядка. Може да не забележи, че си закъснял. А може и да не те освободи, да не ти разреши, да не си затвори очите за твоя простъпка, па макар и най-дребната. Всички студенти са зависими от курсовите офицери. И курсовите офицери използват това, и то някои съвсем безсрамно, а за други пък всички знаят, че без бутилка при тях не се влиза по повод на какъвто и да било рапорт, не се отправя никаква молба, дори и най-незначителна, дори в рапорта да молиш да те освободят от лекции за един ден по напълно уважителна причина.

Студентите не са слепи, те прекрасно виждат, че за едни отсъствието от лекции или друго някакво нарушение моментално води след себе си мъмрене, докато други нарушават дисциплината и реда систематично — и нищо не им се случва. В някои случаи те си обясняват това с влиятелните родители на недисциплинирания студент, а в други... Досещат се, че той е под крилото на курсовия офицер.

Максим бе извадил късмет, не се оплакваше от своите курсови офицери, но би било справедливо да се отбележи, че не им бе давал и повод да се заяждат с него. Отличник по всички предмети, дисциплиниран, стегнат, учтив. Ето защо в дългия разговор с Настя той не ѝ даде в ръцете нито един факт — просто не знаеше такъв, но за сметка на това ѝ разказа много неща, които ѝ изясниха каква информация трябва да търси, къде да я търси и към кого има смисъл да се обърне, за да я получи. Целта на разговора ѝ със сина на генерала се състоеше именно в това.

Обмисляйки наново всичко чуто преди малко, Настя не забеляза как бе стигнала до своя вход.

След тъмната тиха улица жилището ѝ я заля с изобилие от светлина и водопад от звуци и миризми. Тя винаги се чудеше на способността на мъжа си да работи при включен телевизор, който буквално гърмеше — самата Настя не понасяше и най-незначителния шум и моментално се дразнеше, когато над ухото ѝ нещо забръмчеше. Виж, Чистяков невъзмутимо седеше с гръб към вратата и работеше на компютъра, като едновременно слушаше нощната емисия новини по НТВ. И светът да се преобърне, професорът по математика гледаше всички емисии новини (или пък ги слушаше — според случая) по всички канали. По едно време Настя се опитваше да разбере за какво му е нужно това, но после заряза тази работа. В края на краищата — всеки с вкуса си, както казват, информационните потребности на различните хора са различни. Тя например не слуша никакви новини — и си живее нормално. От една страна, засега е жива и здрава и никаква катастрофа не се случва, а, от друга — нали Льошка не се опитва да разбере защо тя не се интересува от новините!

— Льош! — извика тя с цяло гърло от антрето в опит да надвика телевизионния водещ. — Някой може да влезе с взлом и да изнесе целия апартамент заедно с тебе, а ти няма да чуеш. Намали малко звука, ако обичаш.

Звукът на телевизора веднага утихна, а след миг в антрето излезе и Алексей. Като гледаше умореното му лице и рано посребрените коси, Настя изведнъж си спомни думите на Заточни: „Вие все още смятате, че сте малка“. Генералът, разбира се, е почти прав — отдавна ѝ е време да престане да смята себе си за младичък, неопитен милиционер. След три години ще навърши четирийсет, а навършиш ли четирийсет — това вече се нарича „пето десетилетие“. Те са връстници с Чистяков, навремето седяха на един чин, а ето че Льошка вече е почти побелял и от известно време носи очила. Започна да развива далекогледство, а това, както е известно, е признак за напреднала възраст.

— Вечеря ли? — попита тя, докато си събуваше ботушите.

— Е, аз не съм като теб — позасмя се съпругът ѝ. — Ти си, която не можеш да ядеш, когато си сама вкъщи. Но мога да те нахраня, ако искаш.

— Не, благодаря, нахраниха ме. Какви са последните новини?

— Какви новини може да имат скромните професори? Краят на учебната година наближава, научни отчети, както обикновено. Вие,

борците срещу организираната престъпност, всеки ден се радват на пресни трупове и пресни новини.

— Подиграваш се, а?

Настя влезе в хола, седна на дивана и с наслада протегна крака. Господи, колко е хубаво вкъщи! Вярно, отдавна е време жилището да се ремонтира, макар и отгоре-отгоре, козметично. По-рано нямаха пари за това, но сега Льошка започна да печели добре, но все не намират време да се захванат. И двамата работят по цял ден, а обикновено — и по празници. Но въпреки всичко малката гарсонiera в покрайнините на Москва винаги е била и е най-топлото и радостно място за Анастасия Каменская.

— Льош — неочаквано попита тя, — как мислиш, ние с тебе стари ли сме или млади?

Чистяков си свали очилата и избухна в смях.

— За теб е полезно да ходиш на гости у генерали, Асенка! В чудесната ти главица се раждат философски въпроси. Какво ти е хрумнало пък сега?

— Не, кажи ми — упорито повтори тя, — стари ли сме или млади?

— Не ме провокирай да говоря комплименти. Жената винаги си остава млада, ако се чувства такава. Това ли искаш да чуеш?

— Не, не, Льошка, искам обективна оценка. Ето, гледам те и виждам посребрелите ти коси, бръчиците, спомням си колко учебници си написал и колко твои ученици са защитили дисертации и разбирам, че ти вероятно си мъж на средна възраст. Но нали аз съм ти връстница, по-млада съм само с половин година, а в службата се чувствам като първокласничка. Постоянно се страхувам, че ще сбъркам нещо, че началството ще ми се скара, и дори когато съм сигурна, че знам нещо по-добре от когото и да било, пак не мога да отстоявам мнението си, защото хората наоколо са по-стари и по-опитни. Имам пиетет към чуждата възраст, стаж и чин. И Колобок винаги ми казваше, че е време да порасна, да стана голямо момиче, и Иван ми го повтори днес. Нали не е възможно и двамата да грешат? Значи аз наистина се държа някак неадекватно според техните представи. А на мен ми се струва, че всичко е нормално, че аз наистина още съм млад специалист и трябва да слушам по-възрастните.

— Ясно! — кимна Алексей. — И каква е моята задача в тази ситуация? Какво искаш да направя?

— Както винаги — въздъхна тя с усмивка, — искам да вкараш мислите ми в правилния път. Ти си единственият авторитет за мен, теб те слушам като покорна овца, понеже признавам безспорното превъзходство на могъщия ти интелект над моя хилав женски мозък.

— Тогава да вървим да пием чай.

Чистяков ѝ подаде ръка, за да ѝ помогне да стане. Настя скочи рязко, прегърна мъжа си през шията и притисна буза до рамото му.

— Льош, кога за последен път ти казах, че те обичам?

Той нежно я погали по гърба и косата.

— Не си спомням. Сигурно е било отдавна, а може би никога. Пристъп на нежност ли получи?

— Аха.

— Много любопитно. Аз с моята математическа точност отдавна съм забелязал, че ставаш особено нежна след неформални срещи с твоя любим генерал. И ако бях патологично ревнив, щях да си направя тъжния извод, че ми изневеряваш и всеки път след такава среща те обзема комплекс за вина.

Настя вдигна глава и го целуна по бузата.

— А ти не си патологично ревнив, така ли?

— Не, в рамките на нормалното.

— А нормалното колко е? — лукаво се поинтересува тя.

— Нормалното означава, че безспорно ще ми бъде неприятно, ако те заваря в леглото с друг мъж. Този ужасяващ факт, който нагледно би свидетелствал за твоята невярност, няма да ме остави равнодушен. Но докато това не се е случило, нямам основания да предполагам, че не си ми вярна. Как умея да формулирам, а? Хайде, хайде, че ми се пие чай.

Алексей запари пресен чай и Настя с удоволствие отпи голяма глътка от горещата ароматна напитка.

— Щом си ревнив в рамките на нормалното — тъй да бъде, ще ти кажа истината. Иван е просто невероятен мъж. Рядко умен човек. Усмивката му просто подлудява. Умее да бъде нежен, обаятелен и сексуален. И всеки път, когато се сблъскам с този джентълменски комплект, поднесен в една чиния, аз си мисля, че ако тебе те нямаше в

живота ми, щях да се влюбя до уши в Заточни и щях да пренеса това светло чувство през целия си объркан живот.

— Следователно аз ти преча?

— Разбира се. — Тя се разсмя. — Защото за всичките двайсет и две години, откакто се познаваме, ти ме накара да те обикна толкова силно, че никакво друго чувство към друг мъж просто няма къде да се свре у мен. Цялата ми душа е изцяло изпълнена с теб, не е останало нито едно свободно кътче. Не, сериозно, всеки път, когато се улавям, че се възхищавам на Иван, аз неволно започвам да ви сравнявам и веднага разбирам, че все пак ти си по-добър във всяко отношение. Той е великолепен, а ти въпреки всичко си повече от него, разбираш ли? И тази мисъл ме радва. Започвам ясно да разбирам какъв съпруг имам и каква съм глупачка, та периодично забравям за това, че ме обзема пристъп на любов към теб. И това не е никакъв комплекс за вина, а обикновена проява на потиснати от работата емоции. Е, а аз добре ли формулирам?

— Прекрасно. Личи си моята школа. Да ти наля ли още чай?

— В никакъв случай! Искаш сутринта да стана, подпухнала като от махмурлук ли?

— Е, голяма работа! Или сутринта имаш отговорна среща? — попита Чистяков и си наля още чай.

— Е, може и да не е толкова отговорна, но е среща. Трябва да изглеждам прилично.

— И кой е щастливецът?

— Някаква голяма клечка от шоубизнеса. Ти наясно ли си със съвременната естрада?

— Не повече от теб. Но тъй като все пак по-често гледам телевизия, поназнайвам нещичко.

— Чувал ли си за певица Игор Вилданов?

— Разбира се. Той е един от малкото, които човек на моята възраст може да слуша. Не скача по сцената, не тресе дългите си коси, не крещи и не мънка под носа си. Поне има глас, за разлика от много други, а и вкусът му е безупречен.

— Вкусът ли? — учуди се Настя. — Той в какво се изразява?

— В репертоара. Песните му са мелодични, красиви и те, за разлика от по-голямата част от съвременната музика, имат нормален

човешки текст, съставен в съвсем прилични рими. Него ли смяташ да озариш със светлината на своето детективско внимание?

— Ами, нищо подобно! — плесна с ръце Настя. — За какво ми е той? Интересува ме единствено неговият администратор.

— О, най-сетне управлението по борба с организираната престъпност се добра до шоубизнеса! — удовлетворено каза професорът по математика, разбърквайки захарта с лъжичка. — Абе вие нямате ли си друга работа? По-добре да разработвате онези, дето злоупотребяват с бюджетни средства, вместо с тези пари да плащат заплатите на миньори и учители. Истинска опасност за държавата са гладните бунтове, а не забогателите администратори, нима не ви е ясно? Ася, аз изобщо не разбирам защо си смени работата. В криминалната милиция поне знаеше със сигурност какво правиш и защо го правиш. Щом има труп, трябва непременно да се намери убиецът, който и да е той, защото никой не бива да лишава от живот друг човек. В такава постановка задачата ми е ясна. А с какво се занимава твоята кантора — това не го разбирам и не съм единственият. Никой не го разбира, включително и ти самата. Прав ли съм?

— Почти си прав. Организираната престъпност като такава всъщност се състои от множество отделни действия, с които с успех може да се занимават и криминалната милиция, и нашите колеги икономисти, и данъчната полиция, и митничарите. Хората, които се занимават с борба срещу организираната престъпност, постоянно са принудени да влизат в спорове с разследването и с други служби, защото не е ясно кой с какво трябва да се занимава. И постоянно взаимно се пречкаме в краката си. Но това не е приказка за лека нощ, Льош, време е да спим, а проблемът е сложен и този разговор е твърде дълъг.

— Съгласен съм. — Чистяков гаврътна чашата с чай и я остави в чинийката. — Излиза, че съм прав. Но защо „почти“?

— Ами защото ние не се занимаваме с шоубизнеса. Трябва ми един конкретен човек, който преди много години е бил чест гост на едно семейство. Та той съвсем случайно се оказа администратор на известен певец, а можеше да бъде шлосер или военен.

Алексей, който вече се беше запътил за стаята, при последните й думи отново седна на стола. Внимателно погледна жена си и се намръщи.

— Един момент, нещо не разбрах за какво става дума. Ти ме уверяваше, че си отишла при Заточни, за да се занимаваш с любимата си аналитична работа и в качеството на безплатно приложение към това удоволствие да получиш и чин подполковник. Работата ти е книжна, а не оперативна. Нали не бъркам?

— Дотук не бъркаш. А какво те смущава?

— Но защо тогава изведнъж се интересуваш от някакво семейство, чийто чест гост преди много години е бил някакъв музикален деец?

— Помагам на колегите! — сви рамене Настя и се усмихна. — Нещо най-обикновено. Те се занимават с труп и има заподозрян, но заподозреният е толкова мъгляв и неясен, че е добре да научим какъв е бил преди много години, така че е напълно възможно администраторът на Вилданов да ми разкаже за това. И толкоз. Ти от какво се уплаши, Льошик? Кълна ти се, няма да има никаква стрелба и изобщо никакъв риск за живота ми.

— Пак го усукваш, както винаги! — недоволно промърмори Алексей. — Добре, да си лягаме, човек и без това не може да измъкне истината от теб.

ГЛАВА 7.

Вячеслав Олегович Зотов гледаше Настя леко напрегнато, но, общо взето — доброжелателно.

— Защо ви интересуват толкова стари случаи? — попита той. — Толкова години минаха...

Тя се усмихна и си взе цигара.

— Старият Немчинов се е върнал и ние, напълно естествено, искаме да знаем какво можем да очакваме от него. Нормален милиционерски интерес. Той има внучка, внучката има ухажор, почти годеник. Този годеник е убит и първото, за което се сещат служителите на милицията, е, че съществува един дядо, който веднъж вече е извършил убийство и е лежал за него девет години. Нима това ви изглежда странно?

— Не, щом въпросът е поставен така, всичко е ясно. Но аз не вярвам.

— В какво не вярвате? — учуди се Настя. — Че Василий Петрович Немчинов може отново да е извършил убийство?

— И в това също. — Зотов скочи от фотьойла, в който се бе отпуснал, и нервно се заразхожда из стаята. — Чуйте ме, аз и тогава не разбирах, и сега не разбирам защо един баща е убил сина си. За мен беше огромна изненада, както и за всички, които познаваха Гена и Света Немчинови. Те нямаха конфликти с баща си. Просто не мога да си представя за какво биха могли да се скарат, и то толкова сериозно, толкова страшно, че нещата да стигнат до убийство.

Настя с любопитство наблюдаваше Зотов. Красив едър мъж малко над четирийсетте, прекрасни маниери, добре обработен глас. Сигурно би изглеждал добре на сцена. Или начело на маса, около която се водят сериозни преговори. А вместо това, той се занимава с някакъв млад певец. Би било разбираемо, ако Зотов работеше в продуцентска фирма и се занимаваше професионално с мениджмънт, с организиране на концерти и други изяви на много музиканти. Но той представлява само себе си и работи само за Вилданов. Защо? Вилданов не е

Павароти, чиито концерти са планирани до 2005 година, и е напълно ясно, че великият тенор, при своята безумна популярност и натовареност, трябва да има собствен администратор. За организирането на изявите на Игор Вилданов не са нужни толкова време и сили. Защо Зотов не се е заел и с нещо друго, защо не е взел под крилото си и други изпълнители? Би могъл да създаде собствена фирма и да печели повече пари.

— Значи вие твърдите, че отношенията между бащата и сина Немчинови са били добри? — полувъпросително каза Настя.

— Да, бяха добри — потвърди Вячеслав Олегович.

— А близки ли бяха?

— В какъв смисъл близки? — не разбра той.

— Имам предвид отношенията им. Отношенията може да бъдат добри, но не близки — като например с приятели, с които човек се вижда рядко, но е благоразположен към тях. А има и близки отношения, но крайно лоши — като при съпрузи, които се мразят. Близки ли бяха в този смисъл отношенията между бащата и сина Немчинови?

— Ами... — замисли се Зотов. — Мисля, че да. Все пак бяха баща и син, а не чужди хора.

— А между вас и Геннадий?

— Ние бяхме близки приятели — простичко отговори той.

— И често ли се виждахте?

— Често. Всяка седмица, понякога по два-три пъти в седмицата.

— Геннадий говорил ли е с вас за баща си?

Зотов отново се замисли, после леко се позасмя.

— Да, май сте права. Гена почти не говореше за него и от това у мен се създаде впечатлението, че всичко е наред помежду им. Нали знаете как става: когато хората често се карат, те постоянно разказват за това на приятелите си, а ако не разказват нищо, създава се впечатление, че помежду им няма и конфликти.

— А познавахте ли самия Василий Петрович?

— Бегло. Виждали сме се няколко пъти, но само така, между другото. Повярвайте ми, това винаги ставаше в присъствието на Гена или жена му и нито веднъж не съм забелязвал дори и намек за недоволство или някакво напрежение. Обикновени отношения.

Настя помълча известно време, обмисляйки чутото. Изглежда, напразно се бе надявала на този Зотов, и той също изобщо не познаваше Немчинов старши и май не е бил в течение на причините за конфликта. А конфликт е имало — това е очевидно. Не е възможно при първата внезапна кавга на фона на общо взето добри отношения нещата да стигнат до стрелба. Напрежението сигурно се е натрупвало от дълго време. Но от какво е било породено това напрежение?

— Кажете, Вячеслав Олегович, къде ставаха вашите срещи с бащата на Генадий? В апартамента им в града или на вилата?

— Колкото и смешно да звучи — на улицата. Ние излизаме от Немчинови, а Василий Петрович се прибира, или обратното.

— О, и само толкова?

— Разбирате ли, аз рядко се виждах с Гена у тях. Той не обичаше в апартамента му в града да идват гости. Виж — вилата беше друго нещо, там ходех често, защото Гена прекарваше на вилата повече време, отколкото в Москва. Творческа личност беше, нуждаеше се от тишина, спокойствие и природа.

„Ха, бива си ги тези тишина и спокойствие! — помисли си Настя. — А съседът им по вила Белкин твърдеше, че у Немчинови постоянно се събирали гости и ставали шумни пиянски сборища. И между другото точно по време на тези сборища Белкин е виждал там господин Зотов. Какво пък, желанието на човека да не помрачава паметта на своя загинал приятел е разбираемо“.

— Правилно ли ви разбрах, че Генадий Немчинов е прекарвал много време на вилата и вашите чести срещи с него са ставали именно там?

— И да, и не. Ние с Гена се виждахме и в Москва, защото по онова време аз работех в Управлението по култура и често трябваше да решаваме много проблеми, свързани с неговото творчество. Не забравяйте какво беше времето. Цензура навсякъде, включително и в музикалното творчество. За да може един певец публично да изпълни нова песен, авторите на тази песен трябваше да прокарат своята творба през комисия, която или щеше да я одобри и да разреши изпълнението, или да я забрани като безнравствена и неотговаряща на идеологията, или щеше да даде цял списък препоръки за промени. Промените, разбира се, се отнасяха предимно за текста, а не за музиката, но работата пак засягаше и двамата автори.

— А кой беше вторият автор? — поинтересува се Настя. — Кой пишеше текстовете за неговите песни?

— Нима не знаете? — учуди се Зотов. — Текстовете пишеше Света, жена му. Тя беше талантива поетеса. Дори е издавала стихосбирки.

— Не го знаех. Но то няма нищо общо със случая. Кажете, моля, Василий Петрович често ли идваше на вилата?

Зотов се замисли. Той стоеше прав пред Настя и се поклащаше от пети на пръсти, пъхнал пръстите на ръцете си под колана на дънките. Така и не седна обратно във фотьойла и това причиняваше на Настя известно неудобство, защото така тя беше принудена да го гледа отдолу нагоре. Разбира се, можеше да стане и тя, но никак не ѝ се искаше. Твърде удобни бяха фотьойлите в жилището на Вячеслав Олегович.

— Ами знаете ли, като ме попитахте сега, изведнъж осъзнах, че Василий Петрович май не идваше там, нито веднъж не съм го виждал на вилата. Впрочем той може да е ходил по друго време. Просто не сме се засичали.

— Генадий не ви ли е казал нещо по този повод? Да ви е обяснявал случайно защо баща му не идва на вилата?

— Ами не е... Нито веднъж не сме говорили по този въпрос. А вие защо толкова упорито се интересувате от това?

— Просто така. Искам да разбера защо този човек не е ходил на вилата си с години, а после изведнъж е отишъл и е убил сина си и снаха си. А вие самият нима не искате да разберете това? Та нали Генадий ви е бил приятел!

— Почакайте — Зотов предупредително вдигна ръка. — Вие манипулирате фактите. Това не е хубаво.

— А как е хубаво? — попита Настя.

Тя все пак успя да направи нужното усилие и да стане. Бяха приблизително с един ръст и сега Настя можеше да гледа събеседника си право в очите. А очите на Зотов бяха невероятни. Необикновени очи. В един момент ѝ се стори, че в тях се крие огромна тъга и още нещо, нещо тъмно, но в следващата секунда това усещане изчезна. Очи като очи — големи, красиви, тъмносиви.

— Обстоятелството, че аз не съм срещал бащата на Гена на вилата, далеч не означава, че той изобщо не е ходил там. Той може да е

ходел много пъти, просто неговото отиване там нито веднъж да не е съвпаднало с някое от моите посещения. Това е възможно, нали?

— Може — кимна в знак на съгласие Настя, — според теорията на вероятностите спокойно може да се случи. И това обяснение би ме задоволило, ако вие бяхте ходили на вилата при приятеля си веднъж на два месеца и за период от една година. Тогава щях да се съглася с вас. Но вие сте ходили там в продължение на няколко години не по-рядко от веднъж седмично, нали така? Вероятността трябва да се е държала много засукано, за да признаем, че Василий Петрович е ходел на вилата, а вие нито веднъж не сте го видели там.

— Е, добре.

Настя виждаше, че Зотов започва да се дразни. Тя сама си беше виновна, по навик водеше разговора така, сякаш го обвиняваше в нещо и се опитваше да го улови в лъжа. Ето, и с полковник Белкин неотдавна се случи абсолютно същото — тя се държеше така, сякаш предварително го подозираше в даване на лъжливи показания. Нищо чудно, че Белкин се бе ядосал. И този се ядосва.

— Добре, убедихте ме. Няма да упорствам. Готов съм да призная, че бащата на Гена не идваше на вилата. Не идваше в продължение на няколко години! Разбирате ли за какво говори това?

— Разбирам. Това говори, че баща и син са се отбягвали взаимно.

— Именно! — с внезапна разпаленост подзе Зотов. — Гена не просто ходеше на вилата — фактически той бягаше от къщи, защото не искаше да има какъвто и да било контакт с баща си.

— Или баща му не е искал да има контакт със сина си — подсказа Настя.

— Да, или баща му не е искал — повтори след нея Вячеслав Олегович. — Значи между тях се е случило нещо, много отдавна. Може би още в детството или юношеството си Гена се е скарал с баща си толкова сериозно, че двамата не са могли да се сдобрят, а с годините ситуацията само се е задълбочавала. Принудени са били да живеят заедно, защото апартаментът беше собствен, купен с парите на баща му, и той не би го заменил срещу два отделни при никакви условия, а Гена не можеше да си купи свой, нямаше пари за това.

— Така ли? — Тя скептично вдигна вежди. — Аз пък имах впечатлението, че Немчинов е получавал много прилични авторски

хонорари.

Зотов се намръщи:

— Така е. Но Гена катастрофално не умееше да пести. Моментално ги пръсваше. Най-скъпите коняци, изискана храна, безкрайни пътувания с таксита, ако не можеше да използва своята кола. Той обожаваше пътуванията за по два-три дни до Прибалтика или до морето, и то със самолет, а това никак не е евтино удоволствие. Наистина те със Света ходеха на море само през лятото, но до Прибалтика — през цялата година. Сигурно си спомняте, че в онези времена да отидеш до Вилнюс или Талин за всички нас беше равносилно на излизане в чужбина. Красиви, чисти старинни европейски градове с калдъръми, тесни улички, готически сгради и безброй кафененца. Като не може да се измъкне в истинската Европа, на човек му се иска поне да си създаде илюзия за нея. Гена много обичаше да ходи там, така че парите му изчезваха моментално.

— Но все пак е имал кола, нали? — уточни Настя. — Защо, вместо да си купи автомобил, не се е включил за апартамент в кооперация, щом вкъщи обстановката е била непоносима?

Зотов отново направи пауза. Гледаше някъде над главата на Настя и на нея ѝ се стори, че сега той не е пред нея, в своето жилище, а някъде далече-далече, на много години и километри оттук.

— Непременно щях да попитам за това Гена, ако тогава знаех, че е имал семейни неприятности — най-сетне сухо отговори той. — Но както разбирате, не съм имал представа за тях. А Гена никога не ми е говорил за конфликта с баща си. Мога само да предположа, че много му се е искало да има собствена кола.

— Само да предположите ли? — попита тя. — Или знаете със сигурност?

— Знам го със сигурност. Той си купи колата пред очите ми. Ако можехте да го видите тогава... Целият грееше от щастие и повтаряше, че още от дете е мечтал за този миг. Гена караше колата си като луд, изобщо престана да ходи пеша. Ако можеше да ходи с нея и в тоалетната, щеше да го прави. Но тогава аз си мислех, че всичко е нормално, нали не съм знаел за проблемите с баща му... — Зотов погледна часовника си и поклати глава: — Извинете, но трябва да се обадя по телефона.

Апаратът беше тук, на малката масичка, но Вячеслав Олегович излезе от стаята. След няколко секунди Настя чу приглушения му глас:

— Още ли не си станал? Изрод! Пак ли си се натряскал? Добре, после ще ми обясняваш, сега нямам време. Ставай, оправяй се и започвай да работиш. Вземи там нещо за махмурлука... не бе, не бира, кретен, а хапче, „Алка-Зелцер“ например. Нямах ли? Ами прати тогава курвата си да изтича до аптеката. Не ме будалкай, в метрото има аптека. Край, Игор, нямам време да си бърборя с теб, ставай и се захващай за работа! Ще дойда след час, ще имаме сериозен разговор. Сериозен, чу ли? И докато дойда, всички мацки да са изчезнали от апартамента. Ясно ли е? Хайде, действай!

Охо, биваше си го този разговор! Нима господин Зотов беше толкова строг с Вилданов? Странно. Ако се съди по току-що чутиите реплики, популярният певец злоупотребява с алкохол и жени, мързелив е и не спазва режим. И същевременно Льошка твърди, че това момче имало безупречен вкус и сериозен класически стил на изпълнение. Как ли се връзва едното с другото? А впрочем кой ги знае тези хора на изкуството, при тях може и да се връзва, и то с лекота.

Докато слушаше гласа на Вячеслав Олегович, Настя се възползва от отсъствието на домакина и бързо огледа стаята. Докато разговаряха, ѝ беше неудобно да го прави. Съвършено очевидно беше, че тук бе порботил добър дизайнер. Цветовете на пода, на килима, на мебелите и тапетите бяха прекрасно съчетани, като създаваха гама, пораждаща чувство на дълбоко спокойствие и защитеност. Никакъв модерн, нищо метално и лъскаво, нямаше дори обикновен полилей. Всички светлини идваха от стените — единични и двойни аплици, лампи, осветяващи картините, оригинален лампион до фотьойла и още един, абсолютно същият — от другата страна на мекия ъглов диван. Интересно — колко ли пари са нужни, за да направиш апартамента да изглежда така? Настя с удоволствие би поживяла в такава обстановка, но хонорарите на Льошка май не биха стигнали за нея. Жалко! Дали да не попита? Не, не, веднага се възпря тя. Съвсем си полудяла, дойде при човека едва ли не да го разпитваш, а после ще му задаваш въпроси за ремонти.

Увлечена в мисли за битовия комфорт, тя не забеляза как в стаята се върна Зотов.

— Имате ли още въпроси към мен? — попита той. — Скоро ще трябва да излизам.

— Само един — бързо отговори Настя. — Можете ли да ми посочите хора, които са били близки с Немчинови и може да знаят нещо за конфликта между Геннадий и баща му?

Зотов замислено поклати глава.

— Мисля, че не. Аз бях най-близкият приятел на Гена, но щом дори аз не знаех...

— А дъщерята на Немчинови?

— Лера? Какво говорите, та тя беше на осем години, когато се случи това... имам предвид смъртта на родителите ѝ. А самият конфликт, сигурен съм, се е разразил и се е развивал много по-рано. Може би дори преди тя да се роди, дори преди Гена да се ожени.

— Добре, Вячеслав Олегович, няма да ви задържам повече. Но вие все пак помислете за молбата ми и ако си спомните нещо, бъдете така добър да ми се обадите по телефона, нали ще го направите? — Настя бързо написа на един лист телефонните си номера — домашния и служебния. — И предайте на господин Вилданов, че почитателите му го ценят за добрия му вкус и за елегантното му сценично поведение.

По лицето на Зотов пробяга странен израз — нещо средно между снизходително съчувствие и сдържана насмешка.

— Приятно ми е да го чуя, благодаря, Анастасия Павловна. Но няма да предам на Игор думите ви.

— Защо? Омръзнали са му комплиментите ли?

— Ни най-малко! — Вячеслав Олегович се позасмя. — Той жадува да ги слуша, обича ги като малко дете — сладко бонбонче. Но едно дете не бива да яде прекалено много сладко — от това се развалят зъбките. Игор е твърде млад, за да възприема комплиментите правилно. Взема ги за чиста монета и престава да се стреми към съвършенство, понеже смята, че вече е достигнал всички възможни върхове.

— Е, щом е така... Вие по-добре знаете.

Настя закопча топлото си яке и вдигна по-високо пухкавата му яка, стараяйки се да покрие ушите. Тя никога не носеше шапка, дори в най-люти студове, в краен случай обличаше яке с качулка. Но днес случаят все още не беше краен, термометърът показваше минус 13, а Настя Каменская обичаше да държи главата си хладна. Стига при това

да можеше всички останали части на тялото да са сред тропическа жега...

* * *

Още щом Зотов прекрачи прага на апартамента на Игор, в носа го блъсна смесица от отвратителни миризми, останали от вечерта. Недоядените мезета, отрупали масата, излъчваха воня на лук, оцет и марината, от недопитите чаши се изпаряваше алкохол и всичко това беше силно размесено със специфична тютюнева смрад от неизхвърлените фасове. „Поне нощем да отваряше малкото прозорче, изродът неден! — с неочаквана злоба си помисли Зотов. — Плебеят никога не може да стане патриций, ако ще и с години да го глежат в дворци с прислуга“.

— Отвори прозореца! — викна той към кухнята, откъдето се чуваха звуци на лееща се вода. — Превърнал си жилището в газова камера.

— Я се разкарай — чу се слабият глас на Вилданов, — и без това съм скапан!

Зотов окачи кожуха си на закачалката и бързо отиде в кухнята. Игор изглеждаше отвратително — лицето му беше подпухнало, както винаги след пиянска нощ, очите му бяха червени — като болни. Той стоеше само по гащета и жадно, на големи глътки пиеше вода от двулитрова стъклена халба.

— Какво ти казах аз на теб? Обадох ти се преди час и половина и ти казах след един час да бъдеш готов за работа. А ти? Кретен такъв, пак си легнал да спиш, нали? Сега ли стана?

— Не е твоя работа! — избуча Игор, трескаво допивайки останалата вода. — Защо се заяждаш с мен?

— Аха, сега пък ще ми кажеш, че си болен. Хайде по-жално, както говорят всяка сутрин алкохолиците. Нямам думи да те наругая достатъчно, честна дума! Абе остави тая чаша, какво си се вкопчил в нея! Ето на, изпий това.

Зотов извади от джоба си и хвърли на масата лекарството, което бе купил пътьом. С трепереци пръсти певецът започна да отвинтва пластмасовата капачка на флакона и Зотов се извърна, безсилен да

надвие отвращението си. Чудовище, идиот, глупак! Половината му живот отива на вятъра — отначало за гуляи, после за съвземане — и всичко това, вместо да работи, да репетира, да опитва нови песни. Да си артист е труд, адски ежедневен труд, а не безкраен празник на успеха, водката и жените. Но нима може да се обясни това на този кретен? Той дори не знае думата труд, мисли само за удоволствия.

Вячеслав Олегович извади от шкафа кафемелачката и кафето на зърна и се захвана за работа. Докато се вари силното кафе, трябва да завлече тоя сънен лалугер в банята и да го напъха под душа. Първо гореща, после ледена вода, после пак гореща и пак ледена. Много му се искаше да зареже Игор и да си тръгне, като тресне вратата след себе си. Да се измъкна от махмурлука си, както може. Но не биваше. Беше поел на раменете си това бреме преди много години и сега трябваше да го мъкне, колкото и трудно да беше.

След половин час Игор, видимо освежен и развеселен, седеше в кухнята, увит в топла хавлия, и пиеше втората си чаша кафе.

— Слава, обади се на Лерка, нещо се бави — помоли той.

— А уговаряли ли сте се?

— Ъхъ.

— Какво „ъхъ“? Говори членоразделно! — раздражено каза Зотов.

— Още снощи й казах тази сутрин да дойде и да разтреби.

— Обаче не е дошла! — ехидно констатира Вячеслав Олегович.

— Ъхъ — кимна Игор, който не бе почувствал иронията и продължи, напълно сериозно: — Мислех, че ще дотърчи рано-рано и ще свърши всичко, докато аз спя. Абе както обикновено. Обаче днес ставам — наоколо кочина, няма къде да стъпи човек. Един дявол знае какво става. Да не се е разболяла? Обади й се, Слава, хайде.

— Ти ще й се обадиш, да не си малък! А още по-добре — стегни се и си разтреби, този апартамент е твой, а не неин. Ти какво си мислиш — че Лера цял живот ще ти слугува ли? Че няма да си намери по-интересно занимание от това — да прислужва на изрод като тебе?

— Какво ли разбираш ти? — изхъмка Игор. — Тя ме обича.

— Обича те — съгласи се Зотов, — а ти нагло използваш този факт. Превърнал си момичето в прислужница. Ако поне ти беше стигнал умът да не спиш с нея...

— Че какво му е лошото? Тя се радва, а и на мен ми е приятно.

— Глупак си беше и глупак си остана! — въздъхна Вячеслав Олегович. — Хайде представи си, че утре ѝ хрумне да роди от теб. Тогава какво? Ще се ожениш ли за нея?

— Ха, как пък не!

— Правилно. И какво следва? Кавги, скандали и в резултат тя те напуска и се занимава само с детето, а кой ще обслужва теб? Кой ще ти пазарува, ще сервира и ще мие чиниите?

— Ха, чудо голямо, просто ще си намеря друга. Колко му е...

— И това е правилно. Ще си намериш друга и ще започнеш всичко отначало. Любов, креват, домакинство, после бременност, настояване за женитба, кавга, скъсване. И после пак същото. Само че имай предвид, Игорьок — друга жена няма да търпи това, което търпи Лера. Първо си намери същата като нея, а после ще си говорим. Да бъде млада, красива, умна, прекрасна домакиня, да те обича безумно и безогледно и да е готова заради теб да забрави и себе си, и гордостта си, и достойнството си. Да не мислиш, че такива се намират под път и над път? Да не мислиш, че само с едно изщракване на пръсти ще цъфне и ще бъде твоя?

— Че защо пък не? Я виж колко се мотаят пред входа.

— Да, ама за какво се мотаят, задавал ли си си този въпрос?

— Как за какво? Искат да преспят със звезда. Не съм ли прав?

— Отново си прав — именно това искат. Обаче искат ли да почистват кочината ти? Да изхвърлят пепелниците, да мият чиниите, да лъскат пода? Да ти перат гащите? Да търпят вечните ти нови мацки? Те искат да бъдат до теб, да излизат с теб пред хора и — като апотеоз на мечтите! — да се омъжат за теб. Ето това им трябва. И ти, тъпако необразован, трябва денем и нощем да благодариш на господ, че край себе си имаш момиче като Лера. Защото в живота ти назряват големи промени и само Лера ще може да ги понесе заедно с теб.

Игор остави на масата празната чашка и напрегнато погледна наставника си.

— Промени ли? Какво искаш да кажеш?

— Трябва сериозно да си поговорим, Игор. Постарай се поне за час да изхвърлиш от главата си твоите глупости, защото въпросът е много важен.

— Хайде стига си ме плашил! — каза Игор, но вече малко неуверено. — Какво се е случило?

Зотов помълча, събирайки мислите си. Не е толкова лесно да заявиш на един човек, че възнамеряваш да го продадеш като роб на търг. Но Зотов се бе съгласил с предложението на Стела, предадено чрез Инга, не само заради парите. Беше се съгласил заради самия Игор. И трябваше да направи така, че Игор да разбере това.

— Ти трябва да бъдеш рекламиран по-добре — започна той. — Трябва да станеш истинска голяма звезда. Засега си още малка звездичка, а аз не искам да се задоволяваш с това. Нужно ти е по-широко поле, но моите сили не са достатъчни, за да ти дадат това, което заслужаваш. За истинска голяма рекламна кампания са нужни много пари, солидни връзки и голямата слава на човека, който те издига. Разбираш ли?

— Ами... горе-долу — предпазливо отговори Игор. — И какво по-нататък?

— Трябва да се ожениш, Игор.

— Да бе, тутакси, затърчал съм се към гражданското! — тръсна пренебрежително Вилданов. — Ти какво, старче, да не откачи съвсем?

— Не, драги, ти си откачил, щом смяташ, че всичко е толкова примитивно. Ти трябва да се ожениш за жена, популярна в цялата страна. За жена — прочута и богата. Която ще вложи пари в твоята рекламна кампания и ще използва за целта собствената си слава и собствените си организаторски възможности.

— Аха, и откъде ще вземеш ти млада и прочута жена, която ще поиска да харчи паричките си за мен? Младите и прочути жени си имат богати любовници, които всъщност харчат за тях парите си.

Вячеслав Олегович се разсмя. Твърде праволинейно разсъждаваше неговият възпитаник.

— Кой е казал, че ще е млада?

— Че какво, стара ли ще ми предложиш? — искрено се смая Игор. — Наистина си откачил! Искаш да се ожения за дъртофелница ли? Няма начин!

— Почакай! — намръщи се Зотов. Почувства, че отново започва да се дразни и се постара да се овладее. Така де, защо трябва да му се сърди? Глупакът си е глупак и не е виновен за това. Трябва да има търпение и спокойно да му разясни. Подробно и достъпно, така че той всичко да разбере.

— Една жена на петдесет години изобщо не е дъртофелница, щом изглежда прекрасно и е пълна с енергия и желание да живее и действа.

— Петдесет?! — Веждите на Вилданов подскочиха. — Че на такава отдавна ѝ е време за гроба, а не да се омъжва.

— Млъкни! — не се сдържа и грубо кресна Зотов, но веднага се засрами от избухването си. — Какво разбираш ти? Можеш да си търсиш млада и красива за любов, а Стела ти е нужна за работата, за кариерата ти.

— Стела?

— Да, именно Стела. Тя може да бъде деветдесетгодишна руина без нито един зъб и без нито един косъм и ти пак трябва да се ожениш за нея, защото това ти е нужно. И се благодари, че не е на деветдесет, а само на четирийсет и девет.

— Е, благодаря тогава! — позасмя се Игор. — Благодаря ти, Вячеслав Олегович, бащице роден, че си ми намерил по-младичка жена. И каква ще ми бъде ползата от това?

— Славата. Истинската слава. А значи — и истинските пари. Малко ли е това?

— А тя, нейната полза каква ще е? Доколкото разбирам, готова е да се охарчи, но за какво? Задето ще я чукам всяка нощ ли? Приискало ѝ се е младо тяло, така ли?

— Ти си глупак и глупак ще си умреш! — махна с ръка Зотов. — Притрябвало ѝ е твоето тяло. Тя може и по-хубаво да си намери, ако поиска. Жена като Стела може да има всеки мъж, който ѝ хареса, и то напълно безплатно. Мъжете се смятат за щастливци, ако тя ги забележи. А тя сред всички ще забележи само теб. Разбра ли?

— Не... — поклати глава Вилданов. — Нищичко не разбрах. За какво съм ѝ аз?

— За имидж. Ти ще разправяш на всички как безумно си се влюбил в нея, защото е красива, талантива и умна, сексуална и желана. А тя... е, така да бъде, няма да устои пред напора на твоите чувства и ще отстъпи, защото ти, за разлика от много други, също си умен, талантив и сексуален. По този начин взаимно ще си създавате имидж. Ще започнат да те забелязват хора, които по-рано и представа са нямали, че съществуващ, но са били почитатели на Стела — защото щом си могъл да заинтересуващ жена като нея, значи у теб има нещо

— и ум, и талант, и оригиналност. А за нея ще започнат да говорят, че щом на своите четирийсет и девет години е могла да спечели любовта на два пъти по-млад мъж, значи дори много си я бива! Отново ще започнат да я гледат с интерес хора, които вече са започнали да я забравят и на които е поомръзнала.

— Ах, мамка ти! Репутация! Импидж! Какви думички си научил само! А кой ще я чука, ти ли? Продаваш ме на стара женска, която нощем ще ми изпива кръвчицата! Импотентен ли искаш да ме направиш? Ами че това е край, кръст на целия ми живот! — разкрещя се Игор. — Няма да мога да спя с нея и тя ще ме унижава и тормози по цели дни. Ще ме огради със свои цербери и тогава дори няма да мога да кръшна!

Зотов не издържа. Скочи от стола, сграбчи Игор за реверите на хавлията и леко го повдигна.

— А сега ме чуй, малко изродче! — просъска той. — Чуй ме и си напрегни жалкия мозък, за да проумееш това, което ти говоря. Никой не те принуждава да чукаш Стела, нещо повече — дори случайно да схванеш каква разкошна жена е тя и да пожелаеш да преспиш с нея, тя няма да те пусне даже да я доближиш. Тя си има своя живот, ти — твоя. Бракът ви ще представлява един договор. И двамата се преструвате, че сте щастлива съпружеска двойка. Играете пред очите на всички на страстна и вечна любов. И толкоз. Нейните задължения са да те направи истинска звезда. Твоите — да слушаш нея и мен, много да работиш и по-малко да пиеш. Постъпленията от твоите концерти ще прибира Стела, докато си върне парите, похарчени за теб. После ще делите доходите другояче, на теб ще се пада по-голямата част. Но това няма да стане веднага. Колкото до личния живот, не е забранено да имаш такъв, но всичко трябва да бъде дискретно. Никакви демонстрации, нищо пред очите на чужди хора. Можеш да си имаш една жена, но ще действаш много внимателно. Тази жена трябва да бъде проверена, жена, която със сигурност няма да те изложи и няма да се изтърве пред никого, че спиш с нея. Защото ако изтече някаква информация, за това моментално ще научи цяла Москва, а после — и цялата страна и вашият договор със Стела ще бъде нарушен. Ще съсипеш репутацията на жената, която е съумяла да спечели сърцето на младия талантлив красавец, и ще превърнеш съпругата си просто в застаряваща лелка, която е позволила на младо жиголо да я направи

смешна. След това ще ти остане само да дадеш на химическо чистене най-хубавия си черен костюм, та да има с какво да те сложат в ковчега, защото Стела няма да ти прости такова нещо. Сега стана ли ти ясно, глупако?

— Пусни ме — изхриптя Игор, — боли. Хайде пусни ме де!

Зотов рязко отпусна пръстите си и Вилданов рухна на стола.

— Ненормалник — смотолели той. — Какво си се разбеснял? Не можа ли да ми го обясниш от самото начало?

— Тези неща трябва да се обясняват само на идиоти като теб. Останалите разбират от половин дума. И си пази Лера, само тя може да остане до теб, когато се ожениш за Раиса.

— Тая пък коя е?

— Стела е сценичен псевдоним, истинското ѝ име е Раиса Ивановна Байдикова. И това съм ти казвал поне сто пъти.

— Ами забравил съм! — захленчи Игор. — Да не съм длъжен да помня всичко? Добре, нека е Раиса. Има ли значение? И бездруго няма да се оженя за нея.

Зотов отново стана и отиде до вратата, която водеше към антрето. Опря ръце на нея и погледна Игор с присвити очи.

— Какво каза?

— Казах, че няма да се оженя за никаква Стела. Ти да не оглуша?

— Че кой ще те пита бе, недоносче такова? Откажеш ли, за нула време ще се озовеш на буницето. Няма да направиш нито един концерт повече, нито един запис. Аз просто ще престана да се занимавам с теб — и толкоз, драги, с теб е свършено! Та ти дори не знаеш къде да отидеш, с кого да говориш, за да ти организират изява, защото винаги аз съм правил това. И не си въобразявай, че ще се редят на опашка пред теб и ще те молят да пееш — ти все още си звезда в стадий, когато трябва някой да те урежда с изяви. Така че не се карай с мен, Игорьок, ако искаш да живееш в апартамент и да папкаш вкусна храна, а не да миткаш бездомен, както на младини.

Игор сякаш не го слушаше, беше вперил неподвижен поглед някъде около прозореца. После бавно стана и без да продума, излезе от кухнята. Хлопна се вратата на спалнята и настъпи тишина.

Зотов доволно се усмихна и извади от хладилника бутилка минерална вода. Докато отпиваше на малки глътки ледената течност, той си мислеше за това, че бе попресилил нещата. Но го беше

направил от най-добри подбуди. Игор беше достатъчно известен и обичан, та продуцентите да могат да правят пари от него, и ако той, Зотов, изоставеше своя възпитаник, веднага щяха да се намерят желаещи да експлоатират таланта му. Със Зотов неведнъж бяха говорили представители на различни фирми. Бяха му отправяли въпроса защо Игор Вилданов не се възползва от техните услуги — те биха могли да вложат пари, да организират добра реклама и хубаво концертно турне. Според сметките излизаше, че в такъв случай Зотов би получил ако не повече, поне същото, но Вячеслав Олегович не се съгласяваше. Той сам, със собствените си ръце бе създал Игор и нямаше намерение да дава на когото и да било резултатите от своя труд. Продуцентите са гарвани, които се стичат към готовото, към онова, което гарантирано ще донесе печалба. Никой не иска да рискува и да залага на неизвестни начинаещи. А Зотов бе рискувал. Беше прибрал в дома си малкия скитник и всеки миг бе очаквал той просто да избяга, като вземе със себе си парите и ценностите, каквито в семейството имаше доста. Постави под заплаха брака си и първата му съпруга в края на краищата го напусна, като взе децата, понеже не можа да понесе присъствието на това малко чудовище, на което мъжът ѝ посвещаваше цялото си време и отдаваше всичките си сили. След известно време Зотов се ожени повторно, но и втората му съпруга не можа да се примири с обстоятелството, че мъжът ѝ се занимава само с Игор и занемарява семейния им живот. Вячеслав Олегович постави под заплаха дори своята репутация, защото всички смятаха, че връзката му с Игор е сексуална. В нея нямаше и помен от секс, и двамата бяха традиционно ориентирани мъже, но за Зотов дълго време упорито се говореха небивалици. И сега се говорят. Ето Левченко например, това старо говедо, всеки път му прави разни намеци за това.

Той няма да даде Игор на никаква продуцентска фирма. А на Стела ще го даде. Първо, защото Стела веднъж вече направи такъв фокус, и то твърде успешно, тоест доказа на заинтересованата общественост, че умее да изпълнява условията на договора. Тя рекламира един млад, абсолютно неизвестен певец, изведе го в голяма орбита и го пусна да си върви. И не беше нейна вината, че той не се удържа дълго в тази орбита — сам си беше виновен, а и талантът не му достигна. Да даде Игор на Стела би означавало да го даде в стабилни ръце, трябваше само да отстои своето право да остане негов

художествен ръководител, защото вкусът на Стела не беше на ниво, а Игор никога не бе имал вкус. Това — първо. А второ... той никога не би се съгласил на този договор. Ако не бяха обстоятелствата.

След двадесетина минути Зотов реши, че Игор вече всичко е обмислил и може да се върнат към прекъснатия разговор. Влезе в спалнята, без да почука. Певецът лежеше на широкия креват върху небрежно метнатата кувертюра, беше пъхнал ръце под главата си и гледаше в тавана.

— Е, събра ли си ума? — миролюбиво попита Зотов и приседна в края на кревата.

Игор мълчеше и не помръдваше. Човек дори би помислил, че не е забелязал присъствието на Вячеслав Олегович.

— Игоръок, повярвай ми, така ще бъде по-добре. За теб самия ще е по-добре. Моля те, стегни се, облечи се и хайде да започваме работа. А довечера ще се срещнем с представителите на Стела и ще уговорим първите стъпки. Всичко трябва да се направи обмислено и грамотно, така че договорот да донесе най-добри резултати.

Устните на Игор леко помръднаха.

— Не мога — почти прошепна той.

— Какво не можеш?

— Не мога да се оженя за нея.

— Защо?

— Не мога.

Зотов бащински го потупа по ръката.

— Глупости, Игоръок. Какво значи „не мога“? Защо да не можеш?

— Нали ти каза, че главното условие в тази история е репутацията. Каза го, нали?

— Казах го. И какво?

— Ти каза, че ако аз не съответствам на тази репутация, Стела ще ме убие. Нали така каза?

— Така казах. Разбира се, лично Стела няма с пръст да те пипне, но тя си има хора, които ще го направят. Сигурно се страхуваш, че няма да се удържиш, ще направиш някоя глупост и после ще трябва да си платиш за нея?

— Да. Страхувам се. Не съм сигурен, че ще мога да съответствам.

— Какво говориш, Игорьок — ласкаво заговори Зотов, — не се страхувай от нищо. Аз постоянно ще бъда до теб, както съм бил през всичките тези години, и ако трябва, винаги ще съумея да те удържа. Не се страхувай, това не бива да те спира. Е, какво, да се обадя ли и да си уговорим среща за довечера?

— Не! — Игор подскочи на кревата като ужилен и сграбчи Зотов за ръкава. — Не! Не се обаждай. Няма да мога. Не, моля ти се, недей, не бива...

Лицето му се разкриви, гласът пресекваше. Със силен тласък по раменете Зотов го просна отново на кревата.

— Престани с тези истерии! — строго каза той. — Какво става в края на краищата? На теб, кретен такъв, ти се предлагат пари и слава, и то абсолютно безплатно. Имаш момиче — прекрасно, добро, умно, красиво момиче, което безумно те обича и което ще разбере всичко и ще остане до теб. Имаш приятел и учител, който винаги ти е помагал и ще ти помага да подготвяш репертоара си и да репетираш. Какво те спира? От какво се уплаши?

— Страхувам се, че Стела ще научи... — тихо каза Игор. — И не само тя. Тогава — край на репутацията.

— Какво ще научи?

— Ами... за онова. Нали знаеш.

— Откъде ще научи? Ти няма да й кажеш, защото не си абсолютен идиот. И аз няма да й кажа. Не е възможно друг да й каже.

— Възможно е. И още някой знае.

— Откъде ти хрумна?

— Шантажират ме — прошепна Игор и изведнъж се разплака.

ГЛАВА 8.

Когато снощи обеща на Игор да отиде на сутринта и да разтреби апартамента след купона, Лера Немчинова съвсем беше забравила, че на сутринта има зачот по темата „Храносмилателни органи“. Спомни си за това едва в ранни зори, когато се събуди от ужасното звънене на будилника. Не ѝ се искаше да се обажда на Игор — знаеше, че по това време той още спи дълбоко и най-вероятно — не сам. „Нищо — помисли си тя, докато трескаво напъхваше в чантата си тетрадките със записките и учебниците, — ще вляза да ме изпитат първа, ще свърша бързо и ще отида при него. И без това Игор няма да стане преди дванайсет, значи ще успея да прескоча до чичо Слава за ключовете и да разтребя“.

Но нещата не се подредиха така, както ги планираше. Преподавателят пусна цялата група в аудиторията и започна бавно и подробно да изпитва всички, и то по всички въпроси от темата, без да пише зачот на никого. Лера беше изнервена, постоянно се разсейваше и мислеше как Игор ще се събуди и ще види неразтребения апартамент. Ще се ядосва и ще мисли, че Лера за нищо не става и от нея няма никаква полза. Тя не само не може да му помогне да реши големия си проблем, но дори не е способна да отиде навреме и да разтреби. За какво му е такава момиче?

Отговаряше на преподавателя напосоки и накрая не получи зачота.

— А вие, Немчинова — каза той, когато раздаваше книжките на студентите, — днес поработете сериозно в дисекционната зала и елате да ви изпитам утре с другата група.

Лера изхвърча от аудиторията и тичешком се втурна към телефона в коридора. Никой не вдигна у Зотов, принуди се да му звънне на мобилния, но чичо Слава доста хладно ѝ каза, че не е нужно сега да идва у Игор, който е много зает.

— Ама нали трябва да почистя? — слисано попита тя. — Игор ще се сърди, обещах му да свърша всичко, преди да стане.

— Той вече стана и очаква посетители. Ние сами ще поразтребим, а ти се обади довечера — отговори Зотов и затвори.

Лера едва не се разплака от яд. Господи, колко тъпо се получи! А тя толкова искаше да отиде у Игор сутринта. Обичаше тези минути, влагаше в тях всички свои надежди и всеки път очакваше да стане чудо — горе-долу така, както очакваше да стане чудо всеки път, когато Игор довеждаше гости. В нейните представи чудото изглеждаше по следния начин: Игор се събужда и вижда до себе си подпухналата и смачкана от водката и бурната нощ мадама с чорлава коса и немити зъби. Наметнал халата си, той излиза от спалнята. Наоколо цари чистота и идеален ред, въздухът е свеж, от кухнята се носи аромат на прясно сварено кафе. И Лера — красива, с прическа, гримирана, лъхаша на фин парфюм, усмихната и нежна. И той разбира какъв глупак е бил, като постоянно я е пренебрегвал заради някакви съмнителни мацки. Веднага изгонва случайната мадама, вдига Лера на ръце и я занася в спалнята, а после ѝ прави предложение... Понякога приказката ставаше реалност, но една такава плоска и безцветна. Игор излизаше от спалнята, щом видеше свежото младо момиче, очите му се изпълваха с плътски блясък и тогава той едва ли не насила набутваше партньорката си в банята с думите: „Чакай ме, ей сега ще дойда при теб“ — и се нахвърляше на Лера, обикновено без да съблича халата си и без да остави и нея да се съблече. Просто вдигаше полата ѝ, облъхваше я с миризма на алкохол и я тръшваше на най-близката хоризонтална повърхност — била тя маса, под или диван. Всичко свършваше много бързо, след което Игор загръщаше халата си, бързо избъбряше дежурното: „Коте, ти си прелест“ — и хукваше към банята. Беше гадно и уничително, но Лера се радваше и на това и търпеливо чакаше деня, когато всичко ще се случи именно така, както си мечтаеше. Търпение и пак търпение, казваше си всеки път. Та нали с Игор всичко бе започнало, когато Лера нямаше абсолютно никакви шансове, но тогава тя търпеливо зачака и накрая дочака своето щастие. И сега щеше да го дочака. Жалко само, че няма да е днес. И то заради някакъв си идиотски зачот!

Затътри се бавно към гардеробната да си вземе кожухчето. Докато се обличаше пред голямото огледало, Лера придирчиво се огледа. Стройна, с висока гръд и дълги крака, с красиви къдравии кестеняви коси, тя безспорно изглеждаше прекрасно. Е, какво повече

иска Игор? Защо е такъв... Не, решително се поправи тя, той е най-добрият от всички. Той е прекрасен. Той е най-красивият, най-талантливият и най-любимият. Трябва само да умее да чака — и всичко ще се получи.

Момичето закопча кожухчето си и излезе на улицата. Зимното слънце грееше ослепително, сякаш беше лято, и Лера веднага извади от чантата и си сложи тъмните очила — пазеше очите си, понеже се страхуваше от преждевременни бръчици. Ще отиде в дисекционната зала по-късно, довечера. През деня там се провеждат упражнения, а вечер отделни студенти ходят да учат сами. Не ѝ се прибираше, омразният ѝ дядо днес имаше почивен ден, не можеше да отиде при Игор, нямаше и приятели, където да отиде на чаша кафе. От сутринта ѝ тръгна на зле и денят ѝ беше някак странен и направо съсипан. Няма да отиде на кино я! Нито пък в музей.

Тя бавно крачеше по „Комсомолски проспект“, разглеждаше витрините и табелите и се чудеше как да убие времето. Един надпис — „Салон за красота“ — привлече вниманието ѝ и Лера решително отвори входната врата. Разбира се, в добрите салони човек си записва час предварително, но може пък някой клиент да не е дошъл и някои от специалистите да са свободни. Беше ѝ напълно безразлично какво ще си направи — прическа, маникюр, масаж или маска. Където е свободно — там ще отиде.

Свободно място се намери в козметичния кабинет — две момичета се занимаваха с клиентки, трета пиеше кафе до стойката на администратора и четеше новия брой на „Космополитън“. Тя се опита да се престори, че не вижда Лера и не чува въпроса ѝ, но под строгия поглед на администратора неохотно стана от стола.

— Елате.

След няколко минути Лера, съблечена до кръста, вече лежеше на високата маса за масажи, покрита с дебела хавлиена кърпа. Вдясно и вляво от нея на също такива маси, преградени една от друга с паравани, лежах дами с козметични маски на лицата. Дамите с маски мълчаха, за сметка на това доста високо звучеше радио, а младите козметички не спираха да бърборят, клюкарствайки за всички московски знаменитости. Лера затвори очи и остави лицето си на разположение на Наташа — почитателката на „Космополитън“.

— Така, значи сваляме грима, правим масаж, витамиозна маска, после овлажняваща, после пресен грим. Нещо друго? — попита Наташа.

— Както искате — промърмори Лера, почти без да отлепя устни. — Ако има време, направете каквото смятате за добре.

Внезапно я налегна умора: снощи си бе легнала късно, беше скочила от леглото още в ранни зори, беше си късала нервите с този зачот, беше се разстроила, задето не можа да отиде у Игор. Страшно ѝ се прииска просто да полежи, без да мисли за нищо, и ако успее, да подремне.

Ръцете на Наташа ловко пърхаха по лицето ѝ, почиствайки грима с меки гъбички, напоени с лосион, и Лера се отпусна. След известно време почувства, че потъва в приятна дрямка, през която до нея достигат сякаш приглушени гласове. Дори като че ли започна да сънува нещо и чу гласа на Игор. Не, той, разбира се, не беше влязъл тук, в салона за красота. Гласът му звучеше по радиото. Момичетата-козметички веднага превключиха разговора си към онова, което чуваха.

— Ах, Вилданов! — зачурулика една от тях. — Обожавам го! На последния му концерт едва не умрях от възторг!

— А той и в живота ли е толкова красив, както по телевизията? — попита друга.

— Боже, какво говориш! — възмути се първата. — На живо е още по-красив. Излъчва една такава вълна... Нямах си представа! Ето някой, на когото бих пуснала безплатно.

— Ама той, какво, не ще, а? — присмехулно попита Наташа.

— Иска той, и още как. Между другото онзи ден имах една клиентка, та тя ми разказа, че нейна приятелка била на гости у Игор. Нощувала при него. Питам я: А приятелката ви красива ли е? А тя ми вика: Не, направо грозница. Така че да знаете: Вилданов не придирия много-много.

Лера се усмихна мислено. Значи е била права: мацките на Игор нищо не струват и тук вече оценката не е през собствения ѝ ревнив поглед, а си е съвсем обективна.

— И какво друго разправяше твоята клиентка? — отново попита Наташа. — Какъв е апартаментът му, дали е добър в леглото?

— Приятелката ѝ била направо във възторг. Той бил много простодушен, непретенциозен, обичал да се кикоти, разказвал мръсни вицове. Инак в леглото не бил кой знае какво...

— Ами да — обади се другото момиче, — какъвто в живота, такъв и в леглото. Простоват.

— Я стига, ти вечно си ехидна! — възмути се първата и Лера изпита нещо като благодарност към това невидимо за нея момиче, което се опитваше някак да защити Игор. — Съвършени хора няма, дори слънцето си има петна. Обаче как пее! Ако щеш вярвай, но аз винаги плача, когато слушам „Реквием“. Страхотна песен и той я пее просто невероятно!

— Аз пък съм чувала, че си имал прислужница. Работела безплатно само защото той я чукал от време на време — каза Наташа. — Твоята клиентка нищо ли не ти каза за това?

— Каза ми. Представяш ли си колко е гот? Къде ли и аз да си намеря гадже, което да ми домакинства, а аз да му пускам от време на време — като голяма услуга.

Момичетата дружно се разсмяха. Лера беше готова да потъне вдън земя. Ами че те говорят за нея! За нея. За прислужницата, която Игор от време на време като поощрение благоволява да погали. Но това не е истина! Не е! Тя не е прислужница, тя му е приятелка, истинска приятелка, любима и постоянна приятелка и когато я гали, Игор не ѝ прави услуга, просто в тези минути той разбира, че тя е най-добрата от всички и че не му трябва никоя друга жена, освен нея. Тия слухове ги разпространяват неговите уличници. Гадини! Яд ги е, че Игор не ги държи около себе си повече от седмица, а тя, Лера, е с него от няколко години — затова клюкарстват злобно.

— Я кажи — отново чу тя гласа на Наташа, — а тази прислужница у Вилданов какво представлява? Млада ли е, стара ли е?

— Абе някаква сополанка, кажи-речи, ученичка! — пренебрежително отговори най-осведомената. — Грозничка, дребничка, глупавка, от онези фенки, дето са готови да откъснат някое копче от сакото на своя кумир и да го стискат в потното си юмруче. Смята се за щастлива, задето изобщо я пускат в този дом. Клиентката ми разправяше, че гледала Игор в устата и само чакала нарежданията му.

— Ей, как може човек да се унижава така! — въздъхна Наташа. — Това момиче не се ли отвращава от себе си?

— Ами тя може да не разбира — възрази онази, която бе настроена най-скептично и наричаше Игор „простоват“. — Нали онази клиентка е казала, че била съвсем младичка.

— Да бе, не разбирала! Когато е да се просне в леглото, всичко разбира, ама... — категорично тръсна Наташа. — Не, момичета, тя всичко разбира. Просто има една такава порода хора, дето от самото начало е трябвало да се родят не хора, а кучета. За тях да бъдат абсолютно предани и да обичат стопанина си — какъвто и да е той, да се взират в очите му е смисълът на живота им. Не могат да живеят по друг начин, а и не искат. Явно това момиче е точно такава. Между другото такива момичета стават най-добрите съпруги. Мъжете са създания примитивни и глупави, най-добре се чувстват около жена, която ги гледа в устата и улавя всяка думичка, която никога не ги критикува и понася всичките им гадни номера. Естествено те си кръшкат наляво и надясно, но никога не зарязват съпругите си. Никога, помнете ми думата. Ще видите, че вашият любим Вилданов ще се ожени за тази своя прислужница.

Лера изпита нужда да закрещи. Болката пронизваше цялото ѝ тяло като нажежен шиш. Първият ѝ порив беше да скочи от масата и да побегне накъдето ѝ видят очите, но тогава всички щяха да разберат, че е ставало дума именно за нея, инак защо ще се вълнува толкова! Не, тя за нищо на света няма да се издаде, че казаното току-що се отнася именно за нея. Господи, какъв позор! Нима цяла Москва мисли за нея същото, което сега си говореха тези момичета? Колко добре направи, че пред никого не спомена от самото начало за близостта си с Игор Вилданов. Колко добре стана, че се въздържа, не се похвали на никого. Разбира се, тя го направи от съвсем други съображения: нуждаеше се от тайна, която реално да я прави различна от другите, особена, избрана. Тогава Лера не изпитваше никакво желание всички да знаят за познанството ѝ със звездата от естрадата и кумира на младите момичета. Кой знае защо, струваше ѝ се, че като стане известен, този факт няма да я направи по-особена. Да, съученичките ще ѝ завидват, а и в очите на момчетата от класа тя ще се издигне на няколко стъпала по-високо, защото ѝ е обърнал внимание самият Вилданов. Но какво я интересуваха съучениците ѝ? Нима мнението им означаваше нещо за

нея? Нима оценките им бяха важни? Те бяха още малки и не заслужаваха да се съобразява с тях. За Лера Немчинова бяха важни съвсем други хора — зрелите, стабилните, а именно те можеха да погледнат с насмешка момичето, влюбено в известен певец. Такива момичета има много, а известните творци сменят приятелките си с необикновена лекота. Виж, когато всички чуят, че Игор Вилданов се жени за Валерия Немчинова — това вече ще е друга работа. Тогава всички ще разберат, че Лера не е една от многото, тя е единствена, най-добрата, и именно нея е избрал Игор за съвместен и дълъг живот. Но докато нещата не са стигнали дотам, тяхното познанство и отношенията им трябва да се пазят в дълбока тайна, защото всичко може да се провали и тогава Лера ще стане обект на всеобщо съжаление. И пак добре, ако е само съжаление. Защото тогава може да отнесе и доста насмешки...

Колко е хубаво, че успя да запази тази тайна! Нима можеше да предвиди какви гадости ще започнат да говорят за нея? И през ум не ѝ минаваше, че поведението ѝ изглежда толкова отвратително отстрани. Слава богу, че поне тези козметички нямат и представа, че обектът на тяхното оживено обсъждане лежи пред очите им с витаминозна маска на лицето.

Тя понесе това мъчение докрай, без да помръдне. Изтърпя го. Наташа почисти маската и положи основния крем.

— Готово, девойче, можете да станете. Облечете се и седнете във фотьойла. Нещо сте бледичка. Цветът на лицето ви винаги ли е такъв?

— Да — процеди през зъби Лера.

— Ще направим тона по-тъмен, та лицето ви да изглежда здраво, нали така?

— Все ми е едно.

— Дневен или вечерен грим?

— По-ярък.

Тя говореше с усилие — сякаш душевната болка бе сковала челюстите ѝ. Прислужница! Нима самият Игор я е наричал така? Нима думите, че си имал прислужница, която работи не за пари, а заради кратки минути на припрян, снизходителен, бездушен секс, са негови? Не, не може да бъде, не е възможно, тези неща ги говорят неговите глупави и завистливи уличници. Та те виждат колко красива е Лера, не може да не виждат, нали имат очи — затова само си съчиняват, че тя е

дребничка, грозничка и глупавичка. Гадини, отвратителни гадини! Тя непременно ще каже на Игор с каква помия я заливат неговите случайни любовници — нека се засрами.

— Как ще бъдете облечена?

— Моля? — не разбра Лера. — Как ще бъда облечена ли?

— Питам грим за какъв костюм ще правим? — търпеливо повтори Наташа. — За тъмен, за светъл? Ще променят ли прическата си?

— Не, не, всичко ще бъде, както сега. Просто искам ярък грим. Колкото може по-ярък.

— Екстравагантен, така ли?

— Да.

Инстинктивно ѝ се искаше да не прилича на себе си, защото я бе обзел ужас: ами ако някой я познае? Вече половин Москва знае, че Вилданов има прислужница, слугиня, остава само дори един човек от онези, които са я виждали у Игор, да я познае на улицата — и край! Всички ще започнат да я сочат с пръст и да ѝ се присмиват. Боже мой, какъв позор!

Когато Лера излезе от салона, вече се мръкваше. Трябваше да изпие едно кафе някъде наблизко и да върви в дисекционната зала да учи за утрешния зачот. Тя оклюмано крачеше по „Комсомолски проспект“ към станцията на метрото „Фрунзенская“ и се страхуваше да вдигне очи. Ами ако я срещнеше някой от познатите на Игор?

* * *

Когато влезе в сградата на института, Лера почувства, че се е поуспокоила. Тук не можеше да има гаджета на Игор, тук никой не знаеше за нейния позор. Остави якето си в гардеробната, извади престилката от торбичката и тръгна към дисекционната зала.

— Здравсти — извика ѝ едно момче от нейния курс, понесло в ръце поднос с череп, — вие кога ще държите зачот при Тункин?

— Днес мина — неохотно отговори Лера.

— Е, и как изпитва? Много ли къса?

— Не, не много. — Не ѝ се искаше да бъде несправедлива. — Умерено. Аз си бях виновна, не отговорих както трябва.

— Ама какво, не си взела зачота ли? — смая се момчето. — Та ти винаги си била сред първите, сред отличниците!

Тя мълчаливо сви рамене и отмина. Няма да обяснява на всеки срещнат защо не може да вземе зачота, защо постоянно се разсейваше и от какво беше изнервена. Кои са те, та Лера да им дава отчет и да се оправдава? Не заслужават дори да говори с тях, тези примитивни създания.

Тя взе поднос с вътрешни органи за дисекция и го постави на широката мраморна маса, около която стояха студенти със същите подноси и с отворени учебници. После остави чантата си на пода до себе си и започна да сваля пръстена с диаманта. Винаги сваляше пръстена, преди да си сложи ръкавиците, и го нанизваше като висулка на златната си верижка. Когато вдигна ръце и потърси с пръсти закопчалката на верижката, Лера изведнъж си спомни за момчето, с което се бе запознала неотдавна и което ѝ бе разказало толкова интересни неща за полетата и излъчванията. Вредно е да се носи висулка на верижка, каза той. Ами ако е истина? Може би всичките ѝ несполуки с Игор бяха причинени от неправилното носене на пръстена? Защото по-рано тя нямаше никакъв пръстен и Игор я забеляза и я направи своя любима, а после се появи този пръстен и всичко тръгна на зле.

Лера решително извади портмонето си от чантата и сложи пръстена в него. Не бива да рискува, когато и без това всичко е толкова лошо. Момчето се чувстваше ужасно, но опита да се съсредоточи върху дисекцията на стомаха и червата върху подноса. Лошото си е лошо, но независимо от всичко, трябваше утре да се яви на зачот, преподавателят не се интересува от душевните страдания на студентите.

Беше успяла да позабрави своите вълнения, когато над наведените глави се разнесе силен глас:

— Една минутка внимание, господа медици! Погледнете насам, моля, чия е тази чанта!

Лера се извърна, погледна към вратата и видя непознат мъж, който държеше във високо вдигнатата си ръка дамска чантичка. НЕЙНАТА чантичка. Ама не, не може да бъде, нейната чанта си е долу, преди малко Лера май я докосна с крак. Погледна към пода и видя, че чантата я няма там. Но как така?

— Моята е! — развика се тя в страха си да не би да не я чуят и вдигна високо ръката си с гумената ръкавица. — Това е моята чанта!

Запробива си бързо път между студентите, изпълнили дисекционната зала — страхуваше се, че мъжът с нейната чантичка ей сега ще изчезне. Но той не изчезваше, а спокойно стоеше до вратата и гледаше приближаващото се момиче.

— Значи чантата е ваша? — отново попита той, когато Лера се озова до него.

— Моя е. Защо сте я взели? Откраднали ли сте я?

— Не, какво говорите! — разсмя се мъжът. — Тоест тя наистина беше открадната, но не съм го направил аз, а ей онзи тип.

Той посочи с ръка някъде извън залата. Лера погледна в коридора. Там стояха две високи момчета, които здраво държаха за лактите трети — невзрачен човечец на около четирийсет години, нисък и слаб. „Такъв е в състояние да се завре и в миша дупка!“ — машинално си помисли Лера.

— Разбирате ли — весело продължи мъжът, — аз съм служител на милицията. Минавах покрай вашия институт и гледам — от вратата излиза тоя тип, а в ръцете му — дамска чантичка. Следователно нещо не е наред, нали така? Когато един мъж носи чантичка, някъде до него трябва да бъде неговата дама, а наблизко не се виждаше никаква дама. Имам набито око и веднага го спрях. Чия е чантата, питам го. Къде е собственичката ѝ? Оказа се лесен, започна да ми разправя, че я намерил на улицата и сега влизал във всички сгради наред и питал коя жена си е изгубила чантичката. С една дума — обичайните лъжи, всички крадци започват да ги бълват, когато ги хванеш на местопрестъплението. А вие не сте си губили чантичката и не сте я забравяли никъде, така ли?

— Не, разбира се! — Лера се поуспокои и дори се постара да се усмихне колкото може по-приятно. Този мъж започваше да ѝ харесва, излъчваше някакво спокойствие и невъзмутимост, но не мрачна, а весела, готова всеки момент да избухне в шега или смях. — Донесох си чантата в дисекционната зала и я сложих до мен на пода. Струва ми се, че последно я видях преди няколко минути.

— Е, за няколкото минути май преувеличавате — поклати глава служителят на милицията, — от момента на кражбата са минали най-малко десет-петнайсет минути, а може би дори двамайсет. Но това е

разбираемо — нали сте се задълбочили в учене, така времето лети незабелязано.

— Благодаря ви. — Лера протегна ръка, за да вземе чантата, но не я получи. Мъжът я държеше здраво и очевидно нямаше намерение да ѝ я дава.

— Един момент! — строго каза той. — Не мога да ви върна чантата просто така. С вас трябва да отидем до участъка и да оформим всичко официално.

— Какво да оформим? — не разбра Лера. — Та това е моята чанта, мога да го докажа. В нея се намират документите ми.

— Вярвам ви, вярвам ви — успокой я служителят на милицията. — Но нали крадецът е извършил престъпление и трябва да бъде подведен под отговорност. А за целта вие трябва да определите размера на откраднатото, неговата стойност, разбирате ли? От това зависи как ще бъде квалифицирано деянието, а също и обемът на вменената вина.

Естествено тя нищо не разбираше, защото не бе чувала понятия като „квалифициране на деяние“ и „вменена вина“. Но нали не можеше да покаже на този симпатичен мъж, че е неграмотна!

— Да, разбира се — кимна тя със сериозна физиономия, — това ми е ясно. Само трябва да предам материалите...

— Ще почакаме.

Лера предаде подноса с вътрешните органи за дисекция, взе си студентската карта и се върна при мъжа, който държеше чантата ѝ. Той търпеливо я чакаше до вратата.

— А къде са останалите? — попита тя, като се огледа наоколо.

— В колата — кратко отвърна той. — Да вървим.

До районното стигнаха бързо. Задържаният крадец бил в друга кола, а мъжът, който го бе задържал, качи Лера в своята жигула. Помещението на милицията от пръв поглед не се хареса на Лера. Беше студено и грозно, стените бяха боядисани с блажна боя, подът бе застлан с разръфан линолеум, а още от входа се виждаше решетеста „клетка“, в която с мрачни физиономии седяха някакви неспретнати мъже и дори една жена. Лера позна жената — беше младата циганка, която често се навърташе в градинката между медицинския и химикотехнологичния институт и току спираше доверчиви младежи, които искаха да научат какви радости и неприятности им предстоят.

— Ей, красавице! — живна циганката още щом видя момичето и бързо забърбори: — Скучая тук, губя си навиците. Дай да ти погледам, хем безплатно, няма да ти взема пари, цялата истина ще ти кажа: какво е било, какво ще бъде, какво ти е на сърцето сега и как ще свършат твоите нещастия.

Лера скочи от скамейката и подаде ръцете си през решетката. От малкото прозорче веднага надникна дежурен майор с уморени очи.

— Хайде укроти се, Зема, остави ни да работим спокойно. Вдигаш шум колкото цял трактор.

— Ай, началство, не си прав, ще знаеш! — възмути се циганката. — Мигар тебе безпокоя? Не те безпокоя, а искам да помогна на това хубаво момиче — голямо нещастие ѝ е на сърцето, а не знае как да се справи с него. Млада е, неопитна, не познава живота и ето на — измамили са я. Цялата истина ще ѝ кажа, ще има да ми благодари. Ела тук, красавице, дай си ръчичката.

Лера уплашено отскочи. За миг очите ѝ срещнаха погледа на циганката и ѝ се стори, че пада в пропаст. Очите отсреща не бяха страшни — ни най-малко, те бяха ярки и блестящи, големи, обградени от дълги и гъсти мигли. Но кой знае защо, те буквално парализираха момичето. Лера дори забрави къде се намира и за какво е дошла.

— Дай си ръчичката, дай, не бой се, не ти искам пари, не ти искам злато, глей, че съм зад решетките, няма да ти сторя зло...

Гласът на циганката, която бърбореше своята скоропоговорка, сякаш идваше отдалеч.

— Валерия Геннадиевна! — чу Лера глас някъде над ухото си.

Лера се сепна.

— А? Какво?

Мъжът, който я бе докарал в милицията и който се казваше Владимир, стоеше до нея и здраво я държеше за рамото.

— Валерия Геннадиевна, елате с мен! — строго и отчетливо произнесе той.

Лера послушно се качи с него на втория етаж. Краката едва я държаха, всичко се размиваше пред очите ѝ. В малкия кабинет, където вече имаше двама души, Владимир ѝ помогна да съблече якето си и я настани да седне на стол.

— Никога не бих предположил, че толкова лесно се поддавате на внушение — каза той с усмивка. — За в бъдеще имайте предвид, че

трябва да стоите на три километра разстояние от циганки, а още по-добре — на пет. Ще ви оберат и ще ви оставят гола и боса, а вие няма дори да забележите. Зема едва бе започнала да ви говори, когато вие се отнесохте нанякъде. След половин минута можехте да се съблечете гола и после дълго да се чудите, че ви се е случило такова нещо.

— Изобщо не се поддавам! — ядосано отговори Лера. — Просто имах тежък ден, уморена съм, а на всичко отгоре откраднаха чантата ми, нервите ми вече са опънати. А от циганки не ме е страх.

— Не се самозалъгвайте — включи се в разговора един от непознатите мъже, — умората няма нищо общо с това. Става дума за особености на психиката, природни особености, тях или ги има, или ги няма, а умората може само повече или по-малко да ги изостри. Вие се поддавате на внушение — това е напълно очевидно, така че трябва да бъдете по-внимателна, нищо повече. Ако знаехте колко обрани от цигани хора идват при нас! И то все хора прилични, образовани, интелигентни, не някакви си малоумници. Доценти, професори. Между другото трябва да ви кажа, че повечето хора се поддават на внушение, а онези, които не се поддават, са съвсем малко. Така че не мислете, че нещо с вас не е наред.

Това никак не се хареса на Лера. Била като всички? Хайде де! Никога и в нищо тя няма да бъде като всички. Никога и в нищо! Ето сега, като свърши тая история с чантата, тя ще се прибере вкъщи, ще вземе книгите по психология и психиатрия и сама ще се заеме с изучаването на проблема. Ако се окаже, че наистина се поддава на внушения, ще се промени. Ако не може да се промени, може поне да се научи да се държи така, че всички да си мислят, че не се поддава на внушение. Лера Немчинова никога няма да е една от многото. Защото да си една от многото означава, че си от народа, а народът е боклук. Лера беше твърдо убедена в това, без дори да подозира колко безнравствена е тази мисъл. А тя винаги и във всичко ще бъде особена, неповторима и единствена.

— Добре, да започнем лека-полека — въздъхна Владимир. — Саша, извади бланките да ги попълваме.

Саша се казваше именно служителят, който току-що бе говорил на Лера за циганките. Той извади от чекмеджето на бюрото някакви бланки и започна да ѝ задава въпроси. Име, бащино, фамилно, година и място на раждане, адрес, учебно заведение...

— Сега описваме съдържанието на чантичката. Между другото колко струва самата чантичка?

— Скъпа е — предизвикателно отговори Лера, която вече беше доста раздражена от ситуацията.

— Виждам — засмя се Саша. — „Мандарина Дак“ не е от евтините марки. Да сте запазили случайно касовата бележка?

— Не, разбира се. Нали не съм знаела, че ще потрябва.

— Добре, не е страшно, може да попитаме във фирмения магазин, те ще ни кажат цената. Продължаваме нататък. Паспорт... той, за съжаление, няма продажна цена. Слънчеви очила марка „Кристиан Диор“ — е, те определено струват най-малко един милион. Така ли е?

— Милион и двеста — хладно каза тя.

— Много добре, ще запишем това. Още едни очила, със светли стъкла. Рамки... сега ще видим... така, марка „Карл Лагерфелд“. Тези сигурно са още по-скъпи?

— Милион и половина — кратко отвърна Лера, като си помисли с ужас, че ако вземат да оценяват стойността на всеки предмет в чантичката ѝ, процедурата ще отнеме страшно много време.

Това никак не ѝ харесваше, защото когато говори по телефона след неуспешния ѝ опит да вземе зачота, чичо Слава беше казал, че довечера тя трябва да се обади на Игор. „Да се обади“, което означаваше, че най-вероятно ще ѝ разрешат да отиде. Игор я чака, тя му е нужна, а е принудена да стои в това смрадливо районно и да си припомня кое колко струва. За какво им е? Освен това всеки път, когато трябваше да назовава далеч не ниската цена на един или друг предмет, леко я гризеше някакво чувство на неудобство пред тези скромно облечени милиционери.

— Комплект козметика марка... марка „Макс Фактор“. Колко струва?

— Не си спомням — бързо отговори Лера. — Не е скъп. Пък и съм го купувала отдавна.

Искаше ѝ се всичко да свърши по-бързо и вече беше готова да твърди, че цялото ѝ имущество не струва и три рубли.

— Добре — отново стговорчиво отговори Саша, — ще уточним. Портмоне от червена изкуствена кожа...

Тя вече бе отворила уста, за да го поправи, че портмонето не е от изкуствена, а от съвсем истинска кожа, и то много скъпа, но се възпря. За какво да проточва процедурата излишно? Каква ще е ползата от установяването на върната цена? Те щяха да ѝ върнат вещите, а каква щеше да бъде „вменената вина“ изобщо не ѝ дремеше.

— Банкноти на стойност... едно, две, три... — той започна внимателно да брои банкнотите, — на стойност шестстотин осемдесет и седем хиляди и петстотин рубли. Добре си живеят обаче днешните студенти! Така, това бяха банкнотите. Сега да преброим монетките.

Саша изщрака със закопчалката на джобчето за монети в портмонето и на бюрото, заедно с металните пари, изпадна пръстенът.

— Охо! Носите пръстена си в портмонето ли? Защо не на ръката? — попита той.

— Учех в дисекционната зала, там се слагат ръкавици, а пръстенът пречи — обясни Лера. — Евтин е, стъкълце.

— В портмонето — почти един милион, а на ръката — стъкло пръстенче? — недоверчиво поклати глава Владимир, който до този момент бе пазил пълно мълчание. — Я дай да погледна, Саня.

Той взе пръстена и го отнесе близо до светлината.

— За пръв път виждам стъкло да се обработва в стил „емerald“. И играта му е прекрасна. Не, Валерия Геннадиевна, това не е стъкълце, а диамант. Не е хубаво да се лъже. Защо го направихте?

— Всичко това ми омръзна — предизвикателно заяви Лера, — така че излъгах, за да свърши по-бързо. Голяма работа! Можете да напишете във вашия тъп протокол, че откраднатото имущество възлиза на сто рубли — и да ме пуснете. Аз нямам никакви претенции.

— Това ми харесва — внезапно се обади третият служител, който досега не беше участвал в разговора, — мадам няма никакви претенции. А за какво вие, уважаема, можете изобщо да претендирате в тази ситуация? Не е нужно да ни правите услуги — ние между другото заловихме крадеца, който ви е обрал, а можехме и да не го заловим. На вас ви се иска по-скоро да си тръгнете оттук, имате си работа, бързате, обаче представете си за миг, че крадецът беше избягал с вашата чантичка. Тогава щяхте да стоите с часове и денонощия пред вратите на разни кабинети, докато си възстановите откраднатите документи. Знаете ли какви са опашките в паспортния отдел? А пък

със спестовните книжки щяхте да се мотаете и с месеци, защото банката не ви е милицията.

— Укроти топката, Витя — каза успокояващо Владимир, — не атакувай момичето. Прояви снизходителност, тя наистина доста е преживяла днес. А на вас, Валерия Геннадиевна, ще кажа ето какво. Ние, разбира се, можем всичко да напишем в протокола, включително и лъжата, че имуществото ви не струва и пукната пара, а в портмонето ви е имало две копейки. И тъй като отнетото няма никаква цена, крадецът може да бъде освободен, понеже деянието му не е от голямо значение. Все едно е откраднал кутийка кибрит. И утре този симпатяга отново ще излезе на работа. Като гледам, вие не сте се уплашили много от загубата — очевидно парите в чантичката не са ви последните и няма да останете без къшей хляб. Но какво ще стане, ако следващата жертва се окаже пенсионерка, на която след обира няма да ѝ остане и една рубла? Не ви ли е жал за нея? Разбира се, може да ми възразите, че този крадец не е единственият в цяла Москва, че из града сноват десетки хиляди като него — и ще бъдете права. И без него има кой да обере пенсионерката. Но ако всички се отнасяме така към престъпниците, ще стане невъзможно да се излиза по улиците. Така де, какъв е смисълът изобщо да се ловят престъпници, след като и без това не е възможно всички да бъдат изловени? Нека обират, нека насилват, нека убиват. Не ви ли смущават подобни разсъждения?

Подобни разсъждения не смущаваха Лера, нейният егоизъм не беше способен на обобщения, но въпреки това ѝ стана неудобно — сякаш я уличаваха в нещо срамно. Владимир говореше обективно верни неща и не беше прилично да не се съгласи с него. Нали не можеше да им обясни, че техните „обективно верни правила“ важат за самите тях, за обикновените и с нищо незабележими хора, но не важат и не могат да имат никакво отношение към нея — Лера Немчинова, която е особена и не прилича на никого.

— Извинете — смотолеви тя, — наистина съм много уморена. Прав сте, пръстенът е скъп, той е златен и с диамант.

— Колко струва?

— Ами... не знам.

— Как така не знаете?

— Подарък ми е.

— Тогава ще трябва да попитаме човека, който ви го е подарил. Разберете — стойността трябва да бъде установена точно. Може би човекът, който ви е направил този подарък, е запазил касовата бележка или сертификата на пръстена. В краен случай той може да ни каже откъде го е купил и ние ще отправим запитване към този бижутериен магазин и ще получим официална справка за стойността му.

Лера мълчеше, преплела пръстите на ръцете си върху коленете и загледана в пода. Да каже, че пръстенът е останал от майка ѝ? Може, но какво ще обясни за надписа? Разбира се, може баща ѝ да е подарил пръстена на майка ѝ, оттам и обяснението за надписа, но тогава тези милиционери ще отидат при дядо ѝ и ще го попитат дали от покупката на пръстена не е останала касова бележка, а дядо ѝ ще им каже, че майка ѝ не е имала никакъв пръстен с диамант. Не, това няма да свърши работа.

— Няма как да попитате този човек — най-сетне каза тя.

— Защо?

— Той почина.

— Кога?

— Не беше отдавна. Преди около две седмици. Убиха го.

— Ваш годеник ли беше?

— Ами... да. Защо? — предизвикателно попита тя и вдигна очи.

— Не, нищо — сви рамене Саша. — Ако обичате, кажете ни името и адреса му.

— За какво ви са?

— Ще поговорим с негови роднини, ще ги помолим да потърсят сред вещите му касовата бележка за този пръстен.

— Името му е Александър Барсуков.

— Така, Барсуков... — повтори Саша и си го записа. — Къде живееше?

Лера се запъна — не знаеше адреса. Барсуков винаги идваше у тях, а тя не бе ходила в дома му нито веднъж, макар че той я бе канил. Но тя не искаше да отиде, не ѝ трябваша нито родителите му, нито той самият. Трябваше ѝ слуга, предан и готов на всичко, а човек не ходи на гости у слугите си.

— Не знам точния адрес, някъде в района на „Коломенская“.

— Ах, какво поколение расте само! — отново се обади третият служител, чието име Лера не знаеше. — Момчето се смята за годеник,

прави такива подаръци, а годеницата дори не знае адреса му. Пак добре, че не е забравила името му.

— Е, стига и ти! — Владимир отново се опита да я защити и Лера изпита към него нещо като благодарност. — Няма нищо страшно, ще намерим адреса. Казвате, че годеникът ви е бил убит?

Лера мълчаливо кимна.

— А беше ли възбудено наказателно дело?

— Да.

— Може би знаете името на следователя? Той със сигурност ви е разпитвал.

— Казва се Олшански.

— А, Костя значи?! — кой знае защо, радостно възкликна Владимир. — Костя Олшански? От градската прокуратура?

— Струва ми се, че да... — неуверено отговори Лера. Тя много добре си спомняше фамилното име и че прокуратурата, където я бяха викали, беше именно градската, но за собственото име на прокурора не беше сигурна.

— Е, тогава е лесно. Ще се обадим на Костя и той ще ни каже адреса на Барсуков. Няма проблеми.

„Има проблеми — мрачно си мислеше Лера, като си припомняше разговора в милицията по пътя към метрото. — И още какви проблеми. Само ако знаеха... Нима омразният дядка беше прав, когато ме предупреждаваше, че пръстенът ще ми донесе нещастие? Не, не може да бъде, не е възможно, дядката не можеше да е прав, защото е гад и убиец, а гадовете и убийците никога не са прави“.

ГЛАВА 9.

Настя Каменская рядко ходеше у родителите си. Те живееха в другия край на Москва, а тя нямаше много свободно време. Но откакто генерал Заточни ѝ възложи да проучи обстановката в милиционерските висши учебни заведения в града, Настя ги посещаваше вече трети път. Вторият ѝ баща — Леонид Петрович — беше изключително ценен източник на информация, защото преподаваше, както е известно, именно в един от тези вузове. Нещо повече — той запозна Настя със свои колеги от други институти и те на драго сърце споделяха с нея знанията си, като я посвещаваха в невидимите за външно око сложни взаимоотношения в тези институти. След като прекара в такива разговори доста часове, тя получи много по-добра представа как може да се влезе в института, как може да се получи оценка на изпит, заради какво човек може да бъде изключен и как това може да се избегне, какво се случва по време на наряд денем и особено нощем, какви са отношенията между студентите и офицерите в случаите, когато към института има общезитие, както и когато няма такова. Откъде се вземат извънбюджетните средства и за какво се харчат, на какъв принцип се избират организации за извършване на строителство и ремонт на здания и помещения. С една дума — Настя научи много любопитни неща.

Идеята да събира информация не чрез студентите, а чрез служителите в институтите, се оказа правилна. Студентът е зает човек, млад и все още недостатъчно умен, той много-много не се оглежда наоколо, защото е зает предимно със своите лични проблеми и не разбира, че не може да ги реши, като се затваря в себе си. Той не умее да обобщава и анализира онова, което вижда и чува, дори да вижда и чува твърде много неща. Докато зрелият човек често се оглежда именно наоколо, защото отдавна е разбрал, че практически решаването на който и да е проблем много зависи от това в каква среда, в какъв свят живее той, по какви правила и закономерности съществува този свят. Зрелите хора много по-добре от младите разбират

необходимостта да се приспособяваш към съществуващия ред, именно затова и изучават този ред, докато на младите е присъщо да смятат себе си и своите потребности за център на вселената, около който трябва да се върти всичко останало.

От огромното количество получена информация Настя извлече двадесетина различни хипотези, измисли начини да провери всяка от тях и състави съответните анкети, така че сега в трите московски милиционерски института други служители на управлението събираха необходимите сведения, запълвайки дебелите книжки на анкетите. Вероятно ще мине не един месец, докато всички тези анкети бъдат запълнени. После служителите ще ги предадат в изчислителния център, където всички сведения от анкетите ще се прехвърлят на магнитен носител. После Настя ще състави таблици-задания за програмистите, където ще посочи какви връзки най-много я интересуват. И чак след това на нейното бюро ще се появят огромни километрични рула с разпечатки, от които ще личи как отговорите на въпрос №18 се свързват с отговорите на въпросите с номера 6, 10 и 13. Ще мине първият етап на анализа, след което ще последва още едно задание, после отново анализ и пак задание. Тази работа Настя обичаше най-много от всичко на света, беше готова да се взира в таблиците за връзки денем и нощем, не се страхуваше от цифрите и умееше да разговаря с тях и да ги кара да ѝ разказват разни интересни неща, при което понякога вършеше това по-добре, отколкото оперативният работник разговаря със свидетел. Но това предстоеше да бъде направено след известно време...

А днес тя отиде у родителите си не за делови разговори, а за да се види с роднини, пристигнали от малък провинциален градец. Те редовно се чуваха по телефона, но не се бяха виждали дълги години, толкова отдавна, че племенниците на Настя, които тя не бе виждала никога в живота си, вече бяха пораснали. И макар че Настя предпочиташе да прекарва свободното си от работа време вкъщи, а не обичаше да ходи по гости, този път с неочаквано за себе си удоволствие се завтече у родителите си.

— Боже мой, Лариса, кога успя да пораснеш толкова?! — изуми се тя, когато видя в антрето на апартамента им високото, снажно чернокосо момиче, дъщерята на братовчед ѝ.

— Нали знаеш, чуждите деца растат бързо — каза тя и прегърна Настя, която се падаше леля на това голямо момиче.

Майката на Настя — Надежда Ростиславовна, — въпреки дългоочакваното пристигане на сестра си, не отстъпи от отдавна установения обичай да направи на дъщеря си инспекторска проверка.

— Пак ходиш без шапка! — с упрек каза тя, наблюдавайки как се съблича Настя. — Накрая ще си докараш менингит. Като малко дете си!

— Мамо, цял живот ходя без шапка и нито веднъж не съм се разболяла.

— Един ден ще се разболееш! — авторитетно заяви майка ѝ. — Господи, с какъв грозен пуловер ходиш на работа! Не те ли е срам? Всички хора ходят с прилични костюми, да беше си сложила поличка, блузка и сако — щеше да изглеждаш прекрасно. Обаче не, вечно си с тези пуловери и стари дънки.

— Мамо! — В такива случаи Настя проявяваше огромно търпение, макар този разговор да се повтаряше всеки път в продължение на повече от десет години, а по-точно — петнайсет, тоест точно толкова време, колкото Настя работеше в милицията след завършването на университета. — Този пуловер не е грозен, а е супермодерен и струва луди пари. Подари ми го Льошка за Деня на милицията. Просто ти си свикнала да носиш костюми и да се обличаш елегантно, а всичко, което се различава от това, ти изглежда грозно. Отвори кой да е каталог и ще видиш в зимната колекция точно такива пуловери. Колкото до дънките, те не са стари, купени са само преди три месеца. Ако нося костюми, ще трябва да си слагам тънък чорапогащник и тогава определено ще настина и ще се разболея. Нали не искаш да настивам и да се разболявам?

— Обядвала ли си днес? — строго попита майка ѝ, преминавайки към следващата интересуваша я тема.

— Обядвах.

— Какво яде?

— Мамо — примоли се Настя, — моля ти се, не забравяй на колко съм години. Скоро ще навърша четирийсет, а ти ме разпитваш всеки път, сякаш съм първокласничка.

Надежда Ростиславовна се разсмя и потупа дъщеря си по бузата.

— На каквато и възраст да си, аз винаги ще бъда с двайсет години по-голяма. И освен това никой и нищо — дори твоята преклонна възраст — не може да отмени факта, че съм ти майка. И ти, Настюша, ще трябва да се съобразяваш с това, точно както ще трябва да се съобразяваш със старческото ми слабоумие, ако то ме споходи някой ден.

— Защо, имаме ли основания да се опасяваме? — весело се поинтересува Настя. — Задават ли се някакви симптоми?

— Ами питай баща си, той ще ти каже. Буквално вчера имах страхотно изпълнение, баща ти половин час се кикоти, не можеше да се спре.

Настя влезе в хола, където около сервираната маса седяха Леонид Петрович и гостите: сестрата на майка ѝ — Вера Ростиславовна — и нейните внуци — петнайсетгодишният Юра и осемнайсетгодишната Лариса. През първите десет минути те ахкаха и охкаха, докато се разглеждаха взаимно, прегръщаха се, обсъждаха въпроса на кого от родителите приличат децата и се ядосваха, задето се виждат толкова престъпно рядко.

— Льоня, разкажи на дъщеря ни каква е майка ѝ — каза Надежда Ростиславовна, внасяйки в стаята огромен поднос с домашни пирожки. — Да не се радва много-много, като си мисли, че щом съм професор, не може да не съм умна.

Леонид Петрович притежаваше завидна артистична дарба, така че разказаната история накара всички да се превиват от смях. А историята наистина беше забавна. Преди един месец родителите на Настя си купили нов радиотелефон, и то именно модела, който категорично не харесвал на Надежда Ростиславовна, но за който също толкова категорично настоявал вторият баща на Настя. Вечера, по-точно вечерта, Надежда Ростиславовна, седнала в мекия фотьойл пред телевизора, решила да звънна на някаква приятелка. След като няколко пъти набрала номера, тя раздражено заявила на мъжа си, че не е бивало да го слуша и да се съгласи да купят този модел, защото не бил минал и месец, а телефонът вече бил повреден. Не издавал никакъв сигнал. Леонид Петрович дошъл да види какво има и открил, че скъпоценната му съпруга се опитва да се свърже с приятелката си чрез дистанционното на телевизора.

— Това е обикновена професорска разсеяност — коментира Настя, след като се насмя на воля, — и моят Льошка страда от нея. Започне ли нов месец, той непременно започва да бърка вторника с втора дата или петъка с пета.

След половин час, вече отдала дължимото на изкусните гозби на майка си, Настя взе цигарите си и тръгна към кухнята.

— Може ли да дойда с вас? — плахо попита Лариса.

— Разбира се! — учуди се Настя. — Не е нужно да питаш. Между другото защо ми говориш на ви! Толкова стара ли ти изглеждам?

— Извинявай. — Усмивката на Лариса беше изумителна. — Просто се срещаме за пръв път, та се страхувах да не се обидиш, ако ти заговоря веднага на ти.

Седнаха една срещу друга до кухненската маса.

— Не пушиш ли? — попита Настя.

— Не — отново се усмихна Лариса. — В нашия курс почти всички момичета пушат, а аз все още не се предавам.

— Заради принципа ли?

— Не знам. Просто не пуша. Не ми се иска.

— А защо очите ти са тъжни? Сигурно си уморена от пътя?

Лариса помълча, като въртеше замислено в ръка чаената лъжичка, оформяйки някакви орнаменти по повърхността на масата.

— Вие сте съвсем различни — най-сетне каза тя.

— Кои ние?

— Вие, московчаните. Животът ви е различен. И самите вие сте различни.

— И какъв е нашият живот?

— Ярък, шумен, интересен. И страшен. Аз не бих могла да живея тук. Нали знаеш, никога не бях идвала в Москва, бях я виждала само по телевизията, е, и в книги бях чела за нея, бяха ми разказвали... И винаги съм имала чувството, че да живееш в Москва е най-голямото щастие. Който е успял да заживее тук, е имал късмет, а всички останали трябва да се стремят към това. Магазини, ресторанти, широки улици, чуждестранни коли — като във филм за Европа.

— Така е — съгласи се Настя. — Защо тогава ти се вижда страшна?

— Вие сте чужди. Чужди сте си един на друг. И у вас има нещо неправилно.

— Какво е то?

— Всичко. Вечно се суетите, бързате, всеки е делови и угрижен за нещо. А не виждате най-важното край себе си.

На Настя ѝ стана интересно. Виж ти, не беше подозирала, че има такава племенница.

— И кое е най-важното? Какво трябва да виждаме?

— Себе си, предполагам — отново се усмихна Лариса, — и хората наоколо. Ти знаеш ли например че вуйчо Лъоня и леля Надя имат съсед наркоман?

— Не-е! — изненадано проточи Настя. — За пръв път чувам, нищо не са ми казвали.

— Точно така, не са ти казвали, защото и те не знаят.

— Тогава откъде го знаеш ти?

— Видях го — протичко каза Лариса. — Излизаше от апартамента си и аз го погледнах. Ако твоите родители поне веднъж го бяха погледнали внимателно, и те щяха да разберат. Изобщо не проумявам как можете да живеете толкова спокойно. Докато пътувахме от гарата насам, наблюдавах минувачите — ами че всеки пети от тях се боцка, ако не и друго. После вуйчо Лъоня ни разходи с Юрка из Москва и аз отново внимателно наблюдавах хората наоколо. Знам как изглеждат онези, които си бият хероин, и когато ходя из вашия град, ми става страшно. Нима не разбирате какво става? Или друго. Докато вървахме от перона към площада, където вуйчо Лъоня беше оставил колата си, и после в метрото, когато се разхождахме, видях много просяци. Молеха за милостиня. Инвалиди, сакати, старци. Искях да дам пари на един, но вуйчо Лъоня ми забрани, а после, вече в колата, ми обясни, че от всички московски просяци може би само половин процент са истински, а останалите са организирани в бригади и са превърнали просията в бизнес. И не са никакви инвалиди, всички белези по лицата им са нарисувани, а припадъците, от които уж страдат, са просто актьорска игра. Разбира се, сред тях има истински безкраки или безръки хора, но и те работят за организацията, а не молят за хлебец лично за себе си. Общо взето, не умират от глад. Отначало не повярвах, но вуйчо Лъоня ми каза, че това е истина, защото самият той е милиционер и го знае със сигурност. Настя, в коя

нормална глава може да се побере това? Защото хората им дават пари, значи им вярват, а излиза, че тези професионални просяци злоупотребяват с човешкото добросърдечие, със способността на хората да съчувстват на ближния си и да го жалят. В малкия град това е невъзможно. Там никой никога не може да те измами така.

— Може би — съгласи се Настя, — но е така далеч не защото в малкия град хората са по-честни и почитени. Просто в малкия град всички се познават поне по физиономия и е трудно да се престориш на беден инвалид, без да се опасяваш, че ще те познаят съседите или хора, които прекрасно знаят какъв си в действителност. Виж, в Москва, където всеки ден се намират тринайсет-петнайсет милиона души, вероятността да срещнеш познат е доста малка. Това е въпрос не на морал, Ларочка, а на математика.

Лариса отново се умълча, този път орнаментите, които чертаеше, бяха по-сложни и засукани.

— Не биваше да идвам тук — каза тя притеснено.

— Но защо? Какво лошо има в това, че си дошла?

— Разбираш ли — аз имах надежда. Макар и глупава, макар и детинска, но надежда, че съществува място, където всичко е хубаво. Просто е прекрасно. Защото какъв е животът в нашия град? Няма работа, всички, които могат, чоплят градинките си, за да преживяват някак. Разбира се, в магазините има всичко, което ти душа иска, дори вносни стоки, но нали нямаш пари, за да си ги купиш, защото почти на целия град заплатите или се бавят, или изобщо не се плащат. Градът съществува покрай завода, над половината от жителите работят в този завод, така че когато заводът няма с какво да изплати заплатите, цялото население усеща това по джоба си. А щом няма доходи, няма и данъци, няма с какво да се издържа градът, учителите и лекарите стоят без заплати, улиците са ужасяващи — да можеше да ги видиш, Настя! През лятото не можеш да минеш без гумени ботуши, а за сандали направо забрави. Но нали хората искат да бъдат красиви! Тази проклета сиромашия е изтормозила всички, къщите овехтяват, хората станаха мрачни и злобни. Но аз винаги съм знаела, че съществува Москва, че има място, където за всеки ще се намери работа — този прекрасен голям град, чист и красив. И ако усетя, че повече не издържам в моето провинциално кътче, ще хукна насам, при леля Надя и вуйчо Лъоня, те ще ме приютят на първо време, аз ще успея бързо да

си намеря работа и да си стъпя на краката. Това беше надежда, единствената моя надежда и тя ме крепеше. Тя ми помагаше да търпя, разбираш ли? Може би никога нямаше да се реша да дойда в Москва, може би щях да кукувам чак до смъртта си в моята провинция, но нали човек се нуждае от надежда, той не може да живее без нея. А сега видях Москва със собствените си очи и разбрах, че нямам никаква надежда. Аз просто няма да мога да живея тук.

Устните ѝ потрепериха, една предателска сълзица се търкулна по нежната буза. Настя ласкаво погали племенницата си по главата.

— Е, недей да драматизираш толкова, нали ние живеем тук — и сме още живи. И ти ще можеш, ако поискаш.

— Ти нищо не разбра! — разпалено възкликна момичето. — Разбира се, че ще мога да живея тук, аз ще мога да живея къде ли не, ако ще и в свинарник, щом се налага. Но не искам да живея тук, не искам! Не искам да живея по вашите правила, според които у всеки човек трябва да подозираш измамник, според които не можеш никого да съжалиш искрено без риск, че ще те ограбят и после ще ти се подиграват. Не искам да живея сред наркомани и бандити, сред мошеници и аферисти. И ако някой ми каже: „Детето ми умря, помогни ми да събера пари за погребение“, аз ще сваля и последната дреха от себе си и ще я дам, защото няма по-голяма мъка от смъртта на дете. Ще го направя искрено и от все сърце ще ми е мъчно за нещастната майка и ще се постарая поне малко да облекча страданията ѝ. Но ще знам със сигурност, че никой няма да се подиграе с искреността ми. А тук, при вас, около гарата е пълно с жени, които носят табелки: „Детето ми умря, помогнете за погребението“, и вуйчо Лъоня казва, че това е измама. Никой не е умрял, а и тези жени са в организацията. И ако аз дам пари на такава, ще се окажа измамена. Вашият чудовищен град е лишил хората от правото на нормални чувства. Цялата ваша Москва е една измама, огромна измама. Това не е град и няма хора в него, а илюзия за някакъв живот, но всъщност всички вие сте се превърнали в движещи се механизми, лишени от нормални човешки преживявания. Аз не искам да живея така. Макар и в нищета и кал, макар и без работа и пари, но искам да бъда истинска, а не механична кукла.

Изведнъж Лариса се разрида толкова горчиво и отчаяно, че и самата Настя едва не се разплака. Тя прегърна момичето и започна

ласкаво да го гали по раменете и гърба, за да го успокои. Разбира се, нейните разсъждения и впечатления са повлияни от младежкия максимализъм — като види две-три негативни явления, тя вече е готова да ги припише на цялото население на огромния мегаполис, да направи генерални изводи и да превърне всичко това в малка трагедия, но всъщност... всъщност... За някои неща тя изобщо не грещи. Просто Настя не очакваше, че една младичка провинциалистка ще съумее да види Москва именно с такива очи. Колко много се различава това момиче от Лера Немчинова! И двете са по на осемнайсет, но са толкова различни.

— Я, какви са тези работи? — чу се строгият глас на втория ѝ баща. — Защо са тези сълзи? Кой кого е наскърбил?

— Е, просто леки момински страдания — лицемерно отвърна Настя. — С нас, момичетата, се случват такива неща.

— А-а — проточи разбиращо Леонид Петрович, — добре тогава. Настася, ела на телефона, твоят Коротков те търси.

— Между другото можеше да ми донесеш новата слушалчица — забеляза Настя на излизане от кухнята, — защото нали си имате радиотелефон! Само ме разкарваш, клетата аз.

— Върви, върви — подвикна след нея вторият ѝ баща, — за теб е полезно да се движиш.

„Интересно — как се е сетил Коротков, че съм у родителите си? — разтревожено си помисли тя. — Нима се е обадил вкъщи и Льоша му е казал? По моите сметки Чистяков вече трябваше да е тук, а не да си седи вкъщи. Може би се е случило нещо?“

— Ася, докладвам ти сведенията от фронта — шеговито рапортува Юра в слушалката.

Тя подкрепи шегата:

— Добре, докладвай, слушам те, майор Коротков!

— Успешно извършихме кражбата, разиграхме всичко като по ноти. Девојката Лера ни обясни, че въпросното бижу с диаманта ѝ било подарено не от кого да е, а от потърпевшия Александър Барсуков.

— Е, слава богу! — облекчено въздъхна Настя. — Сега нещата се поизясняват. Докладва ли това на Олшански?

— Ама естествено! Първо на него. Тъй като той води делото за убийството на Барсуков, много му е удобно да покани девојката Лера на разговор, официално да иземе пръстенчето и да го представи на

съпруга на убитата преди десет години дама. И най-важното — сега можем с чиста съвест и спокойно да разговаряме с дядото, с когото ти ужасно наплаши всички ни. В смисъл, нали, че вашата внучка носи на пръста си „изцапано“ пръстенче и се вижда с лоши момчета, които ѝ подаряват такива пръстенчета. И къде, нали, гледа по-старото поколение? И дали сред нейните познати няма и други подозрителни личности?

— Да — съгласи се Настя, — и най-важното: имаме възможност да ограничим интереса си стриктно към Барсуков и Лера, като по никакъв начин не показваме, че зад всичко виждаме и дядото. Юра, а ти как научи къде трябва да ме търсиш? У нас ли се обади?

— Защо, не биваше ли? — отговори той с въпрос на въпроса ѝ. — Струва ми се, че винаги си ни го позволявала.

— Значи Чистяков си е вкъщи?

— Страхувам се, че вече не е, улових го на вратата. Поне така ми каза. Не ме разсейвай, Аска, и без това трудно мисля, а ти ме прекъсваш.

— Извинявай. Какво искаше да кажеш?

— Искях да кажа, че Барсуков, както излиза, все пак е бил свързан с криминални среди, щом е получил отнякъде този пръстен.

— Така излиза.

Настя разговаряше с Коротков в спалнята на родителите си, където бе отишла със слушалката, но когато приключи разговора, забеляза, че вратата на стаята е отворена и на прага стои племенникът ѝ. Очите на момчето възторжено блестяха.

— А ти с кого говореше? — попита той шепнешком.

— Защо шепнеш? — учуди се тя. — Хайде говори нормално.

Юра се покашля и Настя, развеселена, схвана, че той толкова се е развълнувал от чутото, та гласът му е пресекнал.

— Ти ловиш престъпници, нали? — каза Юра с нормален глас.

— Вече не. По-рано ловах, да. Казвали ли са ти, че не е хубаво да подслушваш?

— Стана случайно. Дойдох да взема подаръка за теб, сакът е тук. Настя, а за какво говореше преди малко? За някакъв дядо ли? Престъпник ли е?

— Не е престъпник. Просто дядо. Разбира се, любопитството не е порок...

— Но е голяма свинщина! — унило завърши племенникът й популярната детска поговорка. — Вече не съм малък, обаче никой не иска да ми разказва интересни неща.

— Слушай, не бива да се обиждаш — съвсем сериозно му каза Настя. — Ако преди малко бях говорила за престъпници, и на възрастен не бих казала. Хайде помисли сам: как може да се преследва например крадец или убиец, ако разказваме за това на всички наред! Съгласен ли си?

Момчето кимна. Лицето му моментално просветна — нали току-що го бяха поставили на едно и също стъпало с възрастните!

— А сега ми дай подаръка.

Юра бръкна в големия сак, който стоеше в ъгъла на спалнята — между гардероба и балконската врата, и взе малка кутийка.

— Заповядай.

Настя отвори кутийката и извади от меката обвивка от цигарена хартия изящно звънче от нежнолюляково стъкло. Тя разтърси играчката и из стаята се разнесе тих мек звън.

— Каква прелест! Благодаря ти, мили.

— Направи го един мой приятел, аз го помолих, специално за теб! — гордо съобщи Юра. — Той учи за стъklar в областния център.

— Благодаря — топло повтори Настя.

Чистяков пристигна след около четирийсет минути, запъхтян и чорлав.

— По пътищата е такава поледица, та не рискувах да пътувам с колата — съобщи той, докато се събличаше. — От метрото дотук поне пет пъти се подхлъзнах, за малко да падна.

— Мисля, че все пак си падал — забеляза Настя, оглеждайки с подозрение палтото му.

— Е, един път не се брои.

— Защо се забави толкова? Случило ли се е нещо? — попита тя.

— Ами един аспирант опря ножа в гърлото ми — да съм му прегледал статията, която утре щял да предава за сборника. И така го молих, и инак, обяснявах му, че отивам на гости, че не бива да закъснявам, но нали не мога да го изгоня, след като вече е дошъл! В края на краищата закъснявах не за самолет, а просто за гости. И тъй, къде са племенниците? С кого трябва да се запознавам?

На роднините, особено на младото поколение, професор Чистяков направи изключително силно впечатление. Те още не бяха виждали такива учени. Образът на един професор за тях все още бе свързан с книжно-филмовия образ на сериозен възрастен човек с очила, благородно посивяла коса и по възможност — с брада, с бавни движения и преизпълнен с важност и достойнство. Отчасти този образ бе укрепил в представите им и Надежда Ростиславовна Каменская, която винаги, дори в семейно домашна обстановка, биваше строго елегантна. Докато Чистяков, въпреки че носеше очила и беше доста побелял, изглеждаше в техните очи като непохватен и чорлав хлапак. Той на драго сърце се размиваше на техните простодушни шеги, разказваше смешни истории за чуждестранни учени, сипеше комплименти по адрес на ярката брюнетка Лариса, като я караше да се изчервява, ловко ухажваше съседките си по маса — тъща си и сестра ѝ — и изобщо се оказва душата на компанията. Настя му беше благодарна за тази дружелюбност — всички престанаха да ѝ обръщат внимание и тя можеше да помълчи или тихо да си поприказва с втория си баща.

— За какво те търсеше Коротков? Да не би отново да работите заедно? — попита полугласно Леонид Петрович.

— Случайно — да. Иван ми възложи да се поровя в едно убийство, което според него има пряко отношение към моята аналитична работа. Така че ето, ровим се с Коротков.

— Имаш предвид ситуацията в нашите висши учебни заведения ли?

— Ами да. Просто не съм ти казвала, за да не те обърквам. Онова убийство на студента.

— Тъгуваш ли по оперативната работа?

— И да, и не. Обичам аналитичната работа, нали знаеш! Но естествено тъгувам за колегите, и за Колобок също. Ако можех да работя с тях, но да се занимавам с чисто аналитична работа, не бих могла и да мечтая за нещо повече. Но няма начин нещата да се организират по този начин.

— Е, така е, няма безплатни хамбургери — философски отбеляза вторият ѝ баща.

— Какво общо имат тук хамбургерите? — не го разбра Настя.

— Така се превежда на английски нашият израз „за всичко се плаща“. Ти какво така, дете, съвсем ли забрави английския?

Настя се разсмя.

— Какво говориш, татко, английският си ми е наред, просто не успях да превключая. Говорехме си за работата ми и не щеш ли — хамбургери.

* * *

Когато Лера излезе от милицията и позвъни у Игор, отново ѝ се обади чичо Слава.

— Заповядай, Лерочка — каза той, — много си ни необходима.

Гласът му беше някак чужд и угрижен и Лера доста се уплаши. Какво може да се е случило? Защо Игор не вдига слушалката лично? Може би се е разболял или му се е случило нещо? Във всеки случай Игор си е вкъщи, а не в болницата — това е очевидно, иначе чичо Слава нямаше да каже „ти си НИ необходима“.

Тя дори помисли, въпреки своите принципи и опасения, дали да не хване такси, за да отиде по-бързо, но тази вечер заради поледицата колите се влачеха едва-едва и задръствания ставаха на най-неочаквани места, дори там, където никога не бяха се случвали. „С метрото ще стане по-бързо“ — каза си момичето и бързо пое към станция „Фрунзенская“.

Отвори ѝ вездесъщият чичо Слава.

— А къде е Игор? — още от прага попита Лера. — Добре ли е?

— С него всичко е наред — строго отговори Зотов — и ти не може да не знаеш това. Възмутен съм от твоята позиция. Хайде Игор — както и да е, глупак е, няма какво да го виним, обаче ти, ти! Ти си разумен човек, защо нищо не си ми казала? Въвлякла си в тази работа чужд човек, някакво момче, в резултат на което то е загинало, а проблемът си е останал нерешен. Още в началото си била длъжна да съобразиш, че твоите силици няма да са достатъчни и веднага да се обърнеш към мен. Постъпила си като закоравяла егоистка и трябва да се засрамиш.

— Не съм егоистка! — възмути се Лера, която през последните десет години никой не бе посмял и дори не се бе опитвал да критикува. — Егоистите мислят само за себе си и не помагат на другите, а аз исках да помогна на Игор. Направих всичко възможно, за да му

помогна. Дори се сближих с Барсуков, макар че ми беше неприятен... нямам думи колко неприятен ми беше. Защо ме наричате егоистка?

От гнева устните ѝ побеляха, очите засвяткаха, още миг — и тя сякаш щеше да се нахвърли върху Зотов с юмруци.

Зотов я хвана за рамото и я повлече към кухнята, без дори да я остави да си съблече кожуха. Плътно затвори вратата и заговори с напрегнат от злост глас:

— Защо си егоистка ли? Именно защото мислиш само за себе си. Искаш да бъдеш най-добрата и единствената за Игор, затова вместо да му дадеш добрия съвет да се обърне към мен, си се захванала да му помагаш сама. Мислиш, че не разбирам защо ли? Защото искаш той да ти бъде благодарен до края на живота си, искаш по този начин да го привържеш към себе си и изобщо не мислиш как ще бъде по-добре за него. За Игор щеше да бъде по-добре, ако той веднага, още начаса след обаждането на онзи шантажист, ми беше казал всичко. Аз имам връзки, възможности, пари, опит и в края на краищата щях да му подсказва какво да направи и как да го направи. Сега вече проблемът нямаше да съществува. След две седмици той има голям концерт, а го е страх да излезе на сцената, защото този шантажист толкова го е наплашил. Игор трябва да репетира, да подготвя нов репертоар, но от страх и името си е забравил. Е, след всичко това смяташ, че не си егоистка?

Лера се разплака. Прекалено голямо беше напрежението, натрупано днес, за да могат нервите ѝ да издържат и това. Преди няколко седмици Игор ѝ бе разказал, че по телефона му се е обадил непознат мъж и е започнал да го шантажира. Отначало Лера нищо не можа да разбере — Игор беше толкова уплашен, толкова нервен, че говореше несвързано и объркано. А когато най-сетне възвърна способността си да говори що-годе последователно, разказа на Лера една наистина сърцераздирателна история.

Във времената на своето детство и юношество като безпризорен скитник петнайсетгодишният Игорьок срещнал на перона на една крайградска гаричка някакъв добре облечен чичко. Чичкото му дал пари за храна и му предложил да припечели нещичко. Начинът на печелене на пари наистина се сторил на Игорьок малко странен, но напълно познат. Той бил едро момче, въпреки полугладното си съществуване, бил се метнал на баща си — бивш баскетболист, на

горната му устна вече добре се очертавали мустаци, така че в компаниите на бездомните скитници неведнъж бил опитвал радостите на секса. Партньорки му били безпътни скитащи момичета като него. А сега му предложили да прави същото, но с по-зрели лелки. Впрочем какво значение има, помислил си той тогава, щом плащат — добре! А дали ще е лелка или младо момиче — разликата не е голяма, те всички са устроени еднакво. Трябвало да живее извън града, на някаква вехта виличка, заедно с още четири момчета и момичета, които били наети със същата цел. Чичкото благодетел идвал да ги взема веднъж или два пъти седмично, натоварвал двама-трима на колата си и ги откарвал на някаква друга вила, където всички вече били на градус. Децата си вършели работата и после благополучно ги откарвали обратно. Режимът във виличката бил свободен, никой не ги пазел, лапачка имало колкото щещ, дори пиячка — спи, разхождай се, яж и си гледай здравето. От самото начало всички били предупредени, че работата е временна, казана им била сумата, която можели реално да заработят с труда си, както и че след приключването на договора всички могат да се чувстват свободни, а ако на някого не му харесва — моля, прав ти път, никого не държат насила. Това напълно задоволявало малките скитници. От една страна, никой не посягал на скъпоценната им свобода, нямало ключалки и огради, можели да си тръгнат всеки момент. От друга страна, можели временно да си отспят, да си починат, да се наядат до насита и да припечелят за бъдещия си скитнически живот, от който нито един от тях не мислел да се отказва. Те гледали на неочаквано намерената работа като на възможност доста приятно да прекарат известно време, да си починат и да съберат сили.

Игор изпълнявал задълженията си честно, не било трудно, защото сексуалността му се била пробудила рано, а възрастните лелки, в чиито легла го вкарвали, много го харесвали, защото бил страхотно красив. Но всичко хубаво свършва бързо, свършил и срокът на неговия договор. Чичкото благодетел веднъж дошъл във виличката и радостно съобщил, че е време компанията да се омита отгук и да освободи помещението. Компанията естествено се омела със смях и викове, стискайки през дрехите толкова приятно спечелените парички.

До близката гаричка вървели заедно, а после компанията се разпръснала. Всички имали различни интереси. Някои искали да отидат в Москва, други в Петербург, едно от хлапетата заявило, че

мечтае да стигне до Северно море, друго пък, обратното — поемало на юг, искало да се погрее на слънчице. Две дванайсетинагодишни момиченца твърдо решили да не мърдат от някоя московска гара, според тях московските гари били прекрасно място за живот и работа. Те вече имали опит в гаровия живот, всъщност именно там ги бил намерил чичкото благодетел.

Всеки хванал влака отделно от другите — горчивият опит ги бил научил да не се движат на групи. Никой няма да обърне внимание на две момиченца, прибиращи се от вилата, на подозрителна група от пет зле облечени хлапета с нагли муцунки обаче — непременно. Току-виж, някой извика транспортната милиция, пътниците са си такива.

Игор останал последен. Кой знае защо, много му се дощяло да се почувства свободен и голям, а за тази цел трябвало да се отърве от компанията и да поседи сам на някоя пейка, отпивайки вино направо от бутилката и пушейки цигарка. Пиячка и цигари си имал — взел ги бил от виличката, защо да оставя хубавата стока кой знае на кого. И така си седял на една пейка близо до перона, пиел си евтиното вино, предвидливо прелято още на виличката в бутилка от гроздов сок. Игор добре си спомнял осемдесет и пета и осемдесет и шеста година, когато било опасно момче да пие алкохол. Ченгетата се интересували дори не толкова от проблема за детската безпризорност, колкото от необходимостта да изпълняват указа за борба срещу пиянството. Е, вече нещата се били поуспокоили, но пак било по-добре да не си търси белята.

Била ранна есен, толкова нежна и невъзможно красива, толкова тъмнорозовата, та Игор изведнъж се почувствал толкова добре, че не забелязал как започнал да си припява. Впрочем той изобщо никога не забелязвал това — за него да пее било все едно да диша.

— Ти какво бе, да не си откачил? — чул той глас досами себе си.

Игор се огледал и видял един добре облечен чичка, който наблюдавал момчето слисано и с укор. Младият бездомник огледал непознатия с опитни очи и оценил по достойнство дрехите му, които за сиромашката осемдесет и седма година били повече от изискани. С една дума — стилин бил човекът, явно нямал нищо общо с гадните ченгета.

— Що пък да съм откачил? — отвърнал той не особено учтиво.
— Какво искаш, чичка?

— Защо пушиш, малък грознико? — попитал непознатият почти гальовно. — Имаш такъв глас, а погубваш гласните си струни. Ами че ти си седнал на златна жила и със собствените си ръце я унищожаваш. Имаш ли мозък или...

Казаното озадачило Игор. Първо, никой никога не го бил наричал грозник, напротив, всички се възхищавали на красивото му лице и големите му изразителни очи. Момичетата му завиждали най-много за дългите, извити мигли. И второ, чичката, независимо от своя стилиен вид и солидната си — според разбиранията на Игор — възраст, говорел на прост и разбираем език. „Странен тип! — помислил си той. — И какво се е лепнал за мен? Да не е педеруга? Само това ми липсваше“. Веднага си затананикал друга песничка, която бил чувал много пъти по радиото, когато бил съвсем малък: „Само това ми липсваше...“

Непознатият приседнал до него на пейката, но въпреки опасенията на Игорьок, не се опитал да се доближи повечко до момчето. Просто седнал — и толкоз.

— Изпей нещо членоразделно! — дори не помолил, а му наредил той и Игор с изумление разбрал, че не може да му откаже.

— Какво например? — с готовност попитал той.

— Знаеш ли някой романс?

— Романс... „Утро мъгливо“ става ли?

— Става! — разрешил непознатият.

— А какво ще получа срещу това? — Игор вече се бил отпуснал и си бил върнал предишната нахакана независимост.

— А ти какво искаш?

— Пари, какво друго! — изтърсило момчето.

— Колко?

— Ами... десетачка — казал той, изстинал от собствената си наглост.

Десет рубли през осемдесет и седма година били огромна сума, с тях можело да се купят две бутилки хубава водка по четири рубли и дванайсет копейки, а с останалите рубли и седемдесет и шест — почти половин кило шунка или кило варена наденица. Ако пък вземел поевтина водка, щели да останат и за консерви от типа на „Цаца в доматен сос“ или „Закуската на туриста“.

Непознатият мълчаливо извадил от портфейла си червената банкнота и я сложил на скамейката помежду двама им.

— Пей. Само без да крещиш.

— „Утро мъгливо, утро тъй сиво...“ — развикал се Игор, като гледал да пее по-силно. Все пак парите били много, трябвало да ги отработи.

— Казах — не крещи! — прекъснал го стилният чичка. — Доброто пеене не е силното, а хубавото.

Игор не разбрал нищо от тази загадъчна фраза, но запял романса от началото, вече полугласно. Все чакал непознатият да го спре, но той го дослушал до края. После помълчал, като кимал на някакви свои мисли.

— Имаш ли родители? — най-сетне попитал той.

— Нямам — излъгал Игор. — Сирак съм.

— Клет сирак — позасмял се онзи. — Сигурно си избягал от къщи?

Скитникът мрачно мълчал. Ето това е, мислел си, всичко започна толкова добре — песни, банкнотата от десет рубли е тук, примамлива една, обаче пак приказки за родители и бягства, ей сега ще започне да ме възпитава. Ще ми предлага да се прибера вкъщи и да се заема с образованието си. Ха, голямата радост!

— Ясно! — констатирал непознатият. — Ти какво, решил си цял живот да скитосваш или имаш планове за бъдещето?

— Нямам планове — озъбил се Игор. — Какво си се лепнал за мен?

Чул се шум от приближаващ влак и той ловко грабнал оставената на скамейката банкнота и бързо станал.

— Ето, моят влак идва, трябва да се кача.

Непознатият обаче го хванал здраво за ръкава на якето.

— Сядай! — изкомандвал той. — И не се дърпай. Първо ще си поговорим, после ще пътуваш. Ако поискаш, разбира се.

Така се състояло запознанството на Игор Вилданов с Вячеслав Олегович Зотов. И ето че сега, когато младият певец беше почти в зенита на славата си, по телефона му се обадил някакъв тип и казал:

— Имам една касета, на която се забавляваш с жени. Представяш ли си какво удоволствие ще изпитат твоите фенове, когато научат с какво си си вадил хляба на младини, а? Журналистите ще ти се нахвърлят — ясно е като две и две четири. И конкурентите ти от

естрадата ще бъдат щастливи да те изядат с парцалите. Така че помисли си, звездичке.

— Колко искате? — веднага, без да се замисля, попитал Игор.

Имал пари и бил готов да плати за касетата колкото му кажат, разбира се — в рамките на разумното.

— Няма да е толкова лесно! — отсякъл непознатият. — Не ми трябват пари. Трябват ми другите касети.

— Какви други? — не разбрал Игор.

— Които са били в дома на Немчинови, когато са ги убили. Намериш ли тези касети, ще получиш своето нетленно изображение. Не ги ли намериш — сърди се на себе си. Ще те изложи наред концерта.

— Откъде да ги взема? — отчаяно се развикал Игор.

— Ами питай своята мацка, тя да ти подскаже къде са касетите, които са били скрити в тяхната вила.

— Но тя е била съвсем малка, когато са убили родителите ѝ. Откъде ще знае?

— Тогава да попита своето деденце. Щото той не е бил дете, когато е убил сина си и снаха си. С една дума, звездичке — действай, а аз ще ти се обаждам от време на време. Не намериш ли касетите — в кръв и сълзи ще се давиш, обещавам ти го.

... Първата мисъл на Вилданов тогава беше, както обикновено, да се втурне при Зотов. През всичките години, откакто бяха заедно, винаги ставаше така. Зотов решаваше всички проблеми, колкото и големи да бяха, и буквално водеше своя питомец за ръчичка, та да не се препъне в житейските трудности. Игор не беше в състояние да вземе дори най-просто решение — толкова беше свикнал да разчита на наставника си. Но този път нещо се разбунтува в него. Дали беше самолюбието (което е напълно уважителна причина), дали някаква глупава нафуканост (което е достойно за най-остра критика), но кой знае защо, той не пожела да посвети Зотов в своите затруднения. И въпросът не беше в свенливостта, не, нищо подобно — Вячеслав Олегович прекрасно знаеше за вилните развлечения на Игор, знаеше за тях от самото начало, защото му ги бе разказал самият Игор. Двайсет и пет годишният Игор Вилданов най-сетне искаше да опита да реши проблемите си самостоятелно, за да се освободи от опеката на Зотов и от своята зависимост. Зотов постоянно унижаваше Игор, натякваше му

грешки и несъвършенства, наричаше го идиот, кретен и малък грозник. Впрочем за Игор, чието културно ниво бе замряло още когато за пръв път бе избягал от къщи, тези думи звучаха напълно нормално, самият той постоянно ги употребяваше в разговори с други хора. Но Зотов непрекъснато повтаряше на Игор, че е пълно нищожество, слабак и глупак. И певецът реши да се опита да действа със собствени сили, да реши внезапно възникналия неприятен проблем, а същевременно да докаже на самия себе си и на Зотов, че и той има ум в главата, че може едно друго и вече не се нуждае от постоянната опека на наставника си. Освен това ужасно му се свидеха парите, които плащаше на Вячеслав Олегович, така че Игор не би имал нищо против да се отърве от него изобщо. Можеше да харчи пари без сметка за своите удоволствия, но да ги дава просто така — според неговите представи, — без да получава нищо в замяна, Вилданов не обичаше. Но за да се отърве от Зотов, трябваше да докаже своята самостоятелност.

Първата му работа беше да се обърне към Лера. Тя никога не бе чувала за касетите и нямаше представа за какво става дума. Вариантът „да попита дядо си“ беше отхвърлен веднага. Момичето дълго се опитва да обясни на любимия си, че не може да разговаря с човека, когото мрази от цялата си душа, камо ли да му задава въпроси и да иска отговори. Игор не я разбираше, за него подобни фини психологически нюанси бяха прекалено сложни, затова се опита да настоява. Но колкото и да беше странно, Лера остана непреклонна.

— Ако започна да му говоря, ще ми се качи на главата. Не мога да го допусна, та той е убиецът на родителите ми! — повтаряше тя, умолително вперила очи в очите на Игор. — Трябва да измислим друг начин да научим нещо за тези касети.

— Ами измисли тогава! — зъбеше се като дете Игор, който веднага започваше да мисли трудно, ако нещо не се получеше от първия път.

Лера мисли няколко дни. И накрая измисли.

— Слушай — каза тя, седнала на коленете на своя кумир пред камината в красивата вила, — какво ще кажеш да намерим този шантажист и да го убием?

— Какво?! — От изненада Игор изблъска момичето от коленете си и скочи от дивана. — Какви ги приказваш? Как така да го убием? Искаш да прекараш живота си в затвора ли?

— Защо пък в затвора? — усмихна се Лера. — Нямам намерение да влизам в затвора. Трябва да измислим как да го намерим. После ще наемем човек и той ще го убие — това е всичко. Чела съм много криминални романи за шантажи и знам със сигурност, че човекът, който шантажира някого, крие това от всички. И никой дори не подозира, че между него и човека, когото той шантажира, има някаква връзка. А пък ако между теб и шантажиста стои и наемен убиец — тогава изобщо не могат да му хванат края. Разбираш ли?

Игор помисли малко и му се стори, че в думите на Лера има логика. Той целуна приятелката си и поощрително я потупа по гърба.

— Ами как ще търсим този тип? — попита, приемайки предложеното решение на проблема.

— Трябва да намерим някого, който знае как се прави това — делово отговори Лера. — Вече съм измислила всичко. Имам един познат — учи в институт, където подготвят милиционери, оперативни работници. Отдавна ме сваля, но не съм го поощрявала. Може сега да го направя и да го помоля да помогне.

— Безплатно ли? — ухили се Вилданов. — Или заради черните ти очи?

— Е, не бъди толкова циничен, Игорьок. Ти си опитал всичко още от малък, а Сашка е нормално момче. Ако му намекна, че след време ще получи доста, ще даде всичко от себе си.

Игор „разреши“, без много да се замисля как неговата предана приятелка смята да „поощри“ своя млад почитател милиционера. Така в решаването на проблема бе включен редникът от милицията, второкурсникът Александър Барсуков. Той май бе напилал нещо, бе уловил някаква нишка, но точно в този момент го убиха. Всичко трябваше да започне отначало. Но Лера нямаше други познати милиционери и денем и нощем си блъскаше главата какво друго може да направи, за да помогне на Игор. А времето си минаваше. Шантажистът се обаждаше на всеки два-три дни и ехидно питаше как върви търсенето. И денят на големия концерт необратимо приближаваше.

ГЛАВА 10.

Зотов търпеливо чакаше Лера най-сетне да се успокой и да престане да плаче.

— Да вървим в хола! — ядосано каза той. — Трябва да седнем и внимателно да обсъдим нещата. И запомни, рожбо, ако искаш да помогнеш на Игор, трябва да слушаш не него, а мен. Мислиш, че не разбирам какво е отношението ти към мен ли? За теб единственият, който те интересува, е твоят ненагледен Игорьок, а всичко, което ти пречи да бъдеш край него, те дразни. Е, имай предвид обаче: Игор е същество абсолютно безпомощно и безмозъчно и макар че ти е неприятно да чуваш това, все пак не бива да го забравяш. Той не може да си помогне сам и ако искаш да му бъдеш полезна, ще трябва да слушаш какво ти казвам аз. Аз, а не той. Разбра ли ме сега?

Лера мълчаливо кимна и избърса сълзите си с напарфюмирана кърпичка. Грижливо положеният в салона за красота грим бе унищожен, но какво значение имаше това сега, когато нещата се подредиха така!

Игор се търкаляше на дивана в хола, мрачната му физиономия почти нищо не изразяваше. Когато видя момичето, той дори не стана, само вяло махна с ръка.

— Здравсти!

— Стани, изрод такъв! — рязко каза Зотов. — В стаята влезе жена. Докога ще те уча?

— Ами че това е Лерка! — учудено пристодушно възрази Игор. — Тя е наш човек.

— Стани, казах! — повтори Вячеслав Олегович. — Иди да се измиеш и се върни тук!

Певецът послушно се смъкна от дивана, загърна халата, с който се разхождаше от сутринта, и се затътри към банята. Върна се, леко освежен.

— Значи така — започна Зотов, обръщайки се към Лера, — доколкото разбрах от Игор, става дума за някакви касети, които са

били във вилата на твоите родители. Имаш ли представа за какво става дума?

— Не — поклати глава Лера, — нямам никаква представа.

— Знаеш ли — замислено продължи Вячеслав Олегович, — цял ден мислих за това, което ми разказа Игорьок, и ми хрумна следното. Сред приятелите на баща ти имаше чуждестранни журналисти — двама или трима, вече не си спомням точно. Вие и двамата тогава сте били твърде малки, така че не сте разбирали какво се случва в страната. След смъртта на Брежнев... знаете ли поне кой е Брежнев?

— Разбира се — отговори Лера.

Игор само кимна, впрочем не съвсем уверено.

— Та значи след смъртта на Брежнев се започна времето на разобличенията, отначало много внимателни, после, след смъртта на двамата следващи генерални секретари — все по-активни. И чуждестранните журналисти, а особено чуждите разузнавания, много се интересуваха от това. Втурнаха се да търсят компрометиращи материали, и то не само за високопоставени чиновници, които бяха на предна линия, а за всички наред. Не изключвам твоите родители, Лерочка, да са помагали на своите приятели журналисти. Разбира се, не са събирали информация, те не са го и умеели, а и нямаха такива интереси — бяха хора на изкуството. Но е напълно възможно да са предоставили вилата си за различни срещи и за съхраняване на такива материали, ако между журналистите, разузнавачите и контраразузнавачите е избухвала конкурентна борба. Разбираш ли за какво говоря?

Лера обърна внимание, че Зотов говореше само на нея, а Игор сякаш не участваше в разговора, макар да седеше до тях. При това Вячеслав Олегович ѝ говореше ласкаво, сякаш не беше ѝ се карал грубо само преди минути в кухнята. Естествено тя разбираше за какво ѝ говори чичо Слава. Лера Немчинова беше начетено момиче, а и в книгите пишеше доста за подобни конфликти.

— Ако у твоите родители са били съхранявани касети с такива материали, ясно е, че те са били нужни на някого. Оттогава минаха десет години, но интересът към информация е още жив. Помислих си следното: дядо ти е убил твоите родители. Разбирам, Лерочка, за теб това е голяма трагедия и ти не можеш да простиш на дядо си. А мислила ли си някога, че дядо ти е убил не само твоя баща? Та той е

убил собствения си син. И за да го направи, трябва да е имал сериозни основания. Бих те посъветвал да помислиш върху това.

— Не е имал никакви основания! — прекъсна го Лера. — Просто се е напил и е грабнал пушката. Животно, гадина! Мразя го!

Зотов вдигна ръка, сякаш искаше да я спре.

— Не всичко е толкова просто, моето момиче. Аз не вярвам, че твоят дядо е могъл банално да се напие и да изпозастреля сътрапезниците си. Тази история минава добре в милицията, но не и пред близките, които добре са познавали семейството. Твоят дядо беше човек спокоен и уравновесен, у него нямаше никаква агресивност. Той много обичаше баща ти. И между другото — почти не пиеше. Какво може да се е случило, та той да направи това, което е направил? Нима никога не си го питала?

— Не. Защо да го питам? Убил е родителите ми, оставил ме е сираче на осем години. Тъй че какъв е смисълът да си говорим за това? Няма да върна родителите си! — с горчивина в гласа отговори Лера.

— Така е — съгласи се Зотов, — но само отчасти. Лерочка, твоите родители не са сред живите, дядо ти е единственият ти близък роднина на този свят. Живееш заедно с него, под един покрив. Нима не ти се иска да разбереш какво се е случило тогава? Знаем, че не обичаш дядо си, че го мразиш с цялото си сърце, но, дете мое, така не бива да се живее. Не бива да мразим човека заради постъпка, която не знаем защо е извършил. Да не говорим пък че трябва и да умеем да прощаваме на хората.

— Нима може да се прости такова нещо? — развика се Лера. — На вас ви е лесно да говорите, вашите родители не са били убити! Я да взема да ги убия утре, пък после ще видя как ще ми простите. Как ви се обърна езикът...

— Стига! — прекъсна я Зотов. — Престани с тази истерия. Няма оправдание за убийството, но това не означава, че не трябва да се опитваме да научим истината. Между другото ти, драга моя, до днес си кроила планове как да се отървете от шантажиста. Какво, на курорт ли си смятала да го пратиш, та да не се обаждат повече на нашия чудесен Игорьок? Просто си искала да го убиеш.

— Ха, хубаво сравнение! — тръсна тя. — Искала съм да убия един шантажист, а дядо ми е убил собствения си син, оставил ме е сираче.

— Ами ако вашият шантажист има пет деца? Нали и тях щяхте да оставите сираци? Много хитро разсъждавате, гълъбчета! Значи вие можете да убивате, а никой друг не може. Как се нарича това, а? Двоен морал, нали? Не просто двоен — престъпен!

— Той е шантажист, самият той е престъпник! — не отстъпваше Лера. — А моите родители никого не са шантажирани.

— И откъде знаеш? — присви очи Зотов.

— Ако бяха направили нещо лошо и дядо ги е убил заради това, той щеше да го каже пред съда, за да се оправдае. Но не го е казал, нали? Нищо не е казал. Значи не е имало какво да каже. Напил се е и ги е застрелял, дъртият боклук. Ето това е!

Лера победоносно изглежда Зотов. Нека се опита да възрази срещу железната ѝ логика. Боже, седнал да сравнява татко ѝ и майка ѝ с някакъв мръсен шантажист! Тя се стараеше да говори колкото може по-високо и уверено, за да заглуши неизвестно откъде взелото се гласче, което започна да ѝ нашепва нещо. Нещо неприятно, опасно и бъдещо страх.

— И отново си права — кой знае защо, кротко се съгласи Зотов. — Дядо, ти не е казал нищо подобно нито пред следствието, нито пред съда. Но не забравяй, че е ставало дума за неговия син. За неговия единствен син, бащата на единствената му внучка. Сина му вече го няма, но остава неговата репутация и между другото продължава да живее едно малко момиченце. Как ще се чувства това момиченце в бъдеще, ако всички, включително и тя самата, знаят, че баща ѝ е извършил нещо престъпно? Дядо ти може да е знаел някаква ужасна истина за родителите ти, но да я е скрил, да е поел вината изцяло върху себе си, за да облекчи именно твоя живот, Лера. За теб се е погрижил. За теб е мислел, затова е отишъл в затвора не за три години, а за цели девет. Жертвал се е в името на твоя бъдещ живот. Не искаш ли да помислиш за това, а после да поговориш с дядо си?

— Ама вие откъде сте толкова сигурен, че истината е такава? Измислили сте си тая глупост и сам сте повярвали в нея! — възмути се тя. — Всичко, което ми наприказвахте тук, просто не е възможно. Не е човек, който ще се жертва. И изобщо това е ужасно глупаво. Ако е бил загрижен за мен и за моя живот, нямаше да ме остави сираче. Това е. И няма какво повече да го обсъждаме. Пълни глупости!

Появилото се вътрешно гласче обаче ставаше все по-силно. Наистина Лера никога не бе мислила за своята трагедия така, както ѝ я поднесе сега чичо Слава. Но нали не може да е вярно! Не може! Нейните родители са най-прекрасните, най-талантливите, най-добрите и най-красивите хора, те просто не може да са направили нещо, заради което е трябвало дядо ѝ да ги убие, че и да се страхува за репутацията им. Тоя отвратителен Зотов си измисля всичко.

Погледна косо Игор в очакване той да се включи в разговора и да каже нещо, което би накарало Зотов да престане да се гаври с паметта на майка ѝ и баща ѝ. Защо не я защитава? Защо не ѝ помогне в този труден момент? Та нали тя му се притичва на помощ веднага щом той я помоли.

Но Игор мълчеше и не я гледаше. Съсредоточено изучаваше ноктите на ръцете си и на Лера ѝ се стори, че избягва да срещне очите ѝ.

— А искаш ли да ти кажа какво си мислиш сега? — прекъсна мълчанието Зотов. — Мислиш си, че твоите родители са били най-прекрасните на света. Отгатнах ли?

На Лера ѝ стана неприятно, задето този човек, който никак не ѝ беше симпатичен, толкова лесно бе прочел мислите ѝ.

— Е, и какво? — каза тя предизвикателно. — Какво следва от това?

— Ами следва, че е напълно вероятно аз да съм прав. Дядо ти да е искал твоите родители завинаги да останат в паметта ти като най-добрите, най-прекрасните хора на света. И затова да е скрил някаква истина.

Момичето завъртя глава, сякаш да отърси от себе си натрапчив кошмар. Не ѝ се искаше да слуша нито думите на чичо Слава, нито собствения си вътрешен глас. Тези думи и този глас ѝ пречеха, те разрушаваха света, който тя с такива усилия бе създавала през всичките тези десет години, който бе вече изградила и който грижливо пазеше.

— Ако не ги беше убил, нямаше да има нужда и да крие нищо. Сам си противоречите.

— Ни най-малко. Може да ги е убил в момент, когато лошото, което са сторили, е заплашвало всеки момент да излезе наяве. Тогава е щял да се вдигне скандал, родителите ти да влязат в затвора и така са

щели да пострадат и тяхната репутация, и твоят живот. Съгласи се, много по-удобно е да бъдеш сирак, чиито родители са станали невинни жертви, отколкото дъщеря на престъпници.

Това вече Лера не можеше да понесе. Абе как смее той да й говори така? Как смее да говори такива чудовищни неща за любимите й родители? Негодник, мерзавец! Циничен мерзавец! „По-удобно е да бъдеш сирак“. Да знаеше той какво е да останеш сирак на осем години...

— Веднага млъкнете! — кресна тя с цяло гърло и скочи от мястото си. — Да не сте посмели да ми говорите така! Нямате право и да мислите така! Защо защитавате дядо ми? Кой ви е позволил да мърсите паметта на родителите ми? — Обърна се към Игор и го хвана за ръката. — Игор, защо мълчиш? Този... говори такива неща, а ти мълчиш, сякаш нищо не се е случило. Какво, да не би да си съгласен с него? И ти ли мислиш, че моите родители са били престъпници, а дядо ми е ангел с крилца? Хайде, кажи нещо!

Вилданов неохотно вдигна глава, като откъсна поглед от ръцете си.

— Ами, Лерка... не знам... един дявол знае как е било всичко... Може пък Слава да е прав.

— Ах, така значи! Браво бе! Значи нека всички ме заливат с кал, а ти няма да си мръднеш и пръста.

— Ех и ти сега... — вяло запротестира Игор. — Кой те залива с кал? Нали става дума не за теб, а за родителите ти. И изобщо Слава не значи всички.

— Така ли? Ами това, че цяла Москва говори, че си имаш малолетна прислужница, грозничка и глупавичка, която ти работи не за пари, а срещу ласки — за това какво ще кажеш? Така е, защото на всички свои приятели и уличници ме представяш като прислуга, точно от теб из града са тръгнали тези приказки. А помисли ли как ще се почувствам аз, когато чуя това? Така да бъде! Наеми прислужница и й нареди да ти търси разни наемни убийци и шантажисти и някакви идиотски касети! Наеми си, наеми си, а аз ще погледам колко успешно ще действате. Особено пък, ако не й плащаш.

Цялата обида, натрупала се у нея, изведнъж се изплиска навън и в гнева си Лера започна да говори дори това, което не бе смятала да

говори. Игор отново впери очи в ноктите си, а Зотов местеше учуден и недоволен поглед от нея към питомеца си и обратно.

— За какво става дума, Игор? — строго попита той. — Истината ли казва Лера?

— Я стига и вие, какво сте се захванали с мен! Имаме голям проблем, а вие се занимавате с глупости! — неохотно отвърна Вилданов.

— Той е прав — твърдо каза Зотов. — Прав е, Лерочка. Да оставим настрана нашите лични обиди и амбиции, по-късно ще се оправяме с тях. Сега трябва да решим въпроса с касетите, които иска шантажистът, а всичко останало да оставим за по-късно. До концерта остават две седмици, имам уговорки с няколко издания, утре и вдругиден Игор ще трябва да дава интервюта, за да напомни за себе си и да подгрее интереса преди голямата изява. Концертът ще се състои, не може да се отмени, ще бъде неправилно. И Игор трябва да излезе на сцената спокойно и без каквито и да било опасения. През останалите две седмици той трябва добре да се подготви, много да репетира и да престане да пие. Значи нашата задача с теб, Лерочка, е да му осигурим всичко това. Ето такава ще бъде нашата реална помощ, а не търсенето на шантажисти и килъри. Разбра ли ме, момиче? Ти трябва да се стегнеш и да поговориш с дядо си. Във вашата вила е имало някакви касети и е напълно възможно дядо ти да знае какви са били тези касети и къде са сега. Трябва да погледнеш истината в очите и да разбереш, че разговорът с дядо ти е неизбежен, ако искаш да помогнеш и на Игор, и на себе си.

— Аз не се нуждая от помощ — презрително тръсна Лера. — За Игор обаче ще направя всичко, което е по силите ми.

— Не се самозалъгвай, Лерочка! — Гласът на Зотов от твърд стана ласкав. — Та ти си разумно момиче, разсъждаваш добре, не като този кретен. Не може да не си мислила за това, за което ти говорих днес. Никога няма да повярвам, че умен човек като теб не е могъл да схване нещо толкова просто. Сигурен съм, че си обмисляла всичко това, и то неведнъж, и в душата ти отдавна са се загнездили съмнения. Друг е въпросът, че си ги пропъждала, защото са ти били неприятни и ти е било по-лесно да смяташ, че само дядо ти е виновен за всичките ти нещастия. Аз не твърдя категорично, че съм прав, защото това са само мои догадки. Но винаги когато се съмнява в нещо, човек трябва

да отиде докрай и да научи истината, иначе няма да може да уважава сам себе си.

Лера разбра, че Зотов я е притиснал до стената. Той я нарече умен човек, който може да разсъждава, и да заяви сега, че подобни мисли никога не са я спохождали и подобни съмнения никога не са я измъчвали би означавало да признае, че е просто глупава. Но съмнения наистина нямаше! В нейната хубава главица подобни мисли никога не бяха се прокрадвали — дори за секунда. Чичо Слава обаче смята, че тя не може да не е мислила за тези неща, а и говореше толкова убедително. И макар Лера да бе твърдо убедена, че той не е прав, трябваше да се съгласи с него, иначе той щеше да я изкара пълна глупачка пред Игор. Но ако се съгласи с едно, би означавало да продължи и да се съгласи и с друго. А именно — че трябва да говори с дядо си. А на нея никак не ѝ се искаше да говори с омразния дядка. Тя дори не можеше да си представи как би го направила, как би престъпила чертата, която сама бе прокарала между него и себе си.

— Така е, коте, поговори с дядо си — най-сетне се обади Игор по собствена инициатива. — Попитай го за касетите. Ще поговориш, нали?

— Ще поговори — уверено каза Зотов. — Нашата Лера не е глупачка като теб, тъпако, и разбира, че няма как да избегне това. И не е нужно да го избягва, трябвало е да го направи много отдавна. Отношенията между хората, дори най-сложните и объркани отношения, трябва да се изясняват веднага, без това да се отлага дълги години. Нали така, Лерочка?

— Добре — тихо каза тя, — ще поговоря с него.

— Обещава ли? — зарадвано подскочи Вилданов. — Наистина ли ще поговориш? Кога? Хайде попитай го още днес, щом се прибереш. И току-виж, утре сме наясно с всичко. Нали става, коте?

— Млъквай! — с леден тон го прекъсна Вячеслав Олегович и му хвърли изпепеляващ поглед. — Много си припрян, когато става дума друг да ти върши работата. Да не мислиш, че е толкова лесно да управляваш чувствата си? Човек трябва да събере мислите си, да намери в себе си морални сили. Трябва да изчака подходящия момент за такъв труден разговор. Но ти ще се справиш, нали, Лерочка? Ще се справиш, сигурен съм. Ти си необикновено стабилен и силен човек, дори сред възрастни, очукани от живота мъже не съм срещал личност

като теб. Предстои ти да направиш най-трудната в психологическо отношение стъпка, но аз съм твърдо уверен, че ще я направиш.

— Ще я направя — обеща Лера с толкова тих глас, че сама не можа да се чуе.

Когато вратата на жилището се затвори зад нея, Зотов с бързи крачки отиде при Игор и със силен удар го събори на дивана.

— Чуй ме добре, олигофрен такъв! — яростно изсъска той. — От утре нататък ще я носиш на ръце, ясно ли е? И престани да влачиш тук смрадливите си уличници и полупияните си приятелчета. Докато ситуацията не се оправи, Лера трябва да бъде единствения човек, когото ще виждам около теб. Бъди нежен, ласкав, обещавай й всичко, дори женитба, но я накарай да направи всичко за теб. Защото да се издирва шантажистът и да се наема убиец е абсолютна глупост, която не е нужно дори да обсъждаме. Единственият път е дядо й, а само тя може да говори с дядо си. Само на нея този дъртак ще каже истината, всички останали ще прати на майната им и ще каже, че няма представа за никакви касети.

— А ако не каже и на нея? — плахо попита Игор и непохватно се обърна на дивана в опит да вземе по-подходяща поза.

— На нея ще каже! — твърдо заяви Зотов. — Тепърва има да живее с нея и не му е безразлично какво е отношението й. Ако има дори и най-малка възможност да се оправдае пред единствената си внучка, той непременно ще я използва. Тя ще му намекне, че е готова да приеме страшната истина за родителите си и е готова да прости на дядо си — тогава той всичко ще й каже.

— А ако той нищо не знае за никакви касети? Какво ще правим тогава?

— Е, когато се разбере, че той не знае нищо, тогава ще му мислим. Но съм сигурен, че знае. Не току-така е застрелял сина си и снаха си. Имало е някаква причина, и то сериозна причина.

— Откъде знаеш?

— Знам да броя до две. Бях близък приятел на Гена и Света Немчинови, често се виждахме. Но никога нищо не съм чувал за касети. Значи са имали тайна от мен. Добре, както и да е. Да допуснем сега, че старецът не ги е убил заради касетите, а поради някакъв семеен конфликт. Но конфликтите, поради които един човек посяга на живота на друг, и то не просто на друг човек, а на родния си син — е,

такива конфликти не се пораждат отведнъж, от нищото, за две минути. Така не става, Игорьок, повярвай ми. Значи конфликтът е бил стар, натезал от годините. Но аз никога нищо не съм чувал за него нито от Генка, нито от жена му. Излиза, че моят близък приятел е имал цели две тайни, които грижливо е пазел дори от мен. Нещо не ми се вярва. Една тайна — както и да е, но две — това е малко вероятно, като се има предвид колко близки бяхме. Значи тайната все пак е била една, една-единствена. Имало е някакви касети и именно заради тях старият Немчинов е извършил убийството. Впрочем това е прекалено сложно за теб, мозъкът ти не е способен да разбере такива разсъждения. По-добре си лягай.

— Защо винаги ме унижаваш? — жално захленчи Игор. — Вечно ме наричаш какъв ли не...

— Ами какво трябва да правя? Да ти се възхищавам ли, глупако? Да ти пея дитирамби, да хваля неземната ти красота и небесния ти талант? За тази работа си имаш почитатели. А аз винаги съм ти казвал истината и ще ти я казвам, колкото и да ти е неприятно. Ако ми беше казал веднага, че ти се обажда шантажист, още същия ден щях да си поговоря с Лера и сега всичко щеше да е наред. Ти щеше спокойно да се готвиш за концерта, щяхме да се занимаваме с организирането на бракосъчетанието ти със Стела. А ти направи така, че всичко може да рухне всеки миг, глупако! Аз с такива усилия се опитвах да поддържам интереса на журналистите към теб, постоянно им пусках информация, че се готвиш да излезеш пред публиката с нов имидж и нов репертоар, търсех за теб композитори и хубави текстове, репетирах с теб денем и нощем — и какъв е резултатът? Страхуваш се да излезеш на сцената, защото проблемът още не е разрешен, а шантажистът те заплашва, че ще те изложи пред много широка публика. Доста си блъсках главата как да развивам кариерата ти и намерих за теб най-печелившия вариант — със Стела, макар че един бог знае какво ми струваше това. И какво излезе? Ти не можеш да се ожениш за нея, защото докато проблемът не е решен, нямаш право да рискуваш. Но да знаеш, че докато ти чакаш как ще свърши всичко, Стела няма да чака теб. Ще си намери друг съпруг и ще започне да го рекламира — също млад, красив и не без музикални способности, само че, за разлика от теб, той ще има поне малко мозък. Човешки, а не маймунски. Така че недей да

хленчиш и да се жалваш — от мен получаваш само това, което заслужаваш.

Зотов рязко се обърна и излезе от стаята. След две минути отново надникна, вече напълно облечен.

— Лягай си сега. И да не си посмял да пиеш! Утре ще дойда рано и започваме да работим. Ако не си във форма, ще те убия!

* * *

Следователят от градската прокуратура Константин Михайлович Олшански беше един от хората, които искрено съжаляваха за напускането на Настя Каменская. Навремето отношенията им бяха, меко казано, напрегнати: Олшански просто не забелязваше жената — оперативен работник и по навик я нагрубяваше, както нагрубяваше извънредно много хора. Настя пък, която не понасяше грубости, избягваше следователя, а когато не успяваше, опитваше се в отговор на грубиянщината да му се противопоставя и сама се намразваше за това. С времето всичко се оправи, Константин Михайлович открито призна, че Настя има остър ум и съобразителност и ѝ обясни, че не грубиянства, а това е неговият начин да прави комплименти. Това беше форма на извинение, която Настя прие с радост и без уговорки, защото знаеше, че Олшански е професионалист от най-висока класа. От този момент съвместната им работа се превърна за тях във взаимно удоволствие, от което и двамата се лишиха след преместването на Настя на новата, аналитична работа. Ето защо, когато видя Каменская в кабинета си, следователят не можа да сдържи радостта си.

— О, кой ни е дошъл на гости! — весело се развика той, когато тя влезе в кабинета. — Върна ли се, Каменская?

— При вас — винаги! — усмихна се тя в отговор. — Лично вас никога няма да ви напусна, докато съм жива. Пак имате нови очила. Не се ли уморихте да тичате подир модата?

Олшански свали очилата с красиви модерни рамки, недоумяващо ги огледа, мигайки с безпомощните си без тях очи, и ги върна на мястото им.

— Каква ти мода, не говори глупости! — Той махна виновно с ръка. — Една съседка ни беше дошла на гости с тригодишното си

хлапе, а аз в този печален момент се бях отпуснал във ваната след поредното денонощно дежурство. Очилата си бях оставил на дивана, заедно с вестника, който четях преди това. И така — гледах си аз кефа във ваната, а през това време хлапето си е гледало кефа, чупейки очилата ми. На жена ми и съседката им тръгнала приказката и се радвали, че хлапето не плаче. Че защо да плаче, милото, когато в ръчичките му била паднала такава разкошна играчка, и то със стъкълца, през които целият свят се вижда различно. С една дума същия ден бях принуден да се разхождам със старите рамки, е, с онези, нали ги помниш, дето са целите лепени. Моята Нина ме погледа погледа, поклати глава и тръгна да ми купува нови очила. Върна се ето с тези. Защо, наистина ли са модерни?

— Супер! — увери го Настя. — Последен писък на модата. Няма по-модерни. А чай ще ми налеете ли, та да си спомним добрите стари времена?

— Е, сестро, будалкаш ме нещо — укорително поклати глава Константин Михайлович, — щом ще си спомняме добрите стари времена, аз не съм забравил, че пиеш кафе, а не чай. Реши да ме провериш ли? И не ме гледай с невинни очички, няма да ме измамиш. И без това знам защо си дошла. Не е от непреходна любов към мен, а от любов към изкуството. От пръстенчето се интересуваш, нали?

— Интересувам се. Но от вас — повече.

Олшански се разсмя, святкайки с равните си бели зъби, а Настя за кой ли вече път се зачуди как този обективно привлекателен мъж успява вечно да изглежда чорлав и неспретнат.

— Няма да ме преметнеш, Каменская, няма да ме преметнеш, не се поддавам на такива фокуси. По-добре ми кажи с какво толкова те привлича това пръстенче. И през ум да не ти минава да ме лъжеш — доколкото си спомням, още преди пет години съм те предупредил, че от следовател информация не се крие.

— Първо, не са пет, а четири — поправи го Настя, — и второ, от вас не може да крие информация оперативният работник, а аз вече не съм оперативен работник. Аз съм лице с неопределен длъжностен статут, вярно, без права, но и без задължения. Така че не се опитвайте да ме плашите.

— Нима са само четири? — учуди се той. — На мен пък ми се струваха пет.

— Убийството на Вика Ерьомина, деветдесет и трета година — напомни му Настя. — Тогава за пръв път работихме заедно с вас, бяха ме включили в групата на мястото на Володя Ларцев, а вие всячески се съпротивлявахте и никак не ме искахте.

— Е, да, да, така беше. Точно така. Та какво казваше за пръстенчето? Хайде говори по-бързо, извикал съм това момиче — Немчинова — за единайсет и половина, а за дванайсет и трийсет — Соловьев, съпруга на убитата жена, от която е бил откраднат пръстенът. Ще организираме идентифициране. — Погледна часовника си. — Давам ти двацет минути за откровения. Ще ти стигнат ли?

Като се стараше да бъде лаконична, Настя разказа за подозренията си във връзка с Василий Петрович Немчинов и неговото отношение към въпросната история с пръстена.

— Константин Михайлович, Лера твърди, че Барсуков ѝ е подарил пръстена. Ако това е истина, възниква въпросът: а откъде го е взел той? Пръстенът е страшно скъп, свързан е с дело за убийство, дълго време се води при нас като откраднат, но никъде не е изплувал — нито при прекупвачите на злато, нито в заложените къщи, нито при спекулантите. Просто никъде. Сякаш бе потънал вдън земя. И изведнъж се появява у младо момче, което е в контакт с неотдавна освободен от затвора човек. Споделяте ли подозренията ми?

— Напълно — съгласи се следователят. — И какво искаш да направя лично за теб?

— Да поразпитате Лера Немчинова по-подробно за отношенията между Барсуков и дядо ѝ. Струва ми се, че тя крие нещо по този въпрос. Техните контакти би трябвало да са по-близки, отколкото момичето се опитва да ни ги представи. Поразпитайте я хубавичко, става ли?

— Ха, ти ли ще ме учиш!

Олшански театрално вдигна ръце към тавана, сякаш призоваваше небесните сили за свидетели на това непочтително отношение към неговата особа. При това ръкавът на сакото му се посмъкна и разкри снежнобелия маншет на риза, на който точно до копчето се мъдреше прясно петънце от синя химикалка. Това беше нелечимо — Константин Михайлович някак си успяваше моментално да омачка и да зацапа дрехите си, току-що грижливо изпрани и с обич изгладени от жена му Нина.

— Не, само погледнете тази нахалница! — продължи той. — Ти какво си въобразяваш, Каменская? Мислиш ли, че по-зле от теб знам какво и как трябва да правя? Аз те питам какво мога да направя лично за теб. А какво трябва да правя за случая, който в момента разследвам — това знам сто пъти по-добре от тебе.

Беше си, наистина — в доста смекчена форма, същото грубиянство, от което навремето Настя толкова се страхуваше, но сега грубоватите думи не можеха да я засегнат. Сега разбираше, че Олшански просто се шегува, може би малко непохватно и своеобразно, но не е злонамерен.

— А вие не ме плашете, аз си знам, че ме обичате — каза тя весело. — Лично за мен можете да направите само едно: да споделите резултатите от разговора си с Лера Немчинова. Ще ги споделите ли?

— Да бе, да — промърмори той с усмивка, — теб ще те уплаши някой, нали после жив няма да остане.

— Един успя — каза тя, — и дори на два пъти. Спомняте ли си трогателния филателист Арсен, който на два пъти ме напада? Първия път беше между другото именно при случая с Вика Ерьомина, когато за пръв път се срещнахме с вас.

— Обаче как свърши всичко? Умря в ръцете ти, горкият.

— Е, не е лъжа. Та какво ще кажете, Константин Михайлович? Ще споделите ли впечатленията си? Съгласявайте се по-бързо, след пет минути Немчинова ще дойде, а не бива да ме вижда, защото аз разговарях с нея като служителка на института.

— Е, голяма работа! Не мога ли да извикам служител от института, където е учил човекът, чието убийство разследвам? Ти, драга, май си изгубила оперативните си умения и хитрости.

Сърцето на Настя радостно потръпна — стори ѝ се, че следователят ѝ предлага да остане и да присъства при разпита на Лера. Разбира се, няма да може да се намесва в хода на разпита и да задава въпроси, но ще има възможност да чуе всичко с ушите си и да наблюдава с очите си реакциите на момичето при един или друг обрат в разговора. А и това беше важно.

— Но името ми е съвсем друго, казвам се Александра Василиевна. Нали няма да забравите?

Олшански изведнъж се умълча и впери поглед в прозореца, сякаш съвсем бе забравил за присъствието на Настя.

— Нали няма да забравите? — настойчиво повтори тя, уплашена, че той може да се откаже.

— А? — Олшански се сепна и с недоумение погледна Настя, сякаш не можеше да си спомни коя е и защо се намира тук. — Къде е сега Коротков?

— Не знам! — учуди се Настя. — Можем да се обадим и да попитаме.

Следователят отново погледна часовника си. Лицето му стана сериозно и делово.

— Намери го веднага! — нареди той, сякаш Настя все още беше оперативен работник и работеше под негово ръководство. — Да тича много бързо при дядото Немчинов и да го попита за пръстена. За резултатите да ми докладва веднага. Бързо, бързо, отговорът на дядото ми трябва, докато внучка му е още в кабинета ми. Хайде мърдай де, Каменская!

— А после може ли да се върна тук?

— Може. Хайде тичай!

Настя изскочи от кабинета и се втурна към секретарката на следствения отдел, която имаше добро отношение към нея и винаги ѝ разрешаваше да ползва телефона.

* * *

Новата неочаквана задача на Олшански Юра Коротков получи точно в момента, когато целият личен състав на отдела по борба с тежките насилствени престъпления се занимаваше с важна и отговорна работа. Графиците на денонощните дежурства се съставяха предварително и вече отдавна беше известно, че в новогодишната нощ това голямо щастие ще споходи Игор Лесников. Но тази сутрин бе дошло неприятното съобщение, че Лесников, който беше в командировка, е бил ранен и със сигурност няма да излезе от болницата до Нова година. Трябваше да му се намери заместник, а тъй като до празника оставаха броени дни, всички имаха собствени планове и семейни задължения, така че доброволци не се намериха. В такива случаи се теглеше жребий и в момента оперативните работници се занимаваха точно с това. Необходимият брой листчета бяха

пригответени, на едно от тях с молив бе драснато кръстче, но процедурата се оказа прекъсната от предателското поведение на Коля Селуянов, който би престанал да уважава себе си, ако не би използвал случая да си направи майтап. Беше се изхитрил да смени листчето с кръста с друго, същото наглед, но свършено чисто. Всички бързо и делово изтеглиха жребия си от нечия фуражка, разгънаха ги и радостно завъздишаха. И само след минута се разбра, че радостно въздишат всички без изключение. А това не можеше да бъде. Започна се разпит и се наложи всички да представят листчетата си. И ги представиха. Честно ги представиха.

— Коля, пак ли с твоите номера? — страховито попита Коротков. — Признай си, мизернико!

— Че какво, аз не ги и крия — веднага си призна Селуянов. — Нали трябва хапчето да се подслади, инак цял ден щяхте да ходите нацупени. Добре де, хайде отново да теглим.

Наново преброиха листчетата и ги пуснаха във фуражката. Точно в този момент Каменская позвъни на техния телефон.

— Аз тегля без ред — развика се Коротков — поради производствена необходимост!

Той грабна първото попаднало му листче, което за негов късмет се оказа празно, радостно извика: „Не го нацелих!“, грабна якето и шапката си и хукна към вратата. В тази секунда над главите на всички се разнесе негодуващ рев:

— Селуянов, какво си направил пак, подлецо?

Оказа се, че неуморимият Николай, въпреки грижливия надзор на колегите си, все пак бе успял да пъкне във фуражката цели три листчета с драснати на тях кръстчета. Предстоеше всичко да започне отначало, но Коротков вече не можеше да чака — времето го притискаше.

— Колка, тегли от мое име — помоли той вече от вратата. — Ако се падне на мен, нямам претенции.

Коротков извади и друг късмет — наплашени от вчерашната поледица, автолюбителите днес бяха предпочели да се придвижват с метрото. Колите по пътищата не бяха много и той успя да стигне до дома на Немчинови много бързо.

Василий Петрович го посрещна спокойно, дори дружелюбно. Нямаше време за дълги разговори и Коротков направо хвана бика за

рогата.

— Василий Петрович, разкрихме неочаквани обстоятелства. Оказа се, че Саша Барсуков е подарил на внучка ви много скъп пръстен. Да си спомняте кога е станало това и по какъв случай? Може да го е направил като подарък за рождения ѝ ден или по случай Осми март?

Отговорът на Немчинов беше изненадващ. Коротков бе готов да чуе каквото и да е, само не това.

— За пръстена с диаманта ли говорите?

— Да, за него.

— Във формата на цветче с листенца? — кой знае защо, уточни Немчинов.

— Да-да, именно за този пръстен ви питам — нетърпеливо отговори Коротков.

— Не ѝ го е подарил Саша.

— Тоест... как така?

— Много просто. Подарил ѝ го е някой друг. Не знам кой, но определено не е Саша.

— Защо сте толкова сигурен?

— Саша започна да идва у нас преди по-малко от два месеца. А Лера носи този пръстен почти от година. Горедолу след като аз се върнах в Москва, се появи и той...

— О, така значи...

Юра погледна часовника си. Единайсет нула пет. Аска му беше казала крайния срок — единайсет и половина. До единайсет и половина на всяка цена трябваше да се обади на Олшански и да му съобщи какво е казал за пръстена дядото на Лера. Имаше още време, можеше да не бърза.

— Ще ми позволите ли да седна? — учтиво попита той.

— Разбира се, разбира се. Може би ще пийнете чай?

— С удоволствие.

Немчинов излезе от стаята, а Юра се огледа и си избра място поблизо до вратата, но с гръб към стената. Знае ли го човек този дядо, ами ако Аска се окаже права и той наистина е опасен? По-добре да не рискува, не знае какво може да направи старецът.

В очакване на обещания чай майор Коротков опитваше да се съсредоточи върху предстоящия разговор. Ето така става винаги:

дебнеш един човек, гледаш да не го подплашиш, грижливо подготвяш комбинация, която би ти позволила да се доближиш до опасния обект, без с нищо да издаваш подозренията си, губиш сума ти време и сили, а после изниква „производствена необходимост“ — и хукваш към него презглава, забравяйки предварително подготвените фрази и без дори да успееш по време на краткия разговор добре да се вгледаш в човека. Е, щом се е случило така, трябва да се постараете да огледа този дядо колкото може по-внимателно.

Първото му впечатление беше изненадващо неизразително. Як снажен мъж, чиято възраст личеше само от бръчките и бялата коса, а на осанката и лекотата на движенията му можеха да завидят и някои младежи. Малко хора след девет години затвор успяваха да запазят такава форма — Коротков го знаеше със сигурност. Очите на Немчинов не щъкат, той гледа открито и прямо, но нали това може да бъде доказателство не за честност, а за високо актьорско майсторство, с каквото са надарени много престъпни босове. Не отбягва разговора, не се оправдава с бързане за някъде, за да отпрати по-скоро нахалния оперативен работник — напротив, дори му предложи чай. Какво значи това? Липса на зли помисли или прекрасно самообладание и увереност в собствените сили? Налага се да види тая работа. А за целта Коротков трябва да седи тук, докато домакинът не го изгони, и да подхване дълъг задушевен разговор. Само да не забрави да звънне навреме на Олшански.

Немчинов донесе чая, захар и кутия бонбони.

— Заповядайте, вземете си.

Седна до масата срещу госта, наля му чай в красива порцеланова чаша.

— Знаете ли, на мен от самото начало не ми хареса, че някой е подарил на Лерочка толкова скъпа вещ — каза той. — Тя беше само на седемнайсет години. Не съм вчерашен, разбирам, че такива подаръци не се правят просто така. Това ме притесни.

— И казахте ли й го?

— Опитах — горчиво се усмихна Немчинов. — Но къде ти ще разговаря тя с мен? Предполагам, че нашата история ви е известна, така че би трябвало да разбирате всичко.

— Разбирам — кимна Коротков. — А не я ли попитахте откъде има пръстена?

— Попитах я. Избърбори нещо, че някакъв ухажор ѝ го е подарил и че изобщо не е моя работа. Не е много разговорлива с мен. Нямам право да настоявам.

— Василий Петрович, а все пак защо сте убеден, че пръстенът не е подарен от Барсуков? Да, той е започнал да идва у вас отскоро, но те може да са се познавали отдавна.

— Извинете, как ви беше името?... Юрий Викторович, аз рядко разговарям с Лерочка, но имам уши. Тя е единствената ми внучка, тя е всичко, което имам на тази земя, и не мога да бъда равнодушен към случващото се с нея. Да, тя нищо не ми казва. И аз съм принуден да подслушвам. Срамувам се, когато го казвам на вас, а и изобщо е срамно да се подслушва, срамно е и дето се ровя в нейните вещи и книги, но го правя, защото ме е страх да не изтърва момента, след който вече нищо няма да може да се поправи. Та веднъж, когато Саша беше у нас, ги чух да се карат. Саша искаше Лерочка да му отиде на гости, а тя отказваше. И той каза: „С теб сме заедно вече цял месец, аз идвам у вас почти всеки ден, родителите ми искат да се запознаят с момичето, което обичам“. Това беше съвсем наскоро, малко преди да го убият. Освен това чух как обсъждаха запознаването си. Научих, че са се запознали в края на август и Саша се опитвал да ухажва Лерочка, но тя го отбягвала. И едва след известно време приела неговото ухажване. Разбирате ли? Запознали са се едва през август тази година, а тя носи пръстена от есента на миналата. Това много ме безпокоеше. Но какво мога аз? — Той разпери ръце. — Само да подслушвам и да дебна.

Коротков се почуди на правилния, почти литературен език, който говореше доскорошният затворник. А и Аска му беше споменавала нещо за това... Наистина странен дядо. Юра застана малко нащрек поради факта че той така се разкрива пред непознат човек, разказа му дори неща, от които самият той се срамува. Спектакъл, съчинен, за да пробуди съчувствие? Напълно е възможно. Значи човекът не само прекрасно се владее и е уверен в силите си, не само е превъзходен актьор, но и добър психолог. Такъв наистина може да се окаже опасен, и то доста.

Изведнъж му стана неуютно.

— Може ли да използвам телефона?

— Разбира се.

Немчинов му посочи с кимване телефонния апарат и деликатно излезе от стаята. Докато набираше номера, Коротков очакваше да чуе в слушалката звука от вдигането на слушалката на дериват. Но не чу нищо такова. От кухнята се чуваше шум от течаща вода, дрънчаха капаци на тенджери или тигани. Василий Петрович не проявяваше никакъв видим интерес към телефонния разговор на госта си.

— Константин Михайлович, Коротков е — каза Юра полугласно, когато Олшански вдигна слушалката. — Не съм ли закъснял със съобщението?

— Казвай!

— Дядото е сигурен, че пръстенът не е подарък от Барсуков. С Барсуков Лера се е познавала от август тази година, а носи пръстена от миналия септември. Така поне твърди Немчинов.

— Някакви подробности?

— Засега няма.

Олшански затвори, без да се сбогува и без да благодари, което впрочем беше нещо обичайно за него.

ГЛАВА 11.

Олшански затвори телефона и без да поглежда седналата встрани Настя, продължи разпита на Лера Немчинова.

— Бяхме стигнали до разказа ви как потърпевшият Барсуков неведнъж ви е правил брачни предложения, а вие отначало сте му отказвали. Нали така?

— Да — потвърди Лера.

— Кога се съгласихте да се омъжите за него?

— През ноември, в Деня на милицията. Реших да му направя подарък за празника.

— Щедър жест — коментира следователят без никакъв намек за насмешка. — И в чест на вашето съгласие...

— Да, в чест на нашия своеобразен годеж Саша ми подари този пръстен.

Настя хвърли бърз поглед към часовника. Единайсет и двайсет и пет. Интересно — дали току-що се обади Коротков? От репликите на Костя беше невъзможно да се разбере. Ако е бил Юрка, какво ли му е съобщил? Олшански не отстъпи нито на милиметър от хода на разпита и не пролича да са му съобщили нещо интересно, което коренно променя картината. Вероятно все пак е бил Коротков, който е съобщил, че дядото Немчинов е потвърдил думите на внучка си, така че няма смисъл да се променя стратегията на разговора. През първия половин час Костя се бе мъчил да получи отговор на въпроса: откъде младият Барсуков може да е имал пари за такъв скъп подарък? Ясно беше, че не е купил този пръстен от магазин, най-вероятно го бе купил от хора, затова цената не е била висока, колкото държавната, но все пак не е била и ниска. Диамантът е доста голям. Разпитите на родителите и приятелите на Барсуков не бяха изяснили нищо по този въпрос, те не знаеха момчето да е работило някъде и да е имало други източници на доходи, освен стипендията. Родителите не му бяха давали големи суми, а и той не бе им искал. Не беше вземал назаем, поне до този момент не бяха открити евентуални кредитори. Откъде са били тогава тези пари?

Отговорът се натрапваше от само себе си: криминални структури са се опитвали да привлекат или вече са били привлечли момчето. Давали са му някакви задания и щедро са плащали за тях. Не е изключено между другото да са му плащали не с пари, а в натура, например с това диамантено пръстенче. Настя вече бе обмисляла такава версия и сега тя намираще своето потвърждение.

Точно в единайсет и трийсет на вратата се почука. Господин Соловьев се бе явил, за да участва в процедурата по идентифициране на пръстена.

— Ще трябва да прекъснем разговора си, Валерия Геннадиевна — каза Олшански и прибра бланката с протокола в папка. — Сега ще се проведе идентифициране на пръстена и в зависимост от резултатите от него ние с вас ще продължим разговора си. Заповядайте — обърна се той към влезлия и започна да набира някакъв телефонен номер.

След известно време в кабинета дойдоха още трима души. Двама от тях бяха поканени поемни лица, а третият сложи на бюрото пред Олшански малка кутия. Константин Михайлович отвори сейфа и масивната му вратичка за няколко секунди почти изцяло скри лицето му от очите на присъстващите. Настя разбра, че сега той слага в кутията пръстена, който преди половин час е иззел от Лера. След още пет минути пет пръстена с диаманти лежаха върху освободеното от книжа огромно писалище на Олшански, а самият следовател с безцветен тон произнасяше заучената наизуст формулировка, обясняваше на присъстващите смисъла на процедурата и ги предупреждаваше за отговорността при даване на лъжливи показания.

— И тъй, Евгений Семьонович, елате до бюрото и погледнете тези бижута. Намира ли се сред тях познатият ви пръстен?

Соловьев, дебел и вече на възраст човек, с явно усилие се надигна от стола до стената и прекоси кабинета до бюрото, като забележимо провлачваше крак. Той внимателно разгледа поставените пред него пръстени. Grimаса от болка изкриви лицето му. Протегна ръка и понечи да вземе един от пръстените, но Олшански успя да го спре:

— Засега не бива нищо да пипате. Обяснявайте с думи.

— Ето онзи, вторият отляво...

— Говорите за бижу номер четири, нали? — Олшански леко докосна пръстена с крайчеца на химикалката.

— Да, за него... Това е пръстенът на Тамара.

— Тоест този пръстен прилича на онзи, който вие навремето сте подарили на съпругата си — уточни следователят. — Той има аналогичен камък и същия дизайн. Правилно ли ви разбрах?

— Да... това е нейният пръстен.

— Един момент, засега изяснихме само, че изглежда по същия начин. А за да бъдем сигурни, че пръстенът е същият, трябва да установим отличителните му белези. По какво бихте познали пръстена на вашата съпруга сред други, които изглеждат също като него? Може би има дребни дефекти, драскотини, следи от ремонт?

— На него имаше надпис. Поръчах да го гравират, защото подарих пръстена на Тамара в деня на нейната трийсетгодишнина.

— Какво пишеше на пръстена?

— На моята любима.

— Гравировката от вътрешната страна ли е или от външната?

— От вътрешната.

— Поемните лица, ако обичате, приближете се. Вземете пръстена, на който е прикрепено етикетче с номер четири, и погледнете дали от вътрешната му страна е гравирано нещо.

Първото поемно лице — трийсетинагодишна жена със строга учителска физиономия и неочаквано усмихнати устни — взе пръстена и го заразглежда.

— Има гравировка.

— Прочетете какво пише там — помоли я Олшански.

— На моята любима.

— Имам въпрос към вас, гражданино Соловьев. При какви обстоятелства престанахте да бъдете собственик на този пръстен?

— Съпругата ми беше убита, а пръстенът — откраднат. Откакто я убиха, не бях виждал пръстена.

— Кога се случи това?

— Отдавна. През осемдесет и осма година.

Известно време в кабинета цареше тишина, следователят дописваше протокола, поемните лица търпеливо чакаха да го подпишат. Настя имаше чувството, че ей сега ще умре от напрежението, което витаеше над главите на присъстващите. Соловьев седеше, прегърбен, и сякаш дори не забелязваше, че по лицето му се стичат сълзи. В неговата пълна, тромава фигура и сбръчканото, обляно

в сълзи старо лице имаше толкова мъка, че беше невъзможно човек да остане равнодушен. Лера пък, напротив, сякаш се бе вкаменила. Тя не проля дори една сълза, върху лицето ѝ бе замръзнал израз на ужас и отчаяние.

Най-сетне всички си тръгнаха; освен следователя, в кабинета останаха само Лера Немчинова и Настя.

— И тъй, Валерия Геннадиевна, да продължим — каза Олшански, отново извадил бланките за протокола от разпита. — Александра Василювна, исках да ви освободя, и без това ви отнех прекалено много време, но нали виждате какво се оказа? Оказа се, че вашият студент е подарил на годеницата си пръстен от труп, така че ще ви помоля да останете и да се върнем към въпроса откъде студентите от вашия институт, бъдещи милиционери, се сдобиват с такива странни предмети.

— Добре, ще почакам — с лицемерно покорство отвърна Настя, вътрешно зарадвана, че Олшански не сбърка и не я нарече Анастасия Павловна.

— Значи, Валерия Геннадиевна, какво имаме налице? — започна следователят. — Имам подарък със странен произход...

Настя се напрегна. Костя рязко бе сменил стила на разговора. Преди идентифицирането той употребяваше сухи служебни фрази, дълги и скучни, без да си позволява нито една дума, която би могло да бъде изтълкувана като фриволност или лековат тон. А сега изведнъж заговори по съвсем друг начин, майтапеше се и сякаш всеки момент щеше да започне по навик да грубиянства. Какво се бе случило? Защо се промени? Та нали резултатът от идентифицирането не беше неочакван за него: и той, и Настя бяха почти стопроцентово сигурни, че Соловьев ще познае пръстена. Така и стана. Значи идентифицирането не бе донесло на Олшански никаква нова информация. Но беше съвършено очевидно, че той има такава информация, иначе не би сменил тона на разговора. Костя имаше нещо наум, явно искаше да изобличи в нещо момичето, но в какво? Нима все пак преди малко се бе обадил Коротков и му бе съобщил нещо интересно?

— Как ще ми обясните факта, че вашият годеник е притежавал пръстен, отнет от убитата жена?

— Не знам — равнодушно отговори Лера и стана ясно, че смята да се оттегли в глуха отбрана: нищо не знам, нищо не съм подозирала, никой нищо не ми е казвал.

— Спомнете си, моля, колкото може по-подробно как и при какви обстоятелства Барсуков ви поднесе подаръка и какво ви каза при това. Колкото може по-подробно — натърти следователят. — За мен са важни всякакви подробности. Къде се случи, кога, в колко часа, кой друг присъстваше и така нататък.

Лера започна да разказва и едва тогава Настя схвана какво става. Стар, но ефективен похват. Олшански иска да „спипа“ момичето в подробностите, в дребните подробности, които тя ще започне да измисля набързо. Малко вероятно е да е измислила предварително цялата история до най-дребния детайл и да я е научила наизуст, по-скоро това ще бъде експромпт, в който Лера ще се оплете сама. И всичко това означава само едно: Олшански знае, че нещата са станали другояче. И иска да уличи Лера в лъжа, и то толкова сложна лъжа, че тя вече няма да може да се измъкне и ще бъде принудена да каже истината. Следователно дядото Немчинов е казал, че пръстенът не е бил подарен от Барсуков. Впрочем може и да е обратното — Олшански да вярва на Лера и да смята, че е излъгал дядо й, а не тя, и именно затова да се старее да получи колкото може повече подробности, та да има за какво да си поговори после с Василий Петрович. Много любопитно!

Лера разказва дълго, като постепенно се успокояваше и се увеличаваше в собственото си повествование. Олшански от време на време задаваше уточняващи въпроси, питаше за подробности. Лера отговаряше, но Настя забеляза, че момичето започва да се обърква. Знайно е — един лъжец трябва да има добра памет и постоянно да я тренира. Очевидно Валерия не бе свикнала някой да я улавя в противоречия и поради това всяка минута правеше нови и нови грешки.

— Извинете, не успях да запиша, повторете, моля, какво си поръчахте в заведението, когато отидохте там с Барсуков. Жулиен от гъби, овнешки шишчета... и какво друго...

— И хайвер.

— Червен или черен?

— Черен.

— Аха, добре. Впрочем не, почакайте, май ми бяхте казали, че жулиенът е бил от пиле.

— Не, от гъби — отговори Лера.

А Настя много добре си спомняше, че първоначално жулиенът беше от пиле, а шишчетата само преди пет минути бяха определени като свински. Хайверът също някак бързо почерня, след като Лера бе казала, че е бил червен. Момичето се бе уморило от собствените си лъжи и вече не обръщаше внимание на дреболиите, за които, кой знае защо, се заяждаше Константин Михайлович.

— Как ви се стори — Барсуков ходил ли е и преди в същото заведение?

— Не знам, не ми каза.

— Ами спомнете си как той разговаряше със сервитьора, как преглеждаше менюто. Винаги може да се разбере дали един човек е за пръв път на дадено място, или го посещава редовно.

И Лера отново се задълбаваше в подробности, и отново се оплиташе в тях. Най-сетне Олшански реши, че е време да сложи край на този цирк.

— Вижте какво, Валерия Геннадиевна — каза той уморено и отмести настрана поредния лист от протокола, — хайде престанете да ме лъжете. Александър Барсуков не ви е подарявал никакъв пръстен и между вас не е имало никакъв трогателен годеж в заведение в Деня на милицията. Вие измислихте всичко това тук, пред очите ми. И го измислихте несръчно и неумело. Хайде да започнем отначало. Откъде имате пръстена?

— Подари ми го моят годеник Барсуков — твърдо отговори Лера. — И не разбирам какво искате от мен.

— Искам истината, нищо повече. С Барсуков сте се запознали през август тази година — вие ми го казахте. Нали ми го казахте или така ми се е сторило?

— Казах ви го, защото е истина. Действително се запознахме през август.

— И не сте се срещали никога преди това?

— Никога.

— А откъде тогава имате този пръстен?

— Вече сто пъти ви казах: подари ми го Саша! Какво повече искате?!

— Как е възможно, Валерия Геннадиевна! — Изумлението, изиграно от Олшански, беше толкова искрено, че в първия момент дори Настя повярва в него. — Как е възможно Саша да ви е подарил пръстена, щом сте се запознали с него едва през август и преди това никога не сте се срещали, а към момента на запознаването ви с Барсуков вие най-малко от година сте носели на пръста си този пръстен! Какво си мислите — че не разбирам календара и не знам имената на месеците ли?

Бузите на момичето пламнаха, ръцете ѝ, поставени върху бюрото, затрепериха.

— Не е вярно. Кой ви каза такава глупост?

— Хора, които са виждали този пръстен на ръката ви. Много хора, не може всички те да грешат.

— Какви хора? Какви си ги измисляте?

— Ваши състуденти, ваши преподаватели. Пръстенът е голям, скъп, бие на очи, много хора са го забелязвали. Носели сте го от септември миналата година, точно от времето, когато сте постъпили в института. Подарили са ви го по случай приемането ви там, така ли? Кажете ми името на човека, който ви е направил този подарък.

— Не е ваша работа.

— Не, моя е.

— Не, не е ваша. Това е мой личен живот и не съм длъжна пред никого да се отчитам за него. Какво, нямам ли право да имам почитател, който ми прави подаръци?

— Имате, Валерия Геннадиевна, имате. Но този ваш почитател е замесен в убийството на Тамара Соловьева и това вече е моя работа. Е, кой е?

— Той не е убиец. Оставете го на мира.

— Тогава откъде е взел пръстена?

— Купил го е.

— От кого?

— Ами не знам. Сигурно от магазина. Има ли значение?

— Драга моя, крадени бижута не се продават по магазините, а ако са ви казали именно това, значи са ви излъгали. С една дума вие продължавате да лъжете и се опитвате да прикриете убиец. Лъгахте ме цели два часа и търпението ми се изчерпа. Или веднага ми казвате

името на дарителя, или аз подписвам постановление да бъдете задържана.

— За какво?! — уплаши се Лера. — Нищо не съм направила! Нямате право да ме задържате.

— Така ли мислите? — присви очи Олшански. — Имам, и то пълно право. У вас е намерен пръстен, откраднат от място, където е извършено убийство, вие отказвате да ми кажете името на човека, който ви го е подарил, следователно знаете, че той е замесен в това убийство и не искате да го издадете. Това се нарича укривателство и отказ от даване на показания, а в този случай е предвидена наказателна отговорност. Виждате ли колко е просто? Вие сигурно сте свикнали с мисълта, че на красиво момиче като вас не може да се случат никакви неприятности, защото никой не може да ви устои. Но съм принуден да ви разочаровам — сега случаят не е такъв. Наказателният кодекс не обръща внимание на красотата. Така че избирайте — или името, или килията. Кое ви харесва повече?

— Той не е убиец — упорито повтори Лера.

— Добре — с неочаквана лекота се съгласи следователят, — готов съм да ви повярвам. Но ще трябва да ми го докажете. Хайде да опитаме да не назоваваме името му, щом толкова не искате да го направите, но трябва да бъдете убедителна и да ми докажете, че този човек няма никакво отношение към убийството на Тамара Соловьева. И така, слушам ви внимателно.

Лера потиснато мълчеше. Явно не бе очаквала такъв обрат и не знаеше какво да каже.

— Слушам ви, слушам ви — нетърпеливо повтори Константин Михайлович. — Започвайте.

— Но аз не знам... не знам как да го докажа — измънка тя, без да го поглежда.

— Да започнем от най-лесното. Убийството на Тамара Соловьева е било извършено на осемнайсети март осемдесет и осма година. Къде се е намирал по това време вашият познат, който ви е подарил пръстена?

— Откъде да знам? Тогава не сме се познавали. Та това се е случило преди близо десет години.

— Но щом той ви е близък, би трябвало да знаете поне някои неща от живота му, преди да се запознаете! — възрази Олшански. —

Например може да ви е разказвал, че в края на осемдесетте години изобщо не е бил нито в Русия, нито в Москва, защото е работел в чужбина. Или пък, отново като пример, точно тогава е бил в затвора и не е бил в състояние да извърши убийството. Припомнете си всичко, което знаете.

— Разбира се! — Лицето на Лера просветна. — Разбрах за какво говорите. Не може да е убил никого, защото тогава е бил още дете. Сега е на двайсет и пет години, значи тогава е бил на петнайсет или шестнайсет. Виждате ли, не е убиец!

— Все още нищо не виждам, домовете за малолетни престъпници са препълнени с непълнолетни убийци, така че възрастта в случая не е аргумент. Виж, ако е бил на седем-осем години, бих се съгласил с вас. А шестнайсет години е солидна възраст. Между другото къде е живял като малък, в Москва ли? Или може би изобщо не е москвичанин? Кои са родителите му, къде се намират сега?

— Той... — Лера се посмути. — Той е сирак.

— Значи е израснал в детски дом или в интернат?

— Не, той... Мисля, че го е отгледал негов роднина. Или приятел на родителите му. Не си спомням точно.

— В Москва ли са живеели?

— Да.

— Ето, виждате ли. Ако бяха живели в Магадан, щях да ви повярвам. Потърсете още аргументи, Валерия Геннадиевна, ако искате да ме убедите. Виждате, че се отнасям с уважение към чувствата ви и разбирам, че една млада жена далеч невинаги може да назове името на своя любим, особено ако той е женен и е видна личност. Прав ли съм?

— Не е женен! — рязко отговори Лера. — Откъде ви хрумна?

— Е, мило момиче — картинно разпери ръце Олшански, — тогава преставам да ви разбирам. Аз тук се церемоня с вас, старая се да щадя младостта ви, да бъда деликатен, изслушвам несръчните ви лъжи, вместо да си върша работата. Край, стига толкова, вече злоупотребявате с доброто ми отношение към вас! Или до пет минути ми казвате името на този човек, или ви задържам.

Настя разбра, че Олшански просто протака разговора. Той би могъл да остане строг и суров, да притисне Лера и тя отдавна щеше да му каже всичко, което трябва. Разбира се, той я разработваше по всички правила на професионалното изкуство, но момичето изобщо не

си струваше тези усилия, беше слабо и неопитно, така че никак нямаше да е трудно той да го накара да каже името. Костя явно чакаше нещо. Но какво? Дали пък не очакваше да му се обади Коротков и да му даде някакви нови сведения?

Тя едва бе довършила мисълта си, когато иззвъня телефонът на бюрото на следователя. Олшански вдигна слушалката.

— Така ли? Да. Да. О, даже така? Добре. Свободен си.

Той затвори телефона, свали очилата си, замислено ги повъртя в ръцете си и отново ги сложи.

— Валерия Геннадиевна, откога се познавате с Игор Вилданов?

Лера страшно пребледня, устните ѝ се затресоха толкова силно, че сякаш никога вече не би могла да произнесе и една разбираема дума.

— Повтарям въпроса си: кога се запознахте с Игор Вилданов?

— Откъде знаете... — почти прошепна Лера.

— Има ли значение откъде? Знам и толкоз. Е, кога се запознахте?

— Отдавна.

— По-точно? — настойчиво каза Олшански.

— Преди три години.

— Пак ли ме лъжете?

— Не! — почти извика момичето и повтори малко по-спокойно:

— Не, истината ви казвам. Беше преди три години.

— Той ли ви подари пръстена?

Лера ниско наведе глава, така че дългите вълнисти коси напълно скриха лицето ѝ.

— Да, той.

— Кога?

— Ами... както вие предположихте. Миналата година, по случай приемането ми в института.

— Близки ли са отношенията ви?

— Да...

— И сте знаели, че пръстенът е краден?

— Не! Честна дума! — Лера заговори разпалено и развълнувано.

— Не съм знаела. И съм сигурна, че и Игор не знае. Той не е убивал никого, не е способен да убие, той е добър и кротък човек, няма врагове. Та Игор е бил съвсем малък...

— Валерия Геннадиевна — строго каза Олшански, — преди три години вие сте били на петнайсет и сте смятали, че сте достатъчно голяма, за да влезете в близки отношения с двайсет и две годишен младеж. Така че не ме баламосвайте. Къде се е намирал и какво е правел Вилданов през осемдесет и осма година?

— Живее е у чичо Слава. Чичо Слава го е отгледал.

— Фамилното име на чичо Слава?

— Зотов. Вячеслав Олегович Зотов.

— Какъв се пада Зотов на Вилданов? Роднина ли му е?

— Никакъв не му е. Игор е бил бездомен сирак, скитал е. Чичо Слава чул как пее и разбрал, че Игор е много талантлив. Прибрал го в дома си, станал негов опекун и му преподавал вокално майсторство.

— Зотов познавал ли се е с вашите родители?

— Откъде знаете?

— Валерия Геннадиевна, не ме карайте да повтарям въпросите си. Не се намирате на вечеринка у приятелка, а в кабинета на следовател.

Лера дълбоко си пое дъх и за миг го задържа. Това беше проверен начин да възпреш сълзите си, самата Настя често го използваше. За миг ѝ стана жал за момичето.

— Да, чичо Слава Зотов е бил приятел на родителите ми.

— А после се оказа, че е опекун на вашия любовник?

Въпросът беше формулиран грубо и праволинейно, но всъщност правилно. Настя разбра какво има предвид Олшански. Не бяха ли много съвпаденията? Впрочем в живота се случват и по-странни истории... Въпросът обаче беше чисто риторичен и не изискваше отговор, така че Константин Михайлович продължи:

— При какви обстоятелства се запознахте с Вилданов? Зотов ли ви запозна?

— Не, какво говорите, аз сама... Сама отидох при Игор. Харесваше ми как пее и исках да се запозная с него. Едва когато отидох, видях чичо Слава. Не знаех, че той има някакво отношение към Игор. Слушайте, моля ви... Не подозирайте Игор в убийство, той никого не е убивал, знам го със сигурност. Той не може да убие, на мравката път прави.

— Не ме убедихте. На много момичета харесва един или друг певец, но далеч не всички отиват в дома му да се запознават с него. На

много от тях това дори през ум не им минава. Вие не просто сте харесвали пеенето му. Бяхте ли влюбена в него?

Гласът на Лера отново се сниши до едва различим шепот:

— Да.

— Откога?

— Какво „откога“? — попита тя.

— Кога се влюбихте във Вилданов?

— Когато го видях за пръв път по телевизията. Преди три години.

— Ясно. Сега ще ви обясня какво обуславя въпросите ми и ние с вас заедно ще опитаме да установим какво се е случило в действителност. Чии портрети сте рисували като малка?

Лера стана моравочервена. От гневната и уплашена бледнина не остана и следа, сега бузите ѝ пламтяха от руменината на срама.

— Не е ваша работа. Мога да рисувам когото си искам.

— Правилно. Вилданов ли рисувахте?

Момичето впери в него изненадани очи, забравило за смущението и неудобството.

— Не, та аз не съм го познавала като малка. Просто рисувах... смятайте, че е било мечта. Прекрасния принц.

— Вашият принц необикновено много прилича на Игор Вилданов. Толкова много прилича, че дори бенките им се намират на едно и също място. Това не ви ли смущава?

— Бенките ли? Но аз не... не разбирам.

— Какво има тук за разбиране, момиче? Прекрасният принц, когото постоянно сте рисували още от осемгодишна възраст, има лицето на истинския жив Игор Вилданов с всичките му особености. И тъй като ние с вас сме хора здравомислещи и не вярваме в отвъдни сили, обяснението за този факт може да бъде само едно: вие сте виждали някъде този юноша и той ви е направил толкова силно впечатление, че образът му се е запечатал в душата ви завинаги. Влюбихте се в него още когато сте били малко момиченце. А когато сте срещнали вече големия Игор и сте познали в него своята мечта — ето тогава сте отишли при него да се запознаете. Само че отдавна сте били забравили за онази първа среща, когато сте били съвсем малка. Защото навярно и представа си нямате откъде се е появил в главата ви образът на прекрасния принц? Или знаете и отново се преструвате?

Лера мълчеше и гледаше Олшански със страх и недоверие. Настя мислено аплодираше Коротков. Браво на него, за толкова кратко време е успял да разприказва дядото на Лера дотолкова, че той му е показал албумите с рисунките на внучка си! Обаче Костя — и Костя е страхотен, мигом е уловил информацията и успя да оплете от нея цяла история. Ясно е, че малката Лера може да е виждала Игор, защото щом го е отглеждал Зотов, а Зотов е бил приятел на родителите ѝ, Вячеслав Олегович може просто да е завел възпитаника си на гости у приятелите си. Още повече че момчето е имало музикален талант, а бащата на Лера е бил известен композитор. И изобщо — нали са били приятели... Странното е друго: ако наистина е станало така, защо Зотов никога не е споменавал за това пред Лера? Какво по-естествено от фразата: „Лерочка, не си ли спомняш Игор? Идвали сме ви на гости, когато беше малка“. Но Зотов очевидно не е произнесъл тази вълшебна фраза и Лера напълно искрено е била в пълно неведение за някогашната им среща и е смятала, че за пръв път е видяла Вилданов преди три години, по телевизията.

Но защо Зотов е премълчал? Нещо тук не се връзва и Костя също го усеща, затова тропа на различни врати в опит да налучка правилния път. Кой знае защо, Зотов не е казал на Лера, че е виждала Игор в детството си, а, от друга страна, у Игор се е озовал пръстенът, откраднат при убийството на Тамара Соловьева. И Олшански, тормозейки Лера със своите нетактични въпроси, се опитва да улови нишката, която би свързала тези две обстоятелства. А може би той се мъчи напразно и между тези обстоятелства няма никаква връзка? Просто съществуват всяко за себе си и имат свой самостоятелен живот.

Лерочка обаче е жестоко момиче. Разбира се, тя знае откъде Игор Вилданов се е сдобил с пръстена на убитата Тамара Соловьева, но иска на всяка цена да скрие тази история, иначе защо беше нужно да стоварва всичко на клетия Барсуков, когото вече няма начин да попитат. При това толкова силно ѝ се искаше да изведе от играта Игор, че лъжеше вдъхновено и забравяйки всичко на света, дори онова, което съвсем наскоро е говорила пред самия Олшански по време на първите разпити, и пред Настя — Александра Василиевна: че не е вземала насериозно ухажването на Барсуков и го е смятала за хлапе. Но каква истина иска да скрие? Нима Вилданов наистина има отношение към убийството на Соловьева? Ще се вдигне голям скандал, ако се наложи

да арестуват естрадната звезда за убийство с почти десетгодишна давност, и то извършено, когато е бил малолетен.

И тогава стана нещо неочаквано. От моравочервена Лера отново стана бледа, и то не просто бледа, а бяла като тебешир. Тя впери в Олшански невиждащи очи и произнесе една неразбираема фраза:

— Това не може да бъде... това не може да бъде... ще полудея, ако това е истина... Боже господи, какъв позор!

Олюля се на стола и започна да се свлича към пода. Настя се втурна към нея, но не успя да я подхване и Лера Немчинова трмаво и грозно падна до бюрото на следователя.

— Припадък — констатира Настя, след като повдигна клепачите ѝ. — Викайте лекар!

* * *

— Да, втасахме я! — с въздишка каза Коротков, завивайки от проспект „Мир“ към Садовое колцо.

Настя оклюмано мълчеше. След като свестиха Лера, лекарите от „Бърза помощ“ я закараха в болница, в кризисното отделение. Установи се, че е получила силен психогенен шок. Тя не говореше с никого, а лекарите забраниха да я тревожат с каквито и да било въпроси. Но ситуацията се бе изострила и трябваше веднага да съберат информация за Игор Вилданов, за неговите юношески години и за злополучния пръстен. Телефоните на Вилданов мълчаха — и домашният, и мобилният, за сметка на това успяха веднага да намерят по телефона Зотов, който ужасно се притесни от заболяването на Лера, предложи да го посетят вечерта и изрази готовност да отговори на всякакви въпроси на служителите на милицията.

И ето че сега, след като ходиха в болницата, Настя и Юрий пътуваха към дома на Вячеслав Олегович.

— Разкажи по-подробно за дядото — помоли тя. — Как изглежда, как говори, как се държи.

— Речта му се лее! — патетично възкликна Юра. — Но ако говорим сериозно, по говора му изобщо не личи, че е прекарал девет години зад решетките. Нали знаеш, има един такъв тип висококвалифицирани работници, в чиито глави още от малки някой е

вложил правилна мисъл: всеки труд е достоен за уважение и почит, стига да се полага от сърце, умно и вдъхновено, и обстоятелството, че в графата „социално положение“ пише „работник“ изобщо не означава, че той има право да бъде полуграмотен и зле възпитан. Навремето съм срещал такива хора, наистина не бяха твърде много, но пък сега, колкото и да е странно, те са много повече.

— Това е резултат от краха на старата идеология — засмя се Настя. — По-рано у нас уважавахме само онези, които ЦК разрешаваше или нареждаше да уважаваме. Като например космонавтите, актьорите, големите учени, партийните шефове. Наредено беше да се уважават и работниците, но това се правеше толкова неискрено, че никого не успяхме да измамим. А сега мислим само за пари. Ако трудът ти позволява да печелиш добре и достойно да издържаш семейството си, вече никой не се интересува какъв е този труд — физически или интелектуален. Да си професор, академик, лауреат днес не означава нищо, ако си на държавна заплата, за сметка на това бригадите работници, които правят висококачествени ремонти, се радват на всеобщо уважение и печелят много прилично. И ето че бивши работници на интелектуалния труд и служители от сферата на изкуството се втурнаха да овладяват работнически професии. Като си поговориш с такива, имаш чувството, че си бил на светски прием. Стасов например неотдавна ремонтира новия си апартамент, та при него бригадирът беше професионален музикант, а техническият ръководител — професионален художник. Работеха като зверове, апартаментът стана като кукличка, а той понякога ходеше след работа при тях просто да си побъбрят и ми казваше, че отдавна не е изпитвал такова удоволствие от общуването със същност с почти непознати хора.

— Е, ами бандитите и мутрите? — възрази Юрий. — Нали и те са подхванали престъпна дейност, защото днес всеки труд е почетен, стига да носи пари.

— Е, това са двете страни на един медал. Винаги е така — щом един процес води след себе си добри последствия, и негативното се появява тутакси. Неслучайно американците казват, че престъпността е цената, която обществото плаща за демокрацията. За всичко се плаща или както казва баща ми, няма безплатни хамбургери. Ти между другото уж ми разказваше за дядото, а пък ме провокира да си говорим на политико-философски теми. Хайде върни се на грешната земя.

— Ами проверявам те — нахално заяви той. — Нали сега си крупен аналитик, така че заеми се с обобщения, покажи и на мен — скромния оперативен работяга — нивото на мисленето си.

— Направо ли искаш да ти го покажа? — без заобикалки попита Настя.

— Е, добре де, добре, не се ядосвай, будалкам се! — бързо отговори Юра. — Та значи — дядото. Дядото, дядото, дядото... — замислено повтаряше той, без да сваля очи от пътя, търсейки местенце, в което би могъл да се провре между колите, за да се престрои преди завоя. — А, та така де. Дядото на Лера Немчинова е просто страхотен. Може да се каже — забележителен дядо. Ако оставим настрана емоциите, можем да твърдим, че безумно се страхува за единствената си внучка, при което източникът на този страх не се крие в нещо конкретно, а един вид витае във въздуха. Нали знаеш как някои родители се страхуват да не „изпуснат“ детето си. Уж още нищо особено не е направило, учи се добре, не пие, не пуши, не се събира с лоши компании, но те постоянно се страхуват, че това може да се случи. Та и дядото Немчинов е такъв. Според неговите представи Лера е нормално добро момиче, около нея не се въртят подозрителни личности, но той живее в постоянен страх, че нещо ще ѝ се случи. Не в смисъл че може да ѝ падне тухла на главата или да я блъсне кола, а в смисъл да тръгне по лош път. Какви основания има за такива страхове — не разбрах, но те определено го измъчват. Дядото я дебне, подслушва я и се рови във вещите ѝ. И което е най-странното — сам ми каза всичко това.

— Какво странно има? Защо да не ти го каже?

— Аз за нищо на света не бих казал такова нещо на чужд човек. Бих умрял, но не бих го казал. Хайде помисли сама — как така изведнъж ще си признаеш, че подслушваш близък човек?

— Е, ти не би го казал, а той го е казал. Защо вечно съдиш по себе си? Той е просто друг човек. Животът му е бил друг, характерът му е друг, мисленето му е различно от твоето.

— Интересно — а ти самата би ли казала такова нещо?

— Аз ли? — Настя се замисли. — Не знам. Аз не бих дебнала никога, това — първо. Тоест за да го направя, са ми нужни много солидни основания, много сериозни причини. Но ако са налице такива причини, значи имам проблем, който ме безпокои толкова силно, че

съм готова на всичко. Готова съм да пренебрегна собственото си самолюбие, само и само да реша този проблем. И в този случай, разбира се, бих си признала, стига да се надявам, че ще помогне. Това — второ.

— Не теоретизирай, Ася, по-добре ми дай пример. Защото с пример нещата стават по-нагледни.

— Добре, ще ти дам. Аз например подозирам, че моят любим съпруг е чуждестранен шпионин. Не, по-добре другояче. Знам, че около съпруга ми се въртят някакви хора, които ми изглеждат подозрителни. Имам чувството, че искат да го въвлекат в нещо лошо или може да поискат да го направят — например в шпионаж. Аз естествено разговарям с него за това и той, точно толкова естествено, ме праща на майната си с всички мои подозрения и достъпно ми обяснява, че това са много добри и прилични във всяко отношение хора и аз нямам право да си мисля лоши неща за тях, а ако мисля такива неща, значи съм пълна идиотка. Неговите думи не ме убеждават, аз продължавам да мисля в това направление, защото ми се струва, че съпругът ми е заслепен и изобщо е прекалено доверчив. Но тъй като той продължава да общува с тези хора, аз ставам пределно внимателна към всичко — дебна, подслушвам и се ровя във вещите му, за да забележа веднага признаците на евентуална зависимост. Все още нищо не се случва, не намирам у съпруга си никакви подозрителни листчета или неизвестно откъде взели се пари. Но съм нащрек. Искам да успея навреме да го спра, ако нещо такова започне да се проявява.

И ето че по скръбния си път срещам човек от милицията. Не, защо от милицията? Нали бях решила да подозирам съпруга си в шпионаж — значи срещам човек от Федералната служба за безопасност. Давам си сметка, че той, за разлика от мен, е професионалист по шпионските работи, има достъп до нужната информация и притежава най-разнообразни знания, умения и навици, каквито не притежавам аз. А съпругът ми все още не е извършил нищо лошо, така че не е заплашен от подвеждане под отговорност. Ето защо аз с удоволствие ще споделя с този човек от ФСБ своите опасения с надеждата, че той ще обърне внимание на хората, които толкова не ми харесват, и ако с тях нещо не е наред, ще вземе съответните мерки, преди те да са въвлекли горкия ми съпруг в нещо лошо. И ако трябва, ще си призная пред него, че съм дебнала и подслушвала. Да, ще си

призная какво ли не, само и само да не се случи някоя беля! Тук, разбира се, не става дума за мен, защото поради своя характер аз не бих могла да се омъжа за човек, когото да се налага да следя и да водя за ръчичка. В случая говоря от името на абстрактна съпруга, която обаче има съвсем конкретни проблеми. Та такава е схемата, изразена с пример, слънце мое незалязващо. Стори ли ти се убедителна?

— Напълно. Ако следваме твоята логика, излиза, че дядото Немчинов се е опитвал да ни предаде Вилданов. Не току-така ми показва албумите с рисунки, не току-така ми каза, че Лера често говорела по телефона с някой си Игор... Юношата на рисунките страшно прилича на известния певец, когото гледаме по телевизията. Той е искал ние да знаем за приятелството ѝ с Вилданов. Излиза, че дядото очаква нещо лошо в тази посока, така ли?

— Така излиза — съгласи се Настя, — ако правилно си го разбрал. Но ако дядото е по-умен, отколкото дори ние с теб можем да предположим, не е изключено да е замислил някаква сложна игра. А ние още не знаем каква е тя. Ама ти къде караш? Трябваше да завиеш тук.

— Е, извинявай. Трябваше да ме предупредиш по-рано, та аз не съм ходил у Зотов.

— Нищо, ще минем по успоредната.

По всичко личеше, че Зотов се е прибрал буквално няколко минути преди те да дойдат. Мокрият от снега кожух висеше в антрето, а на пода имаше пресни следи от обувки.

— А къде е изчезнал господин Вилданов? — попита Юрий, докато сваляше якето си. — Днес не можахме да го намерим по нито един от телефоните му. Да не би да е заминал някъде?

— Вкъщи си е — кратко отговори Зотов. — Забраних му да вдига телефона. Скоро му предстои голям концерт, трябва много да репетира, а Игор още не е намерил време дори да научи текстовете на новите си песни. Принуден съм да му вися над главата, сякаш е малко дете, и да го карам да си учи уроците.

— Но за милицията, надявам се, ще направи изключение? Ние непременно трябва да се срещнем с него.

— Разбира се.

Зотов не попита какво се е случило и за какво служителите на милицията смятат да разговарят с Игор. Това накара Настя да се

замисли. Какво, нима Вячеслав Олегович никак не се тревожи за своя питомец?

Разположиха се в същата стая, в която съвсем неотдавна, тоест вчера, Зотов бе разговарял с Настя. Тук нищо не се бе променило, беше все така чисто и разтребено, нито едно излишно листче не се търкаляше на широката маса. Единственото изключение беше видеоманетофонът: миналия път до него имаше касета с някакъв концерт, а днес Настя видя позната картинка — филма „Амадеус“. Създаваше се впечатление, че домакинът практически не живее тук, а идва само да пренощува, като преди лягане гледа някой филм или концерт.

— Сигурно прекарвате много време с вашия възпитаник — каза тя.

— Много. Особено преди концерти. Принуден съм да бъда до него по цели дни. Защото не съм само администратор, но и педагог на Игор, и концертмайстор. Многоръкият Шива. Та за какво искахте да разговаряте с мен? Пак ли за убийството на Немчинови?

— Не — отговори Коротков, — днес, ако нямате нищо против, ще си поговорим за господин Вилданов.

— Нямам нищо против — обаятелно се усмихна Зотов. — Питайте. Какво ви интересува?

— Интересува ни един скъп подарък, който Игор е направил на приятелката си миналата година. Досещате ли се за какво става дума?

— Досещам се. Говорите за пръстена, който Игор подари на Лерочка. Знаех, че рано или късно това ще се случи.

— Какво именно ще се случи? — бързо попита Коротков.

— Някой ще попита за пръстена и Игор ще трябва да обяснява откъде го е взел. Предупреждавах го, но той никога не ме слуша и върши очевидни глупости.

— И откъде е взел Вилданов този пръстен? На улицата ли го е намерил? Получил го е в пратка от анонимен почитател?

— Подарък му е.

— Разбира се — кимна Коротков. — Така и предполагам. Подарък от любимата жена, нали?

Зотов се разсмя, без да му е весело, отиде до секцията, извади бутилка минерална вода и три чаши, сложи ги на масата пред гостите.

— О, не, той беше подарък от любяща, но далеч не любима жена. Впрочем трудно е да я наречем и любяща — тя беше лесно увличаща се жена, капризна, разглезена и разпусната. Тамара обичаше само себе си и своите удоволствия, но умееше да бъде благодарна на онези, които ѝ доставяха тези удоволствия. Игор ѝ хареса и тя му подари пръстена.

— Тамара ли? — попита Настя, не вярвайки на ушите си.

— Ами да, Тамара Соловьева.

— Вие познавахте ли се?

— Донякъде. Беше приятелка на Света Немчинова и няколко пъти съм я виждал на вилата им.

— И кога подари пръстена на Вилданов? — недоверчиво попита Юрий.

Настя си помисли, че предстои да чуят поредната измислена история. Че Зотов сега ще каже, че Тамара Соловьева и Игор са имали страстна връзка, която е завършила малко преди запознанството на Вилданов с Лера. Сигурно той не знае, че Соловьева е убита. Но защо да лъже тогава? Ако не знае за убийството, значи няма основания да прикрива Игор. Или Вилданов е извършил и нещо друго?

— Беше отдавна. Тамара вече почти десет години не е между живите. Убиха я. Подари пръстена на Игор около половин година преди смъртта си.

— Извинявайте, обаче... — възмути се Коротков, оскърбен до дъното на душата си, задето се опитваха да го измамат толкова елементарно — ... преди десет години Вилданов е бил на петнайсет години, а Тамара Соловьева — на четирийсет и три. Давате ли си сметка какво говорите?

— Да. Ще трябва да кажа за Игор немного приятни неща, но разбирам, че става дума за убийство и за пръстен на убита жена, попаднал у Игор. Затова е по-добре да кажа истината.

Те слушаха със затаен дъх. Историята си я биваше! Някъде в Подмосковието съществувал нелегален бардак, където за преситени, сексуално извратени граждани водели малолетни, които искали да припечелят бързо и без много усилия. Бардак, в който няколко пъти бил ходил и Игор Вилданов — днешната естрадна звезда. Някъде в Подмосковието се намирала и вилата на Немчинови, където те били убити. И вече някъде на трето място се състояла някогашната мимолетна среща на осемгодишната Лера с Игор. Не бяха ли много

тези места в родното Подмосковие? Дали не ставаше дума за едно? А сега — и този шантаж. Съдържателите на бардака са правели видеозаписи на оргиите, които организирали, и някой е намерил касета, на която са били записани сексуални игри с участието на младичкия Игорьок Вилданов.

— Кажете — внезапно попита Настя, — а вашите приятели Немчинови имаха ли някакво отношение към това?

Зотов ги гледаше тъжно и бавно отпиваше на малки глътки минерална вода от красивата чаша.

— За съжаление — имаха. Много съжалявам, че се налага да говоря за това, бих предпочел да запазя светлата памет на Генадий и Светлана. И аз го научих съвсем наскоро и смятах, че ще бъде по-добре да си остане тайна.

— Как научихте за това?

— Лерочка носи в портмонето си снимката на своите родители. Веднъж вадеше пари в присъствието на Игор и той видя снимките. А после ми каза, че това са били същите хора — стопаните на вилата, в която ги закарвали, за да развличат гостите. Тогаво категорично му забраних да говори за това пред Лерочка. Не бива момичето да знае каква е била младостта на любимия ѝ. А още по-малко — да научи тези ужасни неща за покойните си родители. Когато Игор ми каза, че го шантажират с видеозаписа и искат в замяна други касети, разбрах, че Гена и Света са се занимавали и с това. Но как можех да обясня на Лерочка истината за нейните родители? Започнах да я придумвам да поговори с дядо си, надявах се той да ѝ каже. На него тя ще повярва. За нея би било непоносимо да чуе такова нещо от мен. Пък и не бих могъл да ѝ го кажа. Просто не съм в състояние. Сигурно това е признак за слабост, но има неща, които не съм способен да направя. Опитвах се да я пощадя. Нима не съм бил прав?

— Абсолютно сте прав — увери го Настя. — Но как е възможно вие, толкова близък приятел на семейство Немчинови, да не сте знаели нищо за заниманията им във вилата? Нали сте ходели там едва ли не през ден?

— Е, не бива да приемате думите ми толкова буквално. Случвало се е дълго да не се виждаме. И после — били са сбирки, организирани спонтанно. Събират се гости, пийват си доста, хапват, отпускат се, развличат се с децата — и толкоз. Разотиват се. И пак всичко е тихо и

прилично. Игор ми разказа, че ги карали там в почивните дни, а аз почти не съм ходил у Немчинови в почивните дни. Имах си собствена вила и трябваше да се занимавам с нея, достроявах нещо, обзавеждах, работех в градината, водех там жена си и децата.

— Вячеслав Олегович, буквално вчера ви питах не се ли досещате защо Василий Петрович Немчинов е убил сина си и снаха си. Не мислите ли, че беше уместно да ми разкажете тези неща вчера?

— Не — рязко отговори Зотов, — не мисля! Вчера ние с вас говорехме за бащата на Геннадий, който си е излежал присъдата. И аз нямах намерение заради вашето лично любопитство да разгласявам позора на моите покойни приятели. Но днес става дума за Игор, той може да бъде заподозрян и обвинен в убийство, което не е извършил и към което няма ни най-малко отношение. Става дума за кариерата и доброто име на Игор и в името на това може да се пожертва нещо.

— Толкова много ли означава за вас Игор? — попита Настя.

— Вложил съм в него всичко, което зная и умея — каза простичко Зотов. — Учих го на нотна грамотност и на основи на вокалната реч, опитвах се да превърна малкия скитник в цивилизован човек, обличах го и го хранех. Единственото, което не успях да постигна, беше да го накарам да завърши поне гимназия. Две години повтаря осми клас, а в девети не пожела да учи. Не му стига умът. Но певец го направих. Създадох го със собствените си ръце, той е мое творение. Нима мога да допусна около името му да се разрази скандал, за който той няма никаква вина? Игор е същество абсолютно безпомощно, не е в състояние да се защити и може да направи някоя глупост, затова реших, че ще е по-добре да ви кажа истината. Той определено не е достатъчно умен, за да се справи сам — щеше да се опита да скрие историята на познанството си с Тамара от напълно разбираемо чувство на срам, а в резултат щеше да се оплете, да трупа лъжа върху лъжа и така само щеше да затвърди вашите подозрения. После, разбира се, всичко щеше да се изясни, но през това време можеше да избухне скандал, а току-виж — стигнало се и до съд.

Вече на тръгване Настя изведнъж попита:

— Вячеслав Олегович, а защо вчера не ми казахте, че Игор поддържа близки отношения с дъщерята на вашите приятели?

— Не сте ме питали за това. Вие изобщо не ме попитахте за Лерочка.

— А ако бях ви попитала, щяхте ли да ми кажете?

Зотов помисли секунда.

— Не. Нямах да ви кажа, ако въпросът не беше поставен така сериозно, както днес.

— Защо?

— Защо да вредя на репутацията на момичето? Любовта ѝ към Игор не я украсява, както впрочем и която и да е друга жена.

— Но защо? — настойчиво попита тя.

— Защото Игор е чудовище. Жестоко и примитивно животно, глупаво, похотливо и ограничено. Любовта към него не прави чест на никого.

— Ами вие? Вие толкова го пазите, грижите се за него. Нима вие не го обичате?

Зотов погледна Настя някак странно.

— Аз обичам и уважавам своя труд и никога не изоставям започнатото по средата. Това е всичко.

В колата Настя дълго мълча, като въртеше безцелно запалката в ръцете си. Коротков изчака известно време, но после все пак не издържа — не можеше да понася дългото мълчание, а когато шофираше, потребността му да води разговор се изостряше особено много.

— За какво се замисли, приятелко?

— За стария Немчинов.

— И какво мислиш за него?

— Мисля си защо ли след убийството не се е качил на първия влак.

— И защо според теб? Хайде говори, каква е тази нова мода — да мислиш мълчешката! Започвай да мислиш на глас!

— Криел е касетите. Или ги е унищожавал. Взел ги е от вилата и ги е отнесъл някъде. И докато не е направил това, което е искал, не е тръгнал за града. Дядото е научил с какво се занимават на вилата синът и снаха му, отишъл е и ги е убил. А на следствието е казал, че са се напили и са се изпокарали. За него е била непоносима мисълта този позор да се разкрие. И сега е ясно защо толкова се страхува за внука си.

— Защо?

— Защото веднъж е изпуснал сина си.

ГЛАВА 12.

Журналистката се оказа рядко нахална. Тя добре се беше подготвила за интервюто с Вилданов, беше прочела огромно количество материали за него, публикувани по-рано в пресата. Личеше, че не може да понася красиви мъже и изобщо не е почитателка на творчеството на певеца, ето защо въпросите ѝ целяха най-вече да изтипосат Игор пред читателите като глупав и простоват младеж.

— Казахте, че наред с новите песни, във вашия репертоар има и стари, но в нов вариант. Кажете — отнася ли се това и за една от най-популярните и любими ваши песни — „Реквием“?

— Да, и „Реквием“ ще изпълня в нова редакция — отговори Игор със заучената фраза и за кой ли път се учуди на прозорливостта на своя наставник. Слава сякаш бе предвидил, че непременно ще му зададат такъв въпрос, и настояваше Игор да се научи без запъване да произнася думите „нова редакция“, вместо да казва: „ще я пея по нов начин“.

— За нашите читатели ще бъде интересно да научат в какво се състои новата редакция на техния любим хит. Моля, кажете няколко думи за това.

— Създаден е нов аранжимент.

Зотов го бе накарал да научи и тази фраза.

— Защо? Защо искате песента, с която всички са свикнали и която всички са обикнали, да звучи по различен начин?

— Ами... такава...

„По дяволите! — ядосано си помисли Игор. — Хем Славка ми дърдореше нещо за това, обясняваше ми, ама съм забравил. Нещо за философската наситеност на стиховете... Но какво по-точно?“ Вилданов хвърли паникьосан поглед към Вячеслав Олегович, който, както винаги, присъстваше на интервюто. Зотов недоволно размърда вежди, но не се намеси.

— Мисля, че когато чуят новата редакция, хората ще разберат защо съм я направил — измъкна се Игор. — Не искам предварително да разгласявам тайните си.

— Сигурен ли сте, че новият аранжимент на старата песен ще хареса на вашите слушатели? Не ви ли е страх да рискувате? Та нали предишната редакция харесваше на всички, а какво ще стане с новата — не се знае.

Игор окончателно се обърка. Той самият не разбираше защо е нужно всичко това. Наистина Слава някак много убедително му доказваше, че трябва да си завоюва нови почитатели, които той наричаше „нови слоеве на аудиторията“, но дори при цялата си примитивност Игор Вилданов разбираше, че не бива да говори на журналистката за това. Не беше готов за този въпрос и веднага започна да се ядосва, че Зотов не бе предвидил такъв обрат и не бе репетираше предварително отговора с него.

Журналистката, изглежда, усети признаците за неувереност у известния певец и се вкопчи в него с мъртва хватка. Въпросите се сипеха един след друг, Игор почти не разбираше смисъла им и отговаряше напосоки, без дори да забелязва саркастичната усмивчица, която току изкривяваше устните на журналистката. Най-сетне тя го попита нещо, което той разбра и с готовност се включи в разговора.

— Знаем, че вие винаги давате интервюта в присъствието на този господин. — Тя кимна към Зотов и му изпрати нежна усмивка. — Защо? Той ваш администратор ли е или пресекретар?

— Ще ми позволите ли аз да отговоря? — с добре школуван глас се намеси Зотов. — Все пак въпросът засяга лично мен.

— Разбира се — милостиво разреши журналистката и посегна за диктофона, за да го постави по-близо до Зотов.

Но Игор се вкопчи в ръката ѝ, за да не ѝ позволи да премести диктофона. Хайде де! Един път му зададоха въпрос, на който може да отговори сам, без подсказването на Слава! И нека Зотов знае, че Игор не е толкова безпомощен, и той има собствена мисъл и е способен на нещо.

— Не е нужно — припряно каза той, — аз ще отговоря. Нали зададохте въпроса на мен, а не на него. Вячеслав Олегович Зотов организира моите изяви и ръководи всички мои дела. Включително

работи и като мой пресекретар, съставя разписанието на срещите ми с журналистите...

Игор се въодушеви от факта, че отговаря сам, и гледаше вече само към журналистката, затова не забеляза как гримаса на отвращение изкриви лицето на Зотов. Наистина само за кратък миг, почти незабелязано. Игор не забравяше, че това е последната му среща с пресата за днес, вече беше разговарял с двама журналисти, тази госпожица беше третата за последните пет часа и след като тя си тръгна, той щеше да може най-сетне да се отпусне и да си пийне. Слава нямаше да има нищо против, той винаги му разрешаваше да си пийне след интервютата, знаеше колко се изнервя и напруга от тях Игор. Виж, след концерт или запис не му беше нужно да пие, той работеше на сцената с упоение и радост и ако можеше, би пял не два часа, а чак до сутринта. На сцената не се уморяваше и не се напругаше, само там беше животът му, никога не се притесняваше, както някои, дете едва не получаваха удар, преди да излязат иззад кулисите. Игор не разбираше това. От какво да го е страх? Пее хубаво, публиката го обожава, а мисълта, че може да се изложи, дори не му хрумваше. Виж, пресата беше нещо трудно. За нея трябваше да се готви, да наизустява и да осмисли някои неща — а Вилданов по принцип мразеше това. Мразеше го открай време и под всякаква форма. Ако можеше да решава сам, и думите на песните нямаше да учи — много повече му харесваше просто да тананика.

Най-сетне журналистката зададе всичките си въпроси и си тръгна. Като си даде вид на възпитан младеж и затвори вратата след нея, Игор бързо се шмугна в кухнята и извади от хладилника начената бутилка джин. Наля си половин водна чаша, гузно се озърна и я изпи. Джинът опари гърлото му и разля по хранопровода му благословена топлина.

— Слава, да ти донеса ли нещо за пийване? — извика той.

— Няма нужда — чу се откъм стаята. — На мен донеси минерална вода.

Игор извади друга бутилка, този път водка, нареди на масата буркани с мариновани краставички, миниатюрни главички лук и пълнени маслини. Браво на Лерка, хубави мезета купува, умее да избира. Подреди в чинията някакво подобие на „асорти за водка“ и вече щеше да тръгне към стаята, но се спря. Остави чинията и водката

на масата и отново отвори хладилника. Разбира се, Слава ще му разреши да пийне, но именно да пийне, а не да се напие, а на Игор му се искаше да се напие. Прекалено тежки се бяха оказали за него последните две денонощия, когато бе принуден да признае за самодейността си и два дни наред да слуша Слава да му говори остри и обидни думи — какъв кретен, идиот и изрод бил Игор Вилданов. После и Лерка захвана една истерия... Разбира се, и вчера, и завчера му се искаше да „се поотпусне“, но Зотов му забрани, а в негово присъствие Игор не смееше дори да гъкне за алкохол. Естествено можеше да наруши забраната, когато Зотов си отиваше да спи, но Игор се страхуваше от поредния скандал, а ако на другия ден сутринта Слава усетеше миризма на алкохол, пак щяха да последват дълги и оскърбителни дрънканици. Наложил се да търпи, докато минат всичките тези интервюта. Затова пък сега можеше да не се страхува. Чашка водка му бе разрешена официално и покрай миризмата от тази водка можеше да се натряска здраво. Игор извади от хладилника джина и гаврътна доста направо от бутилката, след което със съжаление погледна остатъка. Трябваше да долее бутилката с вода от чешмата, иначе зоркият Зотов непременно щеше да забележи, че джинът е намалял, и то съществено, и щеше да се разкреши. Нямахше да забележи измамата, защото самият той не пиеше и нямаше да опита съдържанието на бутилката. Само дето му беше жал да разрежда останалата в бутилката напитка, просто щеше да я развали.

Игор бързо пресуши бутилката, наля в нея вода от чешмата, завинти капачката и я върна в хладилника.

Когато влезе в стаята, се постара да не приближава до Зотов, та той да не усети миризмата. Остави чинията, водката и чашката на първата попаднала му повърхност, припряно си наля и веднага гаврътна алкохола. Ето това е, операцията премина успешно. Слава не забеляза, че Игор вече е „на градус“.

— Какво, толкова ли нямаш търпение? — неприятно се усмихна Зотов. — Не можеш дори да стигнеш до масата, а?

Игор вече бе възвърнал предишното си добродушие, а и изобщо не му влизаше в плановете да се кара със Зотов сега. Нека първо му помогне да се справи с шантажиста, а после ще видим кой без кого не може.

— Хайде стига де, Славка, какво се заяждаш? Уморих се, изнервих се, трябва да се поотпусна.

Взе чинията и седна срещу Зотов на дивана. С апетит захруска краставичка и същевременно напъха в устата си няколко маслини с червена пиперка и няколко малки луковички.

— Ти какво така, драги, защо си правиш труда да си носиш мезето и пиенето? — ласкаво попита Зотов.

— Че защо, какво има?

— Трябваше да ми наредиш да ти ги донеса.

— Ти?

От смайване Игор насмалко не се задави. Кога е било това — Зотов да му поднася пиенето и мезето? Та той чаша вода не му подава, а ако го помоли, може и да му се накара.

— Защо се чудиш толкова? Нали работя при теб като пресекретар. Ти поне проумяваш ли с тъпата си тиква какви думи произнасяш? Аз. Работя. При теб. Как посмя, гнидо мръсна, да кажеш такова нещо на журналистката?

— Е какво толкова съм казал? Казах каквото си е. Организираш ли срещите ми с журналисти? Организираш ги. Значи си пресекретар. Получаваш ли пари от мен? Получаваш. Значи работиш при мен. Какво се заяде сега? Нали не съм казал, че си ми прислуга?

— Е, благодаря ти, Игоръок, благодаря ти, бащице роден! Не ме нарече прислуга. А като си толкова самостоятелен, защо не й каза как ти бърша задника всичките тези години, как ти оправям глупостите, как те карам да учиш думи преди срещите си с журналистки като нея? А? Защо ти, господарю, не й каза всичко това? Кой ти е позволил да си отваряш устата, тъпунгер такъв? Аз казах, че ще отговоря на въпроса й и ти трябваше тутакси да млъкнеш и да се скриеш. Да замреш и да слушаш какво говорят по-възрастните. Къде тръгна да приказваш с твоя ограничен интелект?

— Защо крещиш? — внезапно се озъби Игор. Злобата у него се надигна. — Каквото си е, това й казах. — Посегна отново към бутилката, наля чашката догоре.

— Да не си посмял да пиеш! Утре сутринта трябва да репетираш, вдругиден записваме фонограмата.

— Абе я си глей работата!

Игор с един замах изля съдържанието на чашката в устата си. Замижа, почака секунда, после замези с маслини. Ха така, да знае, че не може вечно да го командва. Щото нещо се е научил да крещи по всякакъв повод, учи го как се живее, прави му забележки. Кой е той, а? Жалък администратор, който печели от неговия талант. Трийсет процента от всяка изява и от всеки запис влизат в неговия джоб. Вечно става така — един талантлив човек бачка като вол, а около него цяла тълпа лепки, които се правят на полезни и искат пари за това, хрантутници недни!

Изпитият на екс джин, разреден с водка и подправен с леки мезета, го удари в главата и започна победното си шествие по слабия мозък на Игор Вилданов, като с всяка минута отвоюваше все по-голяма и по-голяма територия. Такова нещо май му се случваше за пръв път. Игор обичаше да си пийва повечко и да „се отпуска“, но обикновено това ставаше в компания с приятели и жени. Зотов не участваше в тези вечеринки и навикът му да унижава Игор още нито веднъж не беше се сблъсквал с пиянската дързост на неговия питомец.

— И недей да ми нареждаш! Когато искам да пия, ще пия. Ей сега допивам тая бутилка и ще отворя друга! — заяви Игор, не вярвайки на собствената си храброст.

— Самостоятелен си станал, а? — присмехулно каза Зотов, дори сякаш развеселен от това неподчинение.

— Да! Самостоятелен съм! И няма какво да ми даваш акъл! Да не съм някакво хлапе? Аз печеля пари, каквито не си и сънувал, и да се благодариш, че ти давам процента, за който сме се разбрали. Да, ама кога сме се разбрали за него? Когато едва започвах да пея и никой не ме познаваше. А сега съм Вилданов, сега ме познава всяко куче в тази страна, сега получавам пари за таланта си, а ти какво общо имаш? Но аз съм честен — както сме се разбрали, така ти плащам, макар че отдавна трябваше изобщо да престана.

Отпи отново от чашата си, дори забравил да се учуди, че Зотов изобщо не реагира на тази волност. Третата чашка вече не му се услаждаше, Игор почувства, че не бива да пие повече, стига му. Напрежението от последните дни изчезна, вече не усещаше умора, но сега въпросът бе поставен принципно: или ще извоюва свободата си, или не. И началото на тази война за самостоятелност ще бъде поставено от чашките, които той нахално, без да пита никого, ще

гаврътва пред очите на Зотов. Трябва веднъж завинаги да покаже кой тук е господарят.

— Аха, пий бе, пий! — спокойно каза Вячеслав Олегович. — Демонстрирай ми колко си пораснал. Защото аз нали не знам, все си мисля, че още си малък, слагам те на гърненце, тъкмо започнах да се занимавам с твоя шантажист, подготвям пресата за концерта ти. А то излиза, че си бил голямо момче, всичко знаеш и умееш да вършиш сам. Давай напред, Игор, напред с песен! Не забравяй само да развееш знаме в ръцете си. Ще попееш сам, без моя помощ, един-два месеца, а после знаеш ли какво ще стане с теб? Не знаеш, нали? Е, ще ти кажа. Ще ти дадат в ръцете барабан и палки и ще те поставят начело на колоната артисти, отиващи на майната си. Радва ли те такава перспектива?

Мисълта беше сложна, Игор не я разбра. Каква колона? Защо на майната си? И какво общо имат тук барабанът и палките? Впрочем казват, че най-добрата отбрана е нападението.

— Я недей да ме плашиш! — злобно се озъби той. — Мислиш си, че нищо не разбирам? Мислиш си, че не разбирам защо постоянно ме плашиш и оскърбяваш? Страх те е, че ще те изгоня и ще си взема друг администратор и тогава — сбогом на паричките! Тъкмо затова искаш да си мисля, че още съм малък и глупавичък и не мога да се справям без теб.

Игор се закиска. Тази мисъл му хрумна буквално сега и му се стори свежа и логична. Той дори започна да се гордее със себе си. Ах, какъв юначага е, как го нарязва като кисела краставица! Сега ще го и довърши тоя Зотов, като нищо ще го довърши.

— И освен това ми завиждаш! Аз станах звезда, а ти — не, от теб, Славка, не става артист. Затова си изкарваш яда на мен, обиждаш ме на всяка втора дума. Но аз не ти обръщам внимание. Търпелив съм, отнасям се с разбиране към твоите страдания, знам колко е трудно всеки ден да те измъчва черна завист, всеки ден да ме виждаш и да знаеш, че живееш от моите пари. Стар си вече, Славка, животът ти е свършил, а моят едва започва. И ако в самото начало пълня такива големи зали, представяш ли си какво ще бъде след десетина години? Животът ми е в разгара си, а съм вече милионер. И ти искаш да се присламчиш към това богатство, да ми смъкваш паричките и да участваш във всичко. Така че заври си завистта знаеш къде и търпи

моя талант, както аз търпя обидите ти. Старостта трябва да се уважава, още в училище ни учеха така. Е, и аз те уважавам заради заслугите ти пред родината.

Той се отпусна на дивана и впери в Зотов тържествуващ поглед. Ха така, нека знае, че и Игорьок не е вчерашен! И за да постави убедителна точка под тази тирада, Вилданов бавно и демонстративно изпи още една чашка. Стаята заплува пред очите му.

— Всичко ли каза, малка мръсна гнидо? — кротко се поинтересува Зотов.

— Тъхъ! — смотолеви Игор.

— Тогава почини си малко и ме чуй. Ти не бива да говориш много, защото бързо се уморяваш. Мозъкът ти е голям колкото главичка на топлийка, колкото на една пеперуда, изречеш ли три думи — и край, изтощен си. А утре имаш репетиция, така че ми трябваш отпочинал и изпълнен със сили. Почивай си, драги, почивай си, а аз през това време ще ти обясня какво представляваш. Ти, Игорьок, си пълно нищожество, не заслужаваш и една добра дума. Лайно с една дума, ако така ти е по-ясно. Какво лично твое имаш в този живот? Талант. Имаш го, не споря. Но какво представлява твоят талант? Умение с глас да предадеш чувство. Това си го имаш по природа и — дума да няма! — никой не може да ти го отнеме. Но само с талант нямаше да спечелиш и една рубла. Спомни си, спомни си с какво печелеше парите си, докато се скиташе из просторите на нашата родина. Или забрави как си лягаше с дърти жени? Защо не им пееше серенади, като си бил толкова талантлив, преди да ме срещнеш? Не си им пял, гадинке малка, защото не си умеел. Ти изобщо нищо не умееше, сричаше и пишеше с грешки. Вокалът не е само изкуство, то е работа, която изисква специално обучение и дълги тренировки като всяка една работа. И къде щеше да бъдеш сега, ако не бях те обучавал и тренирал?

Игор се посъвзе малко след поредната чашка и отново изпита необходимост да се съпротивлява.

— Ха, и друг можех да си намеря! Да не би ти да си единственият учител на този свят? Хайде де, пъпът на земята...

— Друг ли? Е, ако имаше богати родители, които биха платили много пари за обучението ти, тогава — да. Тогава можеше да имаш много учители. Не е трудна работа да си намериш педагог, на когото да

плащаш. Ама такъв, дето ще работи с теб безплатно, че и в дома си ще те прибере да се грижи за теб — друг път ще намериш. Дето ще къса от залька на децата си, за да храни и теб, паразита. Дето ще се раздели с жена си, защото тя няма да иска да живее под един покрив с мръсен смрадлив скитник, който вони на псе, плюе по пода, краде цигарите и питиетата на благодетелите си и мляска с отворена уста на масата. Ти беше отвратителен, беше гадно да те доближи човек, вонеше от цял метър, но аз търпях всичко това, защото исках да те направя истински певец, исках да запазя природната ти дарба, за да не я изгубиш заедно със своя никому ненужен живот. А сега излез на улицата и ми доведи друг учител като мен.

— Що лъжеш бе! — възмути се Игор. — Не съм вонял на псе.

— Вонеше. И на псе, и на пръч, и на нужник. Спомни си колко се мъчих с теб, за да те накарам да се миеш всеки ден. Забравил си, нали? Но аз помня. И ето че те научих да пееш, да владееш гласа си, да слушаш акомпанимента.

И после какво? После започнах да избирам песни, които да са подходящи за теб, защото ти нямаш не само мозък, но и елементарен вкус, не си способен да направиш самостоятелно каквото и да било, за да звучи прилично. Ако тогава те бях пуснал на сцената, какво щеше да изпееш? Тогавашните популярни безвкусици от пиянските сборища, нали? Подбирах ти репертоар, за да не приличаш на всички останали и за да можеш в пълна степен да демонстрираш това, с което те бе надарила природата, и онова, на което те бях научил аз.

Освен това те учех на сценично поведение. Измислях и избирах сценичните ти костюми. Търсех музиканти, които ще ти акомпанират правилно. Търсех композитори, които да напишат за теб такава музика, каквато ти трябва, и им плащах от джоба си. Търсех стихове за тази музика. После ти донасях нотите и текста и те карах да ги учиш. Едва след всичко това ти излезе на сцената. Е, кой тогава си ти всъщност, Игор Вилданов?

Какво си мислиш — че си велик певец и звезда от първа величина? Ти си нищо, ти си кукла, създадена от мен, кукла, в която аз съм поставил моторчето и съм започнал да я показвам пред хората. Каквата програма съм заложил в куклата, такава изпълнява. Целият — от главата до петите — си създаден от собствените ми ръце. Тази кукла има моята вокална техника, моя стил на изпълнение, моя музикален

вкус. Тя няма нищо свое, разбра ли, боклук такъв? Когато феновете ти се възхищават, когато вестниците пишат за изтънчения ти вкус и изисканата ти музикалност, не бива никога да забравяш, че това са моят вкус и моята музикалност, а не твоите. Ти, неблагодарно животно, поне веднъж сети ли се да кажеш на някого, че аз съм те научил на всичко това? Не, правиш се на велик артист и приемаш комплиментите, сякаш се отнасят за теб. А всъщност заслужаваш не комплименти, а крачка в муцуната и нищо друго.

Опитай се да пееш не онова, което аз ти казвам, и не така, както аз съм те учил, и ще видим колко души ще останат на концерта ти три минути след началото. Искаш ли да опитаеш? Не искаш, нали? Тогава върви да лягаш и до сутринта да не си станал. И това, което си позволи днес, да ти е за последен път. Ще ме слушаш и ще правиш това, което ти казвам. И да не си посмял още веднъж да кажеш, че работя при теб. Да не си посмял и да си го помислиш! Аз съм твоят педагог, но от най-добри подбуди, за да ти помогна, изпълнявам функциите на твоя администратор. Запомни ли, смрадливо куче такова?

Игор се канеше отново да се изрепчи, но в този момент иззвъня телефонът. Той се опита да стане, за да вдигне слушалката, но Зотов го изпревари.

— Игор го няма — каза той невъзмутимо. — Не, и утре няма да е тук. И вдругиден. Чак след две седмици. Не, за съжаление, по-рано няма да се освободи, много е зает. Всичко хубаво. — Затвори телефона и присмехулно погледна Игор. — Ти накъде протягаш ръчичка бе? Към слушалката ли? Нали знаеш, че съм ти забранил да вдигаш телефонната слушалка! Станал си нещо много смел...

Главата на Игор окончателно се размъти. Потокът от унизителни фрази, изсипали се върху отравения от алкохола мозък, пробуди у него ярост — толкова силна, каквато никога по-рано не бе изпитвал. Той скочи от дивана и тръгна към вратата.

— Къде бе? — попита Зотов, който по навик контролираше всяка негова крачка.

— В тоалетната.

Игор излезе от стаята, без да си дава ясна сметка къде отива. В главата му се въртеше само една мисъл: „Ще ти покажа аз на теб кой е господарят тук!“

И Василий Петрович Немчинов не бе допуснат при внучка си, но той не си тръгна от болницата. Настя го намери в градинката край приемната. Белокосият човек с изправен гръб и сбръчкано лице седеше на скамейката неподвижно, сякаш не усещаше студа. Тя приседна до него.

— Василий Петрович? — внимателно го повика Каменская.

Немчинов леко извърна глава към нея:

— Коя сте вие?

— Настя — неочаквано за себе си отговори тя.

И сама не разбираше защо се представи само с името си, а не, както е редно.

— Настя — повтори Немчинов. — Хубаво име, скромно, руско. Аз бях против да я кръстят Валерия. Не е наше това име, чуждо е, Господ няма да я защити.

— А какво име искахте за внучка си?

— Ана, Анютка, Анушка.

„Господ не защити и Ана“ — помисли си Настя, като си спомни миналата година и нещастната Аня Лазарева, която бе имала и добрия късмет да срещне единствения мъж в живота си, но и лошия, защото този мъж хладнокръвно я бе използвал и докарал до гибел. От Ана Лазарева мисълта ѝ плавно я понесе към други обстоятелства от същия случай и Настя изведнъж си спомни как точно преди година по същия начин седеше на скамейка в болничен парк с един друг възрастен побелял човек. Големият мафиот Едуард Денисов преди смъртта си я помоли да изпълни последната му молба. Мина една година — и кръгът се затвори, тя отново беше в болничен парк и отново до нея седеше страдащ старец.

— Вярващ ли сте? — попита Настя.

— Зависи в какво — разсеяно отговори Немчинов. — Не вярвам в Бог, не съм възпитан така. Но във вечната мъдрост вярвам. Аз съм си виновен, надявах се тази чаша да ме подмине. Ала не, вечната мъдрост е еднаква за всички, никой не може да избяга. Какъв глупак бях — учих, учих сина си Генка, висях над главата му, карах го да чете, да превежда с речник, да учи наизуст, исках да му натъпча в главата тази

мъдрост. А то... Надявах се, мислех, че като го правя за добро, ще се размине. Не се размина.

Настя трепна — мисълта, проста и лежаща на повърхността, изведнъж ѝ се разкри толкова ясно, че тя дори се изненада защо не се бе сетила по-рано. Най-прочутата песен на Вилданов беше „Реквием“. Но нали тя беше и най-добрата песен на Генадий Немчинов, най-ярката и силна от всички, които той бе написал. Единствената песен, чийто текст бе написал самият композитор, всички останали бяха върху стихове на жена му — Светлана Немчинова. Защо именно тази песен, защо „Реквием“? Защото това му е било втъпявано от детинство и песента е била написана, когато Генадий още не е бил женен и е бил под духовната власт на баща си.

— Значи сте се надявали да се размине? — внимателно попита тя. — Не е възможно да се крие вечно, нали вие сигурно сте знаели, че рано или късно истината ще се разкрие и може да причини трагедия. Лера е научила всичко не от вас, а от чужди хора, казали са ѝ нещо, за друго се е досетила сама, като е съпоставила фактите, и психиката ѝ не е издържала. „Когато дойде съдията и привлече към отговорност всички скрити деяния, нищо не ще остане тайна“. Нали това гласи вечната мъдрост?

— Така е — кимна Немчинов. — Вие от милицията ли сте?

— Да.

— Пак ли ще отида в затвора?

— Не, какво говорите, разбира се, че не. За какво? За сина си и снаха си вече сте излежали присъдата, дори по-дълго, отколкото трябва.

Той помълча. Настя виждаше струйките пара от дишането му и се изненада, че не усеща студа. Впрочем така ставаше, когато тя силно се вълнуваше. Разбираше за какво я бе попитал старецът: тогава, преди десет години, той бе научил за извършвано престъпление и не бе съобщил в милицията, макар че по закон е бил длъжен. Въвличане на непълнолетни в групови сексуални развлечения не е шега работа. Тогава още е действал старият Наказателен кодекс и в него е съществувал член за укриване на престъпление, при което по него теоретично е можело да бъде осъден дори близък роднина. Едва сега, според новия кодекс, близки роднини не носят отговорност, ако не са съобщили за престъпление, но тогава... А тъй като деянието, както

красиво биха се изразили учените глави, беше декриминализирано, Василий Петрович нямаше за какво да се тревожи — вече не можеше да бъде подведен под отговорност за извършено преди десет години нарушение дори при нечие най-добро желание.

— Лерочка, невинното дете! — каза изведнъж Немчинов. — Надявах се, че тя няма да пострада, та нали не е сторила нищо лошо. Забравих, че в „Реквием“ е казано: *Quid sum miser tunc dicturus? Quem patronum rogaturus, cum vix justus sit securus?* Впрочем вие сигурно не разбирате.

— „Но какво ще правя аз, грешният, кой покровител да умолявам за застъпничество, щом дори праведникът ще се нуждае от снизхождение?“

— Вие знаете латински?

— Малко. Учих го в университета. Но честно казано, повече знам за музиката. Василий Петрович, не искате ли да ми разкажете?

— Защо? Какъв е смисълът? Всичко вече се случи, Лерочка научи истината. Как ще живее сега? Боже мой, толкова се старях, знаех, че ме мрази и не се опитвах да се оправдая, само и само тя да не научи какви гадове, какви боклуци бяха нейните родители. Това е, историята приключи и няма смисъл да я разравяме.

— Историята не е приключила — възрази Настя. — Някъде е изплувала една от касетите и се използва като средство за шантаж. Ние трябва да знаем колкото може повече, за да намерим шантажиста.

* * *

Москва се готвеше за Нова година. От ден на ден градът изглеждаше по-празничен и весел, по витрините и по улиците поставяха елхи и окачваха гирлянди, хората пътуваха в метрото с огромни ярки пакети, в които явно имаше украшения за елха. Беше дошло време да се избират новогодишни подаръци за роднини и приятели и колкото и Настя да отлагаше този момент, най-накрая все пак се наложи да се заеме с покупките.

Изобщо не разчиташе на фантазията си, затова когато излезе от работа, първо си купи от метрото телефонна карта, та да има възможност всеки момент да звънне на мъжа си за консултация.

Пропътува пет спирки, слезе на Манежния площад и без дори да забележи, влезе в огромния, току-що открит подземен търговски център. В първия момент даже не разбра къде е попаднала. Това не беше Москва, а някакъв непознат европейски град със скъпи магазини, многобройни кафенета и ресторантчета, стъклен асансьор и голям фонтан в центъра.

Настя започна планомерно да обикаля магазините и само след двайсетина минути в главата ѝ се оформи първата група въпроси. Качи се на втория етаж, намери телефонна кабина и се обади на Алексей.

— Какво ще кажеш на всички дами да подарим дребни украшения „Сваровски“? — попита тя. — Изборът е огромен, може да се купи нещо елегантно, а може и нещо за майтап. Е, цените са наистина...

— Асенка, нали сега получих голям хонорар, така че можеш да харчиш. А какво ще подарим на мъжете?

— Още не съм стигнала до мъжките подаръци, обиколих само първия етаж. Значи митницата разрешава „Сваровски“?

— Действай! — разреши Чистяков.

На втория етаж Настя попадна на магазин с принадлежности за пушачи и си помисли, че тук може да избере разкошни пепелници, запалки и табакери за всички пушещи приятели и роднини. Ами добре, половината работа е приключена, остава да намери подаръци за непушачите и за децата, после да обсъди още веднъж всичко с Льошка, после да купи всичко набелязано — и може да си тръгва за вкъщи. А, да, трябва да избере подарък и за самия Льошка. Жалко, че не може да се посъветва с него, все пак подаръкът трябва да бъде изненада.

Наложил се да се качва до телефона още два пъти, защото не можеше и не можеше да се реши за детските подаръци. Харесваше ѝ всичко, което виждаше, и така проблемът за избора ставаше неразрешим. „Господи — саркастично си помисли Настя, — колко хубаво беше при съветската власт! Виждаш едно-единствено свястно нещо и го грабваш бързо, защото друго няма да намериш, поне през близката половин година. Нямах никакви проблеми с избора, каквото са пуснали по магазините — това купуваш. И не те боли главата“. Найсетне всички подаръци бяха купени и Настя излезе на площада. От метрото тя още веднъж се обади на мъжа си.

— Льошик, придвижвам се към разположението на частта. След половин час ще бъда на „Шчолковская“. Би ли ме посрещнал? Защото мъкна ужасно тежки чанти.

— Ще те посрещне Коротков, подпали ми телефона да те търси. Доколкото разбрах, седи в колата си край метрото и те чака.

— Какво се е случило? — уплаши се тя.

— Че какво обикновено се случва покрай вас? Намерили са някакъв труп — невъзмутимо отговори Алексей.

— Чий труп?

— Не знам, Асенка, твоят приятел не ми докладва.

Тя затвори телефона, влезе в метрото през станция „Площад на революцията“ и застана на перона. Да, тук наистина беше пълно с просяци и инвалиди, просто Настя беше свикнала да не ги забелязва именно защото знаеше как стоят нещата в действителност и колко здраво всички тези ранени и нещастни хора са организирани в бригади и фирми. А за непосветения човек, особено за новопристигналия, гледката, разбира се, беше впечатляваща.

Не успя да седне във вагона, през целия път стоя права и подпряла гръб на вратата, си припомняше разказа на дядото Немчинов. Колко силно понякога се променя представата ни за човек или събитие! Немчинов ѝ бе изглеждал опасен и опитен престъпник, стабилно обвързан с криминални среди. А какво се оказа? Нещастен старец, който бе пожертвал собствения си живот за своята единствена внучка. И няма никакво отношение към убийството на Саша Барсуков... Кой ли има обаче?

Алексей не бе сбъркал — Юра наистина чакаше Настя край метрото, тя веднага видя неговата вехта, вече издъхваща жигула.

— Какво се е случило? — попита, като отвори вратата и се качи.

— Зотов — кратко и неразбираемо отговори Коротков.

— Какво „Зотов“?

— Убит е.

— Ново дваисет! Къде?

— В апартамента на Вилданов. Игор го е заклал... Четиринайсет прободни рани. Гледката не е за хора със слаби нерви.

— Чакай, Юра, не прескачай събития. Разказвай поред!

— Та какъв ред може да има тук, Аска! В дежурната част са се обадили съседни на Вилданов. От апартамента се чувал неразбираем

страховит вой, те позвънили на вратата. Игор отворил и тогава видели всичко. Самият Вилданов им заприличал на тих луд, виел като куче и обикалял около трупа. От участъка изпратили група, закарали Вилданов на „Петровка“, но той не разказал нищо свързано, само повтарял: „Вече няма да ме унижава. Вече няма да ме обижда“.

— Но си е признал убийството?

— Признал си го е. Само че нещо не ми се вярва много-много.

— Защо? — учуди се Настя. — Смяташ, че Вилданов не е способен на убийство?

— Вилданов ли? Способен е, и още как е способен. Само че къде е поводът? Къде е, питам те, поводът? Защо да убива администратора си, който му е като роден баща? Не, Ася, тук играят някакви пари, в шоубизнеса винаги се въртят големи пари, и то недеklarирани, точно заради тези пари някой е убил Зотов. И според мен е напълно възможно да не е бил Вилданов. Или пък Вилданов, но не сам. Там е имало и друг човек. Слушай какво ти казвам, така е било.

Едва тогава Настя забеляза, че Коротков кара в някаква странна посока. Във всеки случай, карайки в тази посока, по никакъв начин не можеше да се стигне до нейния блок.

— Ало, шофьорчето, закъде пътуваме? — попита тя. — Съобщи дестинацията.

— Отиваме у Зотов, където в момента се провежда обиск.

— С каква цел? Какво искате да намерите там?

— Доказателства за финансови машинации в сферата на шоубизнеса, които може да са били в основата на конфликта. Понататък по обичайната схема: който е имал мотив, той е убиецът.

— Добре де, аз за какво съм ти? Защо ме подкара нататък? Освен това следователят ще ме изгони за нула време, нали не съм от оперативния състав.

— Следователят няма да те изгони — днес е дежурен Борка Гмиря, той те обича. Спомняш ли си как ти, аз и той обискирахме жилището на Алина Вазнис без поемни лица? Друг следовател щеше да се заяде, а Борка го възприе нормално. С него се работи добре, бил е оперативен работник, така че не хаби хорските нерви напразно.

— И не спазва Наказателнопроцесуалния кодекс, както е редно да го прави добрият оперативен работник — отбеляза Настя. — Но аз пак не разбрах защо помъкна и мен натам.

— Е, Ася, стига си мъркала! Колобок ме предупреди, че ако не бъде разкрито по горещи следи, от утре сутринта убийството увисва на моя врат. А ти си ми верен и стар приятел, няма няма да ми помогнеш? Ще присъстваш на обиска, ще се поровиш в книгата, може пък да забележиш нещо, което аз не съм успял. Между другото, къде се разкарваше днес, вместо да си на работа? Половин ден не можах да те намеря по телефона.

— Запознах се с дядото Немчинов.

— Сериозно? Е, и как ти се видя? Правилни ли ти се сториха моите впечатления?

— Абсолютно. Както и моите предположения. Той още тогава, много отдавна, намерил касетите на сина си и ги изгледал. На тях бил и Игорьок. Ето защо, когато изведнъж открил, че любимата му внучка се мотае с този според него развратен и безнравствен тип, дядото едва не обезумял от ужас. Не можел нищо да й забрани, тя дори не го смятала за човек. Още по-малко можел да й каже истината. С една дума — пожар! Знаеш ли, той ми разказа нещо много любопитно. Оказа се, че родителите на Лера са записвали тези касети не за собственото си похотливо удоволствие. Имали са възложител, така да се каже, работодател, който им нареждал да организират оргиите и точно им посочвал кого да канят. Изкупувал касетите срещу много добри пари. А за да не се надуват Немчинови, предварително ги зарибил с хероин. Дозата струва пари и за тези пари Геннадий и Светлана били готови да продадат и душата си, камо ли някакви си касети.

Разбира се, дядото отначало нищо не знаел, просто случайно намерил касетите, по интериора разбрал, че всичко това се върши в тяхната вила, и отишъл да поговори със сина си. До последния момент се надявал, че Геннадий ще му даде нормални обяснения и поне някак ще се оправдае. А синчето му веднага се изперчило и всичко си признало, а на това отгоре разказало и за наркотиците. Дядото не е глупав човек, съобразил, че щом синът и снаха му толкова глупаво са станали зависими, значи не им остава много да живеят, но ако ги оставел да умрат от това, непременно някой щял да намери вилата с всички касети и тогава разгласяването на този ужас щяло да бъде неизбежно. Всичко щяло да излезе наяве — и оргиите, и наркотиците.

Синът му щял да бъде опозорен пред цялата страна. Затова решил въпроса по свой начин.

— Глупаво — сви рамене Коротков, — можел е да измисли и нещо друго — без да убива хората и без да излежава присъда от девет години.

— Вероятно — съгласи се Настя, — но каква полза има да обсъждаме това сега? Решил е, каквото е решил, и е направил, каквото е направил. Юрка, пак изпусна завоя! Нали буквално вчера ти го показах!

— Извинявай, замислих се. Добре, ще минем, както вчера, по успоредната.

Следователят посрещна Настя с угрижено кимване.

— Здравсти, Каменская, влизай, включвай се! Как си?

— Нормално, Борис Виталиевич, благодаря. А вие как я карате тук?

— Засега нищо, минахме през спалнята, кухнята и банята с тоалетната, остават кабинетът и холът. Така че можеш да избираш.

Настя избра хола, макар да разбираше, че ако Зотов е имал документи или кореспонденция, свързани с шоубизнеса, те най-вероятно се намират именно в кабинета му. Но на нея не ѝ беше интересна финансовата кореспонденция, беше ѝ интересен самият Вячеслав Олегович Зотов, този добре образован и доста способен неосъществил се артист, който се бе оказал талантлив педагог. Човекът, който е виждал край себе си надареното от Бога хлапе и е страдал, задето природата е дала този талант не на него — умния и образования, а на нищожното малко чудовище. Според класическия вариант Салиери убива Моцарт. Но днес Настя Каменская се интересуваше от друг „Салиери“, който е бил покосен от ръката на гениалния си съперник. Още от вчера, от момента, когато бе видяла тук касетата с филма на Форман „Амадеус“, Настя не бе престанала да мисли за този феномен, за сложните взаимоотношения, които могат да свързват един достоен, но просто средно надарен човек, с друг — гениален, но по характер нищожество. Та нали Салиери от филма възприемаше Моцарт именно така и искрено се мъчеше да разбере какво става, защо Господ е наградил с дарбата това малко зле възпитано човече, което тича подир всяка фуста и не разбира силата на своя талант. Салиери отива в дома на Моцарт, докосва неговите вещи,

диша същия въздух, който диша геният, и все се мъчи да разбере, мъчи се... и не разбира. А как е възприемал Зотов своя възпитаник Вилданов? Сега едва ли ще могат да разберат това. Макар че той е гледал филма и както личи от изтърканата кутия на касетата, гледал го е неведнъж.

Какво пък, напълно вероятно е онзи Салиери наистина да е убил онзи Моцарт. Там и тогава. А тук и сега се е случило обратното — „Моцарт“ е убил „Салиери“.

Настя отиде до секцията, където на рафта в строг ред — като книги на стелаж — стояха видеокасети. Записи на класическа музика и концерти на оперни певци, концерти на естрадни певци, игрални филми — отделно руските, отделно чуждестранните. Вячеслав Олегович е обичал реда.

Тя замислено стоеше пред рафтовете, без да знае какво иска да намери тук, и машинално прокараваше пръст по кутиите. Мадона, Майкъл Джексън, „Скорпиънс“... А това защо е тук? Групата „Траливали“ беше руска, касетата със записа на концерта им трябваше да стои не тук, а на другия ред, където бяха „Доктор Уотсън“ и Валерий Миладзе. Настя издърпа картонената кутия и не усети под пръстите си обичайната плътност на касетата. В следващия миг от кутията изпадна диктофон.

— Борис Виталиевич! — извика тя. — Елате тук с поемните лица!

Това беше нарушение, но Настя знаеше, че Гмиря ще пренебрегне едно толкова нищожно обстоятелство. Та нали претърсването трябва да става пред очите на поемните лица, така че после никой да не може да каже, че милиционерите сами са подхвърлили намерената улика. Но няма винаги може всичко да се предвиди? Винаги ти се иска да завършиш обиска по-бързо, затова оперативните работници търсят едновременно на няколко места и поемните лица не сварват да наблюдават всички.

— Ето! — Тя посочи падналия на пода диктофон. — Кой знае защо, Зотов го е криел между касетите.

— Или не е бил Зотов — резонно възрази Гмиря. — Може някой друг да го е поставил тук, за да получи запис на разговор. Ти май беше прав, Коротков — имало е някакви игрички тук, някакви интриги... Мусин, ела да огледаме вещественно доказателство.

Експертът Мусин, когото Настя виждаше за пръв път, се наведе над диктофона.

— Да снемат ли отпечатъци? — попита той следователя. — Или ще го оглеждаме само като техника?

— Снеми. Трябва да изясним дали Зотов е пипал тази играчка. Ако не е, значи някой му я е пробутал, без той да разбере.

— Тук има надпис, Борис Виталиевич.

— Чети на глас! — изкомандва Гмиря.

— На победителя в междуинститутските състезания по ръкопашен бой Натик Айвазов, 1997 година.

— Айвазов ли? — веднага реагира Настя. — Знам това име, били са в една група с Барсуков. Научих наизуст целия списък на групата. Точно така, Натик Разманович Айвазов.

— А кой е този Барсуков? — с подозрение попита Гмиря. — Аз защо не знам?

— Едно момче, което Игор Вилданов е наел да издирва някакъв шантажист — поясни Коротков.

— И къде е сега това момче?

— Там, където е и Зотов. Убили са го.

— Така — сърдито въздъхна Гмиря, — добре се подредихме. Мусин, свършвай с отпечатъците, да видим какво има вътре.

В диктофона имаше касета.

— Добре, да я чуем. Включи диктофона, Мусин! — разпореди се следователят. — А ти, Коротков, не се размотавай, ами звъни където трябва, търси този Айвазов и го попитай на кого и защо е дал диктофона си.

Записът не беше много добър, но гласовете се чуваха отчетливо и се разбираше всяка дума, макар по всичко да личеше, че разговорът се е водил на някакво многолюдно място.

— ... напоследък боледува. Просто не знам какво да правя. Лекарят трябваше да дойде днес, затова оставих Катка, най-голямата, да командва вкъщи, а тя ми ревеше, че Витя можел да отиде на басейна, а тя — не. Трябвало да седи край майка си. Може ли да се обадя?

— Обади се, няма проблем.

Настя почувства как по гърба ѝ плъзнаха студени тръпки, сякаш пред нея бе застанал оживял покойник. Несъмнено това беше гласът на

Вячеслав Олегович Зотов. Сега от диктофона се чуваше звукът на натискани бутони на телефон.

— Катюня? Как е майка ти? Дойде ли лекарят? Какво каза? Добре, ще ми разкажеш, когато си дойда. Даде ли на Витя да вечеря? Как така не се е прибрал? Трябваше да се е прибрал преди час! Добре...

— Е, как е жена ти?

— Ами Катка не е разбрала, казва, че лекарят е написал всичко на лист. Това калпаво хлапе Витя кой знае къде се е дянал, още не се е прибрал от басейна. Може ли пак да се обадя?

— Обади се.

Отново засвириха бутоните.

— Ало, Гоша, здрасти! Слушай, моят да не би да е у вас? А твоят прибра ли се от басейна? Отдавна ли? Добре, извинявай.

Пауза.

— Слава, може ли да се обадя още веднъж? Сърцето ми се свива от притеснение.

— Ама разбира се, обади се.

— Катя? Прибра ли се Витка? Не е? Добре, пригответи на майка си нещо за ядене, аз скоро ще си дойда.

— Е, какво става? — Това беше отново гласът на Зотов.

— Още не се е прибрал. Трябва бързо да тръгвам за вкъщи и ако още не се е прибрал, да тичам в басейна да видя какво става. Не е ли време да се обадя?

— Хайде, върви да се обадиш.

Щракване, записът свърши. Гмиря вече бе зинал да коментира чутото, когато диктофонът отново заговори.

— Е, какво?

— Нищо. Постоянно дава заето, говори с някого. Слава, извинявай, ама трябва да търся хлапака. Хайде да му се обадя по-късно.

— Добре, обади се. И веднага се обади и на мен, кажи ми какво става, разбра ли?

— Ясно, командире. Това е, тръгвам.

Сега вече записът наистина свърши. На лентата нямаше нищо повече.

— И какво е това? — строго попита Гмиря.

— Това беше господин Зотов, който разговаряше с непознат мъж — отговори Настя.

— И какво престъпно има в това, нещо не разбирам? Жена му боледувала, синът му не се прибрал навреме от басейна. И какво после?

— Ами после, Борис Виталиевич, изниква интересният въпрос: защо неустановеният мъж е ходил да се обажда някъде, щом има подръка телефон? Най-вероятно това е бил мобилният телефон на Зотов, щом той постоянно е искал разрешение да го ползва, а всичко е ставало на улицата. На какво толкова интересно място е трябвало да се обади, щом не е можел да го направи от мобилния? И защо тази ситуация толкова е заинтересувала някого, че той е трябвало да я запише на диктофон? И как този диктофон е попаднал в жилището на Зотов?

— Твоите въпроси, Каменская, както винаги, са безброй. Само дето отговорите им са трудни. Имаш ли някакви идеи?

Настя не бе успяла да отговори, когато в стаята влезе Коротков.

— Намерих Айвазов. Каза, че е дал диктофона на Саша Барсуков да си послужи, но не знае къде го е дянал Саша.

— А за какво Барсуков е взел диктофона?

— Айвазов казва, че не знае. Приятелят му го помолил — и той му го дал, не е питал за подробности.

Гмиря недоволено мълчеше. Беше разбрал, че убийството, с което му предстоеше да се занимава, по някакъв начин е свързано с друго убийство, делото по което вече се води от друг следовател. Сега ще се започнат бюрократични маневри за обединяването на делата и предаването им на някого от двамата. И не дай си боже тази чест да се падне на него, на Гмиря. Борис Виталиевич не можеше да понася да довършва работа, започната от други хора. Но какво да се прави, той е старшият тук, той е процесуалното лице — значи ще трябва той да поеме отговорността.

— Коротков, обади се на „Петровка“, да попитат задържания Вилданов кога и при какви обстоятелства за последен път е контактувал с този ваш Барсуков. Защото, както разбирам, вие не сте го питали за това.

— Не сме имали време, Борис Виталиевич — взе да се оправдава Юрий. — Ние едва късно снощи научихме, че Барсуков се е познавал с

Вилданов, между другото тъкмо Зотов ни го каза. Срещата ни с Вилданов беше уговорена за довечера, Зотов ни предупреди, че предобеда Игор ще дава интервюта на трима журналисти поред, там всичко било отдавна уговорено и било трудно да се отмени, а после той щял да ни допусне до гения. Трябваше да се обадя към седем часа тази вечер. А в шест научихме за убийството.

— Добре — удовлетворено кимна Гмиря, — върви да се обадиш, а ние през това време още ще потърсим.

Настя не взе повече участие в търсенето, изведнъж ѝ стана безинтересно какво друго може да се намери в жилището на Зотов. Вече бяха намерили най-важното, не достигаше само някакъв дребен детайл, за да се подреди цялостната картина. И в момента Юра Коротков се опитваше да намери по телефона този дребен детайл. Ако го намери — всичко ще стане ясно. Не го ли намери — отново пълен мрак и никакви нишки към истината.

Обзе я остра болезнена тъга по оперативната работа. Тя е чужда тук, други се занимават с разкриването на убийството, нея са я повикали само като приятел и тя дори не може да отиде при следователя и да му предложи някакви свои съображения. Сега тя е никой в тази вечна война между престъпниците и детективите.

Коротков говореше по апарата, поставен в кухнята, за да не пречи на хората, които обискираха кабинета и хола. Настя отиде при него и седна насреща му, започна внимателно да слуша всяка негова дума.

— Да, с Барсуков... Кога, къде, при какви обстоятелства... Всичко подробно. Спешно е, Коля, и веднага се обади тук. Добре, ще ѝ предам. — Затвори телефона и погледна Настя с усмивка. — Имаш много поздравии от Селуянов. Щял да се жени скоро.

— Сериозно? — зарадва се Настя. — За Валентина ли?

— За нея. Така че готви се, приятелко, купувай подарък и така нататък. Защо си толкова мрачна? Уж допреди малко си беше нормална, а сега изведнъж се вкисна.

Настя въздъхна и оправи косата си.

— Юра, искам да се върна.

— Къде да се върнеш? — навъси се Коротков.

— При вас, при Колобок.

— Е, ново два̀сет! Само преди няколко дни, доколкото си спомням, ти с пламна̀ли очи и с най-ярки краски ми обрисова̀ прелестите на аналитичната работа. Нали ти харесваше, Ася! Какво се е случило?

— И сега ми харесва. Но си мислех, че ще мога да живея без вас и без нашата работа. А се оказа, че не мога. Просто ми се плаче.

— А-а-а, не така! — уплаши се Коротков, който не можеше да понася женски сълзи и не знаеше как да се държи с плачещи дами. — Да не си посмяла да мокриш терена. Какви са тия работи!

Настя се разсмя, олекна ѝ, стана ѝ топло на душата. Колко е хубаво, че на света има приятели като Юрка! С тях можеш да се държиш открито, без да се страхуваш, че ще те разберат неправилно.

— Хайде не се бой, аз просто така. Изразих се образно. Но честно казано, едва сега разбрах, че тъгувам за вас и за старата служба. Сигурно ще ми мине. Ти как мислиш?

— Ще ти мине, непременно ще ти мине! — уверено ѝ обеща Коротков. — Първо вземи пагони на подполковник, после пак си тъгувай. Как мислиш, в тази къща дали има пепелник, или трябва като плебей да тръскам пепелта в мивката?

— Видях един в хола, иди го вземи.

— А, не, там е Борка, и без това е страшно ядосан. Разбираш ли, той обича да работи всичко отначало, а когато се окаже, че трупът, заради който са го повикали, е включен и в някаква друга комбинация, направо се вбесява. Затова не обича да работи и в следствени бригади. Добре, ще тръскаме в мивката, сега ще пуснем водичката и всичко ще бъде тип-топ. Главата ти роди ли вече някаква идея?

— Имам идея, сега отлежава — каза Настя. — Саша Барсуков все пак е изровил нещо, щом е сметнал за необходимо да следи Зотов и да записва неговите разговори с други хора. Това с телефона нещо не ми харесва. Има някакъв трик.

Известно време двамата мълчаливо пушиха, докато най-сетне се обади Селуянов. Игор Вилданов казал, че за последен път се е видял с Барсуков във вилата си. Барсуков отишъл при него, задал му някакви въпроси за видеокасетата, с която шантажирали Игор, и си тръгнал. Но много бързо се върнал и поискал номера на мобилния телефон на Вилданов. В този момент пристигнал Зотов и Игор бързо отпратил Саша, като го представил на Вячеслав Олегович като свой почитател.

По това време той все още се опитвал да мине без помощта на наставника си. Игор почти не си спомнял подробности, защото точно преди връщането на Барсуков отново се обадил шантажистът, така че певецът бил нервиран. Това всъщност е всичко.

— Е, край! — каза Настя и се усмихна. — Ние с теб си свършихме работата, Юра. Пасиансът излезе. Когато си е тръгвал от Вилданов, Саша Барсуков случайно е видял това, което ние чухме от касетата. Имам предвид странната ситуация, когато човек има подръка мобилен телефон, но отива да се обажда от автомат. Вероятно е стоял много близо до автомата и е успял да види на кой номер се обажда човекът. Споходила го е гениална догадка и той се е върнал при Вилданов да я провери. Попитал го е за номера на мобилния му телефон. Вероятно двата номера са съвпаднали, но точно тогава в дома на Вилданов пристига като най-близък човек един от двамата, които той е видял при телефонната кабина. И Барсуков започва да следи Зотов. И прави този запис, когато Зотов отново се среща с мъжа, с когото Саша го е видял извън града. А по-нататък всичко е просто. Барсуков е бил явно умно, но немного опитно момче, така че Зотов и неговият помощник са усетили, че ги следят. Остава само да изясним кой го е убил — самият Вячеслав Олегович или онзи, вторият.

— Да бе, като две и две — четири! — промърмори Коротков. — Слушай, защо все пак от автомат, а? Вилданов няма идентификатор на номерата на мобилния си телефон, лично го видях. От какво са се страхували?

— Страхували са се от сметките, които Вилданов получава всеки месец. В сметката се посочва в колко часа с точност до секундата са му звънили, колко време е траял разговорът и с кой номер е осъществена връзката. И как мислиш, какво би си помислил Игор, ако беше намерил в сметката си номера на мобилния телефон на Зотов на един ред с деня и часа, в който му се е обаждал шантажистът? Макар че Зотов се опитваше да представи своя възпитаник като пълен идиот, аз мисля, че леко е преувеличавал. Дори на Игор би му стигнал умът за такава проста догадка. Знаеш ли, Юрик, най-трудно е да разобличиш лъжата, която е почти истина.

— Така си е. Зотов ни разказа почти всичко, скри само една мъничка подробност, но без тази подробност останалото изглежда свършено невинно. И което е по-важно — всичко това е истина, дори

няма за какво да се заядеш. Организирали ли са Немчинови на вилата си бардак с видеозаписи? Организирали са. Научил ли е за това бащата на Геннадий? Научил е. Имало ли е касети? Вероятно е имало, но той не знае със сигурност, защото не е имал никакво отношение към това. Шантажират Игор, той наема чрез Лера хлапака Барсуков, Зотов е в пълно неведение, докато Игор, напълно отчаян, че не може да реши проблема си сам, му разказва за това. Зотов нарушава Игор за глупостта му и уговаря Лера да поговори с дядо си. Хем всичко това е истина, нито дума лъжа.

Да, всичко това беше истина. С едно малко изключение. Зотов е знаел за касетите още когато родителите на Лера Немчинова са били живи. И не просто е знаел, той е бил инициатор на тяхното записване. Бил е работодател на Немчинови, зарибил ги е с наркотици и ги е карал да правят компромати за отговорни чиновници и техните съпруги. Когато дядото Немчинов убива сина си и снаха си, бизнесът секва. И ето че сега, десет години по-късно, материалите са потрябвали на някого. Вероятно на човека, който още тогава, преди десет години, е командвал Зотов. Ситуацията се е променила, хората, срещу които е бил изготвен компроматът, отново са в играта и някой иска да получи средство, с което да им дърпа конците. Или пък някой, който знае, че такива материали съществуват, иска да научи точно каква е съдбата им. Въпросът е зададен на Зотов и това изглежда като задача: научи! И информацията да е достоверна. Но истината се знае само от един човек на света — Василий Петрович Немчинов. И трябва да се намери начин въпросът да се зададе на него, но да се зададе така, че нито той, нито който и да било друг да се досети, че Зотов е имал и има дори нищожно отношение към всичко това. И този сакрален въпрос трябва да се зададе от човек, на когото Немчинов ще отговори, а няма да го изрита. И ще каже истината. Такъв човек има — внучка му Лера. Естествено самият Зотов не може да попита, защото се предполага, че той няма нищо общо с касетите, няма дори представа, че съществуват.

И тогава се замисля една проста, но безотказна комбинация. Някакъв човек започва да се обажда на Игор по телефона и да го шантажира. Това се прави с простата сметка, че слабият и безпомощен Игоръок веднага ще дотърчи да се оплаче на своя наставник, а той ще посъветва Лерочка да поговори с дядо си, при което ще намери думите

и аргументите, с които да убеди опърничавото момиче. Той ще научи всичко от Игор и по този начин ще остане в сянка.

Случва се обаче нещо непредвидено. Игор решава да прояви самостоятелност и не хуква да се оплаква. Заедно с неопитната, но влюбена до уши Лера замисля една чудовищна глупост и ангажира с издирването Саша Барсуков. Зотов нервничи, не разбира защо Игор мълчи, защо не го моли за помощ. И прави рискована стъпка, като сплашва певица с необходимостта да се ожени за Стела. Това задейства нещата — Игор му признава за шантажиста. По-нататък всичко тръгва сравнително успешно, Зотов успява да придума Лера — той е изключително умен човек и владее изкуството да бъде убедителен.

А когато при него идва Каменская да го разпитва за взаимоотношенията между бащата и сина Немчинови, Вячеслав Олегович прави всичко възможно, за да я накара да се усъмни в причините за убийството. Говори й нещо за стар семеен конфликт, като с всички сили се старае да внуши на милиционерите да се върнат към старата история и да обърнат внимание на странното поведение на дядото Немчинов. Нещо повече — когато Каменская отново отива при него с друг оперативен работник и започва да го разпитва за пръстена, той с готовност им разказва всичко, което е можел да разкаже. Надявал се е милицията да се заеме сериозно с този въпрос и да изясни съдбата на касетите. Макар и по такъв начин, но да научи това, което го интересува. Какво значение има кой пръв ще постигне резултат — Лера или милицията, стига той да има как да се отчете пред човека, който му е поставил задачата.

И всичко би могло да мине успешно. Стига новоизпеченият „Моцарт“ в един момент да не се бе разбунтувал и за да защити жалката си чест, да не бе убил своя „Салиери“.

* * *

Задачата беше обичайната за подобни случаи: да се проследят всички връзки на Зотов. И то не само настоящите, но и — което е особено важно — някогашните, отпреди десет и повече години. Работата се водеше, както обикновено — по бележници, чрез лица, присъствали на погребението. Разпитаха двете съпруги на убития,

неговите колеги от Управлението по култура, колегите му от предишната му работа във филхармонията, дори състудентите му. Коля Селуянов извади късмет — наред с трудните, му се падна и една от леките задачи: да изясни кои ресторанти е посещавал покойният и да поговори с персонала. Така изплува фигурата на Николай Степанович Левченко.

Другият „късметлия“ се оказа Юра Коротков, когото пратиха в областната филхармония. Именно там му казаха, че Вячеслав Олегович си създал добри отношения с шофьора на служебната кола, която возела директора. Тези отношения, както всички знаели, се създали във връзка с помощта при обслужването и ремонта на автомобила на Зотов, който бил зле с техниката и нищо не можел да поправи сам. Никой не знаеше къде работи сега това момче, но веднага дадоха на Юра името, фамилията и домашния адрес на Сергей Иванович Белозьоров.

Не беше трудно да го намерят, той не се криеше от никого и дисциплинирано работеше в частен автосервиз. Още щом чу гласа му, Коротков мислено се прекръсти. Хубаво е все пак, че съвременната техника е достигнала до такова високо ниво — дори евтиното диктофонче е успяло да запише гласа, без да го променя.

Белозьоров се оказа упорит човек и дълго се опъва, като се преструваше, че нищо не разбира. Какво лошо има в приятелските му отношения със Зотов? Не, на никого не се е обаждал. Нищо не знае. Добре де, обаждал се е — и какво от това? Слава го помолил. Защо да не помогне на приятеля си? Не знае на кого се е обаждал, Слава му дал номера и го помолил да се обади. Веднъж. Само веднъж. Добре де, два пъти. И какво от това?

И така — до безкрай. Белозьоров отричаше до последно, детективите и следователят Олшански пъшкаха и се потяха, а между предишното „и какво от това“ и следващото „добре де“ минаваше не един час, а понякога цяла нощ или цяло денонощие. Разпитите не могат да се водят безкрайно — от единайсет вечерта до седем сутринта подследственият трябва да почива — това е свещено правило и за спазването му следят прокуратурата и комитетът по правата на човека. На детективите също е нужна почивка, освен това те се нуждаят от време за събиране на допълнителни улики, с помощта на които може

да се опитат да подтикнат упорития Белозъоров към следващото „добре де“.

Най-сетне Сергей Иванович се умори.

— Ще помагате ли на жената? — отчаяно попита той. — Децата ми са още малки, не могат да се справят сами.

— Ще помагаме — с облекчение обеща Коротков.

Да, всичко ставало така, както бяха предположили Юра и Настя. Зотов не обърнал особено внимание на младото момче, което видял във вилата на Игор, но запомнил лицето му. И бил крайно изненадан, когато го забелязал близо до себе си в самия център на Москва. Хлапакът явно се криел и се стараел да не бие на очи, но го правел много неумело и несръчно.

— Слава ми го показва и ми нареди да се оправя с него. Нещо не му е харесало в него. Е, и аз проследих хлапака и го стиснах за гърлото. Младо и глупаво, веднага се издаде, че знае нещо. Сигурно искаше да се изфука пред мен. Беше късно през нощта, на улицата нямаше никого. И това е. Имаше у себе си диктофон, та го взех за всеки случай и го дадох на Слава.

— Сергей Иванович, а кой е този Левченко? — попита Юрий.

— Левченко ли? — страшно се учуди Белозъоров. — Нима и до него сте се докопали? Или питате просто така, от интерес?

Коротков се прозя и сладко се протегна.

— Моят интерес сега, Сергей Иванович, е само един — да се прибера вкъщи и да си легна, защото вие ме изтощихте като кон на мексиканско родео. След два дни е Нова година, на мен ми се падна да съм дежурен, а още нямам нито елха за сина си, нито подаръци. Така че просто от интерес аз си имам с какво да се занимавам. А служебно съм принуден да ви питам за Левченко.

— Степанич им беше шефът.

— Какъв шеф?

— Ами за компроматите, които гласяха. Той ръководеше цялото производство плюс реализирането, правеше такива пари, че нямам думи. Беше организирал няколко пункта като у Немчинови, освен това си имаше специални хора, наричаха ги бърбивци. Те се запознаваха с хора, които им посочваха, и ги провокираха да правят различни антисъветски изказвания, като през това време ги записваха. После записът се продаваше. Бяха майстори от висока класа! Щеш не щеш,

ще наречеш генералния секретар мухльо и няма да забележиш. Левченко беше голям специалист по тази част, Слава ми разказваше, че Степанич се занимавал с компромати още от средата на седемдесетте години. Бардаците са се появили по-късно, когато на пазара излязоха видеокасетофоните.

— Ясно! — проточи Коротков. — Значи Левченко е бил шефът, а Зотов — старши по бардаците?

— Не е точно така. Зотов отговаряше само за Немчинови, за другите бардаци си имаше отделни отговорници.

— Ами вие? И вие ли участвахте?

— Мен Слава ме бе наел да подбирам малолетните проститутки. Не си мислете, че съм заплашвал или принуждавал някого — всичко ставаше доброволно. Ако не ти харесва — върви си, никой не те спира.

— Е, и много ли от тях си тръгваха?

— Хайде де, ще си тръгнат те! Радваха се, че така могат лесно да припечелят. Някои дори не искаха да си тръгват, когато ги освобождавах, молеха да им дадем още работа. Какво да ги прави човек, скитници бездомни, нещастни деца.

— Вие ли намерихте и Игор Вилданов?

— Че кой друг? Аз. Когато го видя у Немчинови, Слава целият се разтрепери. Хлапакът наистина беше забавен, постоянно си пееше нещо. Слава каза, че толкова талантиливи деца се раждат веднъж на сто години. Каза ми да го предупредя, когато реша да освободя тази партида проститутки.

— Предупредихте ли го? — попита Юра.

— Разбира се. Два дни преди това. Слава пристигна специално, застанал да чака близо до перона и наблюдавал как се разотиват децата. Не искаше Игорьок да знае, че има нещо общо с бардака. Защото по време на тези... ами... мероприятия у Немчинови носа не си показваше там, седеше в някой килер и наблюдаваше през цепнатина на вратата, така че Игор не го беше виждал. Искаше да изглежда чистичък пред него, за да поддържа авторитета си. Пак затова и сега нещата тръгнаха на зло. Нали Слава не можеше просто така да помоли Лера да поговори с дядо си? Защото Лера не е глупаво момиче, непременно щеше да го попита — ами откъде вие, чичо Слава, знаете за касетите? Нямало е как да обясни това, така че трябваше да измисли тази сложна комбинация — някой да му каже

официално за тях. Не знам обаче защо стана така — аз се обаждах, обаждах на Игор, заплашвах го, мира не му давах, но той криеше ли, криеше от Слава.

— И какво, Зотов много ли се нервираше?

— Място не си намираще. Времето тече, Левченко го припира, а работата не помръдва. Кажете, наистина ли ще пипнете Степанич? Или просто приказвате празни приказки?

— Не знам — честно си призна Коротков. — Трудно ще бъде да съберем доказателства. Ето, вие ни разказахте всичко, но Левченко ще отрича докрай, какво ще правим тогава? Поне веднъж замисляли ли сте се защо знаете за Левченко, а още сте жив? Не сте ли се замисляли? Ами защото Левченко не се страхува от вас, той знае, че нищо не може да се докаже, а за това, което може, не се полага затвор. Той не е по-глупав от мен и вас, но е сто пъти по-предпазлив. Трябва да се търсят стабилни доказателства, а са минали толкова много години... Не знам, Сергей Иванович, не знам дали ще успеем, а пък не искам да ви лъжа.

— Така си и мислех! — горчиво въздъхна Белозъоров. — Каквото беше при съветската власт, същото е и при демокрацията — хващате само дребните риби. Да тикнете мен в затвора не е трудна работа, а аз имам болна жена и две дечица. Ама я се опитайте да приберете Степанич... Само че едва ли ще поискате. А и да поискате, той ще се откупи, има толкова пари, че може да купи цялото ви министерство барабар с прокуратурата. И съда.

Коротков внезапно избухна:

— Какъвто и да е Левченко, той никого не е убивал. А вие сте отнели живота на човека и между другото не сте помислили нито за него самия, нито за семейството му. Защо тогава искате да съжалим вас? Хайде по-добре да съжалим Саша Барсуков. Не искате ли?

Лицето на Белозъоров стана затворено и отчуждено и Юра съжали, че се впусна в демагогия. Не биваше. Но беше толкова уморен...

* * *

Настя Каменская спеше, прегърнала мъжа си през врата и свряла лице в рамото му. Сънуваше странен и ярък сън. В този сън с

кинематографична точност се повтаряше всичко, което ѝ бе разказал Василий Петрович Немчинов. Тя видя как той пристига във вилата, чу го как разговаря със сина си и жена му. Синът му изгаряше от нетърпение да получи поредната си доза и не можеше да мисли за нищо, освен за хероина, затова се разяри от нищо и никакво и в яда си изкрещя в лицето на стареца страшната истина.

Тя видя как Немчинов стреляше, как падаха телата на сина му и снаха му. Видя как той обикаляше из къщата и търсеше касетите. Искаше да ги намери и унищожи, та никой друг да не научи за греховете на семейството му. Знаеше, че някъде е монтирана записваща апаратура, но нищо не разбираше от видеотехника. Затова реши да запали къщата. Каквото може да намери, ще го намери, а каквото не може — нека огънят го унищожи. Важното е да спаси семейството си от позора и да спаси Лерочка — любимата си внучка — и нейното бъдеще. Който има нещо общо, ще си мълчи — Василий Петрович добре разбираше това. Никой друг не биваше да научи.

Той напълни цял сак с видеокасети, запали къщата и навлезе дълбоко в гората. Стигна до едно блато, седна на някакъв пън и започна методично да троши касетите с камък и да ги хвърля в тресавището. Когато и последната касета бе унищожена, погледна назад към вилата си и видя дима, който се издигаше високо над боровете.

Настя видя как устните му прошепнаха:

Requiem aeternam dona eis, Domine.

Дай им, Господи, вечен покой.

Издание:

Автор: Александра Маринина

Заглавие: Реквием

Преводач: Здравка Петрова

Година на превод: 2007

Език, от който е преведено: Руски

Издател: ИК „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 2007

Тип: Роман

Националност: Руска

Художник: Георги Атанасов Станков

ISBN: 978-954-26-0502-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/4330>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.